

Pozyskiwanie gazu ze źródeł niekonwencjonalnych

WYMOGI PRAWNO-ADMINISTRACYJNE

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

OPRACOWANIE WYKONAŁ ZESPÓŁ
KANCELARII K&L GATES JAMKA SPÓŁKA KOMANDYTOWA

K&L GATES

K&L GATES Jamka sp.k.

Plac Małachowskiego 2

00-066 Warszawa

W SKŁADZIE:

MAGDALENA BRODAWKA

TOMASZ DOBROWOLSKI

MAŁGORZATA LESIAK-ĆWIKOWSKA

JOANNA PICHET

ŁUKASZ SOBOLEWSKI

EWELINA WĘTRYŚ

POZYSKIWANIE GAZU ZE ŹRÓD NIEKONWENCJONALNYCH

WYMOGI PRAWNO-ADMINISTRACYJNE

© Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
www.gdos.gov.pl
ISBN: 978-83-63306-01-2
Warszawa 2015

Zamawiający:

Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
www.mos.gov.pl

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Wydawca:

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
www.gdos.gov.pl

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

Druk:

Sowa – Druk na Życzenie
www.sowadruk.pl
tel: (22) 431-81-40

Niniejsza publikacja, w tym obserwacje, analizy, interpretacje i wnioski zawarte w przedmiotowym materiale nie stanowią oficjalnego źródła prawa powszechnie obowiązującego, nie mają charakteru wiążącego i nie mogą stanowić podstawy do formułowania jakichkolwiek roszczeń.

Narodowy Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach realizacji zadania pn.: „Ocena zagrożeń dla środowiska powodowanych procesem poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania niekonwencjonalnych złóż węglowodorów”

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Spis treści

I. WSTĘP

1. Projekt	7
2. Zmiany w PGiG i innych ustawach	7
3. Regulacje unijne	8
4. Struktura Opracowania	10

II. ETAP DOTYCZĄCY UDZIELENIA KONCESJI; UMOWA UŻYTKOWANIA GÓRNICZEGO

1. Postępowanie kwalifikacyjne	11
2. Udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża	13
2.1. Postępowanie przetargowe	13
2.2. Ustanowienie użytkowania górniczego	17

III. ETAP PRAC POSZUKIWAWCZO-ROZPOZNAWCZYCH

1. Zgłoszenie zamiaru rozpoczęcia robót geologicznych	19
2. Przedłużenie czasu trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania	20
3. Projekt robót geologicznych	21
4. Zmiana projektu robót geologicznych	22
5. Zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne	24
6. Zmiana planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne	25
7. Dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów	26
8. Udostępnianie informacji geologicznej w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż, a także przekazywanie tej informacji do archiwum geologicznego	28
9. Dopuszczenie wyrobu do stosowania w zakładach górniczych / zakładach wykonujących roboty geologiczne	30
10. Nabywanie, przechowywanie lub używanie środków strzałowych w zakładach górniczych	32
11. Przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego	36
12. Wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w wyłącznej strefie ekonomicznej	38
13. Koncesje na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz koncesje na wydobywanie węglowodorów	43
13.1. Przekształcenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów udzielonej przed dniem 1 stycznia 2015 r.	43
13.2. Zmiana koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów udzielonej przed dniem 1 stycznia 2015 r.	47
13.3. Postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2015 r.	49
13.4. Roszczenie o ustanowienie użytkowania górniczego z pierwszeństwem przed innymi i wystąpienie z wnioskiem o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów	51

IV. ETAP PRAC WYDOBYWCZYCH

1. Udzielenie samoistnej koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża.....	54
2. Uzyskanie decyzji inwestycyjnej	58
3. Przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania.....	59
4. Przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża	60
5. Zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego	61
6. Zmiana planu ruchu zakładu górniczego.....	62
7. Dopuszczenie wyrobu do stosowania w zakładach górniczych.....	63

V. DECYZJE, POZWOLENIA, ZEZWOLENIA I PROCEDURY NIEZBĘDNE DO PROWADZENIA PRAC W ZWIĄZKU Z KONCESJAMI UDZIELONYMI NA PODSTAWIE PGIG

1. Wstęp	64
2. Decyzje administracyjne niezbędne do rozpoczęcia prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i prac związanych z wydobywaniem	64
3. Procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach a przedsięwzięcia w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania gazu ze źródeł niekonwencjonalnych.....	65
3.1. Procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.....	65
3.2. Procedura uzyskania DŚU.....	66
4. Gospodarka odpadami.....	70
4.1. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów	71
4.2. Decyzja zatwierdzająca program gospodarki odpadami wydobywczymi	73
5. Ochrona przed hałasem.....	75
6. Gospodarka wodno – ściekowa	77
6.1. Procedura uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych	78
6.2. Procedura uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych.....	81
6.3. Procedura uzyskania pozwolenie wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.....	83
6.4. Przyłączenie do przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego.....	86
6.5. Procedura uzyskania pozwolenie wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.....	89
6.6. Procedura uzyskania decyzji zwalniającej z zakazu wykonywania robót oraz innych czynności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.....	91
6.7. Procedura uzyskania decyzji zwalniającej z zakazu wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej	92
7. Zaopatrzenie obiektów służących prowadzeniu prac w energię elektryczną, przyłączanie do sieci	94
8. Pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	96
9. Zezwolenie na wycinkę drzew lub krzewów.....	98
10. Zezwolenie wydawane w trybie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody	100
11. Decyzja ustalająca warunki prac ziemnych zmieniających stosunki wodne	101
12. Procedura wydania DLICP	103
13. Procedura wydania decyzji WZ.....	106

14. Procedura wydania decyzji zezwalającej na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów rolnych z produkcji.....	108
15. Procedura wydania decyzji zezwalającej na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów leśnych z produkcji.....	110
16. Procedura uzyskania zgody na lokalizację zjazdu	112
17. Procedura wydania decyzji zezwalającej na lokalizowanie urządzeń w pasie drogowym	114
18. Procedura zatwierdzenia tymczasowej organizacji ruchu.....	116
19. Procedura wydania decyzji o wyłączeniu nieruchomości	118
20. Procedura wydania decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości	120
21. Procedura zatwierdzenia planu podziału nieruchomości	122
22. Procedura rejestracji substancji chemicznych i ich mieszanin.....	124
23. Decyzje i procedury związane z procesem budowlanym.....	126
23.1. Procedura uzyskania PnB	127
23.2. Procedura zgłoszenia robót budowlanych.....	131
23.3. Budowa przyłączy	134
23.4. Procedura oddania obiektu budowlanego do użytkowania	135
23.5. Pozwolenie na badania archeologiczne; pozwolenie na roboty budowlane przy lub w otoczeniu zabytków; odkrycie przedmiotu, który może być zabytkiem	140
23.5.1. Procedura uzyskania pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych lub wykonywanie robót budowlanych przy lub w otoczeniu zabytków	140
23.5.2. Procedura związana z odkryciem przedmiotu, który może być zabytkiem	143

VI. ETAP LIKWIDACJI ZAKŁADU GÓRNICZEGO/WYKONUJĄCEGO ROBOTY GEOLOGICZNE

1. Tworzenie funduszu likwidacji zakładu górniczego.....	146
2. Wykonywanie przez przedsiębiorcę obowiązków w przypadku likwidacji zakładu górniczego / zakładu wykonującego roboty geologiczne w całości lub w części	147
3. Procedura uzyskania pozwolenia na rozbiórkę	149
4. Procedura zgłoszenia robót budowlanych – rozbiórki	152

VII. ETAP REKULTYWACJI

1. Procedura wydania decyzji w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów	155
2. Procedura wydania decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych	158

Załącznik nr 1

Lista aktów prawnych, które omawia lub wskazuje Opracowanie.....	160
--	-----

Załącznik nr 2

Lista skrótowców używanych w treści Opracowania	165
---	-----

Załącznik nr 3

Definicje niektórych terminów stosowanych w Opracowaniu	165
---	-----

Załącznik nr 4

Indeks zagadnień	168
------------------------	-----

I. WSTĘP

1. Projekt

Niniejsze opracowanie („Opracowanie”) przygotowano w oparciu o wymogi określone przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w ramach projektu, którego celem było sformułowanie „Wymogów prawno-administracyjnych regulujących działania związane z pozyskiwaniem gazu ze złóż niekonwencjonalnych”.

W Opracowaniu, które obejmuje etapy:

- prowadzenia prac poszukiwawczych i prac rozpoznawczych;
- prowadzenia prac wydobywczych;
- likwidacji; oraz
- rekultywacji

zawarto opis powyższych etapów w świetle mających do nich zastosowanie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze („PGiG”) z uwzględnieniem uchwalonych zmian obowiązujących od dnia 1 stycznia 2015 r., jak również charakterystyki procedur określonych w innych istotnych dla tych etapów aktach prawnych, w formie kompendium informacji opartych o aktualny stan prawny, jak również w oparciu o uchwalone zmiany w innych ustawach wskazanych w treści Opracowania wraz z analizą zawartych w nich istotnych regulacji. Referencje w tekście do przepisów PGiG obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2015 r. oznaczone są jako „PGiG 2014”.

Kompendium to nie stanowi opracowania o charakterze opinii prawnej i nie może tak być traktowane przez Przedsiębiorców i organy administracji państwowej i samorządowej, które mogłyby je wykorzystywać przy planowaniu czy też ocenie przedsięwzięć związanych z pozyskaniem węglowodorów ze źródeł niekonwencjonalnych. Nie jest ono podręcznikiem prowadzenia działań inwestycyjnych w obszarze pozyskiwania gazu ze złóż niekonwencjonalnych a raczej przewodnikiem dla skomplikowanego procesu przechodzenia od poszukiwań do wydobywania. Dlatego też działalność inwestycyjna na tym obszarze powinna być prowadzona przez Przedsiębiorców we współpracy z ich doradcami prawnymi.

Chcemy też zwrócić uwagę na ciągły dynamiczny charakter regulacji dotyczących poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania gazu ze źródeł niekonwencjonalnych, dalsze planowane prace legislacyjne, kształtowanie się praktyki w zakresie wprowadzonych w lipcu 2014 r. zmian w systemie koncesjonowania, nadal istniejący brak niektórych rozporządzeń wykonawczych oraz fakt utrzymania – na podstawie przepisów przejściowych Ustawy – w mocy innych rozporządzeń, które jednakże zmienione zostaną w niedługim czasie.

Dokonane ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. („Ustawa Zmieniająca”) zmiany w PGiG są niezwykle istotne dla kształtowania procesu poszukiwania, rozpoznania i przyszłego wydobywania gazu ze źródeł niekonwencjonalnych w Polsce. Z tekstu PGiG w dziale III wykreślono dotychczasowy Rozdział 2 oraz dodano Rozdział 3 (Koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, a także koncesje na wydobywanie węglowodorów ze złóż) oraz Rozdział 4 (Umowa o współpracy). Zmienione regulacje będą przedmiotem analizy w dalszej części Opracowania.

Należy tu również wskazać, iż postanowienia PGiG nie zawierają odrębnych przepisów odnoszących się do procedur i procesów związanych z gazem ze złóż niekonwencjonalnych. Zarówno definicja ustawowa, jak i wprowadzone zmiany operują jednolitym pojęciem „węglowodory”, nie różnicując regulacji ze względu na rodzaj złoża. Ewentualne odrębności na gruncie innych regulacji staraliśmy się podawać tu, gdzie było to możliwe w treści Opracowania.

2. Zmiany w PGiG i innych ustawach

Ustawa Zmieniająca dokonuje – jak wyżej wspomniano – również zmian w innych ustawach istotnych dla procesu poszukiwania i rozpoznania zasobów gazu ze źródeł niekonwencjonalnych. Przykładowo wymienić tu można zmiany dokonane w:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; oraz
- ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Procedury opisane w dalszej części opracowania uwzględniać będą powyższe zmiany, o ile mają one zastosowanie.

Zgodnie z publikowanymi zamierzeniami rządu RP należy spodziewać się kolejnych dalej idących zmian w systemie regulacji prawnych dotyczących pozyskiwania gazu ze źródeł niekonwencjonalnych, których celem będzie ułatwienie i skrócenie w czasie procesu inwestowania w rozwój tych źródeł poprzez sformułowanie dla prowadzenia takiej działalności szczególnych zasad. Mają one przybrać stosowaną w innych dziedzinach gospodarki formę tzw. spec ustawy (np. ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych; ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu czy też ustawa z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących). Aktualny stan zaawansowania projektu i niektóre wstępne propozycje w nim zawarte, które będą przedmiotem publicznej debaty, nie uzasadniają w obecnej chwili jego analizy.

3. Regulacje unijne

Na aktualny kształt polskich regulacji dotyczących poszukiwania i rozpoznawania oraz wydobywania gazu ze źródeł niekonwencjonalnych niewątpliwym wpływ mają regulacje Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim spraw związanych ze środowiskiem naturalnym i jego ochroną, stosowaniem w procesach rozpoznawczych i wydobywczych środków chemicznych oraz gospodarki wodnej.

Dyrektywy unijne nie regulują – poza tzw. Dyrektywą węglowodorową wspomnianą poniżej – kwestii sposobu pozyskiwania przez państwa członkowskie UE nośników energii. Postanowienia reformującego instytucje Unii Europejskiej Traktatu Lizbońskiego z dnia 13 grudnia 2007 r. potwierdzają zasadę suwerennych decyzji państw członkowskich w zakresie gospodarki energetycznej. I tak art. 176a ust. 2 Traktatu stanowi, iż:

Bez uszczerbku dla stosowania innych postanowień Traktatów, Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą prawodawczą, ustanawiają środki niezbędne do osiągnięcia celów, o których mowa w ustępie 1. Środki te są przyjmowane po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów.

Nie naruszają one prawa Państwa Członkowskiego do określania warunków wykorzystania jego zasobów energetycznych, wyboru między różnymi źródłami energii i ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię, bez uszczerbku dla artykułu 175 ustęp 2 litera c).

Wspomniana wyżej Dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2004 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów („Dyrektywa węglowodorowa”) – ostatecznie implementowana do prawa polskiego – pozostawia krajom członkowskim swobodę wyboru formuły koncesjonowania, określając jednak pewne ogólne zasady, które winny być implementowane do prawa miejscowego. Warto tu przywołać kilka z nich:

Artykuł 2 Dyrektywy węglowodorowej

1. *Państwa Członkowskie zachowują prawo do ustalania w obrębie ich terytorium obszarów, które mają być dostępne dla prowadzenia działań związanych z poszukiwaniem, badaniem i produkcją węglowodorów.*
2. *W każdym przypadku gdy obszar jest udostępniany do prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1, Państwa Członkowskie zapewnią, że nie ma dyskryminacji podmiotów odnośnie wykonywania i dostępu do tej działalności.*

Jednakże Państwa Członkowskie mogą odmówić ze względu na bezpieczeństwo krajowe zezwolenia na wykonywanie i dostęp do tej działalności każdemu podmiotowi, który jest skutecznie kontrolowany przez państwa trzecie lub obywateli państw trzecich.

Artykuł 3 Dyrektywy węglowodorowej

1. Państwa Członkowskie przyjmą niezbędne środki, aby zapewnić, by zezwolenia udzielane były według procedury, zgodnie, z którą wszystkie zainteresowane podmioty mogły składać wnioski zgodnie z ust. 2 lub 3.
2. Procedura ta jest wszczynana:
  - a) z inicjatywy właściwych władz przez zaproszenie do składania ofert, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich na przynajmniej 90 dni przed końcowym terminem składania ofert;
  - b) lub przez zaproszenie do składania ofert opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich po przedstawieniu oferty przez podmiot bez uszczerbku dla postanowień art. 2 ust. 1. Inne zainteresowane podmioty będą miały okres przynajmniej 90-ciu dni po dacie publikacji na przedstawienie ofert.

Zawiadomienia określają rodzaj zezwolenia, geograficzny obszar lub obszary w części lub w całości, którego dotyczył lub może dotyczyć oferta i proponowaną datę lub nieprzekraczalny termin przyznania zezwolenia.

Kwestie związane z możliwością czy wręcz dopuszczalnością rozpoznawania i wydobywania gazu z formacji łupkowych były przedmiotem wielu analiz i opracowań zleconych przez organy Unii Europejskiej. Nie miejsce tu, aby analizować merytoryczne argumenty wykorzystywane w prowadzonych polemikach, tym niemniej należy wskazać, iż elementem budzącym najwięcej kontrowersji była stosowana w rozpoznawaniu złóż technika szczelinowania hydraulicznego, opracowana i wykorzystywana z dobrym skutkiem w Stanach Zjednoczonych. Przeciwnicy tej technologii wskazywali na potencjalne ryzyka dla środowiska (szczególnie dla gospodarki zasobami wody), podnosząc również odmienności terenowe, demograficzne i związane z gęstością zabudowy pomiędzy obszarami wydobywania gazu z łupków w USA (choćby w stanie Teksas) a dużo bardziej zurbanizowanymi obszarami w krajach UE.

W takiej sytuacji i zważywszy na ograniczone instrumenty prawne, Komisja uznała za celowe opublikowanie w dniu 22 stycznia 2014 r. dokumentu pod nazwą: „Zalecenie Komisji z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie podstawowych zasad rozpoznawania i wydobywania węglowodorów (takich jak gaz łupkowy) z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego (2014/70/UE)” („Zalecenie”).

W dokumencie tym Komisja Europejska stwierdziła m.in., iż:

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także
- mając na uwadze, iż Państwa członkowskie mają prawo do określania warunków wykorzystania swoich zasobów energetycznych, o ile uwzględniają potrzebę zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, oraz
- i wychodząc z szeregu innych przesłanek celowości wydania takiego Zalecenia,

konieczne jest określenie podstawowych zasad, które mają być wykorzystane jako wspólna podstawa do rozpoznawania i wydobywania węglowodorów z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego.

Zalecenie to ma stanowić uzupełnienie przepisów unijnych mających zastosowanie do projektów obejmujących intensywne szczelinowanie hydrauliczne i określić zasady wspomagające państwa członkowskie, które chcą prowadzić rozpoznawanie i wydobywanie węglowodorów z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego, efektywnie wykorzystywać zasoby a jednocześnie chronić zdrowie publiczne, klimat i środowisko oraz informować społeczeństwo.

I tak, Komisja zachęcała w Zaleceniu państwa członkowskie, aby stosując istniejące unijne regulacje prawne lub dostosowując je do potrzeb i specyfiki rozpoznawania i wydobywania węglowodorów z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego [*intensywne szczelinowanie hydrauliczne wg Zalecenia oznacza wtłoczenie do odwiertu co najmniej 1.000 m³ wody na każdym etapie szczelinowania lub co najmniej 10.000 m³ wody w trakcie całego procesu szczelinowania – przypis K&L Gates*] – przestrzegały zawartych w Zaleceniu zasad, które dotyczą planowania,

I

II

III

IV

V

VI

VII

kontroli instalacji, koncesjonowania, wydajności operacyjnej, efektywności środowiskowej i zamykania odwiertów oraz udziału społeczeństwa i rozpowszechniania informacji.

Ocena charakteru prawnego Zalecenia nie jest jednoznaczna. Niewątpliwie jest ono aktem prawnym niewiążącym, choć intencją Komisji jest, aby państwa członkowskie dokonały we wspomnianych w Zaleceniu obszarach podstawowych wdrożenia jej postanowień w terminie 6 miesięcy. W innym przypadku Komisja rozważy wydanie aktu wiążącego.

4. Struktura Opracowania

Niniejsze Opracowanie podzielone zostało na części odpowiadające podstawowym etapom realizacji inwestycji związanych z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem gazu ziemnego ze źródeł niekonwencjonalnych uzupełnione opisem procedur i decyzji niezbędnych do ich prowadzenia oraz procedurom związanym z likwidacją takiej działalności i rekultywacją terenu.

Etapy podstawowe objęte Opracowaniem obejmują:

- etap postępowania koncesyjnego oraz zawarcia umowy użytkowania górniczego obejmujący postępowanie kwalifikacyjne i postępowanie przetargowe;
- etap prac poszukiwawczo – rozpoznawczych;
- etap prac wydobywczych poprzedzonych uzyskaniem decyzji inwestycyjnej;
- etap likwidacji zakładu wykonującego roboty geologiczne lub zakładu górniczego; oraz
- etap rekultywacji terenu zakładu wykonującego roboty geologiczne lub zakładu górniczego.

Wskazując na właściwe działania oraz niezbędne decyzje administracyjne wraz z procedurami ich uzyskania i podstawami prawnymi oraz stosownymi terminami wskazującymi czas minimalny dla ich uzyskania, odnosimy się również do dokumentów, które winien przygotować lub zorganizować Przedsiębiorca ubiegający się o wydanie poszczególnych decyzji.

Opracowanie niniejsze uwzględnia stan prawny na dzień 29 marca 2015 r.

II. ETAP DOTYCZĄCY UDZIELENIA KONCESJI; UMOWA UŻYTKOWANIA GÓRNICZEGO

Możliwość prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania, rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż uwarunkowane jest przeprowadzeniem postępowania koncesyjnego.

1. Postępowanie kwalifikacyjne

Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się w celu oceny zdolności zainteresowanego podmiotu do prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż.

W postępowaniu kwalifikacyjnym ustala się, czy podmiot zamierzający ubiegać się o koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża (i) znajduje się pod kontrolą korporacyjną (w rozumieniu art. 49a ust. 4 PGiG) państwa trzeciego (w rozumieniu art. 49a ust. 5 PGiG), podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą, czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa. Ponadto w postępowaniu kwalifikacyjnym ustala się, czy podmiot, który zamierza ubiegać się o koncesję samodzielnie albo wspólnie z innymi podmiotami jako operator posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, polegające na rozpoznaniu i udokumentowaniu co najmniej jednego złoża węglowodorów lub wykonywaniu nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 lat działalności polegającej na wydobywaniu węglowodorów ze złóż.

Decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego uprawnia podmiot, na rzecz którego została wydana, do złożenia oferty w postępowaniu przetargowym o udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 49a – art. 49b;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 49a ust. 18 PGiG;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ – jako organ, który przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne;
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szef Agencji Wywiadu – jako organy opiniujące.

c) Przebieg procedury

Podmiot zainteresowany udziałem w postępowaniu przetargowym dotyczącym udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża składa do MŚ wniosek o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego oraz wpłaca na rachunek bankowy urzędu obsługującego MŚ opłatę za przeprowadzenie tego postępowania.

Po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, MŚ przekazuje niezwłocznie wniosek Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefowi Agencji Wywiadu w celu przedstawienia opinii, czy wnioskodawca znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego w rozumieniu PGiG, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą, czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
Organy przedstawiają MŚ, w drodze postanowienia, opinie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosków o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego. Pozytywne opinie wydane zostają w przypadku gdy wnioskodawca nie znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego w rozumieniu PGiG albo znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, ale kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa.

II
Oceny posiadania przez wnioskodawcę, który ubiega się o koncesję samodzielnie albo wspólnie z innymi podmiotami – jako operator, doświadczenia w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż dokonuje MŚ.

Uzyskanie pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego lub odmowa jej udzielenia następuje w drodze decyzji. Decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego zachowuje swoją ważność przez 5 lat.

III
Od decyzji negatywnej służy wniosek do MŚ o ponowne rozpatrzenie sprawy składany w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 127 § 3 KPA). Po rozpatrzeniu wniosku MŚ wydaje decyzję w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości lub w części albo utrzymuje decyzję w mocy. W przypadku utrzymania decyzji w mocy – wnioskodawca może złożyć skargę na decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem MŚ.

Nie później niż w terminie 4 miesiące przed datą upływu ważności decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego podmiot, na rzecz którego została wydana ta decyzja, może wystąpić z wnioskiem o ponowne przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego i przedłużenie ważności tej decyzji na kolejne 5 lat.

IV
W terminie 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę danych objętych wnioskiem, podmiot na rzecz którego została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, jest obowiązany złożyć wniosek o ponowne przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego. Jeśli pomimo zmiany okoliczności objętych wnioskiem, podmiot nie złożył wniosku o przeprowadzenie ponownego postępowania kwalifikacyjnego, postępowanie to zostaje wszczęte z urzędu w przypadku powzięcia przez organ wiadomości o zmianie danych objętych wnioskiem.

d) **Czas trwania procedury**

- na wydanie opinii przez organy opiniujące – 30 dni;
- wydanie decyzji przez MŚ – zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

VI
Wniosek o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, który powinien zawierać m.in.: dane identyfikujące podmiot, w tym określenie jego statusu prawnego; dane o strukturze kapitału i powiązaniach kapitałowych podmiotu; dane o źródłach pochodzenia środków finansowych i sytuacji finansowej podmiotu; dane o strukturze organizacyjnej podmiotu, dane potwierdzające doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, a także inne informacje wymienione w art. 49a ust. 7 PGiG.

Do wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, w szczególności wyciągi z odpowiednich rejestrów. Wniosek składa się w 5 egzemplarzach.

VII
Opłata za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego wynosi jedną czwartą przeciętne-go wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalonego według stanu na dzień złożenia wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- podmiot, który zamierza ubiegać się o koncesję;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA;
- brak udziału społeczeństwa.

2. Udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż

2.1. Postępowanie przetargowe

Celem procedury jest udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż. Udzielenie koncesji następuje w wyniku postępowania przetargowego prowadzonego przez MŚ.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 49e – art. 49v, art. 49x, art. 49ze, art. 49zf, art. 49zh;
- Ustawa SDG, w brzmieniu na 1 stycznia 2015 r., art. 46-62;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 49o PGiG (do tej pory niewydane).

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- MŚ jako organ koncesyjny.

c) **Przebieg procedury**

Udział w postępowaniu przetargowym może wziąć każdy przedsiębiorca, który prowadzi działalność gospodarczą na podstawie Ustawy SDG oraz posiada pozytywną decyzję uzyskaną w postępowaniu kwalifikacyjnym.

(i) **Czynności poprzedzające postępowanie przetargowe**

Corocznie, w terminie do 30 czerwca MŚ ogłasza na stronie BIP MŚ informację o przestrzeniach, w tym ich granicach, dla których MŚ planuje wszczęcie w następnym roku postępowania przetargowego. Przestrzenie te MŚ ustala na podstawie oceny perspektywiczności geologicznej, tj. w szczególności oceny możliwości udokumentowania zasobów złóż węglowodorów w celu ich wydobywania oraz opłacalności wydobywania węglowodorów ze złóż, dokonanej we współpracy z państwową służbą geologiczną.

Przed wszczęciem postępowania przetargowego, MŚ dokonuje uzgodnień w zakresie niezbędnym dla przeprowadzenia przetargu dla danego obszaru, z: (i) dyrektorem właściwego urzędu morskiego, jeśli obszar koncesyjny dotyczy morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego, albo (ii) z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, w przypadku gdy obszar koncesyjny dotyczy wyłącznej strefy ekonomicznej. Jeśli przyszła koncesja objęta ma zostać powierzchnia poza granicami obszarów morskich RP, MŚ musi uzyskać opinię wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce objęte przyszłą koncesją.

(ii) **Etapy postępowania przetargowego**

Postępowanie przetargowe składa się z następujących etapów:

- przetarg;
- zawarcie UoW, w przypadku gdy zwycięzcą przetargu jest kilka podmiotów, które wspólnie złożyły ofertę;
- udzielenie koncesji.

O wszczęciu postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji MŚ powiadamia przez ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i zamieszczeniu informacji

I

II

III

IV

V

VI

VII

o opublikowaniu ogłoszenia na stronie BIP MŚ. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania przetargowego określa m.in.

- (i) przestrzeń, na której ma być wykonywana działalność objęta przyszłą koncesją;
- (ii) termin i miejsce składania ofert;
- (iii) szczegółowe warunki przetargu, w tym kryteria oceny ofert oraz określenie ich znaczenia;
- (iv) minimalny zakres informacji geologicznej;
- (v) warunki udzielenia koncesji, w szczególności dotyczące wysokości, zakresu oraz sposobu ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1 PGiG, a w uzasadnionym przypadku także wysokość, zakres oraz sposób ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 2 PGiG;
- (vi) wzór umowy o ustanowienie użytkowania górniczego;
- (vii) informację o formie wniesienia wadium oraz o jego wysokości i terminie wpłaty, a także inne informacje, o których mowa w art. 49h ust. 3 PGiG.

Na wniosek zainteresowanego podmiotu złożonego w terminie 7 dni od dnia publikacji ogłoszenia, MŚ udziela wyjaśnień dotyczących warunków przetargu, a ich treść ogłasza w terminie 7 dni na stronie BIP MŚ.

Oferta Przedsiębiorcy ubiegającego się o udzielenie koncesji powinna być przygotowana zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach rozporządzenia RM, które wydane zostały na podstawie art. 49o PGiG (nieopublikowane). Nadto, jeśli ofertę składa kilka podmiotów, powinna ona dodatkowo wskazywać operatora oraz proponowane w UoW, o której mowa w art. 49zi – art. 49zw PGiG, udziały procentowe w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych lub robót górniczych, przy czym udział procentowy operatora powinien wynosić więcej niż 50%. Podmiot (podmioty ubiegające się wspólnie o udzielenie koncesji) ma obowiązek wnieść wadium w formie, wysokości i terminie wskazanym w ogłoszeniu MŚ o wszczęciu postępowania przetargowego.

Termin składania ofert nie może być krótszy niż 90 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o przetargu przez MŚ.

(iii) Komisja Przetargowa

W celu przeprowadzenia przetargu i dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty, powołana jest komisja przetargowa. Komisja ocenia złożone oferty z punktu widzenia spełnienia wymagań określonych w ogłoszeniu o przetargu oraz w świetle wskazanych w tym ogłoszeniu kryteriów oceny, które obejmują m.in. doświadczenie w wykonywaniu działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, technicznych możliwości wykonywania tej działalności (w szczególności dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym, organizacyjnym, logistycznym oraz kadrowym) i finansowych możliwości dających należytą rękojmię wykonywania tej działalności. W przypadku gdy w wyniku oceny ofert, dwie lub więcej ofert uzyskują jednakową ocenę, dodatkowym kryterium w celu dokonania ostatecznego wyboru między tymi ofertami jest wysokość wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, należnego w fazie poszukiwania i rozpoznawania.

(iv) Rozstrzygnięcie przetargu

Zwycięzcą przetargu zostaje podmiot, którego oferta uzyskała najwyższą ocenę. Z przebiegu przetargu komisja przetargowa sporządza protokół z przetargu, który przesyła MŚ. Zaś MŚ przesyła protokół wszystkim podmiotom, które w nim uczestniczyły. W terminie 14 dni od otrzymania przez MŚ protokołu, podmioty uczestniczące w przetargu, których oferty nie uzyskały najwyższej oceny, otrzymują zwrot wniesionego wadium.

Dalsze postępowanie uzależnione jest od tego, czy zwycięzcą przetargu jest jeden podmiot, czy też podmioty, które wspólnie złożyły ofertę:

- a) W przypadku gdy zwycięzcą przetargu jest jeden podmiot, niezwłocznie po otrzymaniu protokołu z przetargu, MŚ udziela koncesji na rzecz zwycięzcy przetargu i jednocześnie odmawia udzielenia koncesji podmiotom uczestniczącym w postępowaniu przetargowym, które nie są zwycięzcami przetargu. Ze zwycięzcą przetargu MŚ zawiera

umowę o ustanowieniu użytkowania górniczego. Przedsiębiorca, który otrzymał koncesję z mocy prawa wstępuje w prawa i obowiązki stron postępowań zakończonych decyzją oraz postanowieniami uzyskanymi przez MŚ przed wszczęciem postępowania przetargowego. W terminie 14 dni od dnia udzielenia koncesji, zwycięzca przetargu otrzymuje zwrot wadium.

- b) W przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę, MŚ wzywa do przekazania projektu UoW w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Wszelkie stwierdzone przez MŚ niezgodności projektu z ofertą lub z ustawą należy usunąć w terminie 14 dni. MŚ informuje operatora o tym, że złożony projekt UoW jest zgodny z ofertą oraz ustawą nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu UoW. Operator ma obowiązek przesyłać UoW niezwłocznie do MŚ. Po przekazaniu UoW, MŚ udziela koncesji na rzecz stron UoW i jednocześnie odmawia udzielenia koncesji podmiotom uczestniczącym w postępowaniu przetargowym, które nie są zwycięzcami przetargu. Następnie MŚ zawiera umowę o ustanowieniu użytkowania górniczego ze wszystkimi podmiotami, które wspólnie złożyły zwycięską ofertę. Strony UoW, które otrzymały koncesję z mocy prawa wstępują w prawa i obowiązki stron postępowań zakończonych decyzją oraz postanowieniami uzyskanymi przez MŚ przed wszczęciem postępowania przetargowego. W terminie 14 dni od dnia przekazania UoW, podmioty, które wspólnie złożyły ofertę, otrzymują zwrot wadium.

Strony zawierają UoW na piśmie pod rygorem nieważności. UoW staje się skuteczna pod warunkiem uzyskania przez podmioty koncesji. Przez UoW strony zobowiązują się do wspólnego wykonywania działalności objętej koncesją. Udział każdej ze stron UoW w zysku i kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych wynika z oferty złożonej w ramach postępowania przetargowego.

(v) Warunki koncesji

Koncesji udziela się na czas oznaczony nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż co do zasady 30 lat. Koncesja przyznaje przedsiębiorcy wyłączne prawo do wykonywania działalności objętej koncesją w określonej w niej przestrzeni.

Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża określa m.in.:

- (i) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;
- (ii) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;
- (iii) czas obowiązywania koncesji;
- (iv) szczególne warunki wykonywania zamierzonej działalności, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, zdrowia publicznego, ochrony środowiska lub racjonalnego gospodarowania złożem;
- (v) warunki zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania działalności objętej koncesją, o ile zabezpieczenie przewidziano w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania przetargowego, w szczególności wysokość, zakres i sposób ustanowienia tego zabezpieczenia, a także inne informacje, o których mowa w art. 49u i art. 49w PGiG.

Koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża udziela się pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania warunków określonych w koncesji oraz finansowania likwidacji wyrobisk górniczych w przypadku wygaśnięcia, cofnięcia lub utraty mocy koncesji. Jeżeli natomiast przemawia za tym szczególnie ważny interes państwa lub szczególnie ważny interes publiczny związany w szczególności z ochroną środowiska lub gospodarką kraju, koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża może zostać udzielona pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń, które mogą powstać wskutek wykonywania działalności objętej koncesją. Dowód ustanowienia wymaganych zabezpieczeń przedstawia się MŚ w terminie 30 dni od dnia udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze

I

II

III

IV

V

VI

VII

złoża. Następnie, corocznie w terminie do końca stycznia, przedsiębiorca przedkłada MŚ aktualny dowód istnienia zabezpieczenia.

(vi) Procedury odwoławcze w postępowaniu przetargowym

Każdy podmiot, który brał udział w przetargu, może w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu protokołu z przetargu wnieść do MŚ protest wobec czynności podjętych w przetargu z naruszeniem przepisów ustawy. Protest powinien wskazywać oprotestowaną czynność, a także zawierać zwięzłe przytoczenie zarzutów oraz wskazywać okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające wniesienie protestu. MŚ rozpatruje protest w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia i wydaje w tym przedmiocie postanowienie. W przypadku uwzględnienia protestu, czynność oprotestowaną powtarza się.

Od decyzji MŚ odmawiającej udzielenia koncesji służy wniosek do MŚ o ponowne rozpatrzenie sprawy składany w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 127 § 3 KPA). Po rozpatrzeniu wniosku MŚ wydaje decyzję w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości lub w części albo utrzymuje decyzję w mocy. W przypadku utrzymania decyzji w mocy – wnioskodawca może złożyć skargę na decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem MŚ.

(vii) Cofnięcie koncesji

W przypadku gdy przedsiębiorca narusza wymagania PGiG, w szczególności dotyczące ochrony środowiska lub racjonalnej gospodarki złożem, albo nie wypełnia warunków określonych w koncesji, w tym nie podejmuje określonej nią działalności albo trwale zaprzestaje jej wykonywania, lub wykonuje roboty geologiczne z naruszeniem harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych, lub nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 82 ust. 2 PGiG, lub wykonuje je niezgodnie z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 82a ust. 1 PGiG, MŚ w drodze postanowienia wzywa przedsiębiorcę do usunięcia naruszeń oraz określa termin ich usunięcia. MŚ może określić również sposób usunięcia naruszeń. Jeśli przedsiębiorca nie wykona postanowienia, to MŚ może bez odszkodowania cofnąć koncesję, a w przypadku stwierdzenia wykonywania robót geologicznych z naruszeniem harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych – cofnąć koncesję albo ograniczyć jej zakres.

Ponadto, MŚ może cofnąć koncesję w przypadku gdy zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 49zn ust. 10 PGiG (tj. w przypadku gdy w kolejnych latach obrotowych nie została podjęta przez strony UoW uchwała w sprawie zatwierdzenia planu rocznego lub wieloletniego), a koncesja została udzielona na rzecz stron UoW, lub przedsiębiorca narusza obowiązki określone w art. 49zc PGiG (tj. nie przekazuje bieżących parametrów wydobywania węglowodorów ze złoża). Również i w tych przypadkach MŚ może cofnąć koncesję dopiero po wydaniu postanowienia, w którym wezwie przedsiębiorcę do usunięcia naruszeń oraz określi termin ich usunięcia (MŚ może również określić w tym postanowieniu sposób usunięcia naruszeń), a przedsiębiorca nie wykona tego postanowienia.

MŚ ma natomiast obowiązek cofnąć koncesję, w przypadku gdy: (a) przedsiębiorcy, któremu samodzielnie udzielono koncesji, a w przypadku gdy koncesja została udzielona na rzecz stron UoW – operatorowi albo wszystkim stronom UoW, uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, decyzja ta wygasła albo utraciła moc bez względu na przyczynę; (b) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 49zn ust. 9 PGiG (tj. do końca pierwszego roku obrotowego nie została podjęta przez strony UoW uchwała w sprawie zatwierdzenia planu rocznego i wieloletniego, a także w sprawie zatwierdzenia czynności dokonanych na podstawie projektu planu rocznego), a koncesja została udzielona na rzecz stron UoW. W przypadku cofnięcia koncesji udzielonej na rzecz stron UoW, jej wygaśnięcia lub utraty mocy, bez względu na przyczynę, obowiązki, o których mowa w art. 39 ust. 1 PGiG, wykonuje operator. W przypadku gdy nie istnieje operator albo jego następca prawny, obowiązki, o których mowa w art. 39 ust. 1 PGiG, wykonuje strona UoW ze środków zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1 PGiG, w sposób określony, w drodze decyzji, przez MŚ.

(viii) Wygaśnięcie koncesji

Koncesja wygasa: (a) z upływem czasu, na jaki została udzielona; (b) jeżeli stała się bezprzedmiotowa; (c) w przypadku śmierci przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną; (d) w przypadku likwidacji przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna; (e) w przypadku jej zrzeczenia się. W przypadku koncesji, która została udzielona na rzecz stron UoW, wygasa ona, gdy przesłanki wskazane pod lit. (c) – (e) dotyczą operatora. MŚ stwierdza wygaśnięcie koncesji w drodze decyzji administracyjnej.

Ponadto, koncesja wygasa w przypadku, gdy przedsiębiorca nie przedstawi MŚ, w terminie określonym w art. 49x ust. 7 PGiG albo w art. 49zd ust. 7 PGiG, dowodu ustanowienia zabezpieczeń, o których mowa w art. 49x ust. 1 i 2 PGiG.

d) Czas trwania procedury

- uzależniony od przyszłych rozporządzeń wykonawczych i warunków przetargu (SIWZ).

e) Wymagane dokumenty

- pozytywna decyzja z postępowania kwalifikacyjnego;
- oferta;
- dokumenty wskazane w rozporządzeniu RM, o którym mowa w art. 49o PGiG;
- UoW.

f) Strony postępowania oraz udział społeczeństwa

- podmiot ubiegający się o koncesję.

g) Komentarz

Koncesja stanowi instytucję prawa administracyjnego. Nie oznacza ona zatem przyznania tytułu prawnego do nieruchomości objętej koncesją, pod którą mogą występować złoża. Nie oznacza ona również przyznania tytułu prawnego do złóż węglowodorów.

2.2. Ustanowienie użytkowania górniczego

Złoża węglowodorów, bez względu na miejsce ich występowania, są objęte własnością górniczą. Prawo własności górniczej przysługuje Skarbowi Państwa, który może korzystać z przedmiotu własności górniczej, albo rozporządzać swoim prawem wyłącznie przez ustanowienie użytkowania górniczego.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 10 – art. 13; art. 16 – art. 20; art. 49s;
- Kodeks cywilny – Dzierżawa, art. 693 – art. 709;
- Pr. Geod. i Kart., przepisy dotyczące nieruchomości gruntowych i ich rozgraniczenia.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- Skarb Państwa reprezentowany przez MŚ jako organ koncesyjny.

c) Przebieg procedury

Ustanowienie użytkowania górniczego następuje w drodze umowy zawartej na piśmie pod rygorem nieważności przez Skarb Państwa reprezentowany przez MŚ i przedsiębiorcę. Jeżeli przedmiot własności górniczej znajduje się w granicach obszarów morskich RP, wykonywanie uprawnień właścicielskich przez Skarb Państwa reprezentowany przez MŚ wymaga uprzedniego porozumienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.

Umowa o ustanowieniu użytkowania górniczego staje się skuteczna z dniem uzyskania przez ubiegający się podmiot koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż. W umowie tej określa się wynagrodzenie z tytułu ustanowienia użytkowania górniczego i sposób jego zapłaty.

Przedsiębiorca może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z przestrzeni objętej użytkowaniem górniczym w celu wykonywania działalności objętej koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
 II
 III
 IV
 V
 VI
 VII

złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesją na wydobywanie węglowodorów ze złóż, w szczególności może on odpowiednio wykonywać roboty geologiczne i wydobywać kopalinę ze złoża. Użytkownik górniczy może na przestrzeni objętej swoim prawem wznosić urządzenia, obiekty oraz instalacje, które będą stanowić jego własność. Przed wygaśnięciem prawa użytkowania górniczego, przedsiębiorca powinien w odpowiedni sposób zabezpieczyć swoje urządzenia, obiekty oraz instalacje bądź je usunąć, chyba że umowa o ustanowieniu użytkowania górniczego stanowi inaczej.

Umowa o ustanowienie użytkowania górniczego wygasa w przypadku wygaśnięcia, cofnięcia lub utraty mocy koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż, bez względu na przyczynę.

d) **Czas trwania procedury**

- brak ustawowych terminów, jednak umowa o ustanowienie użytkowania górniczego staje się skuteczna z dniem uzyskania koncesji.

e) **Wymagane dokumenty**

- koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złóż.

f) **Strony postępowań oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- brak udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

W sprawach nieuregulowanych w PGiG do użytkowania górniczego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego dotyczące dzierżawy. Oznacza to m.in., że użytkowanie jest prawem niezbywalnym, a jeżeli użytkownik górniczy chciałby rozporządzić swym prawem, dzierżawiąc je na rzecz innego podmiotu, musi uzyskać zgodę MŚ.

Użytkowanie górnicze dotyczy wyłącznie prawa do złoża węglowodorów i nie stanowi tytułu prawnego do nieruchomości.

III. ETAP PRAC POSZUKIWAWCZO-ROZPOZNAWCZYCH

1. Zgłoszenie zamiaru rozpoczęcia robót geologicznych

Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża ma obowiązek zgłosić zamiar rozpoczęcia robót geologicznych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 11 PGiG, (i) organowi administracji geologicznej, którym jest MŚ, (ii) wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), a na obszarach morskich RP – terenowemu organowi administracji morskiej, którym jest dyrektor właściwego urzędu morskiego, (iii) organowi nadzoru górniczego, którym jest dyrektor właściwego OUG.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 6 ust. 1 pkt 11, art. 79, art. 81, art. 87, art. 156, art. 164, art. 167, art. 168;
- Rozporządzenie w sprawie projektów robót geologicznych;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ;
- wójt (burmistrz, prezydent miasta), a w przypadku obszarów morskich RP – Dyrektor Urzędu Morskiego;
- dyrektor OUG.

c) Przebieg procedury

Przedsiębiorca ma obowiązek zgłosić zamiar rozpoczęcia robót geologicznych najpóźniej na 2 tygodnie przed zamierzonym terminem rozpoczęcia robót geologicznych. Obowiązek zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia robót geologicznych nie dotyczy robót wykonywanych na potrzeby ruchu zakładu górniczego. Zgodnie ze stanowiskiem WUG, dobrą praktyką jest zgłaszanie robót geologicznych wykonywanych dla potrzeb zakładu górniczego.

W zgłoszeniu należy określić zamierzone przez przedsiębiorcę terminy rozpoczęcia i zakończenia robót geologicznych, ich rodzaj i podstawowe dane dotyczące robót geologicznych oraz imiona i nazwiska osób sprawujących dozór i kierownictwo, a także numery świadectw stwierdzających kwalifikacje do wykonywania tych czynności.

Organ, do którego wpłynęło zgłoszenie, dokonuje jego rejestracji.

Niedokonanie zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia wykonywania robót geologicznych w terminie, bądź uchybienie innym wymogom dotyczącym tego zgłoszenia, podlega karze grzywny, o której mowa w art. 179 pkt 2 PGiG.

Prace geologiczne z zastosowaniem robót geologicznych mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych. Projekt robót geologicznych określa m.in. cel zamierzonych robót oraz sposób jego osiągnięcia, rodzaj dokumentacji geologicznej mającej powstać w wyniku robót geologicznych, harmonogram robót geologicznych, oraz inne informacje, o których mowa w art. 79 PGiG.

d) Czas trwania procedury

Zgłoszenie najpóźniej na 2 tygodnie przed zamierzonym terminem rozpoczęcia robót geologicznych.

e) Wymagane dokumenty

- pisemne zgłoszenie o zamiarze rozpoczęcia wykonywania robót geologicznych.

f) Strony postępowania oraz udział społeczeństwa

- Przedsiębiorca;
- MŚ;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- wójt (burmistrz, prezydent miasta), a w przypadku obszarów morskich RP – Dyrektor Urzędu Morskiego;
- dyrektor OUG;
- brak udziału społeczeństwa.

2. Przedłużenie czasu trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania

Faza poszukiwania i rozpoznawania złoża węglowodorów powinna trwać nie dłużej niż 5 lat. W przypadku uzasadnionym w szczególności warunkami geologicznymi i racjonalną gospodarką złożem, przedsiębiorca może, na wniosek, przedłużyć czas trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania na okres nie dłuższy niż 2 lata. W przypadku przedłużenia czasu trwania tej fazy, przedłużeniu ulega również czas obowiązywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 49y ust. 1-4, art. 41;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ jako organ koncesyjny.

c) Przebieg procedury

Wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania przedsiębiorca przedkłada MŚ nie później niż 60 dni przed upływem czasu trwania tej fazy.

Warunkiem przedłużenia przez MŚ fazy poszukiwania i rozpoznawania jest wykonywanie działalności zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, w szczególności zgodnie z harmonogramami, o których mowa w art. 49v pkt. 3 PGiG.

d) Czas trwania procedury

Zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

Wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające wykonywanie działalności zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, w szczególności zgodnie z harmonogramem realizacji obowiązków wynikających z tej koncesji, w tym wynikających z harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych.

f) Strony postępowania oraz udział społeczeństwa

- przedsiębiorca;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA przy czym zgodnie z art. 41 ust. 1 i 2 PGiG stronami postępowań w odniesieniu do działalności wykonywanej w granicach nieruchomości gruntowych, są ich właściciele (użytkownicy wieczystości), jednak nie są nimi właściciele (użytkownicy wieczystości) nieruchomości znajdujących się poza granicami projektowanego albo istniejącego obszaru górniczego lub miejscami wykonywania robót geologicznych;
- brak udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

Prowadzone obecnie prace potwierdzają istnienie na terytorium Polski skomplikowanych struktur geologicznych, które mogą wymagać dłuższego niż prognozowany okres prowadzenia prac.

3. Projekt robót geologicznych

Sporządzenie projektu robót geologicznych wymagane jest dla wykonywania tych prac geologicznych (w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 8 PGiG), które są wykonywane z zastosowaniem robót geologicznych (w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 11 PGiG).

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 6 ust. 1 pkt 1c, art. 79, art. 85b;
- Rozporządzenie w sprawie projektów robót geologicznych.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- nie dotyczy.

c) **Przebieg procedury**

Prowadzenie prac geologicznych (w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 8 PGiG) z zastosowaniem robót geologicznych (w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 11 PGiG) wymaga uprzedniego sporządzenia projektu robót geologicznych.

Wykonywanie robót geologicznych na podstawie projektu robót geologicznych nie może naruszać praw właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości.

d) **Czas trwania procedury**

- nie dotyczy.

e) **Wymagane dokumenty**

Projekt robót geologicznych złożony z części tekstowej i graficznej.

Projekt robót geologicznych powinien w szczególności określać:

- cel zamierzonych robót oraz sposób jego osiągnięcia;
- rodzaj dokumentacji geologicznej (o której mowa w art. 88 ust. 2 PGiG) mającej powstać w wyniku robót geologicznych;
- harmonogram robót geologicznych (gdy osiągnięcie celu robót geologicznych wymaga ich etapowania);
- przestrzeń, w obrębie której mają być wykonywane roboty geologiczne;
- przedsięwzięcia konieczne ze względu na ochronę środowiska, w tym wód podziemnych, sposób likwidacji wyrobisk, otworów wiertniczych, rekultywacji gruntów, a także czynności mające na celu zapobieżenie szkodom powstałym wskutek wykonywania zamierzonych robót;
- inne informacje, o których mowa w § 1 ust. 2, § 3 i § 4 Rozporządzenia w sprawie projektów robót geologicznych, w zależności od celu zamierzonych robót geologicznych.

Ponadto, projekt robót geologicznych powinien obejmować część graficzną, która zawiera dokumenty, w tym mapy (m.in. mapę topograficzną z zaznaczonym obszarem robót geologicznych) opracowane na podstawie map topograficznych pozyskanych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a także informacje, o których mowa w § 1 ust. 3 i 4 Rozporządzenia w sprawie projektów robót geologicznych.

Projekt robót geologicznych powinien zostać podpisany przez osobę posiadającą stwierdzone odpowiednie kwalifikacje do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi, wraz z podaniem numeru świadectwa stwierdzającego kwalifikacje, albo osobę posiadającą uznane odpowiednie kwalifikacje do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geologii, wraz z podaniem numeru decyzji w sprawie uznania kwalifikacji, albo osobę świadczącą usługi transgraniczne.

I

II

III

IV

V

VI

VII

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- sporządzający projekt robót geologicznych;
- brak udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

Projekt robót geologicznych jest wymagany wyłącznie dla tych prac geologicznych, które będą wykonywane z zastosowaniem robót geologicznych. W konsekwencji, dla wykonywania prac geologicznych, które nie wymagają zastosowania robót geologicznych (np. projektowanie, sporządzanie map, przygotowanie dokumentacji geologicznej) nie jest konieczne przygotowanie projektu robót geologicznych. Podobnie, w myśl art. 87 PGiG projekt robót geologicznych nie będzie konieczny dla prowadzenia robót geologicznych wykonywanych na potrzeby ruchu zakładu górniczego.

Istnieje odrębna procedura dla projektu robót geologicznych, które będą obejmować wyłącznie wykonywanie badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów. Mowa o niej w art. 85a PGiG.

I tak, jeżeli roboty geologiczne będą obejmowały wyłącznie wykonywanie badań geofizycznych (w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1c PGiG) w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, projekt robót geologicznych wymagać będzie zgłoszenia MŚ. Dopiero jeżeli MŚ nie zgłosi sprzeciwu w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu robót geologicznych, będzie można rozpocząć wykonywanie przedmiotowych robót geologicznych. MŚ, dokonując oceny projektu robót geologicznych, może zgłosić do niego sprzeciw tylko z dwóch powodów, tj. (i) jeżeli sposób wykonywania zamierzonych robót geologicznych zagraża środowisku lub (ii) jeżeli projekt robót geologicznych nie odpowiada wymaganiom prawa. Zgłoszenie sprzeciwu następuje poprzez wydanie decyzji administracyjnej.

Jeżeli natomiast roboty geologiczne, które będą obejmowały wyłącznie wykonywanie badań geofizycznych (w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1c PGiG) w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, dotyczą obszarów morskich RP, projekt robót geologicznych wymaga zatwierdzenia, w drodze decyzji administracyjnej, przez MŚ. W tym celu do MŚ należy przedłożyć dwa egzemplarze projektu robót geologicznych. W takim wypadku, MŚ może odmówić zatwierdzenia projektu robót geologicznych w dwóch przypadkach, tj. jeżeli (i) projektowane roboty geologiczne naruszałaby wymagania ochrony środowiska, lub (ii) projekt robót geologicznych nie odpowiada wymaganiom prawa. MŚ, który zatwierdził projekt robót geologicznych, ma obowiązek niezwłocznego doręczenia kopii decyzji właściwym miejscowo organom administracji geologicznej oraz nadzoru górniczego.

Okres wykonywania badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, nie może być dłuższy niż 2 lata.

4. Zmiana projektu robót geologicznych

Procedura ma na celu dokonanie zmiany w projekcie robót geologicznych.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 80a;
- Rozporządzenie w sprawie projektów robót geologicznych;
- KPA.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- MŚ;
- wójt (burmistrz, prezydent miasta) – jako organ opiniujący.

c) **Przebieg procedury**

Zmiany projektu robót geologicznych dokonuje się przez sporządzenie dodatku, który należy przedłożyć do zatwierdzenia MŚ. Zatwierdzenie dodatku do projektu robót geologicznych wymaga uprzedniego uzyskania opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, na terenie której położona jest nieruchomość na przestrzeni której wykonywane będą roboty geologiczne.

Opinia wydawana jest nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) projektu rozstrzygnięcia, a jeśli w terminie tym opinia nie zostanie wydana, uznaje się, że organ opiniujący aprobuje przedłożony mu przez MŚ projekt rozstrzygnięcia w sprawie dodatku do projektu robót geologicznych. Jeśli roboty geologiczne będą prowadzone na obszarze kilku gmin, konieczne jest uzyskanie opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) wszystkich gmin.

MŚ zatwierdza zmianę projektu robót geologicznych w formie decyzji administracyjnej.

MŚ odmawia zatwierdzenia dodatku do projektu robót geologicznych, jeżeli: (i) projektowane roboty geologiczne naruszałby wymagania ochrony środowiska (tj. np. wymogów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska, która to ochrona dokonywana jest przez ustanowienie np. obszarów Natura 2000) lub (ii) projekt robót geologicznych nie odpowiada wymaganiom prawa.

W przypadku istotnych zmian projektu robót geologicznych, mających bezpośredni wpływ na warunki określone w koncesji, MŚ z urzędu zmienia koncesję w zakresie określonym w decyzji zatwierdzającej dodatek do projektu robót geologicznych, przy czym do postępowania w sprawie zmiany koncesji nie stosuje się art. 8 PGiG (wymóg dokonania przez MŚ uzgodnień z innymi organami) i art. 23 ust. 2 PGiG (wymóg uzyskania opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta)).

d) **Czas trwania procedury**

- wydanie opinii przez organ opiniujący – 14 dni;
- wydanie decyzji przez MŚ co do zatwierdzenia dodatku do projektu robót geologicznych – zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

Dwa egzemplarze dodatku do projektu robót geologicznych, który zawiera zmiany do projektu robót geologicznych. We wniosku o zatwierdzenie dodatku do projektu robót geologicznych zamieszcza się informację o prawach, jakie przysługują wnioskodawcy do nieruchomości, w granicach której roboty te mają być wykonywane.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- wnioskujący o zatwierdzenie dodatku do projektu robót geologicznych;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, w tym właściciele (użytkownicy wieczysti) nieruchomości gruntowych w granicach, w których mają być wykonywane roboty geologiczne; art. 41 PGiG stosuje się odpowiednio;
- brak udziału społeczeństwa.

Decyzje i pisma wydawane w toku postępowania doręcza się stronom tego postępowania na adres określony w ewidencji gruntów i budynków, chyba że strona poda inny adres. Jeżeli jednak liczba stron postępowania jest większa niż 20, MŚ zawiadamia o decyzjach i innych czynnościach w drodze obwieszczeń zamieszczanych w BIP na stronie MŚ oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, przy czym obwieszczenie zamieszczone w BIP, usuwa się po upływie roku od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Decyzja i pisma doręczane są ponadto wnioskodawcy, przedsiębiorcy oraz podmiotom obciążonym obowiązkami określonymi w ustawie lub ustalonymi na podstawie przepisów ustawy.

MŚ, jeśli zatwierdził dodatek do projektu robót geologicznych, niezwłocznie doręcza kopię decyzji właściwym miejscowo organom administracji geologicznej oraz nadzoru górniczego.

g) **Komentarz**

Wymagana opinia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nie ma charakteru wiążącego i MŚ może zatwierdzić dodatek do projektu robót geologicznych nawet przy negatywnej opinii.

I

II

III

IV

V

VI

VII

5. Zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne

Procedura ma na celu zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne. Zgodnie z art. 86 PGiG do robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładu górniczego i jego ruchu.

Ruch zakładu górniczego, prowadzony jest zgodnie z przepisami prawa, w szczególności na podstawie planu ruchu zakładu górniczego, a także zgodnie z zasadami techniki górniczej. W konsekwencji, ruch zakładu wykonującego roboty geologiczne należy prowadzić zgodnie z przepisami prawa, a w szczególności na podstawie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 86, art. 105, art. 108, art. 164, art. 167, art. 168;
- Rozporządzenie w sprawie planów ruchu zakładów górniczych, w tym w szczególności Załącznik nr 6 do tego rozporządzenia;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- właściwy organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG.

c) Przebieg procedury

Przedsiębiorca przedkłada na co najmniej 14 dni przed zamierzonym rozpoczęciem wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów, wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne organowi nadzoru górniczego właściwemu dla miejsca wykonywania robót objętych planem, a jeżeli roboty objęte planem będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej dwóch organów nadzoru górniczego – organowi nadzoru górniczego właściwemu dla siedziby zakładu górniczego.

Właściwy organ nadzoru górniczego zatwierdza plan ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne w drodze decyzji administracyjnej.

Następnie, organ nadzoru górniczego przesyła MŚ kopię decyzji zatwierdzającej plan ruchu zakładu górniczego oraz egzemplarz tego planu w postaci elektronicznej.

d) Czas trwania procedury

- do 14 dni.

e) Wymagane dokumenty

- plan ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne.

Plan ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne powinien określać m.in.:

- (i) strukturę organizacyjną zakładu wykonującego roboty geologiczne, w szczególności przez wskazanie stanowisk osób kierownictwa i dozoru ruchu;
- (ii) granice zakładu wykonującego roboty geologiczne;
- (iii) szczegółowe przedsięwzięcia niezbędne w celu zapewnienia: wykonywania działalności objętej koncesją, bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie wykonującym roboty geologiczne, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, racjonalnej gospodarki złożem, ochrony elementów środowiska, ochrony obiektów budowlanych, zapobiegania szkodom i ich naprawy;
- (iv) pozostałe informacje, o których mowa w załączniku nr 6 do Rozporządzenia w sprawie planów ruchu zakładów górniczych.

Do planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne należy dołączyć m.in.:

- (i) odpis koncesji;
- (ii) projekt geologiczno-techniczny otworu;

- (iii) mapę sytuacyjno-wysokościową powierzchni w skali zapewniającej czytelność przedstawianej treści, z naniesioną lokalizacją otworów oraz ich oznaczeniem, lokalizacją obiektów budowlanych zakładu, a także z naniesieniem granic istniejących obszarów i terenów górniczych;
- (iv) inne załączniki wskazane w załączniku nr 6 do Rozporządzenia w sprawie planów ruchu zakładów górniczych.

Plan ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne sporządza się na okres od 2 do 6 lat albo na cały planowany okres prowadzenia ruchu, jeżeli jest on krótszy.

Plan ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne przedsiębiorca sporządza odrębnie dla każdego zakładu wykonującego roboty geologiczne, z uwzględnieniem warunków określonych w koncesji. Jeżeli zakład wykonujący roboty geologiczne składa się z co najmniej 2 części prowadzących samodzielnie ruch, w planie ruchu tego zakładu przedsiębiorca powinien określić dane objęte planem odrębnie w odniesieniu do poszczególnych jego części.

- wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne

Do wniosku o zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne dołącza się:

- (i) dwa egzemplarze planu, podpisane przez przedsiębiorcę oraz kierownika ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne, który będzie realizował plan;
- (ii) egzemplarz planu w postaci elektronicznej;
- (iii) odpisy wymaganych dla zamierzonych robót decyzji wydanych przez inne organy, w szczególności dotyczących ochrony środowiska, w tym odpis DŚU.

Wraz z wnioskiem o zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne przekazuje się do wglądu odpis koncesji.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- właściwy organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG;
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA; jednak nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym.

6. Zmiana planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne

Procedura ma na celu zmianę planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne. Zmianę dokonuje się w formie dodatku do planu.

Zgodnie z art. 86 PGiG do robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładu górniczego i jego ruchu.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 86, art. 109, art. 164, art. 167, art. 168;
- Rozporządzenie w sprawie planów ruchu zakładów górniczych, w tym w szczególności Załącznik nr 6 do tego rozporządzenia;
- KPA.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG.

c) **Przebieg procedury**

W tym samym trybie, co zatwierdzenie planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne, dokonuje się jego zmiany, z tym że właściwy organ nadzoru górniczego przesyła MŚ kopię

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
decyzji zatwierdzającej dodatek do planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne, tylko jeśli dotyczy on gospodarki złożem lub ma wpływ na środowisko.

Jeżeli zmiany w planie ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne nie dotyczą bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie wykonującym roboty geologiczne, bezpieczeństwa ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne, gospodarki złożem, ochrony środowiska, robót budowlanych, ochrony obiektów budowlanych oraz zapobiegania szkodom i ich naprawy, zmiana planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne następuje w trybie uproszczonym.

II
W przypadku dokonywania zmiany planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne w trybie uproszczonym, dodatek do planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne podpisuje kierownik ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne, który realizuje plan. Dodatek zatwierdza następnie sam przedsiębiorca. Zatwierdzone przez przedsiębiorcę dodatki do planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne ewidencjonuje się w karcie zmian. Aktualną kartę zmian, wraz z zatwierdzonymi dodatkami do planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne, przedsiębiorca przekazuje do właściwego organu nadzoru górniczego nie rzadziej niż co kwartał.

III
d) **Czas trwania procedury**

- tryb zwykły: do 14 dni;
- tryb uproszczony: nie dotyczy.

e) **Wymagane dokumenty**

- dodatek do planu ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne.

IV
f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- właściwy organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG;
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, jednak nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym.

V
7. Dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów

Wyniki prac geologicznych dotyczących złoża węglowodorów, wraz z ich interpretacją, określeniem stopnia osiągnięcia zamierzonego celu wraz z uzasadnieniem, przedstawia się w dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów.

Dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów sporządza się w celu określenia jego granic, zasobów geologicznych, warunków występowania oraz określenia możliwości wydobycia kopaliny ze złoża.

VI
a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 88, art. 89a, art. 93, art. 94, art. 161;
- Rozporządzenie w sprawie dokumentacji geologicznej;
- przyszłe rozporządzenie MŚ dotyczące dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów, które zostanie wydane na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 2 PGiG;
- Ustawa Zmieniająca, art. 26;
- KPA.

VII
b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- MŚ.

c) **Przebieg procedury**

Postępowanie o zatwierdzenie dokumentacji wszczyna wniosek złożony do MŚ, który zawiera dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów. MŚ zatwierdza dokumentację w drodze decyzji administracyjnej.

Jeśli jednak przedstawiona do zatwierdzenia dokumentacja nie odpowiada wymaganiom prawa albo powstała w wyniku działań niezgodnych z prawem, MŚ odmawia jej zatwierdzenia. MŚ nie dysponuje zatem uznaniem administracyjnym przy podejmowaniu decyzji o zatwierdzeniu dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej. Niezgodność dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów z prawem powinna być badana przede wszystkim w oparciu o wymogi z art. 89a PGiG oraz właściwego rozporządzenia, które wskazuje na treść tej dokumentacji. Pozyskanie dokumentacji w wyniku działań niezgodnych z prawem będzie miało miejsce natomiast w szczególności w przypadku naruszenia przepisów PGiG (np. prowadzenie prac geologicznych bez wymaganej ustawy koncesji). Przesłanka ta jest jednak bardzo szeroka i obejmuje ona również naruszenia innych przepisów.

Kopie decyzji dotyczącej dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów MŚ przesyła następnie:

- (i) organom wykonawczym jednostek samorządu terytorialnego, których terytoriów dotyczy dokumentacja geologiczna;
- (ii) właściwemu terenowemu organowi administracji morskiej – jeżeli dokumentacja geologiczna dotyczy obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- (iii) pozostałym właściwym miejscowo organom administracji geologicznej, załączając po 1 egzemplarzu dokumentacji geologicznej w postaci papierowej i postaci elektronicznej;
- (iv) właściwym miejscowo wojewodom.

Dodatek do dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów

Wszelkie zmiany dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej dokonuje się przez sporządzenie dodatku, który podlega zatwierdzeniu w tym samym trybie, co pierwotna dokumentacja geologiczno-inwestycyjna.

W przypadku gdy dodatek do dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów ma bezpośredni wpływ na warunki określone w koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub decyzji inwestycyjnej, MŚ z urzędu zmienia koncesję lub decyzję inwestycyjną w zakresie określonym w decyzji zatwierdzającej dodatek.

Nakaz zmiany dokumentacji lub wykonanie dodatkowych zmian

Po zatwierdzeniu dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej, w każdym czasie, po stwierdzeniu istotnych różnic między tą dokumentacją, a stanem rzeczywistym, w tym warunkami zagospodarowania wód podziemnych, MŚ może nakazać w drodze decyzji administracyjnej zmianę tej dokumentacji, określając termin do przedłożenia dodatku.

d) **Czas trwania procedury**

zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- cztery egzemplarze w postaci papierowej i cztery egzemplarze w postaci elektronicznej dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów

Dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów określa w szczególności:

- a) rodzaj, ilość i jakość złoża węglowodorów, w tym przez przedstawienie informacji dotyczących kopalin towarzyszących i współwystępujących użytecznych pierwiastków śladowych oraz występujących w złożu substancji szkodliwych dla środowiska, oraz kategorię rozpoznania złoża;
- b) położenie złoża, jego budowę geologiczną, formę i granice;
- c) elementy środowiska otaczającego złożę;
- d) hydrogeologiczne i inne geologiczno-górnictwo warunki występowania złoża;
- e) stan zagospodarowania powierzchni w rejonie udokumentowanego złoża;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- f) graniczne wartości parametrów definiujących złoża i jego granice;
  - h) sposób zagospodarowania złoża węglowodorów, zasoby wydobywalne, a także optymalny wariant racjonalnego wykorzystania zasobów tego złoża, w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopaliny towarzyszących oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko.

II

Jeśli dokonywane jest wydzielenie złoża węglowodorów do eksploatacji, dla którego jest wykonana dokumentacja geologiczno-inwestycyjna, należy sporządzić nową dokumentację dla części złoża przewidzianej do zagospodarowania; dla pozostałej części należy sporządzić rozliczenie zasobów złoża w formie dodatku do dokumentacji geologicznej na koszt podmiotu, który sfinansował wykonanie nowej dokumentacji.

III

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- MŚ;
- wnioskodawca, tj. podmiot, który sporządził dokumentację geologiczno-inwestycyjną;
- inna strona w rozumieniu art. 28 KPA, z uwzględnieniem regulacji z art. 41 PGiG;
- brak udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

Dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów stanowi zbiór informacji, który jest niezwykle ważny dla późniejszych prac wydobywczych. Ponadto, dokumentacja ta zawiera informację geologiczną w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 PGiG.

Na MŚ spoczywa obowiązek ustalenia stron postępowania w rozumieniu art. 28 KPA, tj. podmiotów czyich interesów prawnych lub obowiązków dotyczy postępowanie o zatwierdzenie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej.

IV

8. Udostępnianie informacji geologicznej w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż, a także przekazywanie tej informacji do archiwum geologicznego

V

Prawo do informacji geologicznej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 PGiG przysługuje Skarbowi Państwa. W konsekwencji, na organy administracji geologicznej oraz Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy nałożony został obowiązek gromadzenia, ewidencjonowania, archiwizowania, ochrony i udostępniania informacji geologicznej.

VI

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 82, art. 98 – art. 99, art. 161, art. 163, art. 207;
- Rozporządzenie w sprawie gromadzenia informacji geologicznej (obowiązuje do czasu wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 98 ust. 5 PGiG).

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- organy administracji geologicznej;
- Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

c) **Przebieg procedury**

Przekazywanie informacji geologicznej

VII

Podmioty, które wykonują roboty geologiczne w celu poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów mają obowiązek przekazywać na bieżąco Państwowemu Instytutowi Geologicznemu – Państwowemu Instytutowi Badawczemu: (i) danych geologicznych uzyskanych w wyniku prac geologicznych, w tym robót geologicznych, w postaci papierowej i elektronicznej, nie później niż 14 dni od dnia ich uzyskania; (ii) próbek uzyskanych w wyniku robót geologicznych w zakresie określonym w koncesji (poprzez fizyczne dostarczenie próbek nie później niż 60 dni od dnia ich uzyskania) i wyników badań tych próbek (w postaci papierowej i elektronicznej, nie później niż 14 dni od dnia ich uzyskania). Ponadto, podmioty te mają obowiązek przekazywania danych

geologicznych MŚ w postaci papierowej i elektronicznej, nie później niż 14 dni od dnia ich uzyskania. Należy zaznaczyć, iż tak przekazanych danych geologicznych, próbek i wyników ich badań, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy i MŚ nie udostępnia innym podmiotom w okresie od dnia ich przekazania do dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną.

Organy administracji geologicznej przechowują dokumenty zawierające informację geologiczną w wydzielonych pomieszczeniach, które określane są jako „archiwa geologiczne”.

Udostępnianie i korzystanie z informacji geologicznej

Udostępnianie informacji geologicznej przez Skarb Państwa następuje przez ustanowienie prawa do korzystania z informacji geologicznej. Korzystanie z informacji geologicznej, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa w celu wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż następuje w drodze umowy za wynagrodzeniem. Podobnie, korzystanie z informacji geologicznej w postaci danych geologicznych dotyczących m.in. węglowodorów następuje w drodze umowy za wynagrodzeniem.

Podstawę określenia wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej stanowi wycena określająca koszty projektowania, wykonywania i dokumentowania prac geologicznych sfinansowana przez podmiot ubiegający się o korzystanie z tej informacji. Przed zawarciem umowy Skarb Państwa dokonuje weryfikacji wyceny. W przypadku jednak postępowania przetargowego, którego przedmiotem jest udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, podstawę określenia wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej stanowi wycena określająca koszty projektowania, wykonywania i dokumentowania prac geologicznych sporządzana przez MŚ. Koszty tej wyceny ponosi podmiot ubiegający się o korzystanie z informacji geologicznej w celu wykazania się prawem do niej w ramach postępowania przetargowego.

Jeżeli informacja geologiczna, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa, jest zawarta w dokumentacji geologicznej, rozporządzenie nią następuje wyłącznie na czas oznaczony.

Prawo do nieodpłatnego korzystania z informacji geologicznej przysługuje temu kto, ponosząc koszt prac, prowadzonych w wyniku decyzji wydanych na podstawie PGiG lub prowadzonych na podstawie zgłoszenia projektu robót geologicznych (o którym mowa w art. 85 ust. 2 i art. 85 ust. 1 PGiG), uzyskał informację geologiczną, przy czym w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną, przysługuje mu wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej w celu ubiegania się m.in. o wykonywanie działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż. Ponadto, jeżeli przed upływem 3 lat od dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną, podmiot ten otrzymał decyzję stanowiącą podstawę wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż, to zachowuje on wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej przez czas określony w koncesji oraz dodatkowo przez 2 lata od dnia utraty jej mocy. W zakresie wydobywania węglowodorów ze złoża wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej wygasa jednak z mocy prawa z dniem utraty mocy decyzji stanowiącej podstawę wykonywania tej działalności.

d) **Czas trwania procedury**

- nie dotyczy.

e) **Wymagane dokumenty**

- umowa na korzystanie z informacji geologicznej zawarta z właściwym organem.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- podmiot zainteresowany korzystaniem z informacji geologicznej;
- brak udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

Do 31 grudnia 2001 r. prawo do informacji geologicznej, oprócz Skarbu Państwa, nabywały również osoby, które poniosły koszty uzyskania tej informacji. Tak nabyte prawa nadal zachowały swą ważność, a zatem istnieje kategoria informacji geologicznych, do której prawo przysługuje Skarbowi Państwa i osobom, które pokryły koszty pozyskania tych informacji.

I

II

III

IV

V

VI

VII

9. Dopuszczenie wyrobu do stosowania w zakładach górniczych / zakładach wykonujących roboty geologiczne

Zgodnie z art. 86 PGiG, do robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładu górniczego i jego ruchu. Procedurę dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych stosuje się więc odpowiednio do dopuszczenia wyrobów w zakładach wykonujących roboty geologiczne.

Stosowanie wyrobów określonych w załączniku nr 1 do Rozporządzenia w sprawie dopuszczenia wyrobów wymaga, ze względu na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa ich użytkowania w warunkach zagrożeń występujących w ruchu zakładów górniczych, uzyskania decyzji o dopuszczeniu wyrobu do stosowania w zakładach górniczych.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 86, art. 113, art. 224;
- Rozporządzenie w sprawie dopuszczenia wyrobów.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- Prezes WUG.

c) Przebieg procedury

W celu uzyskania decyzji w sprawie dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych, wnioskodawca powinien poddać wyrób badaniom wymagań technicznych, o których mowa w załączniku nr 2 do Rozporządzenia w sprawie dopuszczenia wyrobów, które prowadzi akredytowana jednostka certyfikująca wyroby.

Po zakończeniu badań, wnioskodawca powinien złożyć wniosek o dopuszczenie wyrobu do stosowania w zakładach górniczych do Prezesa WUG.

Decyzję o dopuszczeniu wyrobu do stosowania w zakładach górniczych Prezes WUG wydaje na podstawie informacji zawartych we wniosku i załączonej do wniosku dokumentacji. Prezes WUG może przed wydaniem dopuszczenia nakazać, w drodze postanowienia, przeprowadzenie prób wyrobu w ruchu zakładu górniczego, jeżeli wymagają tego szczególne względy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego w ruchu zakładu górniczego.

Jeżeli wyrób spełnia wymagania techniczne (o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 113 ust. 15 PGiG), Prezes WUG wydaje decyzję w sprawie dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych. Decyzję o dopuszczeniu wydaje się na czas nieokreślony. Określa ona:

- (i) wyrób;
- (ii) zakres i warunki stosowania wyrobu;
- (iii) znak dopuszczenia oraz sposób trwałego i czytelnego umieszczania znaku dopuszczenia na każdej jednostce wyrobu;
- (iv) dokumenty, jakie dostawca wyrobu jest obowiązany przekazać użytkownikowi;
- (v) czas przechowywania dokumentów załączonych do wniosku przez podmiot uprawniony do złożenia wniosku o wydanie dopuszczenia oraz warunki ich udostępniania;
- (vi) zakres dozwolonych zmian wyrobu, które mogą być dokonane, w okresie ważności dopuszczenia, przez producenta albo podmiot, który wykonał wyrób – w przypadku wykonania wyrobu jednostkowo, przy czym zmiany nie mogą dotyczyć:
  - a) obniżenia wytrzymałości poszczególnych elementów wyrobu;
  - b) cech wyrobu, których zmiana może powodować ograniczenie zakresu jego stosowania lub wymaga zmiany warunków jego stosowania;
  - c) wyposażenia wyrobu, które służy do zwalczania zagrożeń naturalnych oraz zagrożenia pożarowego;
  - d) zabezpieczeń mechanicznych i elektrycznych wyrobu, jeżeli obniżają poziom bezpieczeństwa;
  - e) miejsca obsługi i jego zabezpieczeń oraz systemów sterowania wyrobem;
  - f) osłon części ruchomych wyrobu;
  - g) zakresu stosowania wyrobu.

Jeżeli wyrób został:

- (i) zgodnie z prawem wyprodukowany lub dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w Republice Turcji, lub
- (ii) zgodnie z prawem wyprodukowany w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, to Prezes WUG wydaje dopuszczenie na podstawie dokumentów załączonych do wniosku. W takim wypadku złożenia wniosku nie poprzedza badanie wyrobu w oparciu o wymagania techniczne, dokonywane w akredytowanej jednostce certyfikującej wyroby, a do wniosku o dopuszczenie nie dołącza się wyników badań wyrobu, a sporządzone w języku polskim dokumenty stanowiące podstawę wyprodukowania lub dopuszczenia wyrobu do obrotu, w szczególności wyniki jego badań. Odmowa wydania dopuszczenia przez Prezesa WUG, następuje wyłącznie w przypadku stwierdzenia, że wyrób nie spełnia wymagań bezpieczeństwa w stopniu odpowiadającym temu, jaki przewidują wymagania techniczne.

W przypadku wprowadzenia zmiany w dopuszczonym wyrobie przez uprawnione do tego podmioty (wskazane w art. 113 ust. 5 PGiG), wprowadzający zmianę powiadamia o niej podmiot, który poddał wyrób badaniom, oraz Prezesa WUG. Jeżeli wyrób nie spełnia wymagań technicznych mających wpływ na poziom jego bezpieczeństwa, Prezes WUG może uchylić lub zmienić decyzję o dopuszczeniu wyrobu do stosowania w zakładach górniczych.

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o wydanie decyzji w sprawie dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych

Wniosek o wydanie decyzji w sprawie dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych powinien zawierać:

- (i) określenie wyrobu;
- (ii) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o wydanie dopuszczenia, przez wskazanie jego formy prawnej oraz dowodu jego istnienia, w szczególności wypisu ze stosownego rejestru, oraz jego siedziby, a także osób upoważnionych do działania w jego imieniu, przez podanie ich imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego;
- (iii) określenie producenta wyrobu, jego siedziby i miejsca produkowania wyrobu.

Do wniosku należy załączyć następujące dokumenty sporządzone w języku polskim:

- (i) ogólny opis wyrobu wraz ze wskazaniem proponowanego miejsca umieszczenia znaku dopuszczenia;
- (ii) niezbędne obliczenia projektowe parametrów mających wpływ na bezpieczeństwo użytkowania wyrobu w warunkach zagrożeń występujących w ruchu zakładu górniczego;
- (iii) rysunki lub schematy dotyczące wyrobu, jego układów oraz podzespołów, od których zależy bezpieczeństwo i higiena pracy oraz bezpieczeństwo pożarowe;
- (iv) wyniki badań wyrobu;
- (v) deklarację producenta albo podmiotu, który wykonał lub nabył wyrób – w przypadku wykonania wyrobu jednostkowo, dotyczącą spełniania przez wyrób wymagań technicznych, albo deklarację dotyczącą spełniania przez wyrób wymagań bezpieczeństwa w stopniu

I

II

III

IV

V

VI

VII

odpowiadającym temu, jaki zapewniają wymagania techniczne – w przypadku wyrobów, o których mowa w art. 113 ust. 4 PGiG;

- (vi) dokumenty potwierdzające dokonanie oceny zgodności, jeżeli są wymagane przez odrębne przepisy, w tym wydane na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności;
- (vii) certyfikat systemu zarządzania jakością lub informację o innym sposobie udokumentowania powtarzalności cech wyrobu – w przypadku produkcji więcej niż 1 egzemplarza wyrobu;
- (viii) dokumentację techniczno-ruchową wyrobu zawierającą następujące informacje wymagane do jego prawidłowego i bezpiecznego stosowania:
  - a) dane techniczne,
  - b) identyfikację zagrożeń powodowanych przez wyrób w czasie jego stosowania,
  - c) instrukcje bezpiecznego stosowania wyrobu oraz informację o konieczności podejmowania szczególnych środków bezpieczeństwa,
  - d) warunki stosowania wyrobu, uwzględniające sposób przeprowadzania przeglądów, konserwacji, napraw i regulacji.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- podmiot uprawniony do złożenia wniosku o wydanie decyzji w sprawie dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych, którym jest: (i) producent, jego upoważniony przedstawiciel, w rozumieniu art. 5 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935, z późn. zm.), dystrybutor lub importer wyrobu (zwani dalej „dostawcami wyrobu”); (ii) dostawca wyrobu finalnego – w przypadku wyrobów składających się z podzespołów wykonywanych przez różnych producentów; (iii) przedsiębiorca, który wykonał lub nabył wyrób i zamierza stosować go w ruchu własnego zakładu górniczego, lub inny podmiot, który wykonał lub nabył wyrób – w przypadku wyrobów wykonanych lub zakupionych jednostkowo;
- Prezes WUG.

g) **Komentarz**

Wyroby, których stosowanie w zakładach górniczych/wykonujących roboty geologiczne będących przedmiotem opracowania wymaga, ze względu na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa ich użytkowania w warunkach zagrożeń występujących w ruchu zakładów górniczych, wydania decyzji w sprawie dopuszczenia, wymienione zostały w załączniku 1 do Rozporządzenia w sprawie dopuszczenia wyrobów i obejmują:

- (i) Głowice eksploatacyjne (wydobywcze) wraz z systemami sterowania, z wyłączeniem głowic podmorskich, stosowane w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi;
- (ii) Sprzęt strzałowy (urządzenia do mechanicznego wytwarzania i ładowania materiałów wybuchowych; wozy i pojazdy do przewożenia lub przechowywania środków strzałowych).

10. Nabywanie, przechowywanie lub używanie środków strzałowych w zakładach górniczych

Zgodnie z art. 86 PGiG, do robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładu górniczego i jego ruchu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 14 PGiG przez środki strzałowe należy rozumieć materiały wybuchowe, o których mowa w Ustawie o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego. Nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a zatem i środków strzałowych w zakładach górniczych, wymaga uzyskania pozwolenia. Niniejsza procedura przedstawia czynności, których podjęcie jest niezbędne do uzyskania pozwolenia na nabywanie, przechowywanie lub używanie środków strzałowych w zakładach górniczych.

Przechowywać i używać w ruchu zakładu górniczego można tylko te środki strzałowe, które zostały dopuszczone do stosowania w zakładzie górniczym.

Opisana procedura ma zastosowanie również na etapie wydobycia węglowodorów ze złóż.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 115, art. 164, art. 224;
- Ustawa o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego, art. 7a, art. 10 – art.;
- Rozporządzenie w sprawie przechowywania środków strzałowych;
- Rozporządzenie w sprawie instytucji wydających opinie dotyczące prac z użyciem materiałów wybuchowych;
- przyszłe rozporządzenie Ministra Gospodarki, które zostanie wydane na podstawie art. 14 ust. 5 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- dyrektor OUG;
- właściwy miejscowo komendant wojewódzkiej Policji – jako organ opiniujący.

c) **Przebieg procedury**

W celu uzyskania pozwolenia na przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego, wnioskodawca składa wniosek wraz z załącznikami do dyrektora OUG właściwego dla miejsca wykonywania robót strzałowych, a jeżeli roboty te będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej 2 dyrektorów okręgowych urzędów górniczych – do dyrektora OUG właściwego dla siedziby zakładu górniczego. Dyrektor OUG weryfikuje poprawność wniosku pod względem formalnym, a w przypadku gdy wniosek zawiera jakiegokolwiek braki, wzywa on wnioskodawcę do ich usunięcia w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Jeżeli natomiast od wniosku nie została uiszczona opłata, dyrektor OUG wzywa wnioskodawcę do jej uiszczenia w terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 14 dni pod rygorem zwrotu wniosku.

Wniosek, który spełnia wymogi formalne, podlega rozpatrzeniu przez dyrektora OUG. Dyrektor OUG może zażądać od wnioskodawcy innych dokumentów lub dodatkowych informacji uzupełniających, jeżeli w toku postępowania o wydanie pozwolenia okaże się, że ze względu na obronność, bezpieczeństwo państwa lub inny ważny interes publiczny są one niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

Przed wydaniem pozwolenia dyrektor OUG zasięga opinii właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji. Właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska, obowiązany jest przedstawić je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia mu żądania. Zajęcie stanowiska następuje w drodze postanowienia, na które służy stronie zażalenie.

Pozwolenia udziela się:

1. przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 4 Ustawy SDG, będącemu osobą fizyczną, który:
  - (i) posiada co najmniej wykształcenie średnie;
  - (ii) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
  - (iii) nie wykazuje zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375, z późn. zm.), oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego;
  - (iv) nie był skazany prawomocnym orzeczeniem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie o takie przestępstwo lub wykroczenie;
  - (v) nie jest wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych, prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy;
  - (vi) udokumentował możliwość spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego, poprzez dołączenie opinii, o której mowa w art. 12 tej ustawy;
  - (vii) zatrudnia osoby spełniające warunki, o których mowa w art. 19 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego, w zakresie dostępu do materiałów wybuchowych;
2. przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 4 Ustawy SDG, innemu niż osoba fizyczna, jeżeli:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- (i) nie jest wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych, prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy;
- (ii) udokumentował możliwość spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego, poprzez dołączenie opinii, o której mowa w art. 12 tej ustawy;
- (iii) zatrudnia osoby spełniające warunki, o których mowa w art. 19 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego, w zakresie dostępu do materiałów wybuchowych;

przy czym opinia, o której mowa w art. 12 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego nie jest wymagana w przypadku wydawania pozwoleń na nabywanie lub przechowywanie materiałów wybuchowych (środków strzałowych) do użytku cywilnego przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą m.in. w zakresie robót geologicznych lub wydobywania kopalin ze złóż, a także przedsiębiorców wykonujących powierzone im roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego.

Dyrektor OUG wydaje pozwolenie na czas nieokreślony w formie decyzji administracyjnej. Pozwolenie zawiera:

- (i) datę i podstawę prawną jego wydania;
- (ii) oznaczenie wnioskodawcy, jego siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- (iii) określenie celu nabycia sprzętu strzałowego, a także zakresu prac, do jakich będzie on używany;
- (iv) określenie rodzajów sprzętów strzałowych poprzez podanie ich prawidłowych nazw przewozowych i numerów UN, określonych w załączniku A do Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego;
- (v) określenie miejsca ich przechowywania.

O wydaniu pozwolenia oraz jego cofnięciu dyrektor OUG zawiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki, a także właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy oraz siedzibę zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, wojewodę, komendanta wojewódzkiego Policji, komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz okręgowego inspektora pracy.

Dyrektor OUG odmawia wydania pozwolenia:

- (i) jeżeli wnioskodawca nie spełnia warunków, o których mowa w art. 11 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego;
- (ii) ze względu na zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska;
- (iii) ze względu na ważny interes publiczny;
- (iv) gdy przedsiębiorstwo wnioskodawcy znajduje się w likwidacji lub toczy się wobec niego postępowanie upadłościowe, z wyjątkiem gdy wnioskodawcą jest przedsiębiorca albo dotychczasowy przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie: robót geologicznych, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla, przedsiębiorca wykonujący powierzone mu roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego;
- (v) jeżeli wnioskodawcy cofnięto w ciągu ostatnich 5 lat wydane pozwolenie.

O odmowie wydania pozwolenia dyrektor OUG zawiadamia komendanta wojewódzkiego Policji.

Wnioskodawca jest obowiązany zawiadomić dyrektora OUG, który wydał pozwolenie, o zmianie danych zawartych w pozwoleniu, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Dyrektor OUG cofa pozwolenie, jeżeli wnioskodawca:

- (i) przestał spełniać warunki określone w art. 11 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego;

- (ii) naruszył warunki określone w pozwoleniu;
- (iii) stwarza zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska;
- (iv) nie usunął w wyznaczonym terminie uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli, o której mowa w art. 22 ust. 1 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego.

Odmowa wydania lub cofnięcie pozwolenia wymaga uzasadnienia.

Od decyzji o wydaniu, odmowie wydania lub cofnięciu pozwolenia dyrektora OUG przysługuje odwołanie – do Prezesa WUG.

d) **Czas trwania procedury**

- wydanie opinii przez właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji – do 2 tygodni;
- wydanie decyzji w sprawie pozwolenia – zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o wydanie pozwolenia (przygotowany według wzoru przedstawionego w przyszłym rozporządzeniu Ministra Gospodarki, które zostanie wydane na podstawie art. 14 ust. 5 Ustawy o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego).

Wniosek o wydanie pozwolenia powinien zawierać:

- (i) oznaczenie wnioskodawcy, jego siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- (ii) dane osobowe wnioskodawcy (jeśli jest nim osoba fizyczna), a w przypadku gdy wnioskodawcą jest podmiot inny niż osoba fizyczna, dane osobowe członków organu zarządzającego, prokurentów i pełnomocników, zawierające imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia i numer PESEL, a w przypadku osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa – serię i numer paszportu oraz adresy zameldowania na pobyt stały i czasowy;
- (iii) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- (iv) określenie celu nabycia sprzętu strzałowego, warunków i miejsca jego przechowywania, a także zakresu prac, do jakich będzie on używany;
- (v) określenie rodzaju i ilości sprzętu strzałowego, jaki może być nabywany lub przechowywany w okresie roku.

- załączniki do wniosku o wydanie pozwolenia

Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

- (i) określające formę prawną wnioskodawcy, w szczególności statut lub umowę;
- (ii) oświadczenie wskazujące osoby, które występują w charakterze wnioskodawcy, a także oświadczenia tych osób o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych;
- (iii) zaświadczenie albo oświadczenie o tym, że wnioskodawca, który jest osobą fizyczną, nie był skazany prawomocnym orzeczeniem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie o takie przestępstwo lub wykroczenie (oświadczenie to składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań; składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.” i klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań);

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (iv) odpis albo oświadczenie o braku wpisu w rejestrze dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego (oświadczenie to składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań; składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.” i klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań);
- (v) orzeczenie lekarskie i psychologiczne dotyczące wnioskodawcy, który jest osobą fizyczną, iż nie wykazuje on zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego;
- II
- (vi) opinię Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia w Zielonce k. Warszawy lub Głównego Instytutu Górniczo-Hutniczego w Katowicach lub Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie o możliwości spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych podczas prac z użyciem sprzętu strzałowego;
- (vii) zaświadczenie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, stwierdzające, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne, (tj. obiekty produkcyjne, magazynowe, socjalne, pomocnicze, środki i urządzenia przeznaczone do przemieszczania sprzętu strzałowego, urządzenia technologiczne), spełniają wymagania określone odpowiednio w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i ochronie środowiska (zaświadczenie to nie jest wymagane, jeżeli wniosek dotyczy przechowywania sprzętu strzałowego w podziemnych składach przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie robót geologicznych lub wydobywania kopalin ze złóż).

IV

Wnioskodawca może dołączyć do wniosku o udzielenie pozwolenia także inne dokumenty mogące mieć istotne znaczenie dla rozpatrzenia wniosku.

Dyrektor OUG może zażądać od wnioskodawcy innych dokumentów lub dodatkowych informacji uzupełniających, jeżeli w toku postępowania o wydanie pozwolenia okaże się, że ze względu na obronność, bezpieczeństwo państwa lub inny ważny interes publiczny są one niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

Wnioskodawca, który nie posiada obiektów do przechowywania sprzętu strzałowego dołącza oświadczenie o nieposiadaniu tych obiektów.

V

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- wnioskodawca, którym jest przedsiębiorca w rozumieniu art. 4 Ustawy SDG;
- dyrektor OUG;
- brak udziału społeczeństwa.

11. Przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego

VI

Zgodnie z art. 86 PGiG, do robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładu górniczego i jego ruchu.

Przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego w rozumieniu §2 pkt 4 Rozporządzenia w sprawie przechowywania środków strzałowych, tak przez samego przedsiębiorcę jak i podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego, wymaga uzyskania pozwolenia. Niniejsza procedura przedstawia czynności, których podjęcie jest niezbędne do uzyskania tego pozwolenia.

Przechowywać i używać w ruchu zakładu górniczego można tylko ten sprzęt strzałowy, który został dopuszczony do stosowania w zakładzie górniczym.

Opisana procedura ma zastosowanie również na etapie wydobywania węglowodorów ze złóż.

VII

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 115, art. 164, art. 224;
- Rozporządzenie w sprawie przechowywania środków strzałowych;
- KPA.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- dyrektor OUG właściwy dla miejsca wykonywania robót strzałowych (dot. zarówno pozwolenia wydawanego dla przedsiębiorcy jak i pozwolenia wydawanego dla podmiotu wykonującego w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego);
- dyrektor OUG właściwy dla siedziby zakładu górniczego, jeżeli roboty strzałowe będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej 2 organów nadzoru górniczego (dotyczy pozwolenia wydawanego dla przedsiębiorcy).

c) **Przebieg procedury**

W celu uzyskania pozwolenia wnioskodawca składa wniosek do dyrektora właściwego urzędu górniczego. Organ ten obowiązany jest odmówić wydania pozwolenia:

- ze względu na ważny interes publiczny; lub
- ze względu na zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska; lub
- jeżeli wnioskodawcy cofnięto w ciągu ostatnich 5 lat takie pozwolenie.

W braku podstaw do odmowy wydania pozwolenia, dyrektor OUG wydaje pozwolenie na przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego w formie decyzji administracyjnej. Pozwolenie wydawane jest na czas nieokreślony.

Dla każdego miejsca wykonywania robót strzałowych kierownik ruchu zakładu górniczego powinien ustalić w formie pisemnej bezpieczny sposób ich wykonywania, uwzględniając wymagania przewidziane w Rozporządzeniu w sprawie przechowywania środków strzałowych.

Najpóźniej na 7 dni przed zamierzonym terminem rozpoczęcia robót strzałowych, przedsiębiorca ma obowiązek powiadomić dyrektora właściwego OUG o powierzeniu wykonywania tych robót podmiotowi wykonującemu w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego.

Przedsiębiorca lub podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej roboty strzałowe powierzone mu w ruchu zakładu górniczego, są obowiązani:

- przestrzegać wymagań dotyczących bezpiecznego przechowywania środków strzałowych i sprzętu strzałowego oraz prowadzenia prac przy użyciu tych środków i sprzętu;
- zapewnić nadzór nad osobami, którym powierzyli wykonywanie czynności związanych z dostępem do środków strzałowych i sprzętu strzałowego;
- zapewnić ewidencjonowanie znajdujących się w zakładzie górniczym oraz wykorzystanych tam środków strzałowych i przechowywać taką dokumentację przez co najmniej 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wykorzystano środki strzałowe, oraz udostępniać ją na żądanie właściwego organu nadzoru górniczego;
- zapewnić prowadzenie wykazu używanych środków strzałowych i sprzętu strzałowego, określającego warunki ich używania.

Jeżeli wnioskodawca prowadzi na podstawie uzyskanego pozwolenia na przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego roboty strzałowe w sposób:

- niezgodny z przepisami prawa lub planem ruchu zakładu górniczego;
- stwarzający zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska,

dyrektor OUG cofa to pozwolenie.

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania

I

II

III

IV

V

VI

VII

wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o wydanie pozwolenia.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca albo podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego;
- dyrektor właściwego OUG;
- brak udziału społeczeństwa.

12. Wnoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w wyłącznej strefie ekonomicznej

Na polskich obszarach morskich rozpoznawanie lub eksploatacja zasobów może odbywać się tylko w obrębie wyłącznej strefy ekonomicznej. Wnoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w tym obszarze wymaga uzyskania pozwolenia.

Opisana procedura ma zastosowanie również na etapie wydobywania węglowodorów ze złóż.

a) **Podstawy prawne procedury**

- UOM, art. 22 – art. 27p;
- KPA (przy zastrzeżeniu, iż nie ma ono zastosowania do postępowania rozstrzygającego).

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- MIR, jeśli brak jest planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, o którym mowa w art. 37a UOM;
- dyrektor właściwego urzędu morskiego, jeśli został wydany plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, o którym mowa w art. 37a UOM (do tej pory plan ten nie został wydany);
- organy opiniodawcze w osobie ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej.

c) **Przebieg procedury**

W celu uzyskania pozwolenia na wnoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w wyłącznej strefie ekonomicznej, wnioskodawca składa wniosek do MIR, a MIR niezwłocznie zamieszcza w BIP ogłoszenie o możliwości składania kolejnych wniosków o wydanie pozwolenia dotyczących akwenu objętego pierwszym wnioskiem. Ogłoszenie MIR powinno zawierać informacje o:

- (i) przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie;
- (ii) lokalizacji określonej za pomocą współrzędnych geograficznych;
- (iii) powierzchni akwenu przeznaczonego na realizację przedsięwzięcia objętego wnioskiem;
- (iv) organie właściwym do wydania pozwolenia;
- (v) możliwości składania kolejnych wniosków w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia w BIP;
- (vi) obowiązujących kryteriach oceny wniosków;
- (vii) najistotniejszym kryterium oceny wniosków.

MIR występuje następnie o zaopiniowanie pierwszego wniosku do ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej. Organy te powinny wydać wymagane opinie w terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia otrzymania wniosku, a jeśli tego nie uczynią w tym terminie, to uważa się, że nie wnoszą one żadnych zastrzeżeń.

Dalsza procedura uzależniona jest od tego, czy złożono tylko jeden wniosek o udzielenie pozwolenia, czy kilka.

(i) Złożono tylko jeden wniosek o udzielenie pozwolenia

Jeżeli w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia MIR w BIP o możliwości składania wniosków nie zostanie złożony żaden inny wniosek, to MIR wydaje pozwolenie lub odmawia jego wydania po zaopiniowaniu projektu przedsięwzięcia przez ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej.

Decyzja o wydaniu pozwolenia podejmowana jest na podstawie dokumentów złożonych wraz z wnioskiem i opinii wyrażonych przez właściwych ministrów.

MIR odmawia wydania pozwolenia, jeżeli jego wydanie pociągnęłoby za sobą zagrożenie dla:

- (i) środowiska i zasobów morskich;
- (ii) interesu gospodarki narodowej;
- (iii) obronności i bezpieczeństwa państwa;
- (iv) bezpieczeństwa żeglugi morskiej;
- (v) bezpiecznego uprawiania rybołówstwa morskiego;
- (vi) bezpieczeństwa lotów statków powietrznych;
- (vii) podwodnego dziedzictwa archeologicznego; lub
- (viii) bezpieczeństwa związanego z badaniami, rozpoznawaniem i eksploatacją zasobów mineralnych dna morskiego oraz znajdującego się pod nim wnętrza ziemi.

Zagrożenia te ustalane są na podstawie odrębnych przepisów.

Wydając pozwolenie, MIR określa rodzaj przedsięwzięcia i jego lokalizację za pomocą współrzędnych geograficznych, charakterystyczne parametry techniczne przedsięwzięcia, szczególne warunki i wymagania wynikające z przepisów odrębnych, a w szczególności w zakresie zagrożeń, o których mowa w art. 23 ust. 3 UOM.

Pozwolenie jest wydawane na okres niezbędny do wznoszenia i wykorzystywania sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, jednak co do zasady nie dłuższy niż 30 lat. Jeżeli jednak sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia zostały wzniesione oraz były wykorzystywane zgodnie z wymaganiami określonymi w pozwoleniu, to organ, który wydał pozwolenie, może w drodze decyzji, na wniosek podmiotu, któremu udzielono pozwolenia, złożony nie później, niż 120 dni przed upływem terminu na który pozwolenie zostało wydane, przedłużyć jego ważność na okres do 20 lat. W takim wypadku zastosowanie znajdują odpowiednio przepisy dotyczące m.in. konieczności zaopiniowania decyzji przed jej wydaniem, informacji, które powinien zawierać wniosek, załączników do wniosku i opłaty za wniosek (tj. art. 23 ust. 2-5, art. 27a i art. 27b ust. 1 UOM).

(ii) Złożono kilka wniosków o wydanie pozwolenia

Jeżeli w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia MIR w BIP, zostanie złożony co najmniej jeden kolejny kompletny wniosek (kompletność wniosku pod względem formalnym weryfikuje MIR), MIR ma obowiązek przeprowadzić postępowanie rozstrzygające. Postępowanie to jest postępowaniem odrębnym od postępowania o wydanie pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich i nie znajdują do niego zastosowania przepisy KPA

Po upływie terminu do składania wniosków, MIR występuje o ich zaopiniowanie przez ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej (opinie powinny zostać wydane w terminie 90 dni od wniesienia wniosku, a ich niewydanie w tym terminie uważa się za brak zastrzeżeń do wniosku).

Następnie, MIR informuje wnioskodawców, którzy złożyli kompletne wnioski w terminie, o wszczęciu postępowania rozstrzygającego i wzywa ich do przedłożenia w terminie 21 dni, informacji i dokumentów pozwalających na ustalenie spełnienia przez wnioskodawców określonych w UOM kryteriów, tj.

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I (i) zgodność planowanych przedsięwzięć z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 37a, lub w przypadku jego braku możliwość przeznaczenia akwenu na wnioskowane cele z uwzględnieniem opinii wyrażonych przez ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej, przy czym jeśli otrzymana opinia będzie negatywna, MIR może wydać decyzję o odmowie wydania pozwolenia przed zakończeniem postępowania rozstrzygającego;
- II (ii) proponowane przez wnioskodawców okresy obowiązywania pozwolenia, w tym daty rozpoczęcia i zakończenia budowy i eksploatacji planowanych przedsięwzięć;
- (iii) sposób zabezpieczenia środków finansowych przeznaczonych na wniesienie 10% opłaty za wydanie pozwolenia (płatnej w terminie 90 dni od dnia, w którym decyzja o udzieleniu pozwolenia stała się ostateczna);
- (iv) sposoby finansowania planowanych przedsięwzięć, z uwzględnieniem środków własnych, kredytów, pożyczek oraz proponowanego dofinansowania realizacji inwestycji ze środków publicznych;
- III (v) możliwości stworzenia zaplecza kadrowego, organizacyjnego i logistycznego, pozwalającego na realizację planowanych przedsięwzięć;
- (vi) wkład planowanych przedsięwzięć w realizację unijnych i krajowych polityk sektorowych.

Złożone przez wnioskodawców wnioski i dokumenty podlegają ocenie dokonywanej przez MIR, w szczególności według kryteriów wskazanych w UOM (art. 27g). Wyniki postępowania rozstrzygającego ogłasza się w siedzibie MIR oraz w BIP MIR, ze wskazaniem wnioskodawców, którzy osiągnęli minimum kwalifikacyjne, uszeregowanych w kolejności według malejącej liczby uzyskanych punktów. Podmiotem wyłonionym w postępowaniu rozstrzygającym jest wnioskodawca, który osiągnął minimum kwalifikacyjne i uzyskał największą liczbę punktów spośród wszystkich uczestników i jemu MIR wydaje pozwolenie (nie wcześniej niż 14 dni od dnia ogłoszenia wyników postępowania rozstrzygającego). Decyzja MIR o wydaniu pozwolenia jest decyzją administracyjną.

W przypadku gdy:

- IV 1) podmiot wyłoniony w postępowaniu rozstrzygającym zrezygnuje z ubiegania się o pozwolenie przed jego wydaniem, lub
- V 2) nie wniesie opłaty za wydanie pozwolenia, lub
- 3) w jego przypadku występują zagrożenia dla:
  - (i) środowiska i zasobów morskich;
  - (ii) interesu gospodarki narodowej;
  - (iii) obronności i bezpieczeństwa państwa;
  - (iv) bezpieczeństwa żeglugi morskiej;
  - (v) bezpiecznego uprawiania rybołówstwa morskiego;
  - (vi) bezpieczeństwa lotów statków powietrznych;
  - (vii) podwodnego dziedzictwa archeologicznego; lub
  - (viii) bezpieczeństwa związanego z badaniami, rozpoznawaniem i eksploatacją zasobów mineralnych dna morskiego oraz znajdującego się pod nim wnętrza ziemi.
- VI

MIR wydaje pozwolenie uczestnikowi, który uzyskał kolejno największą liczbę punktów.

W przypadku, gdy żaden z wnioskodawców nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, postępowanie rozstrzygające uznaje się za nierozstrzygnięte.

MIR określa w pozwoleniu rodzaj przedsięwzięcia i jego lokalizację za pomocą współrzędnych geograficznych, charakterystyczne parametry techniczne przedsięwzięcia, szczegółowe warunki i wymagania wynikające z przepisów odrębnych, a w szczególności w zakresie zagrożeń, o których mowa w art. 23 ust. 3 UOM.

Pozwolenie jest wydawane na okres niezbędny do wznoszenia i wykorzystywania sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, jednak co do zasady nie dłuższy niż 30 lat. Jeżeli jednak sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia zostały wzniesione oraz były wykorzystywane zgodnie z wymaganiami określonymi w pozwoleniu, to organ, który wydał pozwolenie, może w drodze decyzji, na wniosek podmiotu, któremu udzielono pozwolenia, złożony nie później, niż 120 dni przed

upływem terminu na który pozwolenie zostało wydane, przedłużyć jego ważność na okres do 20 lat. W takim wypadku zastosowanie znajdują odpowiednio przepisy dotyczące m.in. konieczności zaopiniowania decyzji przed jej wydaniem przez właściwych, informacji, które powinien zawierać wniosek, załączników do wniosku i opłaty za wniosek (tj. art. 23 ust. 2-5, art. 27a i art. 27b ust. 1 UOM).

Tryb odwoławczy w postępowaniu rozstrzygającym:

MIR umożliwia wnioskodawcom wgląd w dokumentację dotyczącą postępowania rozstrzygającego, w której w szczególności:

- (i) dokonano wyboru najistotniejszego kryterium oceny wniosków w postępowaniu rozstrzygającym spośród wskazanych w ustawie;
- (ii) określono liczbę punktów za każde kryterium;
- (iii) określono minimum kwalifikacyjne.

Postępowanie odwoławcze jest wszczynane na wniosek uczestnika postępowania rozstrzygającego, złożony w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników tego postępowania, w którym wskazuje on na rażąco naruszenia przepisów prawa lub interesów uczestników konkursu.

MIR bada wniosek i podejmuje decyzję w sprawie unieważnienia postępowania rozstrzygającego, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy uczestników konkursu, albo o odmowie jego unieważnienia.

Jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy uczestników konkursu MIR może również z urzędu unieważnić postępowanie rozstrzygające.

Od decyzji MIR w sprawie unieważnienia postępowania rozstrzygającego (pozytywnej lub negatywnej) uczestnikowi tego postępowania przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez MIR, a następnie skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Unieważnienie postępowania rozstrzygającego stanowi podstawę wznowienia postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia.

d) **Czas trwania procedury**

- procedura bez postępowania rozstrzygającego: zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Z zastrzeżeniem, że organy opiniujące mają 90 dni na przedstawienie wymaganych UOM opinii (nie ma tu zastosowania art. 35 § 5 KPA);
- postępowanie rozstrzygające: termin zakończenia postępowania rozstrzygającego nie może być dłuższy niż 4 miesiące od dnia wpłynięcia ostatniej opinii ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej, które to opinie powinny zostać wydane w terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia otrzymania wniosku (niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń).

e) **Wymagane dokumenty**

- siedem egzemplarzy wniosku o wydanie pozwolenia.

Wniosek o wydanie pozwolenia powinien zawierać nazwę, oznaczenie siedziby i adres wnioskodawcy, szczegółowe określenie przedsięwzięcia wymagającego pozwolenia i jego celu ze wskazaniem:

- (i) proponowanej lokalizacji określonej za pomocą współrzędnych geograficznych naniesionych na mapę morską, wyznaczających akwen przeznaczony na realizację i eksploatację przedsięwzięcia;
- (ii) powierzchni akwenu przeznaczonego na realizację i eksploatację przedsięwzięcia oraz okresu niezbędnego do realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (iii) charakterystycznych parametrów technicznych i wartości planowanego przedsięwzięcia, łącznie z przedstawieniem etapów i harmonogramu realizacji przedsięwzięcia oraz z przedstawieniem sposobów przekazywania produktu na ląd;
  - (iv) oceny skutków ekonomicznych, społecznych i oddziaływania na środowisko.
    - siedem egzemplarzy załączników do wniosku o wydanie pozwolenia
 Do wniosku należy dołączyć:

- II
- (i) zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do właściwego rejestru zawierające w szczególności numer tego wpisu złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (oświadczenie powinno zawierać klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”, która to klauzula zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań);
  - (ii) opis technologii planowanego przedsięwzięcia;
  - (iii) informacje o środowisku znajdującym się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia;
  - (iv) opis potencjalnych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko i jego zasoby naturalne zarówno żywe, jak i mineralne oraz ich ocenę;
  - (v) opis środków zmniejszających szkodliwe oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko morskie;
  - (vi) opis przyjętych założeń i zastosowanych metod prognozy oraz wykorzystanych danych o środowisku morskim, ze wskazaniem trudności powstałych przy gromadzeniu niezbędnych informacji;
  - (vii) projekt programu monitoringu, w tym monitoringu środowiska i zarządzania procesem inwestycyjnym i eksploatacyjnym;
  - (viii) opis elementów środowiska objętych ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, znajdujących się w zasięgu przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia.

III

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- wnioskodawca bądź wnioskodawcy w przypadku wniesienia więcej niż jednego wniosku;
- MIR, jeśli brak jest planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, o którym mowa w art. 37a UOM albo dyrektor właściwego urzędu morskiego, jeśli plan taki został wydany;
- do postępowania rozstrzygającego nie stosuje się przepisów KPA, a zatem i przepisów o stronach postępowania administracyjnego;
- brak udziału społeczeństwa.

IV

g) **Komentarz**

V

Opinii ministrów właściwych do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej niezbędnych do wydania pozwolenia, MIR zasięga w trybie art. 106 KPA Przepisy UOM nie wskazują wprost katalogu przesłanek uzasadniających wydanie opinii negatywnej. Zgodnie jednak z wyrokiem WSA w Warszawie z 14 marca 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 1876/12 (Lex nr 1303173) przewidziany w UOM obowiązek wydania opinii przez właściwych ministrów umożliwia im ocenę przedstawionego projektu przedsięwzięcia w zakresie ich właściwości i kompetencji jako organów centralnych. Przedstawione oceny nie mają jednak charakteru wiążącego. Tylko MIR ma uprawnienie do ostatecznego rozstrzygnięcia o tym, czy istnieją ustawowe przesłanki do wydania pozwolenia czy też nie.

VI

Oprócz opisanego pozwolenia, UOM wymienia jeszcze dwie inne decyzje, tj. pozwolenie na układanie i utrzymywanie podmorskich kabli i rurociągów na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym wydawane przez dyrektora właściwego urzędu morskiego (art. 26 UOM) oraz decyzję zezwalającą na układanie i utrzymywanie podmorskich kabli i rurociągów w wyłącznej strefie ekonomicznej wydawana przez MIR (art. 27 ust. 1 UOM).

VII

13. Koncesje na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz koncesje na wydobywanie węglowodorów

Koncesje na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz koncesje na wydobywanie węglowodorów udzielone przed 1 stycznia 2015 r. zachowują ważność do dnia upływu terminu, na który zostały udzielone. Do wykonywania tych koncesji stosuje się przepisy PGiG wymienione odpowiednio w art. 8 ust. 2 i art. 8 ust. 4 Ustawy Zmieniającej. Ponadto, do 1 stycznia 2017 r. przedsiębiorca, który otrzymał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów przed 1 stycznia 2015 r. ma prawo do przekształcenia tej koncesji w koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża według procedury określonej w art. 9 Ustawy Zmieniającej.

Przedsiębiorca, który nie przekształcił koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów w koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża w rozumieniu PGiG, w przypadkach uzasadnionych w szczególności warunkami geologicznymi i racjonalną gospodarką złożem, może wystąpić z wnioskiem do organu koncesyjnego o zmianę koncesji, zgodnie z procedurą wskazaną w art. 10 Ustawy Zmieniającej.

Do postępowań w sprawie udzielenia lub zmiany koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża węglowodorów wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2015 r. stosuje się przepisy PGiG.

Na podstawie wniosków które wpłynęły w okresie 3 miesięcy przed dniem wejścia w życie zmian w PGiG, nie wszczyna się postępowań w sprawie udzielenia lub zmiany koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża węglowodorów, a postępowania wszczęte na podstawie tych wniosków umarza się.

13.1. Przekształcenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów udzielonej przed dniem 1 stycznia 2015 r.

Do 1 stycznia 2017 r. przedsiębiorca, który otrzymał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów przed 1 stycznia 2015 r. (z wyłączeniem koncesji obejmującej wyłącznie poszukiwanie złoża węglowodorów) ma prawo do przekształcenia tej koncesji w koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża w rozumieniu PGiG.

a) Podstawy prawne procedury

- Ustawa Zmieniająca, art. 9;
- PGiG, art. 8, art. 23 ust. 2 pkt 2, art. 24, art. 25, art. 29 ust. 1, art. 36, art. 37, art. 49a ust. 2 pkt 1, ust. 4-14, ust. 16, ust. 17, art. 49t ust. 1, art. 49u, art. 49v, art. 49y – art. 49zh, art. 49zi-49zw; art. 80a, art. 82, art. 133;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 49a ust. 18 PGiG;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ;
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu – jako organy opiniujące.

c) Przebieg procedury

Procedura przekształcenia koncesji zostaje wszczęta przez złożenie przez przedsiębiorcę, który posiada koncesję wydaną przed 1 stycznia 2015 r. do MŚ wniosku o przekształcenie koncesji.

Przed wydaniem decyzji o przekształceniu koncesji, MŚ dokonuje uzgodnienia z:

- (i) dyrektorem właściwego urzędu morskiego – jeśli decyzja dotyczy morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (ii) ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej – jeśli decyzja dotyczy wyłącznej strefy ekonomicznej;
  - (iii) wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności – jeśli dotyczy działalności prowadzonej poza granicami obszarów morskich RP.

W przypadku przedsiębiorcy, który złożył wniosek o przekształcenie koncesji, warunkiem przekształcenia koncesji przez MŚ, jest:

- II
- (i) uzyskanie przez przedsiębiorcę pozytywnych opinii Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się przedsiębiorcy pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy przedsiębiorca znajduje się pod taką kontrolą – opinii, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa albo posiadanie przez przedsiębiorcę decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego wydawanej, jeśli przedsiębiorca otrzymał pozytywne opinie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy przedsiębiorca znajduje się pod taką kontrolą – opinii, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa, oraz wykonywanie przez przedsiębiorcę działalności na podstawie koncesji, której dotyczy wnioski o przekształcenie, zgodnie z warunkami w niej określonymi lub wykazanie się doświadczeniem polegającym na rozpoznaniu i udokumentowaniu co najmniej jednego złoża węglowodorów;

- III
- albo
  - (ii) posiadanie decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16 pkt 2 PGiG, tj. decyzji wydawanej jeśli przedsiębiorca otrzymał pozytywne opinie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy przedsiębiorca znajduje się pod taką kontrolą – opinii, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa oraz wykazał, że posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż.

IV

W przypadku natomiast gdy o przekształcenie koncesji występuje przedsiębiorca wspólnie z innymi podmiotami, warunkiem przekształcenia koncesji przez MŚ jest również:

- V
- (i) uzyskanie przez wszystkie inne niż przedsiębiorca podmioty pozytywnych opinii Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy którykolwiek z tych podmiotów znajduje się pod taką kontrolą – opinii, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa, albo posiadanie decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG.

VI

W przypadku stwierdzenia przez MŚ niezgodności projektu umowy o współpracy z wnioskiem o przekształcenie koncesji lub PGiG, przedsiębiorca musi usunąć niezgodności w wyznaczonym przez MŚ dodatkowym terminie 14 dni. W przypadku stwierdzenia przez MŚ zgodności projektu umowy o współpracy z wnioskiem o przekształcenie koncesji oraz PGiG, MŚ niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu umowy, informuje o tym operatora, po czym operator przesyła niezwłocznie MŚ umowę o współpracy (do umowy o współpracy stosuje się przepisy art. 49zi – 49zw PGiG). W przypadku, gdy operator nie przekazał MŚ umowy o współpracy, MŚ umarza w drodze decyzji postępowanie o przekształcenie koncesji.

VII

Jeśli w toku postępowania o przekształcenie koncesji upłynąłby termin jej obowiązywania, to koncesja nie wygasa do czasu zakończenia tego postępowania.

MŚ przekształca koncesję wydając decyzję administracyjną na rzecz przedsiębiorcy, który złożył wniosek o jej przekształcenie, a w przypadku przekazania MŚ umowy o współpracy – na rzecz stron tej umowy. Do koncesji stosuje się przepisy art. 49t ust. 1, art. 49u, art. 49v oraz art. 49y-49zh PGiG.

Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża określa m.in.:

- a) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;
- b) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;
- c) czas obowiązywania koncesji;
- d) szczególne warunki wykonywania zamierzonej działalności, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, zdrowia publicznego, ochrony środowiska lub racjonalnego gospodarowania złożem;
- e) warunki zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania działalności objętej koncesją, o ile zabezpieczenie przewidziano w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania przetargowego, w szczególności wysokość, zakres i sposób ustanowienia tego zabezpieczenia, a także inne informacje, o których mowa w art. 49u i art. 49w PGiG.

Z dniem przekształcenia koncesji dotychczasowa umowa o ustanowieniu użytkowania górniczego wygasa. Przekształcenie koncesji zobowiązuje do niezwłocznego zawarcia umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.

MŚ w drodze decyzji odmawia przekształcenia koncesji:

- jeżeli zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu – uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych;
- przedsiębiorca, a w przypadku występowania przedsiębiorcy o przekształcenie koncesji wspólnie z innymi podmiotami – wszystkie podmioty, nie spełniają warunków przekształcenia koncesji; albo
- przed przekształceniem koncesji przedsiębiorcy, a w przypadku występowania przedsiębiorcy o przekształcenie koncesji wspólnie z innymi podmiotami – wszystkim podmiotom, uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG, decyzja ta wygasła albo utraciła moc bez względu na przyczynę.

W przypadku wydania decyzji o odmowie przekształcenia koncesji albo decyzji o umorzeniu postępowania o przekształcenie koncesji, koncesja, która została uzyskana przed 1 stycznia 2015 r., jest wykonywana zgodnie z przepisami PGiG 2014 z uwzględnieniem późniejszych zmian w zakresie: i) zmiany projektu robót geologicznych; ii) przekazywania danych geologicznych uzyskanych w wyniku prac geologicznych, w tym robót geologicznych, oraz próbek uzyskanych w wyniku robót geologicznych, a także wyników ich badań; iii) obowiązku prowadzenia strony internetowej; iv) opłat za działalność w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż; v) przenoszenia koncesji; vi) cofania koncesji.

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania;
- do terminów wskazanych powyżej nie wlicza się postępowania prowadzonego na podstawie wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

I

II

III

IV

V

VI

VII

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o przekształcenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów udzielonej przed 1 stycznia 2015 r. w koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.

We wniosku tym należy wskazać:

- prawa wnioskodawcy do nieruchomości (przestrzeni), w granicach której ma być wykonywane poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża;
- czas, na jaki koncesja ma być udzielona, wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia działalności;
- środki, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania poszukiwania i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża;
- sposób przeciwdziałania ujemnym wpływom zamierzonej działalności na środowisko;
- cel, zakres i rodzaj prac geologicznych, w tym robót geologicznych;
- informacje o pracach, które mają być wykonywane dla osiągnięcia zamierzonego celu, w tym ich technologiach;
- minimalna kategoria rozpoznania złoża;
- proponowany czas, na jaki koncesja ma być udzielona, w tym czas trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania oraz fazy wydobywania;
- harmonogram, w podziale na lata, realizacji prac geologicznych, w tym robót geologicznych;
- w przypadku gdy o przekształcenie koncesji występuje przedsiębiorca wspólnie z innymi podmiotami – należy również wskazać operatora (którym może być wyłącznie przedsiębiorca posiadający koncesję, której dotyczy wniosek o przekształcenie) i proponowane w umowie o współpracy udziały procentowe w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, obliczonych w taki sposób, aby suma udziałów procentowych wszystkich podmiotów składających wniosek wyniosła 100%, przy czym udział procentowy operatora powinien wynosić więcej niż 50%;

Do wniosku należy dołączyć:

- dowody istnienia okoliczności wymienionych w pkt. i – iv powyżej;
- dwa egzemplarze projektu robót geologicznych, w przypadku zamierzonego wykonywania robót geologicznych;
- wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy przedsiębiorca znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa albo kopię decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG; jeśli o przekształcenie koncesji występuje przedsiębiorca wspólnie z innymi podmiotami, każdy z tych podmiotów musi przedstawić taki wniosek albo kopię decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego (do wniosku oraz przeprowadzenia postępowania na podstawie tego wniosku art. 49a ust. 2 pkt 1 i ust. 4-14 PGiG stosuje się odpowiednio);
- opis prac geologicznych, w tym robót geologicznych, wykonanych na podstawie koncesji będącej przedmiotem przekształcenia, z przedstawieniem ich wyników;
- w przypadku gdy o przekształcenie koncesji występuje przedsiębiorca wspólnie z innymi podmiotami – należy również dołączyć projekt umowy o współpracy.

MŚ może dodatkowo żądać złożenia kopii wniosku wraz z załącznikami, a jeżeli dla przestrzeni objętej wnioskiem została sporządzona już dokumentacja geologiczna, również przedłożenia tej dokumentacji.

f) **Strony postępowań oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca oraz inne podmioty, w przypadku gdy o przekształcenie koncesji przedsiębiorca występuje wspólnie z innymi podmiotami;
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA.

13.2. Zmiana koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów udzielonej przed dniem 1 stycznia 2015 r.

Przedsiębiorca, który posiada koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów udzieloną przed 1 stycznia 2015 r., który nie przekształcił jej w koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża w rozumieniu PGiG, w przypadkach uzasadnionych w szczególności warunkami geologicznymi i racjonalną gospodarką złożem, może wystąpić z wnioskiem do MŚ o zmianę koncesji.

a) **Podstawy prawne procedury**

- Ustawa Zmieniająca, art. 10;
- PGiG, art. 49a ust 2 pkt 1, ust. 4-14, ust. 16, ust. 17, art. 29 ust. 1;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 49a ust. 18 PGiG;
- KPA.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- MŚ;
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu – jako organy opiniujące.

c) **Przebieg procedury**

W celu zmiany koncesji przedsiębiorca składa do MŚ wnioski o zmianę koncesji.

W przypadku gdy celem zmiany koncesji jest zwiększenie zakresu prac geologicznych, w tym robót geologicznych, MŚ może przedłużyć czas obowiązywania koncesji na okres niezbędny do realizacji tych prac, jednak nie dłuższy niż 3 lata. W takim przypadku, przedsiębiorca wraz z wnioskiem o zmianę koncesji składa wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy znajduje się on pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa albo kopię decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG (do wniosku o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny oraz przeprowadzenia postępowania na podstawie tego wniosku przepisy art. 49a ust. 2 pkt 1 i ust. 4-14 PGiG stosuje się odpowiednio).

MŚ przedłuża czas obowiązywania koncesji pod warunkiem, że:

- przedsiębiorca uzyskał pozytywne opinie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się przedsiębiorcy pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy przedsiębiorca znajduje się pod taką kontrolą – opinie, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa albo przedsiębiorca posiada decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego wydaną, jeśli przedsiębiorca otrzymał pozytywne opinie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy przedsiębiorca znajduje się pod taką kontrolą – opinie, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa, oraz przedsiębiorca wykonuje działalność na podstawie koncesji, której dotyczy wniosek o przedłużenie czasu obowiązywania, zgodnie

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (ii) z warunkami w niej określonymi lub przedsiębiorca wykaże się doświadczeniem polegającym na rozpoznaniu i udokumentowaniu co najmniej jednego złoża węglowodorów; albo
- II
- (ii) przedsiębiorca posiada decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16 pkt 2 PGiG, tj. decyzję wydawaną, jeśli przedsiębiorca otrzymał pozytywne opinie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy przedsiębiorca znajduje się pod taką kontrolą – opinie, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa oraz wykazał, że posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż.

MŚ w drodze decyzji odmawia przedłużenia czasu obowiązywania koncesji, jeżeli:

- III
- (i) zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu – uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych;
- (ii) przedsiębiorca nie spełnia warunków do uwzględnienia wniosku, o których mowa powyżej albo przed przedłużeniem czasu obowiązywania koncesji przedsiębiorcy uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG, decyzja ta wygasła albo utraciła moc bez względu na przyczynę.
- IV

Przedsiębiorca, który uzyskał decyzję o zmianie koncesji polegającą na przedłużeniu czasu jej obowiązywania, traci prawo do złożenia wniosku o przekształcenie koncesji w koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż w rozumieniu przepisów PGiG.

V

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania;
- do terminów wskazanych powyżej nie wlicza się postępowania prowadzonego na podstawie wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

VI

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o zmianę koncesji;
- w przypadku gdy celem zmiany koncesji jest zwiększenie zakresu prac geologicznych, w tym robót geologicznych – wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy podmiot znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa albo kopia decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego.

VII

f) **Strony postępowań oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA.

13.3. Postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2015 r.

Do postępowań w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2015 r., stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. PGiG 2014.

a) Podstawy prawne procedury

- Ustawa Zmieniająca, art. 12;
- PGiG, art. 29 ust. 1, art. 36, art. 37, art. 49a ust. 2 pkt 1, ust. 4-14, art. 49zb, art. 49zc, art. 49y ust. 5-7, art. 49zi-49zw; art. 107, art. 108, art. 129;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 49a ust. 18 PGiG;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ;
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu – jako organy opiniujące.

c) Przebieg procedury

W terminie miesiąca od 1 stycznia 2015 r. podmiot, na którego wniosek toczy się postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, składa do MŚ wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy znajduje się on pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa. Do wniosku o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny oraz przeprowadzenia postępowania na podstawie tego wniosku przepisy art. 49a ust. 2 pkt 1 i ust. 4-14 PGiG, stosuje się odpowiednio. W przypadku niezłożenia w terminie wniosku o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny, postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża umarza się.

Podmiot może wraz z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny wystąpić o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża wspólnie z innymi podmiotami. Takie podmioty również powinny złożyć wnioski o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy podmiot znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa. Ponadto, w takim wypadku, wniosek o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża wymaga uzupełnienia o określenie: operatora oraz proponowanych w umowie o współpracy udziałów procentowych w kosztach robót górniczych, obliczonych w taki sposób, aby suma udziałów procentowych wszystkich podmiotów składających wniosek wyniosła 100%, przy czym udział procentowy operatora powinien wynosić więcej niż 50%. Do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża należy dołączyć również projekt umowy o współpracy. W przypadku stwierdzenia przez organ koncesyjny niezgodności projektu umowy o współpracy z wnioskiem o udzielenie koncesji lub PGiG, MŚ wyznacza dodatkowy termin 14 dni na usunięcie niezgodności. W przypadku stwierdzenia przez MŚ zgodności projektu umowy o współpracy z wnioskiem o udzielenie koncesji oraz PGiG, MŚ niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu umowy, informuje o tym operatora. Po otrzymaniu tej informacji, operator przesyła niezwłocznie MŚ umowę o współpracy. Do umowy o współpracy stosuje się przepisy art. 49zi-49zw PGiG. W przypadku gdy operator nie przekazał umowy o współpracy, MŚ, na wniosek podmiotu, na którego wniosek toczy się postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, może udzielić koncesji tylko na jego rzecz.

MŚ w drodze decyzji odmawia udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, jeżeli:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (i) zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu – uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych;
- II
- (ii) przedsiębiorca, a w przypadku gdy przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji wspólnie z innymi podmiotami, również wszystkie te podmioty, nie uzyskały opinii wszystkich organów o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy podmiot znajduje się pod taką kontrolą – opinii, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa.

Koncesja udzielona w wyniku tej procedury, jest wykonywana zgodnie z przepisami dotychczasowymi, z uwzględnieniem przepisów PGiG, wymienionych w art. 8 ust. 4 Ustawy Zmieniającej.

III

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania;
- do terminów wskazanych powyżej nie wlicza się postępowania prowadzonego na podstawie wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

IV

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o wydanie koncesji;
- DŚU;
- wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy podmiot znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa
- projekt UoW w przypadku gdy o udzielenie koncesji przedsiębiorca występuje z innymi podmiotami.

V

f) **Strony postępowań oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
  - inne podmioty w przypadku gdy o udzielenie koncesji przedsiębiorca występuje z innymi podmiotami;
  - brak udziału społeczeństwa;
  - inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA.
- VI
- VII

13.4. Roszczenie o ustanowienie użytkowania górniczego z pierwszeństwem przed innymi i wystąpienie z wnioskiem o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów

Przedsiębiorca, który na podstawie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża węglowodorów udzielonej przed 1 stycznia 2015 r. rozpoznał złoża węglowodorów i udokumentował je w stopniu umożliwiającym sporządzenie projektu zagospodarowania złoża oraz po 1 stycznia 2015 r. uzyskał decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inwestycyjną tego złoża, posiada roszczenie o ustanowienie na jego rzecz użytkowania górniczego z pierwszeństwem przed innymi przez okres 3 lat od dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inwestycyjną tego złoża.

Taki podmiot ma również prawo do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża.

a) Podstawy prawne procedury

- Ustawa Zmieniająca, art. 13 ust. 3, art. 14;
- PGiG, art. 24, art. 26 ust. 1 i 2, art. 29 ust. 1, art. 49a ust. 2 pkt 1, ust. 4-14, ust. 17, art. 49zi-49zw;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 49a ust. 18 PGiG;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ;
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu – jako organy opiniujące.

c) Przebieg procedury

W celu uzyskania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża przez podmiot, któremu przysługuje roszczenie o ustanowienie użytkowania górniczego z pierwszeństwem przed innymi, podmiot ten składa do MŚ wnioski o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża. Wraz z wnioskiem o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża podmiot ten składa do MŚ również:

- (i) wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy znajduje się on pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa (do wniosku oraz przeprowadzenia postępowania na podstawie tego wniosku przepisy art. 49a ust. 2 pkt 1 i ust. 4-14 PGiG stosuje się odpowiednio), albo
- (ii) kopię decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG.

Podmiot składający wnioski o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża może wystąpić o jej udzielenie wspólnie z innymi podmiotami. W takim wypadku i te podmioty powinny złożyć wnioski o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy podmiot znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa (do wniosków oraz przeprowadzenia postępowań na podstawie takich wniosków przepisy art. 49a ust. 2 pkt 1 i ust. 4-14 PGiG stosuje się odpowiednio), albo załączyć do wniosku o udzielenie koncesji kopie decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG.

Ponadto, w takim przypadku, wniosek o udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża wymaga uzupełnienia o określenie: operatora, oraz proponowanych w umowie o współpracy udziałów procentowych w kosztach robót górniczych, obliczonych w taki sposób, aby suma udziałów procentowych wszystkich podmiotów składających wnioski wyniosła 100%, przy czym udział procentowy operatora powinien wynosić więcej niż 50%. Do wniosku o udzielenie koncesji

I

II

III

IV

V

VI

VII

na wydobywanie węglowodorów ze złoża należy dołączyć również projekt umowy o współpracy. W przypadku stwierdzenia przez MŚ niezgodności projektu umowy o współpracy z wnioskiem o udzielenie koncesji lub PGiG, MŚ wyznacza dodatkowy termin 14 dni na usunięcie niezgodności. W przypadku stwierdzenia przez MŚ zgodności projektu umowy o współpracy z wnioskiem o udzielenie koncesji oraz PGiG, MŚ niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu umowy, informuje o tym operatora. Po otrzymaniu tej informacji, operator przesyła niezwłocznie MŚ umowę o współpracy. Do umowy o współpracy stosuje się przepisy art. 49zi-49zw PGiG. W przypadku jednak gdy udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża nie jest poprzedzone zawarciem UoW, do jej udzielenia i wykonywania nie stosuje się przepisów art. 49u ust. 1 pkt 3 oraz art. 49ze-49zh PGiG, w zakresie w jakim przepisy te regulują UoW.

MŚ w drodze decyzji odmawia udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, podmiotowi występującemu o udzielenie koncesji wspólnie z innymi podmiotami, jeżeli:

- (i) zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu – uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych;
- (ii) przedsiębiorca, a także wszystkie podmioty z którymi wystąpił przedsiębiorca, nie uzyskały opinii wszystkich organów o nieznajdowaniu się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku gdy podmiot znajduje się pod taką kontrolą – opinii, że kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa.

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania;
- do terminów wskazanych powyżej nie wlicza się postępowania prowadzonego na podstawie wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

e) **Wymagane dokumenty**

- wniosek o udzielenie koncesji.

We wniosku o udzielenie koncesji, poza wymaganiami przewidzianymi przepisami z zakresu ochrony środowiska i działalności gospodarczej, określa się:

- (i) prawa wnioskodawcy do nieruchomości (przestrzeni), w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność, lub prawo, o ustanowienie którego ubiega się wnioskodawca;
- (ii) czas, na jaki koncesja ma być udzielona, wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia działalności;
- (iii) środki, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności;
- (iv) sposób przeciwdziałania ujemnym wpływom zamierzonej działalności na środowisko;
- (v) złoża kopaliny lub jego część, która ma być przedmiotem wydobywania;
- (vi) wielkość i sposób zamierzonego wydobywania kopaliny;
- (vii) stopień zamierzonego wykorzystania zasobów złoża kopaliny, w tym kopalin towarzyszących i współwystępujących użytecznych pierwiastków śladowych, jak również środki umożliwiające osiągnięcie tego celu, a w przypadku wód leczniczych, wód termalnych i solanek – zasoby eksploatacyjne ujęcia;
- (viii) projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju;

- (ix) geologiczne i hydrogeologiczne warunki wydobywania, a w razie potrzeby warunki wtlaczania wód do górotworu.

Do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, o których mowa w pkt (i)-(iv) powyżej oraz dowody istnienia:

- (i) prawa do korzystania z informacji geologicznej, jakie w zakresie niezbędnym do prowadzenia zamierzonej działalności przysługuje wnioskodawcy, oraz kopię decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów;
- (ii) prawa przysługujące wnioskodawcy do nieruchomości gruntowej, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność w zakresie wydobywania kopaliny metodą odkrywkową, lub dowód przyrzeczenia jego ustanowienia.

Załączniki graficzne sporządza się zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju.

W uzasadnionych przypadkach MŚ może żądać złożenia kopii wniosku o udzielenie koncesji wraz z załącznikami.

- wniosek o przeprowadzenie postępowania dotyczącego oceny czy podmiot znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa albo kopia decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17 PGiG;
- projekt UoW w przypadku gdy o udzielenie koncesji przedsiębiorca występuje z innymi podmiotami.

f) **Strony postępowań oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- inne podmioty, w przypadku gdy o udzielenie koncesji przedsiębiorca występuje z innymi podmiotami
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA.

I

II

III

IV

V

VI

VII

IV. ETAP PRAC WYDOBYWCZYCH

1. Udzielenie samoistnej koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoza

Celem procedury jest udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoza, jeśli podmiot nie uzyskał wcześniej koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoza węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoza regulowanej w PGiG. Udzielenie koncesji następuje w wyniku postępowania przetargowego prowadzonego przez MŚ.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 49e – art. 49u, art. 49w – art. 49x, art. 49ze, art. 49zf, art. 49zh;
- Ustawa SDG, w brzmieniu na 01.01.2015 r., art. 46-62;
- przyszłe rozporządzenie Rady Ministrów, które wydane zostanie na podstawie art. 49o PGiG (do tej pory niewydane).

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ jako organ koncesyjny.

c) Przebieg procedury

Udział w postępowaniu przetargowym może wziąć każdy przedsiębiorca, który prowadzi działalność gospodarczą na podstawie Ustawy SDG oraz posiada pozytywną decyzję uzyskaną w postępowaniu kwalifikacyjnym.

Czynności poprzedzające postępowanie przetargowe

Corocznie, w terminie do 30 czerwca MŚ ogłasza na stronie BIP MŚ informację o przestrzeniach, w tym ich granicach, dla których MŚ planuje wszczęcie w następnym roku postępowania przetargowego.

Przed wszczęciem postępowania przetargowego, MŚ dokonuje uzgodnień w zakresie niezbędnym dla przeprowadzenia przetargu dla danego obszaru, z:

- a) dyrektorem właściwego urzędu morskiego, jeśli obszar koncesyjny dotyczy morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego;
- b) z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, w przypadku gdy obszar koncesyjny dotyczy wyłącznej strefy ekonomicznej;
- c) z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności co do nienaruszania zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w art. 7 PGiG, w odniesieniu do działalności prowadzonej poza granicami obszarów morskich RP.

Ponadto, MŚ zobowiązany jest uzyskać decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoza węglowodorów oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Postępowanie przetargowe

Postępowanie przetargowe składa się z następujących etapów:

- (i) przetarg;
- (ii) zawarcie UoW, w przypadku gdy zwycięzcą przetargu jest kilka podmiotów, które wspólnie złożyły ofertę;
- (iii) udzielenie koncesji.

O wszczęciu postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji MŚ powiadamia przez ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i zamieszczeniu informacji o opublikowaniu ogłoszenia na stronie BIP MŚ. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania przetargowego określa m.in.:

- (i) przestrzeń na którym ma być wykonywana działalność objęta przyszłą koncesją;

- (ii) termin i miejsce składania ofert;
- (iii) szczegółowe warunki przetargu, w tym kryteria oceny ofert oraz określenie ich znaczenia;
- (iv) minimalny zakres informacji geologicznej;
- (v) warunki udzielenia koncesji, w tym w uzasadnionym przypadku wysokość, zakres oraz sposób ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 2 PGiG;
- (vi) wzór umowy o ustanowienie użytkowania górniczego;
- (vii) informację o formie wniesienia wadium oraz o jego wysokości i terminie wpłaty, a także inne informacje, o których mowa w art. 49h ust. 3 PGiG.

Na wniosek zainteresowanego podmiotu złożonego w terminie 7 dni od dnia publikacji ogłoszenia, MŚ udziela wyjaśnień dotyczących warunków przetargu, a ich treść ogłasza w terminie 7 dni na stronie BIP MŚ.

Oferta na udzielenie koncesji powinna być przygotowana zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach rozporządzenia RM wydanego na podstawie art. 49o PGiG. Nadto, jeśli ofertę składa kilka podmiotów, powinna ona dodatkowo wskazywać operatora oraz proponowane w UoW, o której mowa w art. 49zi – art. 49zw PGiG, udziały procentowe w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych lub robót górnicznych, przy czym udział procentowy operatora powinien wynosić więcej niż 50%. Podmiot (podmioty ubiegające się wspólnie o udzielenie koncesji) ma obowiązek wnieść wadium w formie, wysokości i terminie wskazanym w ogłoszeniu MŚ o wszczęciu postępowania przetargowego.

Termin składania ofert nie może być krótszy niż 90 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o przetargu przez MŚ.

W celu przeprowadzenia przetargu i dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty, powoływana jest komisja przetargowa. Komisja ocenia złożone oferty z punktu widzenia spełnienia wymagań określonych w ogłoszeniu o przetargu oraz w świetle wskazanych w tym ogłoszeniu kryteriów oceny, które obejmują m.in. doświadczenie w wykonywaniu działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, technicznych możliwości wykonywania tej działalności (w szczególności dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym, organizacyjnym, logistycznym oraz kadrowym) i finansowych możliwości dających należytą rękojmię wykonywania tej działalności. W przypadku gdy w wyniku oceny ofert, dwie lub więcej ofert uzyskują jednakową ocenę, dodatkowym kryterium w celu dokonania ostatecznego wyboru między tymi ofertami jest wysokość wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, należnego w fazie poszukiwania i rozpoznawania.

Zwycięzcą przetargu zostaje podmiot, którego oferta uzyskała najwyższą ocenę. Z przebiegu przetargu komisja przetargowa sporządza protokół, który przesyła MŚ. MŚ przesyła następnie protokół z przetargu wszystkim podmiotom, które w nim uczestniczyły. W terminie 14 dni od otrzymania przez MŚ protokołu z przetargu, podmioty uczestniczące w przetargu, których oferty nie uzyskały najwyższej oceny, otrzymują zwrot wniesionego wadium.

Dalsze postępowanie uzależnione jest od tego, czy zwycięzcą przetargu jest jeden podmiot, czy też podmioty, które wspólnie złożyły ofertę:

- a) W przypadku gdy zwycięzcą przetargu jest jeden podmiot, niezwłocznie po otrzymaniu protokołu z przetargu, MŚ udziela koncesji na rzecz zwycięzcy przetargu i jednocześnie odmawia udzielenia koncesji podmiotom uczestniczącym w postępowaniu przetargowym, które nie są zwycięzcami przetargu. Ze zwycięzcą przetargu MŚ zawiera umowę o ustanowieniu użytkowania górniczego. Przedsiębiorca, który otrzymał koncesję z mocy prawa wstępuje w prawa i obowiązki stron postępowań zakończonych decyzją oraz postanowieniami uzyskanymi przez MŚ przed wszczęciem postępowania przetargowego. W terminie 14 dni od dnia udzielenia koncesji, zwycięzca przetargu otrzymuje zwrot wadium.
- b) W przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę, MŚ wzywa do przekazania projektu UoW w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Wszelkie stwierdzone przez MŚ niezgodności projektu z ofertą lub z ustawą, należy usunąć w terminie 14 dni. MŚ informuje operatora o tym, że złożony projekt UoW jest zgodny z ofertą oraz ustawą nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu UoW. Operator ma obowiązek przysłać UoW niezwłocznie do MŚ. Po przekazaniu UoW, MŚ udziela koncesji na rzecz stron UoW i jednocześnie odmawia udzielenia koncesji podmiotom uczestniczącym w postępowaniu przetargowym, które nie są zwycięzcami przetargu.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
Następnie MŚ zawiera umowę o ustanowieniu użytkowania górniczego ze wszystkimi podmiotami, które wspólnie złożyły zwycięską ofertę. Strony UoW, które otrzymały koncesję z mocy prawa wstępują w prawa i obowiązki stron postępowań zakończonych decyzją oraz postanowieniami uzyskanymi przez MŚ przed wszczęciem postępowania przetargowego. W terminie 14 dni od dnia przekazania UoW, podmioty, które wspólnie złożyły ofertę, otrzymują zwrot wadium.

II
Strony zawierają UoW na piśmie pod rygorem nieważności. UoW staje się skuteczna pod warunkiem uzyskania przez podmioty koncesji. Przez UoW strony zobowiązują się do wspólnego wykonywania działalności objętej koncesją. Udział każdej ze stron UoW w zysku i kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych wynika z oferty złożonej w ramach postępowania przetargowego.

Koncesji udziela się na czas oznaczony nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż co do zasady 30 lat. Koncesja przyznaje przedsiębiorcy wyłączne prawo do wykonywania działalności objętej koncesją w określonej w niej przestrzeni.

Koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża określa m.in.:

- III
- (i) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;
  - (ii) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;
  - (iii) czas obowiązywania koncesji;
  - (iv) szczególne warunki wykonywania zamierzonej działalności, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, zdrowia publicznego, ochrony środowiska lub racjonalnego gospodarowania złożem;
  - (v) warunki zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania działalności objętej koncesją, o ile zabezpieczenie przewidziano w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania przetargowego, w szczególności wysokość, zakres i sposób ustanowienia tego zabezpieczenia;
  - (vi) granice obszaru górniczego i terenu górniczego (podstawą jego wyznaczenia jest dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów), a także inne informacje, o których mowa w art. 49u i art. 49w PGiG.

IV
Jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes państwa lub szczególnie ważny interes publiczny związany w szczególności z ochroną środowiska lub gospodarką kraju, koncesja na wydobywanie węglowodorów może zostać udzielona pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń, które mogą powstać wskutek wykonywania działalności objętej koncesją. Dowód ustanowienia wymaganego zabezpieczenia przedstawia się MŚ w terminie 30 dni od dnia udzielenia koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża. Następnie, corocznie w terminie do końca stycznia, przedsiębiorca przedkłada MŚ aktualny dowód istnienia tego zabezpieczenia.

Procedury odwoławcze w postępowaniu przetargowym

V
Każdy podmiot, który brał udział w przetargu, może w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu protokołu z przetargu wnieść do MŚ protest wobec czynności podjętych w przetargu z naruszeniem przepisów ustawy. Protest powinien wskazywać oprotestowaną czynność, a także zawierać zwięzłe przytoczenie zarzutów oraz wskazywać okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające wniesienie protestu. MŚ rozpatruje protest w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia i wydaje w tym przedmiocie postanowienie. W przypadku uwzględnienia protestu, czynność oprotestowaną powtarza się.

VI
Od decyzji MŚ odmawiającej udzielenia koncesji służy wniosek do MŚ o ponowne rozpatrzenie sprawy składany w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 127 § 3 KPA). Po rozpatrzeniu wniosku MŚ wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości lub w części albo utrzymuje decyzję w mocy. W przypadku utrzymania decyzji w mocy – wnioskodawca może złożyć skargę na decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem MŚ.

Cofnięcie koncesji

VII
W przypadku gdy przedsiębiorca narusza wymagania PGiG 2014 lub PGiG, w szczególności dotyczące ochrony środowiska lub racjonalnej gospodarki złożem, albo nie wypełnia warunków określonych w koncesji, w tym nie podejmuje określonej nią działalności albo trwale zaprzestaje

jej wykonywania, lub wykonuje roboty geologiczne z naruszeniem harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych, lub nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 82 ust. 2 PGiG, lub wykonuje je niezgodnie z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 82a ust. 1 PGiG, MŚ w drodze postanowienia wzywa przedsiębiorcę do usunięcia naruszeń oraz określa termin ich usunięcia. MŚ może określić również sposób usunięcia naruszeń. Jeśli przedsiębiorca nie wykona postanowienia, to MŚ może bez odszkodowania cofnąć koncesję, a w przypadku stwierdzenia wykonywania robót geologicznych z naruszeniem harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych – cofnąć koncesję albo ograniczyć jej zakres.

Ponadto, MŚ może cofnąć koncesję w przypadku gdy zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 49zn ust. 10 PGiG (tj. w przypadku gdy w kolejnych latach obrotowych nie została podjęta przez strony UoW uchwała w sprawie zatwierdzenia planu rocznego lub wieloletniego), a koncesja została udzielona na rzecz stron UoW, lub przedsiębiorca narusza obowiązki określone w art. 49zc PGiG (tj. nie przekazuje bieżących parametrów wydobywania węglowodorów ze złoża). Również i w tych przypadkach MŚ może cofnąć koncesję dopiero po wydaniu postanowienia, w którym wezwie przedsiębiorcę do usunięcia naruszeń oraz określi termin ich usunięcia (MŚ może również określić w tym postanowieniu sposób usunięcia naruszeń), a przedsiębiorca nie wykona tego postanowienia.

MŚ ma natomiast obowiązek cofnąć koncesję, w przypadku gdy: (a) przedsiębiorcy, któremu samodzielnie udzielono koncesji, a w przypadku gdy koncesja została udzielona na rzecz stron UoW – operatorowi albo wszystkim stronom UoW, uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, decyzja ta wygasła albo utraciła moc bez względu na przyczynę; (b) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 49zn ust. 9 PGiG (tj. do końca pierwszego roku obrotowego nie została podjęta przez strony UoW uchwała w sprawie zatwierdzenia planu rocznego i wieloletniego, a także w sprawie zatwierdzenia czynności dokonanych na podstawie projektu planu rocznego), a koncesja została udzielona na rzecz stron UoW. W przypadku cofnięcia koncesji udzielonej na rzecz stron UoW, jej wygaśnięcia lub utraty mocy, bez względu na przyczynę, obowiązki, o których mowa w art. 39 ust. 1 PGiG, wykonuje operator. W przypadku gdy nie istnieje operator albo jego następca prawny, obowiązki, o których mowa w art. 39 ust. 1 PGiG, wykonuje strona UoW ze środków zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1 PGiG, w sposób określony, w drodze decyzji, przez MŚ.

Wygaśnięcie koncesji

Koncesja wygasa: (a) z upływem czasu, na jaki została udzielona; (b) jeżeli stała się bezprzedmiotowa; (c) w przypadku śmierci przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną; (d) w przypadku likwidacji przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna; (e) w przypadku jej zrzeczenia się. W przypadku koncesji, która została udzielona na rzecz stron UoW, wygasa ona, gdy przesłanki wskazane pod lit. (c) – (e) dotyczą operatora. MŚ stwierdza wygaśnięcie koncesji w drodze decyzji administracyjnej.

Ponadto, koncesja wygasa w przypadku, gdy przedsiębiorca nie przedstawi MŚ, w terminie określonym w art. 49x ust. 7 PGiG albo w art. 49zd ust. 7 PGiG, dowodu ustanowienia zabezpieczeń, o których mowa w art. 49x ust. 1 i 2 PGiG.

d) **Czas trwania procedury**

- uzależniony od przyszłych rozporządzeń i warunków przetargu.

e) **Wymagane dokumenty**

- pozytywna decyzja z postępowania kwalifikacyjnego;
- oferta;
- UoW;
- dokumenty wskazane w rozporządzeniu RM, o którym mowa w art. 49o PGiG;
- dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów;
- DŚU.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- podmiot ubiegający się o koncesję.

I

II

III

IV

V

VI

VII

2. Uzyskanie decyzji inwestycyjnej

W przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, rozpoczęcie fazy wydobywania wymaga uzyskania przez przedsiębiorcę decyzji inwestycyjnej.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 41, art. 49z – 49za;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- MŚ.

c) Przebieg procedury

Przed rozpoczęciem fazy wydobywania, przedsiębiorca jest zobowiązany złożyć do MŚ wniosek o wydanie decyzji inwestycyjnej.

MŚ wydaje decyzję inwestycyjną, w której określa:

- (i) sposób wydobywania węglowodorów ze złoża;
- (ii) granice obszaru górniczego i terenu górniczego;
- (iii) termin rozpoczęcia wydobywania węglowodorów ze złoża;
- (iv) minimalny stopień wykorzystania zasobów złoża węglowodorów oraz przedsięwzięcia niezbędne w zakresie racjonalnej gospodarki złożem.

Ponadto, w decyzji inwestycyjnej można określić warunki wtlaczania wód do górotworów oraz inne wymagania dotyczące zamierzonego wydobywania węglowodorów ze złoża, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, racjonalnej gospodarki złożem lub ochrony środowiska.

Po zakończeniu fazy poszukiwania i rozpoznawania granice obszaru górniczego określone w decyzji inwestycyjnej zastępują automatycznie granice przestrzeni wyznaczonej w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża. Od dnia uzyskania decyzji inwestycyjnej do dnia zakończenia fazy poszukiwania i rozpoznawania, przedsiębiorca może jednak kontynuować poszukiwania i rozpoznawanie złoża węglowodorów w przestrzeni wyznaczonej w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, nie wyłączając granic obszaru górniczego określonych w decyzji inwestycyjnej. Jeśli przedsiębiorca w czasie trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania uzyska decyzje zatwierdzające dokumentacje geologiczno-inwestycyjne złoża węglowodorów dla kolejnych złóż węglowodorów lub dodatki do dokumentacji geologiczno-inwestycyjnych złóż węglowodorów, w celu przystąpienia do wydobywania węglowodorów ze złóż, przedsiębiorca może wystąpić o zmiany decyzji inwestycyjnej.

W terminie 30 dni od dnia uzyskania decyzji inwestycyjnej, konieczne jest dokonanie zmian w umowie o ustanowienie użytkownika górniczego.

Przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania, a w konsekwencji przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża wymaga uprzedniej, odpowiedniej zmiany decyzji inwestycyjnej.

d) Czas trwania procedury

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- Wniosek o wydanie decyzji inwestycyjnej, który powinien określać:
  - (i) prawa do nieruchomości, w granicach której ma być wykonywane wydobywanie węglowodorów ze złoża, lub prawo, o ustanowienie którego ubiega się wnioskodawca;

- (ii) termin rozpoczęcia wydobywania węglowodorów ze złoża;
- (iii) złoża węglowodorów lub jego część, która ma być przedmiotem wydobywania;
- (iv) wielkość i sposób zamierzonego wydobywania węglowodorów ze złoża, a także stopień zamierzonego wykorzystania zasobów, w tym kopalin towarzyszących i współwystępujących;
- (v) projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, wyznaczone na podstawie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów oraz przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju;
- (vi) geologiczne i hydrogeologiczne warunki wydobywania węglowodorów ze złoża, a w razie potrzeby warunki włączania wód do górotworu określone w dokumentacji hydrogeologicznej, o której mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2 lit. b. PGiG.

- DŚU.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, w tym właściciele (użytkownicy wieczysti) nieruchomości gruntowych w granicach projektowanego obszaru górniczego, z wyłączeniem właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości gruntowych znajdujących się poza granicami projektowanego obszaru górniczego;
- brak udziału społeczeństwa.

3. Przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania

W przypadku gdy działalność w fazie wydobywania jest prowadzona zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, MŚ może, na wniosek przedsiębiorcy, przedłużyć czas trwania fazy wydobywania na okres niezbędny do zakończenia wydobywania węglowodorów ze złoża, jednak nie dłuższy niż 5 lat.

Przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania oznacza przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.

W uzasadnionym przypadku, jeżeli okres na który przedłużono czas trwania fazy wydobywania jest niewystarczający do wyeksploatowania całości zasobów złoża węglowodorów, MŚ może, na wniosek przedsiębiorcy, przedłużać czas trwania fazy wydobywania na kolejne okresy, z których żaden nie może być dłuższy niż 5 lat.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 49y ust. 5.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- MŚ.

c) **Przebieg procedury**

- wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania przedsiębiorca przedkłada MŚ nie później niż 120 dni przed upływem czasu trwania tej fazy.

d) **Czas trwania procedury**

- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- e) **Wymagane dokumenty**
- wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania.
- f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**
- przedsiębiorca;
  - brak udziału społeczeństwa.
- g) **Komentarz**
- Praktyka w tym zakresie dotycząca węglowodorów niekonwencjonalnych zostanie wykształcona w przyszłości.
- II

4. Przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złożeń

III

W przypadku gdy działalność w fazie wydobywania jest prowadzona zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złożeń, MŚ może, na wniosek przedsiębiorcy, przedłużyć czas trwania fazy wydobywania na okres niezbędny do zakończenia wydobywania węglowodorów ze złożeń, jednak nie dłuższy niż 5 lat.

Przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania oznacza przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złożeń.

W uzasadnionym przypadku, jeżeli okres, na który przedłużono czas trwania fazy wydobywania jest niewystarczający do wyeksploatowania całości zasobów złoża węglowodorów, MŚ może, na wniosek przedsiębiorcy, przedłużać czas trwania fazy wydobywania na kolejne okresy, z których żaden nie może być dłuższy niż 5 lat.

- IV
- a) **Podstawy prawne procedury**
- PGiG, art. 49y ust. 5-8.
- b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**
- MŚ.
- c) **Przebieg procedury**
- Wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania przedsiębiorca przedkłada MŚ nie później niż 120 dni przed upływem czasu trwania tej fazy.
- d) **Czas trwania procedury**
- zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.
- e) **Wymagane dokumenty**
- wniosek o przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złożeń.
- f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**
- przedsiębiorca;
  - brak udziału społeczeństwa.
- g) **Komentarz**
- Praktyka w tym zakresie dotycząca węglowodorów niekonwencjonalnych zostanie wykształcona w przyszłości.
- V
- VI
- VII

5. Zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego

Procedura ma na celu zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego. Ruch zakładu górniczego prowadzony jest zgodnie z przepisami prawa, w szczególności na podstawie planu ruchu zakładu górniczego, a także zgodnie z zasadami techniki górniczej.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 105 art. 108; art. 164, art. 167 – art. 168;
- Rozporządzenie w sprawie planów ruchu zakładów górniczych, w tym w szczególności Załącznik nr 3 do tego rozporządzenia;
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- właściwy organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG;
- wójt (burmistrz, prezydent miasta) jako organ opiniodawczy.

c) Przebieg procedury

Przedsiębiorca przedkłada plan ruchu zakładu górniczego do opinii właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Wójt (burmistrz, prezydent miasta) bada plan ruchu zakładu górniczego według kryterium nienaruszania zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w art. 7 PGiG. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) wydaje opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, a jeśli w terminie tym nie wyrazi swojej opinii, to uważa się, że nie zgłasza on uwag do planu.

Następnie, przedsiębiorca przedkłada na co najmniej 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem wykonywania robót związanych z wydobywaniem węglowodorów ze złoża, wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego organowi nadzoru górniczego właściwemu dla miejsca wykonywania robót objętych planem, a jeżeli roboty objęte planem będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej dwóch organów nadzoru górniczego – organowi nadzoru górniczego właściwemu dla siedziby zakładu górniczego.

Właściwy organ nadzoru górniczego zatwierdza plan ruchu zakładu górniczego w drodze decyzji administracyjnej, której kopię przesyła również MŚ.

d) Czas trwania procedury

- wydanie opinii przez organ opiniujący – 14 dni;
- wydanie decyzji w sprawie zatwierdzenia planu: zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- plan ruchu zakładu górniczego.

Plan ruchu zakładu górniczego powinien określać m.in.:

- (i) strukturę organizacyjną zakładu górniczego, w szczególności przez wskazanie stanowisk osób kierownictwa i dozoru ruchu;
- (ii) granice zakładu górniczego;
- (iii) szczegółowe przedsięwzięcia niezbędne w celu zapewnienia: wykonywania działalności objętej koncesją, bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie górniczym, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, racjonalnej gospodarki złożem, ochrony elementów środowiska, ochrony obiektów budowlanych, zapobiegania szkodom i ich naprawy;
- (iv) pozostałe informacje, o których mowa w załączniku nr 3 do Rozporządzenia w sprawie planów ruchu zakładów górniczych.

I

II

III

IV

V

VI

VII

Do planu ruchu zakładu górniczego należy dołączyć m.in.:

- (i) mapę terenu zakładu górniczego, sporządzoną w skali nie mniejszej niż 1:2000, z naniesieniem granic zakładu górniczego oraz obiektów budowlanych zakładu górniczego, stref zagrożenia wybuchem i zagrożenia pożarowego, lokalizacji odwiertów oraz rurociągów związanych z eksploatacją kopaliny;
- (ii) schemat rurociągów technologicznych, z uwzględnieniem pompowni i zbiorników magazynowych;
- (iii) wykaz odwiertów z podaniem ich przeznaczenia i głębokości oraz interwałów udostępnienia horyzontów produkcyjnych;
- (iv) inne załączniki wskazane w załączniku nr 3 do Rozporządzenia w sprawie planów ruchu zakładów górniczych.

Plan ruchu zakładu górniczego sporządza się na okres od 2 do 6 lat albo na cały planowany okres prowadzenia ruchu, jeżeli jest on krótszy.

Plan ruchu zakładu górniczego przedsiębiorca sporządza odrębnie dla każdego zakładu górniczego, z uwzględnieniem warunków określonych w koncesji. Jeżeli zakład górniczy składa się z co najmniej 2 części prowadzących samodzielnie ruch, w planie ruchu tego zakładu przedsiębiorca powinien określić dane objęte planem odrębnie w odniesieniu do poszczególnych jego części.

- wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego

Do wniosku o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego dołącza się:

- (i) dwa egzemplarze planu, podpisane przez przedsiębiorcę oraz kierownika ruchu zakładu górniczego, który będzie realizował plan;
- (ii) odpisy wymaganych dla zamierzonych robót decyzji wydanych przez inne organy, w szczególności dotyczących ochrony środowiska;
- (iii) opinię właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo informację o jej braku, a w przypadku uwag także oświadczenie przedsiębiorcy o sposobie ich uwzględnienia lub przyczynach ich nieuwzględnienia.

Wraz z wnioskiem o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego przekazuje się do wglądu odpis koncesji.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- właściwy organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG;
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, jednak nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym.

6. Zmiana planu ruchu zakładu górniczego

Procedura ma na celu zmianę planu ruchu zakładu górniczego. Zmianę dokonuje się w formie dodatku do planu.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 109, art. 164, art. 167 – art. 168;
- Rozporządzenie w sprawie planów ruchu zakładów górniczych, w tym w szczególności Załącznik nr 3 do tego rozporządzenia.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG.

c) **Przebieg procedury**

W tym samym trybie, co zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego, dokonuje się jego zmiany, z tym że:

- (i) właściwy organ nadzoru górniczego przesyła MŚ kopię decyzji zatwierdzającej dodatek do planu ruchu zakładu górniczego, tylko jeśli dotyczy on gospodarki złożem lub ma wpływ na środowisko;
- (ii) opinia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nie jest wymagana, jeżeli zmiana planu ruchu zakładu górniczego nie spowoduje negatywnego wpływu na środowisko oraz obiekty budowlane.

Jeżeli zmiany w planie ruchu zakładu górniczego nie dotyczą bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego, gospodarki złożem, ochrony środowiska, robót budowlanych, ochrony obiektów budowlanych oraz zapobiegania szkodom i ich naprawy, zmiana planu ruchu zakładu górniczego następuje w trybie uproszczonym. W przypadku dokonywania zmiany planu ruchu zakładu górniczego w trybie uproszczonym, dodatek do planu ruchu zakładu górniczego podpisuje kierownik ruchu zakładu górniczego, który realizuje plan. Dodatek zatwierdza następnie sam przedsiębiorca. Zatwierdzone przez przedsiębiorcę dodatki do planu ruchu zakładu górniczego ewidencjonuje się w karcie zmian. Aktualną kartę zmian, wraz z zatwierdzonymi dodatkami do planu ruchu zakładu górniczego, przedsiębiorca przekazuje do właściwego organu nadzoru górniczego nie rzadziej niż co kwartał.

d) **Czas trwania procedury**

- tryb zwykły: zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania;
- tryb uproszczony: nie dotyczy.

e) **Wymagane dokumenty**

- dodatek do planu ruchu zakładu górniczego.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- właściwy organ nadzoru górniczego, tj. dyrektor właściwego OUG;
- brak udziału społeczeństwa;
- inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, jednak nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym.

7. Dopuszczenie wyrobu do stosowania w zakładach górniczych

Stosuje się identyczną procedurę jak na etapie poszukiwawczo-rozpoznawczym.

I

II

III

IV

V

VI

VII

V. DECYZJE, POZWOLENIA, ZEZWOLENIA I PROCEDURY NIEZBĘDNE DO PROWADZENIA PRAC W ZWIĄZKU Z KONCESJAMI UDZIELONYMI NA PODSTAWIE PGIG

1. Wstęp

Poszczególne procedury opisane w dalszej części niniejszego Opracowania co do zasady znajdują lub mogą znaleźć zastosowanie zarówno na etapie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych, jak i wydobywczych. Jednak większość wymaganych decyzji powinna być uzyskana zanim Przedsiębiorca rozpocznie faktyczne prace wydobywcze i poprzedzać już rozpoczęcie działalności poszukiwawczo-rozpoznawczej.

Pewnym wyjątkiem w tym zakresie jest procedura dotycząca wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, opisana w pkt V.5 niniejszego Opracowania. Może się bowiem okazać, iż dopiero na etapie prac wydobywczych poziom hałasu przekracza dopuszczalne normy i wówczas konieczne będzie wydanie ww. decyzji.

Z kolei ważną modyfikacją na etapie prac wydobywczych występuje w przypadku procedur w sprawie wydania decyzji zezwalającej na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów rolnych oraz gruntów leśnych z produkcji, których opis znajduje się odpowiednio w pkt V.14 i 15 niniejszego Opracowania poniżej. Otóż w przypadku wydobycia węglowodorów nie znajdzie zastosowania zwolnienie z obowiązku przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w MPZP za zgodą właściwych organów (art. 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 7 Ustawy o ochronie gruntów).

W odniesieniu do procedur związanych z procesem budowlanym warto zaznaczyć, że choć każda z nich może w pewnych przypadkach znaleźć zastosowanie zarówno na etapie poszukiwawczo-rozpoznawczym, jak i wydobywczym, na pierwszym z nich zasadą powinna być procedura zgłoszenia robót, ze względu na ustawowe zwolnienie z obowiązku uzyskania PnB dla obiektów bezpośrednio związanych z działalnością regulowaną PGiG w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów, zaś na drugim z etapów – regułą będzie zapewne uzyskanie PnB, wymuszone z uwagi na wysoce prawdopodobny wymóg przeprowadzenia procedury OOŚ, jak również z uwagi na bardziej trwały charakter powstających na potrzeby zakładu obiektów. Bardziej szczegółowo opisujemy te kwestie w pkt V.23 niniejszego Opracowania poniżej.

Ponadto raz jeszcze należy wskazać na kształtującą się dopiero na gruncie zmian zawartych w PGiG i w innych ustawach – praktykę organów właściwych do wydawania stosownych decyzji oraz na spodziewane dalsze zmiany, tak w regulacjach ustawowych, jak i praktyce organów, które będą wynikiem spodziewanego uchwalenia tzw. specustawy węglowodorowej.

2. Decyzje administracyjne niezbędne do rozpoczęcia prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i prac związanych z wydobyciem

Przed rozpoczęciem prac poszukiwawczo – rozpoznawczych i prac związanych z wydobyciem przedsiębiorca będzie zobowiązany do przeprowadzenia następujących procedur i uzyskania następujących decyzji administracyjnych:

- a) DŚU;
- b) pozwolenie na wytwarzanie odpadów;
- c) decyzja zatwierdzająca PGOW;
- d) decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu (tylko w razie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu);
- e) pozwolenie wodnoprawne na pobór wód i odprowadzanie ścieków;
- f) pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych;

- g) decyzja zwalniająca z zakazu wykonywania robót oraz innych czynności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- h) decyzja zwalniająca z zakazu wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odwodnicznej na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- i) pozwolenie na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza;
- j) zezwolenie na wycinkę drzew lub krzewów;
- k) zezwolenie wydawane w trybie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody;
- l) decyzja ustalająca warunki prac ziemnych zmieniających stosunki wodne;
- m) DLICP;
- n) decyzja WZ;
- o) decyzja zezwalająca na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów rolnych z produkcji;
- p) decyzja zezwalająca na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów leśnych z produkcji;
- q) zgoda na lokalizację zjazdu;
- r) decyzja zezwalająca na lokalizowanie urządzeń w pasie drogowym;
- s) zatwierdzenie tymczasowej organizacji ruchu;
- t) decyzja o wyłączeniu z nieruchomości;
- u) decyzja o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości;
- v) zatwierdzenie planu podziału nieruchomości;
- w) decyzja w sprawie ustalenia kierunku rekultywacji i zagospodarowania gruntów wraz z opiniami;
- x) rejestracja substancji chemicznych i ich mieszanin;
- y) procedura uzyskania PnB;
- z) procedura zgłoszenia robót budowlanych;
- aa) budowa przyłączy;
- ab) procedura oddania obiektu budowlanego do użytkowania;
- ac) pozwolenie na badania archeologiczne; pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy lub w otoczeniu zabytków; odkrycie przedmiotu, który może być zabytkiem.

Poniżej został zaprezentowany opis procedur administracyjnych w sprawie wydania ww. decyzji.

3. Procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach a przedsięwzięcia w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania gazu ze źródeł niekonwencjonalnych

3.1. Procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Dla wszystkich przedsięwzięć wskazanych w Rozporządzeniu OOS wymagane jest uzyskanie DŚU. Przeprowadzenie procedury OOS w ramach postępowania w sprawie wydania DŚU dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz, w przypadku stwierdzenia takiego obowiązku przez właściwy w tym zakresie organ, na podstawie art. 63 ust. 1 Ustawy OOS, również przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z definicją wskazaną w art. 3 ust. 1 pkt 8 Ustawy OOS ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień;
- c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Z kolei w ramach procedury OOS określa się, analizuje oraz ocenia m.in. bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi (art. 62 Ustawy OOS).

Przedsięwzięcia, które wymagają uzyskania DŚU podzielone są na dwie grupy:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- a) Grupa I: przedsięwzięcia, co do których wymagane jest przeprowadzenie procedury OOS każdorazowo przy ubieganiu się o DŚU, bowiem przedsięwzięcia zaliczane są do grupy mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
  - b) Grupa II: przedsięwzięcia zaliczane są do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co do których przeprowadzenie procedury OOS wymagane jest jedynie w przypadku, gdy organ właściwy do wydania DŚU stwierdzi taki obowiązek na podstawie art. 63 ust. 1 Ustawy OOS.

II

Przedsięwzięcia w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania gazu ze złóż niekonwencjonalnych nie są wprost wskazane w Rozporządzeniu OOS. Jednak pewne rodzaje przedsięwzięć, które dotyczą poszukiwania i wydobywania minerałów ze złóż są wskazane w treści Rozporządzenia OOS.

Co ważne prace sejsmiczne nie są przedsięwzięciem wymienionym w Rozporządzeniu OOS, więc jeśli przedsiębiorca zdecyduje się przeprowadzać tylko prace sejsmiczne wówczas nie jest wymagane uzyskanie DŚU ani przeprowadzenie procedury OOS.

Poniżej przykłady grup przedsięwzięć:

- III
- a) Grupa I:
    - wydobywanie ze złoża gazu, ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych lub ich przerób, w ilości większej niż 500.000 m³ na dobę w przypadku gazu lub większej niż 500 t na dobę w przypadku ropy naftowej i jej naturalnych pochodnych, oraz wydobywanie lub przerób ropy naftowej, jej naturalnych pochodnych oraz gazu na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej (§ 2 ust. 1 pkt 24 Rozporządzenia OOS);
    - wydobywanie kopaliny ze złoża metodą:
      - a) odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha;
      - b) podziemną o wydobywaniu kopaliny nie mniejszym niż 100.000 m³ na rok (§ 2 ust. 1 pkt 27 lit. a) i b) Rozporządzenia OOS).
  - b) Grupa II
    - wydobywanie kopaliny ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a Rozporządzenia OOS (§ 3 ust. 1 pkt 40 Rozporządzenia OOS);
    - wydobywanie kopaliny ze złoża:
      - a) metodą podziemną inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. b Rozporządzenia OOS lub metodą otworów wiertniczych inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 24 Rozporządzenia OOS;
      - b) na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 24 Rozporządzenia OOS lub ze śródlądowych wód powierzchniowych (§ 3 ust. 1 pkt 41 Rozporządzenia OOS);
    - poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopaliny:
      - a) na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
      - b) prowadzone metodą podziemną,
      - c) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 1000 m:
        - w strefach ochrony ujęć wody;
        - na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych;
        - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 5 Ustawy o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 Ustawy o ochronie przyrody;
      - d) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 5000 m na obszarach niewymienionych w lit. c (§ 3 ust. 1 pkt 43 Rozporządzenia OOS).
- IV
- V
- VI
- VII

3.2. Procedura uzyskania DŚU

Przepis Ustawy OOS (art. 72 ust. 1) nakłada obowiązek uzyskania DŚU przed uzyskaniem następujących decyzji:

- koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż – wydawanych na podstawie PGiG;

- decyzji zatwierdzającej planu ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznaniem złoża węglowodorów lub decyzji inwestycyjnej w celu wykonywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złoża – wydawanych na podstawie PGiG;
- decyzji zatwierdzającej plan ruchu dla wykonywania robót geologicznych na podstawie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny – wydawanych na podstawie PGiG;
- decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny – wydawanych na podstawie PGiG.

Obowiązek uzyskania DŚU dotyczy tylko przedsięwzięć wskazanych w Rozporządzeniu OOS, o czym była mowa powyżej.

Co więcej, przed wszczęciem postępowania przetargowego MŚ, w przypadku gdy przedmiotem tego postępowania jest udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża uzyskuje DŚU. Jest to wyjątkowa sytuacja, bowiem wszelkie obowiązki w zakresie uzyskania DŚU przechodzą z inwestora na MŚ.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 49 g PGiG;
- art. 59 – art. 65 Ustawy OOS; w zakresie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- art. 66 Ustawy OOS; regulujące zakres raportu w odniesieniu do przedsięwzięć związanych z poszukiwaniem węglowodorów;
- art. 71 – art. 87 Ustawy OOS; regulujące procedurę uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- przepisy Rozporządzenia OOS; w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- przepisy ogólne KPA.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- organy właściwe do wydania DŚU:
  - regionalny dyrektor ochrony środowiska
- organ współdziałający w procedurze wydania DŚU:
  - dyrektor urzędu morskiego z art. 70 ust. 1a Ustawy OOS;
  - jako organ opiniujący potrzebę przeprowadzenia procedury OOS, zgodnie z art. 64 ust. 1a Ustawy OOS;
  - jako organ opiniujący zakres raportu OOS, zgodnie z art. 70 ust. 1a Ustawy OOS;
  - jako organ uzgadniający warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem DŚU, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 1 Ustawy OOS.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – KWALIFIKACJA

W celu ustalenia, czy realizowana inwestycja wymaga uzyskania DŚU należy dokonać kwalifikacji realizowanego przedsięwzięcia na podstawie Rozporządzenia OOS.

Krok drugi – WNIOSEK

Po prawidłowym zakwalifikowaniu planowanego przedsięwzięcia do jednej z dwóch grup wymienionych w Rozporządzeniu OOS przedsiębiorca składa wniosek o wydanie DŚU. We wniosku należy opisać planowaną inwestycję i wskazać, jaki rodzaj przedsięwzięcia z Rozporządzenia OOS ona stanowi. Do wniosku powinny być załączone wymagane zgodnie z art. 74 Ustawy OOS dokumenty m.in.:

- w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu w trybie art. 69 Ustawy OOS – KIP;
- w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – KIP;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wnioski oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.
- jeśli dane przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia OOS (o czym była mowa powyżej) wówczas inwestor jest zobowiązany do przygotowania raportu OOS, który następnie składa do organu właściwego do wydania DŚU. Zakres raportu, zgodnie z art. 66 Ustawy OOS powinien m.in. zawierać:
  - 1) opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności:
    - a) charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania;
    - b) główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych;
    - c) przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń, wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia.

Alternatywnie wnioskodawca może, składając wniosek o wydanie DŚU dla przedsięwzięcia, dla którego obowiązkowe jest przeprowadzenie OOS, zamiast raportu – załączyć KIP wraz z wnioskiem o ustalenie zakresu raportu.

KIP, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 Ustawy OOS powinien zawierać m.in. dane o:

- a) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia;
- b) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną;
- c) rodzaju technologii;
- d) ewentualnych wariantach przedsięwzięcia.

Z kolei, w przypadku, gdy przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane do mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przedsiębiorca do wniosku załącza tylko KIP.

Wówczas organ właściwy do wydania DŚU przeprowadza procedurę tzw. *screeningu*, która ma na celu ustalenie, czy w odniesieniu do danego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymagane jest przeprowadzenie OOS czy też nie. Na podstawie art. 63 Ustawy OOS organ może w drodze postanowienia nałożyć obowiązek przeprowadzenia OOS uprzednio występując w trybie art. 64 Ustawy OOS o wyrażenie opinii na temat potrzeby przeprowadzenia OOS, a także co do zakresu raportu, jeśli obowiązek przeprowadzenia OOS zostanie nałożony.

W świetle art. 64 ust. 3 Ustawy OOS, organ opiniujący (w omawianym przypadku dyrektor urzędu morskiego), uwzględniając uwarunkowania wskazane w art. 63 ust. 1 Ustawy OOS, wydaje opinię co do potrzeby przeprowadzenia OOS, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Krok trzeci – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Wszczęcie postępowania w sprawie wydania DŚU następuje w dniu doręczenia wniosku organowi prowadzącemu postępowanie o wydanie DŚU.

Co ważne, przepisy Ustawy OOS wprowadzają szczególne rozwiązania w przypadku, gdy liczba stron postępowania przekracza 20 wówczas o wszczęciu postępowania zawiadamia się obwieszczeniem (art. 49 KPA w związku z art. 74 ust. 3 Ustawy OOS). Natomiast, jeśli stron postępowania jest mniej niż 20 o wszczęciu postępowania zawiadamia się je bezpośrednio.

Organ weryfikuje przedłożoną dokumentację, tj. wniosek o wydanie DŚU wraz z załącznikami i przedkłada dokumenty do uzgodnienia odpowiednim organom współdziałającym, o czym była mowa powyżej. Następuje wówczas przeprowadzenie postępowania uzgodnieniowego. Organy współdziałające mają 30 dni na wyrażenie swoich stanowisk, zgodnie z art. 77 ust. 6 Ustawy OOS.

Istotne, aby organ prowadzący postępowanie dostarczył pełną dokumentację do konsultacji organom współdziałającym. Jeśli okaże się, iż wnioskodawca uzupełnia wniosek lub przygotowany wcześniej raport wówczas dopóki nie zostanie przygotowana ostateczna wersja dokumentacji organy współdziałające nie będą mogły przedstawić swoich stanowisk.

Uzgodnienie następuje w drodze postanowienia.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok czwarty – WYDANIE DECYZJI

Postępowanie kończy się wydaniem DŚU. Informację o wydanej decyzji i o możliwości zapoznania się z jej treścią organ podaje do publicznej wiadomości. Decyzja jest doręczana stronie. Staje się ona ostateczna, jeśli nikt nie wniesie od niej odwołania w terminie 14 dni od doręczenia.

Z kolei w przypadku, gdy liczba stron przekracza 20 o wydaniu decyzji informuje się poprzez obwieszczenie i wówczas termin 14 dni liczy się od dnia ogłoszenia.

d) **Czas trwania procedury**

Całkowity czas trwania procedury zależy m.in. od rodzaju przedsięwzięć określanych jako mogące zawsze i mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, bądź też od konieczności udziału organów współdziałających.

Co do zasady, wydanie DŚU, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Co ważne, przepisy Ustawy OOS regulują terminy na dokonanie określonych czynności w toku wydania DŚU. Przykładowo uzgodnienia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 pkt 1 Ustawy OOS oraz opinii, o której mowa w art. 77 ust. 1 pkt 2 Ustawy OOS organ wydaje w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w art. 77 ust. 2 Ustawy OOS. Ponadto w przypadku, gdy wnioskodawca przedłoży wniosek o wydanie DŚU dołączając KIP oraz wniosek o ustalenie zakresu raportu wówczas organ po określeniu zakresu raportu zawiesza postępowanie na podstawie art. 69 ust. 4 Ustawy OOS do czasu jego przedłożenia przez wnioskodawcę.

Przy czym, zgodnie z art. 35 KPA do terminów załatwienia sprawy nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

e) **Wymagane dokumenty**

1. Wniosek o wydanie DŚU;
2. Załączniki do wniosku, zgodnie z art. 74 Ustawy OOS, w tym m.in.:
  - w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – raport, sporządzony zgodnie z art. 66 Ustawy OOS, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu w trybie art. 69 Ustawy OOS – KIP, sporządzoną zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 Ustawy OOS;
  - w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – KIP; sporządzoną zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 Ustawy OOS;
3. Dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie DŚU (aktualnie opłata w wysokości 205 zł).
4. W przypadku prowadzenia sprawy przed pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania DŚU, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Jednak w procedurze wydania DSU kwestia ustalenia kręgu stron postępowania jest zagadnieniem wartym szczególnej uwagi.

Stroną jest przede wszystkim sam przedsiębiorca.

I

II

III

IV

V

VI

VII

Ponadto przymiot strony przysługuje również podmiotom, które mają tytuł prawny (właściciel/współwłaściciel, użytkownik wieczysty lub też ustawa szczególna przyznaje podmiotowi takie prawo) do nieruchomości położonych w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia.

Co ważne, nie chodzi jedynie o działki bezpośrednio sąsiadujące z działką, na której jest prowadzona inwestycja, ponieważ podmiot może nie być bezpośrednim sąsiadem inwestycji, a jego działka będzie w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia. Ustalenie granic oddziaływania przedsięwzięcia następuje na podstawie map ewidencyjnych z określonym obszarem oddziaływania, które są dołączane, jako załączniki do wniosku o wydanie DŚU, zgodnie z art. 74 Ustawy OOS.

Podmioty, którym przysługują prawa strony:

- MŚ, jako organ koncesyjny, któremu przysługują prawa strony, zgodnie z art. 49g ust. 2 PGiG;
- organizacje ekologiczne, zgodnie z art. 44 Ustawy OOS.

g) **Komentarz**

Warto zwrócić uwagę, że prace poszukiwawcze o głębokości do 5.000 m nie są wymienione w Rozporządzeniu OOS do żadnej z grup przedsięwzięć, wobec czego nie wymagają uzyskania ani DŚU ani przeprowadzenia procedury OOS (z wyłączeniem obszarów ochronnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt. 43 Rozporządzenia OOS).

W praktyce rzadko głębokość otworów wiertniczych przekracza głębokości 5.000 m.

Wątpliwości mogą również pojawić się na etapie sporządzania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – czy raport powinien być sporządzony przez podmiot, który ma szczególne kwalifikacje w danej dziedzinie potwierdzone stosownym certyfikatem lub też nawet czy powinien mieć status biegłego w rozumieniu przepisów KPA. Należy mieć na uwadze, że zakres i zasady sporządzania raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko określa Ustawa OOS, stanowiąca transpozycję Dyrektywy OOS, która z kolei nie reguluje kwestii dotyczącej nadawania podmiotom stosownych uprawnień do sporządzania raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, czy określania wymagań dla tych podmiotów. Praktyka i orzecznictwo sądów administracyjnych wskazuje jednoznacznie, iż od osoby sporządzającej raport wymaga się tylko podania nazwiska, nie zaś innych kryteriów czy to pod względem fachowości, czy braku powiązań z wnioskodawcą. Z całą pewnością jednak autor, aby sporządzić raport powinien mieć wiedzę z dziedziny, z którą planowane przedsięwzięcie się wiąże.

4. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami to wytwarzanie i gospodarowanie odpadami zaś prace rozpoznawcze (wiercenia i szczelinowania) oraz wydobywcze mogą wiązać się z powstawaniem zarówno odpadów wydobywczych (w tym odpadów niebezpiecznych) jak i innych niż wydobywcze.

Odpady wydobywcze to odpady pochodzące z poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania, przeróbki i magazynowania kopalin ze złóż. W tym przede wszystkim odpady powstające w procesach wiercenia, szczelinowania oraz oczyszczania wydobytego gazu na potrzeby jego transportowania lub magazynowania.

Wykaz odpadów wydobywczych, powstających podczas poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania gazu łupkowego znajduje się w Rozporządzeniu w sprawie katalogu odpadów.

Odpady inne niż wydobywcze to odpady powstające w wyniku eksploatacji instalacji na terenie zakładu oraz te, które wytwarzane są poza instalacją.

Zarówno w grupie odpadów wydobywczych, jak i innych niż wydobywcze, wyróżnia się odpady niebezpieczne. Odpadami niebezpiecznymi są odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych. Właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, określa załącznik nr 3 do Ustawy o odpadach. Należy mieć na uwadze, że tylko dla odpadów innych niż wydobywcze istnieje możliwość wytworzenia ich bez uzyskania stosownej decyzji bod warunkiem wytworzenia ilości mniejszych niż te określone w art. 180a POŚ.

Dodatkowo Departament Gospodarki Odpadami MŚ wydał Stanowisko na temat możliwości postępowania z płynem zwrotnym powstałym podczas procesu szczelinowania w kontekście gospodarki odpadami, zgodnie z którym odpadem wydobywczym nie jest:

- płyn zwrotny pozostający w ciągu technologicznym;

- płyn zwrotny przechowywany (magazynowany) w zbiornikach na terenie zakładu wykonującego roboty geologiczne / na terenie zakładu górniczego, do czasu jego oczyszczenia, w celu jego ponownego wykorzystania, o ile sposób jego przechowywania został określony zgodnie z przepisami PGiG (w szczególności sposób przechowywania płynu zwrotnego określony w planie ruchu zakładu górniczego lub koncesji);
- frakcja wodna powstała po oczyszczeniu płynu zwrotnego, która będzie wykorzystana w ponownym procesie szczelinowania, nawet jeśli zostanie przekazana innemu posiadaczowi.

Natomiast odpadem wydobywczym jest:

- płyn zwrotny poza ciągiem technologicznym,
- płyn zwrotny lub powstałe po jego oczyszczeniu pozostałości, które będą przekazane na obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

Wobec powyższego prace rozpoznawcze oraz wydobywcze mogą generować obowiązek uzyskania:

- pozwolenia na wytwarzanie odpadów;
- decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami wydobywczymi w przypadku gospodarowania odpadami wydobywczymi (płynem zwrotnym i powstałymi z jego oczyszczenia odpadami).

Poniżej prezentujemy opis procedur dla uzyskania poszczególnych decyzji.

4.1. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów

Podmiot, który eksploatuje instalację jest zobowiązany uzyskać pozwolenie na wytwarzanie odpadów, jeśli wytwarza odpady o:

- masie powyżej 1 Mg rocznie – w przypadku odpadów niebezpiecznych; lub
- masie powyżej 5000 Mg rocznie – w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne.

a) Podstawy prawne procedury

- art. 180a POŚ, jako podstawa prawna do wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów;
- art. 184 ust. 2 i ust. 2b POŚ; elementy wniosku o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów; art. 185 POŚ; strony postępowania o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów;
- art. 184 – art. 193 POŚ; regulujące kwestie dotyczące wydawania pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- marszałek województwa, na podstawie art. 378 POŚ;
- RDOŚ, jako organ współdziałający, na podstawie art. 187 POŚ;
- RDOŚ, jako organ właściwy do wydania pozwolenia w sprawach przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych, na podstawie art. 378 ust. 2 POŚ;
- starosta, jako organ właściwy do wydania pozwolenia w przypadkach innych niż wymienione powyżej, na podstawie art. 378 ust. 1 POŚ.

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Przedsiębiorca sporządza wniosek, zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 184 ust. 2 POŚ.

Wniosek powinien zawierać m.in.:

- oznaczenie prowadzącego instalację, jego adres zamieszkania lub siedziby;
- adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji;
- informację o tytule prawnym do instalacji;
- informacje o rodzaju instalacji, stosowanych urządzeniach i technologiach oraz charakterystykę techniczną źródeł powstawania i miejsc emisji.

Do wniosku powinien załączyć następujące dokumenty:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną;
- streszczenie wniosku sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- kopię wniosku o wydanie DŚU, wraz z kopią załączników, o ile taka decyzja była wymagana, albo kopię takiej decyzji, jeżeli została wydana, w przypadku, o którym mowa w ust. 3 art. 184 POŚ.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Organ właściwy po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy oraz załączniki, wydaje pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

Jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes społeczny związany z ochroną środowiska, a w szczególności z zagrożeniem pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach, w pozwoleniu na wytwarzanie odpadów może być ustanowione zabezpieczenie roszczeń z tytułu wystąpienia negatywnych skutków w środowisku oraz szkód w środowisku w rozumieniu Ustawy szkodowej. Ustanawiając zabezpieczenie roszczeń, organ właściwy do wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, uzgadnia wysokość tego zabezpieczenia z RDOŚ. Uzgodnienie następuje w formie postanowienia, na które służy zażalenie.

Zabezpieczenie może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej.

Organem właściwym do wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów jest marszałek województwa, na podstawie art. 378 ust. 2a POŚ. Z kolei, jeśli przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie zamkniętym, organem właściwym do wydania pozwolenia będzie RDOŚ na podstawie art. 378 ust. 2 POŚ. W pewnych przypadkach organem właściwym może być również starosta, na podstawie art. 378 ust. 1 POŚ.

Pozwolenie jest wydawane na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek, sporządzony zgodnie z art. 184 ust. 2 POŚ;
- załączniki do wniosku, zgodnie z 184 ust. 4 POŚ;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia.

Zgodnie z załącznikiem do Ustawy o opłacie skarbowej, aktualnie opłaty wynoszą:

2.011 zł – w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą; lub

506 zł – w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie, mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców; lub

506 zł – pozostałe.

- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Stronami postępowania o wydanie pozwolenia są prowadzący instalację oraz, jeżeli w związku z eksploatacją instalacji utworzono obszar ograniczonego użytkowania, władający powierzchnią ziemi na tym obszarze, co wynika z art. 185 POŚ.

Stroną jest przede wszystkim sam inwestor, który będzie adresatem decyzji.

4.2. Decyzja zatwierdzająca program gospodarki odpadami wydobywczymi

Każdy posiadacz odpadów jest zobowiązany do sporządzenia i przedłożenia właściwemu organowi programu gospodarowania odpadami wydobywczymi (dalej: „PGOW”) przed rozpoczęciem działalności związanej z wytwarzaniem lub gospodarowaniem odpadami wydobywczymi oraz uzyskać decyzję zatwierdzającą ten program.

Jednym z głównych celów PGOW jest zapobieganie powstawaniu odpadów wydobywczych i ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów wydobywczych oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko (pozostałe cele wskazuje art. 8 ust. 2 Ustawy o odpadach wydobywczych).

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 8 Ustawy o odpadach wydobywczych, jako podstawa prawna do sporządzenia PGOW;
- art. 9 Ustawy o odpadach wydobywczych; elementy PGOW;
- art. 11 Ustawy o odpadach wydobywczych; jako podstawa do uzyskania decyzji zatwierdzającej PGOW;
- art. 11 ust. 3 Ustawy o odpadach wydobywczych; elementy decyzji zatwierdzającej PGOW;
- art. 40 Ustawy o odpadach wydobywczych; właściwość organów w sprawach odpadów wydobywczych.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- marszałek województwa, na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 2 Ustawy o odpadach wydobywczych;
- właściwy dyrektor OUG, jako organ opiniujący, na podstawie art. 11 ust. 4 Ustawy o odpadach wydobywczych;
- właściwy wójt, burmistrz, prezydent miasta, jako organ opiniujący, na podstawie art. 11 ust. 4 Ustawy o odpadach wydobywczych;
- wojewódzki inspektor ochrony środowiska, jako organ opiniujący w przypadku o którym mowa w art. 27 ust. 9 Ustawy o odpadach wydobywczych, na podstawie art. 11 ust. 4 Ustawy o odpadach wydobywczych.
- RDOŚ, dla przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych, na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 1 Ustawy o odpadach wydobywczych;
- starosta, dla pozostałych przedsięwzięć, na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 3 Ustawy o odpadach wydobywczych;

Jednym z celów ochrony środowiska jest prowadzenie monitoringu środowiska, czyli prowadzenia oceny i pomiarów stanu środowiska, który się zmienia w wyniku działań inwestycyjnych. Aby zapobiec szkodliwym zmianom w środowisku prowadzi się działania minimalizujące oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko. Wobec czego w przypadku występowania odpadów wprowadza się działania minimalizujące powstawanie szkodliwych odpadów lub wprowadza się działania mające racjonalną gospodarke już powstałych odpadów;

- gospodarka i unieszkodliwianie odpadów wydobywczych, niebezpiecznych i innych zdarzeń, w wyniku których nastąpiło skażenie środowiska.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I Jednym z głównych celów PGOW jest zapobieganie powstawaniu odpadów wydobywczych i ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów wydobywczych oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko. A ponadto zapewnienie w pierwszej kolejności odzysku odpadów wydobywczych, jeżeli jest to uzasadnione ze względów ochrony środowiska, a także technologicznych i ekonomicznych oraz zgodnie z przepisami o ochronie środowiska.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

II Przedsiębiorca sporządza wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej PGOW, do którego załącza PGOW.

PGOW powinien spełniać wymagania wskazane w art. 9 ust. 1 Ustawy o odpadach m.in.:

- opis działań mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów wydobywczych i ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów wydobywczych oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
- opis działań mających na celu odzysk odpadów wydobywczych, jeżeli jest on technologicznie i ekonomicznie uzasadniony oraz zgodny z przepisami o ochronie środowiska;
- określenie łącznej ilości poszczególnych rodzajów odpadów wydobywczych przewidzianych do wytworzenia w trakcie prowadzenia działalności objętej programem gospodarowania odpadami wydobywczymi, w tym w ciągu roku.

III Ponadto, wniosek może zawierać jeszcze proponowany czas, na jaki ma być wydana decyzja.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

IV Kompletny wniosek wraz z przygotowanym PGOW zostaje poddany ocenie przez organ właściwy w zakresie osiągnięcia celu przedstawionego w art. 8 ust. 2 Ustawy o odpadach wydobywczych.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

V Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Organ właściwy, jeśli wniosek oraz PGOW zawierają wszystkie niezbędne elementy, wydaje decyzję zatwierdzającą PGOW.

Zanim jednak nastąpi wydanie decyzji organ właściwy zasięga opinii właściwego dyrektora OUG oraz wójta/burmistrza/prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce wytworzenia odpadów, a w przypadku, o którym mowa w art. 27 ust. 9 Ustawy o odpadach wydobywczych, również opinii wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska (art. 11 ust. 4 Ustawy o odpadach wydobywczych).

Właściwy organ wydaje opinię w formie postanowienia w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia żądania wyrażenia opinii (zgodnie z art. 106 KPA). Jeśli organ współdziałający nie wyda opinii w powyższym terminie, wówczas uznaje się, iż wydał opinię pozytywną.

W sytuacji, gdy przedsięwzięcie będzie realizowane na terenach zamkniętych wówczas organem właściwym do wydania decyzji jest RDOŚ.

VII Co do zasady decyzję zatwierdzającą PGOW wydaje się na czas nieokreślony. Natomiast, jeśli we wniosku zostanie zaproponowany czas, na jaki decyzja powinna zostać wydana wówczas organ wydaje decyzję zatwierdzającą PGOW na czas określony, wskazany we wniosku, o ile jest to uzasadnione rodzajem prowadzonej działalności związanej z gospodarowaniem odpadami wydobywczymi.

Krok czwarty – PRZEGLĄD PGOW

Na posiadacza odpadów wydobywczych ciąży obowiązek przeprowadzenia i przedłożenia właściwemu organowi przeglądu PGOW co 5 lat.

Brak przedłożenia przeglądu skutkuje wygaśnięciem decyzji zatwierdzającej PGOW (art. 12 ust. 3 Ustawy o odpadach wydobywczych).

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji zatwierdzającej PGOW, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek;
- PGOW, sporządzony zgodnie z art. 9 Ustawy o odpadach wydobywczych;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 10 zł zgodnie z załącznikiem do Ustawy o opłacie skarbowej);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną jest przede wszystkim sam posiadacz odpadów, który będzie adresatem decyzji zatwierdzającej PGOW.

g) **Komentarz**

Należy mieć na uwadze, iż przepisy Ustawy o odpadach oraz POŚ nakładają jeszcze dodatkowe obowiązki na przedsiębiorców wynikające z wytwarzania odpadów oraz korzystania ze środowiska, których realizacja polega na składaniu właściwemu marszałkowi województwa:

- rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, sporządzonego zgodnie z art. 75 – 77 Ustawy o odpadach;
- wykazu zawierającego informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska, o którym mowa w art. 286 POŚ wraz z wniesieniem na rachunek urzędu marszałkowskiego ewentualnej opłaty, ustalonej zgodnie z zasadami wskazanymi w Rozdziale I Działu II przepisów POŚ.

5. Ochrona przed hałasem

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- 1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- 2) zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Co do zasady, obowiązek przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu wynika bezpośrednio z mocy prawa i nie wymaga indywidualizacji w formie decyzji administracyjnych. Dopiero w sytuacji, gdy okaże się, że poziom hałasu jest zbyt wysoki wówczas właściwy organ wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Należy mieć na uwadze, iż kwestia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu może mieć miejsce zarówno na etapie prac poszukiwawczych, jak również na etapie wydobywania.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 112 – art. 120a POŚ; w zakresie ochrony przed hałasem;
- art. 115a POŚ, jako podstawa do wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu;
- rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- na etapie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych – starosta, na podstawie art. 378 ust. 1 POŚ;
- na etapie prac wydobywczych – marszałek województwa, na podstawie art. 378 ust. 2a pkt 1-2 POŚ z uwagi na to, że w zależności od wielkości wydobywania wiertnia może zostać zakwalifikowana do przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać wymienionego w § 2 ust. 1 pkt 24 Rozporządzenia OOŚ;
- jeśli przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie zamkniętym – RDOŚ, na podstawie art. 378 ust. 2 POŚ.

II
c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zwykle informacje o przekroczeniu dopuszczalnych poziomów hałasu (np. w przypadku stosowania generatorów dieslowskich) są pozyskane przez starostę w następujący sposób:

- na podstawie pomiarów własnych dokonanych w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych, na podstawie art. 379 POŚ;
- na podstawie pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, który stwierdził przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu;
- na podstawie pomiarów dokonanych przez podmiot zobowiązany do ich wykonania.

Na podstawie powyższych ustaleń faktycznych, zgodnie z art. 115a ust. 5 POŚ, podjęte zostanie z urzędu postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu. Organ analizuje dokumenty, które zostały mu dostarczone oraz stan faktyczny.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

III
IV
Krok drugi – KONTROLA

Starosta lub marszałek województwa, na podstawie art. 379 POŚ, może wystąpić z wnioskiem do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o wykonanie pomiarów kontrolnych poziomów hałasu w środowisku, jeżeli w wyniku kontroli organ stwierdzi naruszenie lub występują uzasadnione podejrzenia, że takie naruszenie mogło nastąpić.

V
Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Gdy zostanie stwierdzone przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu organ właściwy jest zobowiązany wydać decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Wobec czego rozstrzygnięcie organu nie ma charakteru dowolnego.

Decyzja o dopuszczalnych poziomach hałasu może określać wymagania mające na celu nieprzekroczenie poza zakładem dopuszczalnych poziomów hałasu. W decyzji określa się dopuszczalne poziomy hałasu poza zakładem przy zastosowaniu wskaźników hałasu $L_{Aeq,D}$ i $L_{Aeq,N}$ w odniesieniu do rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 POŚ, na które oddziałuje zakład. Elementy decyzji określa art. 115a ust. 4 POŚ.

VI
d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

VII
e) **Wymagane dokumenty**

- zgłoszenie na piśmie z opisem uciążliwości spowodowanych hałasem;
- wyniki pomiarów stwierdzające, że poza zakładem przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie o wydanie decyzji, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną jest przede wszystkim sam przedsiębiorca/inwestor, który będzie adresatem decyzji.

Ponadto, należy mieć na uwadze, iż interes prawny w rozumieniu art. 28 KPA będą miały również podmioty położone w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu, z działalnością którego wiąże się emisja hałasu.

6. Gospodarka wodno – ściekowa

Poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie złóż gazu łupkowego generuje duże potrzeby w zakresie zużycia wody, która stosowana jest przy szczelinowaniu hydraulicznym. Ponadto, podczas procesów technologicznych takich, jak szczelinowanie i wydobywanie następuje wpływ płynu zwrotnego, który następnie należy zagospodarować. W zależności od tego, w jaki sposób płyn zwrotny zostanie zakwalifikowany na przedsiębiorcy spoczywają różne obowiązki.

W kontekście oceny tego, jak należy traktować płyn zwrotny wypowiedziało się Ministerstwo Środowiska i zgodnie z jego Stanowiskiem płyn zwrotny nieoczyszczony lub nieznajdujący dalszego zastosowania powinien być traktowany, jako odpad wydobywczy i wówczas należy podjąć odpowiednie kroki w celu jego zagospodarowania, zgodnie z przepisami Ustawy o odpadach wydobywczych.

Natomiast w przypadku zakwalifikowania uwodnionej pozostałości z przetwarzania płynu zwrotnego jako ścieku, zgodnie z przepisami Prawa wodnego, wówczas obowiązki dotyczące odpadów wydobywczych nie będą miały zastosowania.

Należy mieć na uwadze, że w wyniku procesu szczelinowania i wydobywania będą powstawały ścieki przemysłowe, które mogą zawierać substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, których zagospodarowanie wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (w przypadku wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód lub do ziemi – art. 122 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 37 pkt 1 Prawa wodnego lub w przypadku wprowadzania ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów – art. 122 ust. 1 pkt 10 Prawa wodnego).

Najczęściej spotykane źródła zaopatrzenia w wodę na potrzeby szczelinowania:

- a) wody powierzchniowe (np. rzeki, jeziora), i wody podziemne;
- b) miejscowe wodociągi.

Pierwszy sposób zaopatrzenia w wodę wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych, jeśli ilość poboru wody przekracza 5 m³ na dobę (skoro pozwolenie wodnoprawne nie jest wymagane na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych w ilości nieprzekraczającej 5 m³ na dobę, to w przypadku, gdy ilość poboru wody na dobę przekracza tę wartość, należy będzie uzyskać pozwolenie wodnoprawne – art. 122 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 124 pkt 8 Prawa wodnego).

Ponadto pozwolenie wodnoprawne również jest wymagane na budowę urządzeń wodnych, np. ujęć i zbiorników wodnych (art. 122 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 124 pkt 5 Prawa wodnego).

Z kolei drugie rozwiązanie jest najprostsze i najszybsze, ponieważ wymaga uzyskania warunków podłączenia do sieci wodociągowej, a następnie podpisania umowy na dostawę wody z właściwym miejscowo przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym. Jednak nie zawsze to rozwiązanie jest możliwe z uwagi na to, iż tereny, na których lokalizowane są wiertnie gazu łupkowego są zwykle oddalone od systemów wodociągowych.

Warto mieć na uwadze, że przedsiębiorca jest zwolniony z obowiązku uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na pobór i odprowadzanie wód jedynie w związku z wykonywaniem odwiertów lub otworów strzałowych przy użyciu płuczki wodnej na cele badań sejsmicznych (art. 124 pkt 10 Prawa wodnego). Wobec powyższego w przypadku poboru i odprowadzania wód na etapach szczelinowania i wydobywania obowiązki w zakresie uzyskania pozwolenia wodnoprawnego zostały opisane poniżej.

I

II

III

IV

V

VI

VII

6.1. Procedura uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych

Zgodnie z przepisami Prawa wodnego pobór wód powierzchniowych lub podziemnych jest szczególnym korzystaniem z wód, które wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

a) Podstawy prawne procedury

- art. 122 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 124 pkt 8 Prawa wodnego: podstawa wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 126 Prawa wodnego: podstawa odmowy wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 oraz art. 128 Prawa wodnego: elementy pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 ust. 7 Prawa wodnego: strony postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 131 Prawa wodnego: elementy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 132 Prawa wodnego: operat wodnoprawny;
- art. 140 Prawa wodnego: organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- starosta

Co do zasady, zgodnie z art. 140 ust. 1 Prawa wodnego, organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego jest starosta, który wykonuje to zadanie jako zadanie z zakresu administracji rządowej;

- marszałek województwa

Marszałek województwa będzie organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego, m.in. w sytuacji, jeśli pobór wód powierzchniowych lub podziemnych związany jest z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a POŚ, czyli przedsięwzięć, które kwalifikowane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem OOŚ). Pozostałe przypadki wydawania pozwolenia wodnoprawnego przez marszałka województwa określa art. 140 ust. 2 Prawa wodnego;

- dyrektor RZGW

Zgodnie z art. 140 ust. 2a Prawa wodnego, dyrektor RZGW wydaje pozwolenia wodnoprawne, w przypadku gdy szczególne korzystanie z wód, w całości lub w części, odbywa się na terenach zamkniętych, a odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Przedsiębiorca sporządza wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych. Zgodnie z art. 131 ust. 2 Prawa wodnego do wniosku należy załączyć operat wodnoprawny, zwany dalej „operatem” oraz opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym;

W świetle art. 132 Prawa wodnego operat sporządza się w formie opisowej i graficznej (a także na elektronicznych nośnikach danych jako dokument tekstowy, zaś część graficzną operatu w postaci plików typu wektorowego lub rastrowego).

Operat stanowi podstawę prawną do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

Część opisowa operatu powinna zawierać m.in.:

1. oznaczenie zakładu ubiegającego się o wydanie pozwolenia, jego siedziby i adresu;
2. wyszczególnienie:
  - a) celu i zakresu zamierzonego korzystania z wód;
  - b) rodzaju urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych;
  - c) stanu prawnego nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli;
  - d) obowiązków ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich.

Z kolei część graficzna operatu zawiera:

1. plan urządzeń wodnych i zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z oznaczeniem nieruchomości wraz z ich powierzchnią, naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową terenu;
2. zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania tych urządzeń;
3. schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych;
4. schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych.

Co więcej w przypadku szczególnego korzystania z wód, jakim jest pobór wód, oprócz powyższych danych, operat powinien zawierać jeszcze m.in.:

1. określenie w m³ wielkości maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego poboru wody;
2. opis techniczny urządzeń służących do poboru wody;
3. określenie rodzajów urządzeń służących do rejestracji oraz pomiaru poboru wody;
4. określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych pomiarów ilości i jakości pobieranej wody;
5. sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności bądź awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia;
6. rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym, dopuszczalnym czasem trwania tych warunków.

Dodatkowo do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego lub obiektu budowlanego dołącza się dokumentację hydrogeologiczną, o ile jej sporządzanie wynika z przepisów odrębnych.

Podkreślić jednak trzeba, że powyższe wyliczenie nie jest wyczerpujące. Praktyka obowiązująca w niektórych starostwach wskazuje, że operat powinien być możliwie szczegółowy i dogłębny. W przypadku np. operatu dotyczącego pobierania wody podziemnej, zaleca się dołączenie informacji w zakresie prowadzenia okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni, mając na uwadze, że postanowienia te powinny znaleźć się w pozwoleniu wodnoprawnym (art. 128 ust. 1 pkt 10 Prawa wodnego).

Dodatkowo wskazać trzeba, że urządzenia i przyrządy do pomiaru ilości pobieranej wody powinny spełniać wymagania prawnej kontroli metrologicznej w rozumieniu ustawy o miarach (posiadać ważną legalizację). Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza karę za przekroczenie ilości pobranej wody, na podstawie prowadzonych przez podmiot korzystający ze środowiska pomiarów ilości pobieranej wody, wykonywanych za pomocą przyrządów spełniających wymagania prawnej kontroli metrologicznej, przy czym jeżeli podmiot korzystający ze środowiska nie prowadzi wspomnianych pomiarów, do ustalenia przekroczenia przyjmuje się maksymalną techniczną wydajność eksploatowanych instalacji lub urządzeń do poboru wody, pomnożoną przez ustalony szacunkowo czas ich wykorzystywania (art. 307 ust. 1 i 4 POŚ).

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Wszczęcie postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego następuje w dniu doręczenia wniosku organowi prowadzącemu postępowanie o wydanie pozwolenia. Niekompletny pod względem formalnym wniosek powinien skutkować wezwaniem wnioskodawcy do jego uzupełnienia, a po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu pozostawiony bez rozpoznania

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną (przy czym zgodnie z art. 127 ust. 7 Prawa wodnego, wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest zawsze stroną w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego); lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

I

II

III

IV

V

VI

VII

I Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego (obejmującego m.in. analizę przedłożonej dokumentacji) oraz po stwierdzeniu, iż wnioskodawca spełnia wszystkie wymagania, organ wydaje pozwolenie wodnoprawne.

Pozwolenie wodnoprawne wydaje się, w drodze decyzji, na czas określony. Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych wydaje się na okres nie dłuższy niż 20 lat.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 Prawa wodnego w pozwoleniu wodnoprawnym określa się m.in. cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnienia oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki.

II d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

III e) **Wymagane dokumenty**

pisemny wniosek (wraz z wymaganą dokumentacją, określoną w art. 131 ust. 2-3 Prawa wodnego, w tym projekt instrukcji gospodarowania wodą – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód powierzchniowych lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów; dokumentacja hydrogeologiczna – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego lub obiektu budowlanego – jeżeli jej sporządzenie wynika z przepisów odrębnych);

- operat, sporządzony zgodnie z art. 132 Prawa wodnego;
- opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym,
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 217 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przed pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

IV f) **Strony postępowania**

Stroną postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych jest:

- wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- właściciel wody;
- właściciel istniejącego urządzenia wodnego znajdującego się w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód;
- władający powierzchnią ziemi położoną w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód;
- uprawniony do rybactwa w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód.

Co ważne, jeżeli liczba stron postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego przekracza 20, do stron innych niż:

- wnioskodawca;
- właściciel wody;
- właściciel urządzeń wodnych;
- uprawniony do rybactwa;

V strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zgodnie z art. 49 KPA.

6.2. Procedura uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych

Jeśli przedsiębiorca zdecyduje się na budowę np. własnej studni, specjalnych zbiorników lub innych obiektów służących do ujmowania wód powierzchniowych lub podziemnych, w tym urządzeń wodnych służących odprowadzaniu ścieków, wówczas będzie zobowiązany do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Wynika to z art. 122 ust. 1 pkt 3 Prawa wodnego, zgodnie z którym pozwolenia wodnoprawnego wymaga budowa urządzeń wodnych.

Z kolei przez urządzenie wodne należy rozumieć urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich, w tym m.in.

- budowle: piętrzące, upustowe, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy zbiorniki, obiekty zbiorników i stopni wodnych;
- stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków, rekreacji lub innych celów;
- obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz podziemnych;
- wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód lub urządzeń wodnych oraz wyloty urządzeń służące do wprowadzania wody do wód lub urządzeń wodnych.

Należy mieć na uwadze, że na podstawie art. 72 ust. 1 pkt 6 Ustawy OOS przed wydaniem pozwolenia na wykonanie urządzeń wodnych może być również wymagane uzyskanie DŚU.

a) Podstawy prawne procedury

- art. 9 ust. 1 pkt 19 Prawa wodnego; definicja urządzeń wodnych;
- art. 122 ust. 1 pkt 3 Prawa wodnego; podstawa wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 126 Prawa wodnego; podstawa odmowy wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 oraz art. 128 Prawa wodnego; elementy pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 ust. 7 Prawa wodnego; strony postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 131 Prawa wodnego; elementu wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 132 Prawa wodnego; operat wodnoprawny;
- art. 140 Prawa wodnego; organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- starosta.

Co do zasady, zgodnie z art. 140 ust. 1 Prawa wodnego, organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego jest starosta, który wykonuje to zadanie, jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

- marszałek województwa.

Marszałek województwa będzie organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego, jeśli wykonywanie urządzeń wodnych związane jest z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a POŚ, czyli przedsięwzięć, które kwalifikowane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem OOS). Pozostałe przypadki wydawania pozwolenia wodnoprawnego przez marszałka województwa określa art. 140 ust. 2 Prawa wodnego.

- dyrektor RZGW.

Zgodnie z art. 140 ust. 2a Prawa wodnego, dyrektor RZGW wydaje pozwolenia wodnoprawne, w przypadku gdy wykonywanie urządzeń wodnych, w całości lub w części, odbywa się na terenach zamkniętych, a odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Uwagi poczynione w pkt 6.1 w zakresie wymagań formalnych wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód powierzchniowych lub podziemnych znajdują również zastosowanie w przypadku wydania pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I Zgodnie z art. 131 ust. 2 Prawa wodnego do wniosku należy załączyć operat wodnoprawny, zwany dalej „operatem” oraz opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym.

Na marginesie wskazać trzeba, że w art. 40 Prawa wodnego wymieniono określone zakazy działań wpływających na stan wód oraz wyjątki od tych zakazów. Jednocześnie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wprowadzono ogólny zakaz wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe (art. 88 l ust. 1 Prawa wodnego). Zwolnić od tego zakazu może, w drodze decyzji, dyrektor RZGW, jeśli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym (art. 88 ust. 2 Prawa wodnego).

II Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Wszczęcie postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego następuje w dniu doręczenia wniosku organowi prowadzącemu postępowanie o wydanie pozwolenia. Niekompletny pod względem formalnym wniosek powinien skutkować wezwaniem wnioskodawcy do jego uzupełnienia, a po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu pozostawiony bez rozpoznania.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną (przy czym zgodnie z art. 127 ust. 7 Prawa wodnego, wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest zawsze stroną w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego); lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

III Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

IV Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego (obejmującego m.in. analizę przedłożonej dokumentacji) oraz po stwierdzeniu, iż wnioskodawca spełnia wszystkie wymagania, organ wydaje pozwolenie wodnoprawne. Pozwolenia wodnoprawne wydaje się w drodze decyzji. Jednak obowiązek ustalania czasu obowiązywania pozwolenia nie dotyczy budowy urządzeń wodnych (art. 127 ust. 1 w zw. z art. 127 ust. 5 Prawa wodnego).

V Zgodnie z art. 128 ust. 1 Prawa wodnego w pozwoleniu wodnoprawnym określa się m.in. cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnienia oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki. Należy mieć na uwadze, iż pozwolenie wodnoprawne wygasa, jeżeli zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne (art. 135 pkt 3 Prawa wodnego).

VI d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

VII e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek (wraz z wymaganą dokumentacją, określoną w art. 131 ust. 2-3 Prawa wodnego, w tym DLICP/WZ – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych, jeżeli jest wymagana na podstawie przepisów odrębnych; projekt instrukcji gospodarowania wodą – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód powierzchniowych lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów; DŚU – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych, jeżeli jest wymagana na podstawie przepisów odrębnych – zob. art. 72 ust. 1 pkt 6 Ustawy OOS);
- operat lub projekt urządzeń wodnych, sporządzony zgodnie z art. 132 Prawa wodnego;
- opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym;

- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 217 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przed pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Stroną postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych jest:

- wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- właściciel wody;
- właściciel istniejącego urządzenia wodnego znajdującego się w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych;
- władający powierzchnią ziemi położoną w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych;
- uprawniony do rybactwa w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

Co ważne, jeżeli liczba stron postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego przekracza 20, do stron innych niż:

- wnioskodawca;
- właściciel wody;
- właściciel urządzeń wodnych;
- uprawniony do rybactwa;

strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zgodnie z art. 49 KPA.

6.3. Procedura uzyskania pozwolenie wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi

Zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 1 Prawa wodnego pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na szczególne korzystanie z wód. Z kolei wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi stanowi szczególne korzystanie z wód, co wynika z art. 37 pkt 2 Prawa wodnego. W związku z tym przedsiębiorca decydując się na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi będzie musiał uzyskać pozwolenie wodnoprawne.

W wyniku omawianej działalności będą powstawały przede wszystkim ścieki przemysłowe.

Zgodnie z art. 9 pkt 17 Prawa wodnego przez ścieki przemysłowe rozumie się ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będących mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Wprowadzanie ścieków przemysłowych do wód lub do ziemi możliwe jest jedynie pod warunkiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. Należy mieć również na uwadze obowiązki w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem, m.in. poprzez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie oraz tam, gdzie jest to celowe, poprzez powtórne wykorzystanie oczyszczonych ścieków.

Wśród sposobów i możliwości oczyszczania ścieków przemysłowych można wskazać m.in.:

- fizykochemiczne i chemiczne (np. neutralizacja, sorpcja, ekstrakcja);
- biologiczne tlenowe (głównie metoda osadu czynnego) i beztlenowe (głównie w reaktorach z osadem granulowanym).

Należy pamiętać, że odprowadzane ścieki powinny być odpowiednio oczyszczone, zgodnie z wymaganiami stawianymi przez Prawo wodne oraz akty wykonawcze do tej ustawy (Rozporządzenie w sprawie ścieków).

Co więcej, podczas procesów technologicznych takich, jak szczelinowanie i wydobywanie, następuje wpływ płynu zwrotnego, który następnie należy zagospodarować. W zależności od tego, w jaki sposób płyn zwrotny zostanie zakwalifikowany na przedsiębiorcy spoczywają różne obowiązki.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
W kontekście oceny tego, jak należy traktować płyn zwrotny wypowiedziało się Ministerstwo Środowiska i zgodnie z jego Stanowiskiem płyn zwrotny nieoczyszczony lub nieznajdujący dalszego zastosowania powinien być traktowany, jako odpad wydobywczy i wówczas należy podjąć odpowiednie kroki w celu jego zagospodarowania, zgodnie z przepisami Ustawy o odpadach wydobywczych. Natomiast w przypadku zakwalifikowania uwodnionej pozostałości z przetwarzania płynu zwrotnego, jako ścieku, zgodnie z przepisami Prawa wodnego, wówczas obowiązki dotyczące odpadów wydobywczych nie będą miały zastosowania.

II
a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 37 Prawa wodnego; definicja szczególnego korzystania z wód;
- art. 122 ust. 1 pkt 1 Prawa wodnego; podstawa wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 126 Prawa wodnego; podstawa odmowy wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 oraz art. 128 Prawa wodnego; elementy pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 ust. 7 Prawa wodnego; strony postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 131 Prawa wodnego; elementy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 132 Prawa wodnego; operat wodnoprawny;
- art. 140 Prawa wodnego; organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie ścieków.

III
b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- starosta.

Co do zasady, zgodnie z art. 140 ust. 1 Prawa wodnego, organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego jest starosta, który wykonuje to zadanie, jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

- IV
• marszałek województwa.

Marszałek województwa będzie organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego, jeśli odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi związane jest z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a POŚ, czyli przedsięwzięciami, które kwalifikowane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem OOS). Ponadto marszałek województwa wydaje wszystkie pozwolenia wodnoprawne, o których mowa w art. 122 Prawa wodnego, wymagane dla przedsięwzięcia, jeżeli jest organem właściwym do wydania jednego z tych pozwoleń (art. 140 ust. 2 pkt 5c Prawa wodnego).

- V
• dyrektor RZGW.

Zgodnie z art. 140 ust. 2a Prawa wodnego, dyrektor RZGW wydaje pozwolenia wodnoprawne, w przypadku gdy szczególne korzystanie z wód, w całości lub w części, odbywa się na terenach zamkniętych, a odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

VI
c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Uwagi poczynione w pkt 6.1 w zakresie wymagań formalnych wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego znajdują również zastosowanie w przypadku wydania pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Przedsiębiorca sporządza wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego. Zgodnie z art. 131 ust. 2 Prawa wodnego do wniosku należy załączyć operat lub, gdy projekt urządzeń wodnych odpowiada wymaganiom formalnym stawianym operatom, wskazanym w art. 132 Prawa wodnego – sam projekt oraz opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym.

VII
Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Wszczęcie postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego następuje w dniu doręczenia wniosku organowi prowadzącemu postępowanie o wydanie pozwolenia.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną (przy czym zgodnie z art. 127 ust. 7 Prawa wodnego, wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest zawsze stroną w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego); lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego (obejmującego m.in. analizę przedłożonej dokumentacji) oraz po stwierdzeniu, iż wnioskodawca spełnia wszystkie wymagania, organ wydaje pozwolenie wodnoprawne.

Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi wydaje się, w drodze decyzji, na czas określony nie dłuższy niż 10 lat (art. 127 ust. 3 Prawa wodnego).

Należy mieć na uwadze, że pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do wód ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 albo art. 45a ust. 1 Prawa wodnego wydaje się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 Prawa wodnego w pozwoleniu wodnoprawnym określa się m.in. cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, a w szczególności ilość, stan i skład ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi oraz sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi. Ponadto, istotne jest określenie w treści pozwolenia sposobu postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych oraz sposobu postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności bądź awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym, dopuszczalnym czasem trwania tych warunków (art. 128 ust. 1 pkt 9b i pkt 11 Prawa wodnego).

W przypadku odprowadzania ścieków organ może nałożyć dodatkowe obowiązki w pozwoleniu wodnoprawnym, m.in. w zakresie prowadzenia pomiarów jakości wód podziemnych oraz wód płynących poniżej i powyżej miejsca zrzutu ścieków, z określeniem częstotliwości i metod tych pomiarów (art. 128 ust. 2 Prawa wodnego).

Warto wspomnieć, iż w przypadku ścieków pochodzących z procesów poszukiwawczo-wydobywczych bardzo istotnym jest precyzyjne określenie wszystkich wymagań, o których mowa w art. 128 Prawa wodnego, m.in. z powodu konieczności kontroli, nadzoru oraz monitorowania przez właściwe organy obowiązków nałożonych w treści pozwolenia wodnoprawnego.

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek (wraz z wymaganą dokumentacją, określoną w art. 131 ust. 2-3 Prawa wodnego, w tym projekt instrukcji gospodarowania wodą – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód powierzchniowych lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów; zgoda właściciela urządzeń kanalizacyjnych – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego);
- operat, sporządzony zgodnie z art. 132 Prawa wodnego;
- opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 217 zł);

I

II

III

IV

V

VI

VII

- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Stroną postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi jest:

- wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- właściciel wody;
- właściciel istniejącego urządzenia wodnego znajdującego się w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód;
- władający powierzchnią ziemi położoną w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód;
- uprawniony do rybactwa w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód.

Ponadto należy mieć na uwadze również sytuację, w której na wspólne korzystanie z wód przez kilka zakładów może być wydane jedno pozwolenie wodnoprawne (art. 130 Prawa wodnego). Wówczas zakłady występują z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego, wskazując jeden z tych zakładów, jako zakład główny. Natomiast stronami postępowania są wszystkie zakłady.

Co ważne, jeżeli liczba stron postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego przekracza 20, do stron innych niż:

- wnioskodawca;
- właściciel wody;
- właściciel urządzeń wodnych;
- uprawniony do rybactwa

strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zgodnie z art. 49 KPA.

6.4. Przyłączenie do przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego

Jak już powyżej wspomniano drugim ze sposobów zaopatrzenia w wodę jest podłączenie do przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego lub sieci wiejskich. Zwykle przedsiębiorstwa miejskie świadczą również usługę odprowadzania ścieków, wobec czego przedsiębiorca może zawrzeć jedną umowę o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Jednakże zwykle obszary, na których prowadzone są prace poszukiwawcze, a następnie wydobywcze zwykle znajdują się na terenach niewyposażonych w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną.

Takie rozwiązanie wydaje się być najbardziej korzystne, ponieważ przedsiębiorca nie musi w takim przypadku uzyskiwać odrębnych pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód niezbędnych dla realizowanej inwestycji. Jednak w dalszym ciągu przedsiębiorca będzie zobowiązany uzyskać pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1 Prawa wodnego.

Ponadto, należy mieć na uwadze, że nawet dostarczanie ścieków w sposób inny niż bezpośrednio infrastrukturą kanalizacyjną może, w świetle art. 122 ust. 1 pkt 10 Prawa wodnego, generować obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Jeśli w obszarze, w którym przedsiębiorca zdecyduje się na podjęcie prac związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem węglowodorów znajduje się przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne, wówczas rekomendowane jest wystąpienie o przyłączenie do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 6 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę; podstawa do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków;

- art. 10 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę; obowiązki dostawców ścieków przemysłowych;
- art. 15 ust. 2 – ust. 3 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę; podział kosztów budowy przyłączy do sieci;
- art. 19 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę; regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- art. 20 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę; zasady ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzenia ścieków;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie ścieków;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych.

b) **Podmiot właściwy do przeprowadzenia procedury**

- przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne.

Zwykle całą procedurę w zakresie przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej przeprowadza się we współpracy z przedsiębiorstwem wodociągowo – kanalizacyjnym, np. z działem obsługi klienta.

c) **Przebieg procedury**

Przebieg procedury może się różnić w zależności od gminy, na terenie której przedsiębiorca będzie się ubiegał o podłączenie do sieci przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Przykładowo w Warszawie w pierwszej kolejności inwestor ubiega się o wydanie wstępnych warunków technicznych przyłączenia do sieci, a dopiero później występuje o docelowe warunki techniczne.

Z kolei w Lublinie przedsiębiorca występuje z wnioskiem o wydanie już „docelowych” warunków technicznych, bez konieczności ustalania wstępnych warunków.

Z uwagi na różne praktyki przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych warto – zanim jeszcze rozpocznie się przygotowywanie dokumentacji – skontaktować się z właściwym miejscowo przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym w celu zasięgnięcia bardziej szczegółowych informacji na temat wymaganych dokumentów.

Krok pierwszy – WNIOSEK O WYDANIE WARUNKÓW TECHNICZNYCH PRZYŁĄCZENIA DO SIECI WODOCIĄGOWEJ I/LUB KANALIZACYJNEJ

Wzory wniosków zwykle są zamieszczone na stronie właściwego miejscowo przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

Wniosek składa się osobiście lub pocztą we właściwym miejscowo przedsiębiorstwie wodociągowo-kanalizacyjnym.

Krok drugi – WYBÓR PROJEKTANTA PRZYŁĄCZA

Po odbiorze warunków technicznych przedsiębiorca powinien wybrać projektanta przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego. Nie wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne oferują obsługę w zakresie przygotowania dokumentacji technicznej i zaprojektowania projektu przyłącza. Zlecenie wykonania projektu należy do obowiązków przedsiębiorcy.

Krok trzeci – WNIOSEK O UZGODNIENIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ PRZYŁĄCZA

Przedsiębiorca sporządza wniosek o uzgodnienie dokumentacji technicznej przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego.

Wzory wniosków zwykle są zamieszczone na stronie wybranego przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego.

Do wniosku należy załączyć:

- co najmniej 2 egzemplarze wykonanego projektu przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego;
- warunki techniczne wydane przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- dokumenty formalno-prawne wynikające z warunków technicznych przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego oraz innych uzgodnień (np. dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z nieruchomości);
- kopię pełnomocnictwa/upoważnienia w przypadku, gdy inwestor nie występuje o uzgodnienie osobiście.

Krok czwarty – UZGODNIENIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ PRZYŁĄCZA

Przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne uzgadnia dokumentację projektową przyłącza. Zwykle 1 egzemplarz uzgodnionego projektu przyłącza pozostaje w archiwum przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego.

Następnie inwestor odbiera uzgodnioną dokumentację.

Krok piąty – ZGŁOSZENIE ZAMIARU PRZYSTĄPIENIA DO WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

Budowa przyłączy wodociągowych oraz kanalizacyjnych nie wymaga uzyskania PnB, a jedynie zgłoszenia (art. 30 ust. 1 pkt 1a w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 20 Pr. Bud.). art. 29a umożliwia również budowę przyłączy poza trybem zgłoszenia (zob. pkt 23.3 niniejszego Opracowania).

Jeśli właściwy organ nie wniesie sprzeciwu (w drodze decyzji) w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia wówczas inwestor może przystąpić do wykonywania robót budowlanych (art. 30 ust. 5 Pr. Bud.).

Krok szósty – UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I/LUB ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Po wybudowaniu przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego i dokonaniu odbioru technicznego przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne (potwierdzonego protokołem odbioru) wykonanego przyłącza inwestor podpisuje umowę o zaopatrzenie w wodę i/lub odprowadzanie ścieków i ustala termin montażu wodomierza.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę umowa powinna zawierać postanowienia dotyczące m.in.:

- ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych oraz warunków ich świadczenia;
- sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń;
- praw i obowiązków stron umowy;
- warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług;
- procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych.

d) Czas trwania procedury

Czas trwania procedury może się różnić w zależności od wybranego przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego. Zwykle samo wydanie warunków technicznych przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej trwa ok. 3 tygodni. Zakładając, że przedsiębiorcy uda się sprawnie kompletować dokumentację, a komunikacja z przedsiębiorstwem wodociągowo – kanalizacyjnym przebiega bez zakłóceń, całość procedury może trwać ok. 3 miesięcy.

e) Wymagane dokumenty

Dokumenty wymagane podczas poszczególnych etapów, o których mowa wyżej w niniejszym punkcie:

- kopia mapy sytuacyjno – wysokościowej, która powinna być sporządzona w skali mapy 1:500; na mapie powinien być zaznaczony obrys nieruchomości, której dotyczy zlecenie;
- wypis i wyrys z rejestru gruntów, z zaznaczoną drogą dojazdową i lokalizacją obiektu projektowanego lub istniejącego;
- decyzja lokalizacyjna (WZ lub DLICP), w przypadku posiadania;
- dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z nieruchomości (np. wypis z księgi wieczystej, odpis aktu notarialnego, decyzja administracyjna, wypis z rejestru gruntów, postanowienie sądu, itp.);
- kopia pełnomocnictwa/upoważnienia w przypadku, gdy inwestor nie działa osobiście;

- co najmniej 2 egzemplarze wykonanego projektu przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego;

warunki techniczne wydane przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne.

Mapę sytuacyjno-wysokościową oraz wypis i wyrys z rejestru gruntów uzyskuje się we właściwym wydziale geodezji danego urzędu gminy, na terenie której prowadzone będą prace poszukiwawczo-wydobywcze.

f) **Strony postępowania**

Stroną umowy jest:

- wnioskodawca ubiegający się o przyłączenie do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej;
- przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne.

6.5. Procedura uzyskania pozwolenie wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego

W przypadku odprowadzania ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych innego podmiotu zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego wymagane jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego (art. 122 ust. 1 pkt 10 Prawa wodnego).

Substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego są określone w załączniku do Rozporządzenia w sprawie substancji szczególnie szkodliwych, wydanego na podstawie art. 45a Prawa wodnego.

Należy pamiętać, że odprowadzane ścieki powinny być odpowiednio oczyszczone, zgodnie z wymaganiami stawianymi przez Prawo wodne oraz akty wykonawcze do tej ustawy, w tym przede wszystkim Rozporządzenie w sprawie substancji szczególnie szkodliwych oraz Rozporządzenie w sprawie realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 122 ust. 1 pkt 10 Prawa wodnego; podstawa wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 126 Prawa wodnego; podstawa odmowy wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 oraz art. 128 Prawa wodnego; elementy pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 127 ust. 7 Prawa wodnego; strony postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 131 Prawa wodnego; elementy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- art. 132 Prawa wodnego; operat wodnoprawny;
- art. 140 Prawa wodnego; organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie substancji szczególnie szkodliwych;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych.

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- marszałek województwa.

Marszałek województwa będzie organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, pochodzących z eksploatacji instalacji związanej z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a POŚ, czyli przedsięwzięciami, które kwalifikowane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem OOS). Z tego wynika, że pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska pochodzących z eksploatacji instalacji związanej z przedsięwzięciami niebędących w kompetencji marszałka województwa, wydaje co do zasady starosta (art. 140 ust. 1 Prawa wodnego).

I

II

III

IV

V

VI

VII

I

- dyrektor RZGW.

Zgodnie z art. 140 ust. 2a Prawa wodnego, dyrektor RZGW wydaje pozwolenia wodnoprawne, w przypadku gdy szczególne korzystanie z wód, w całości lub w części, odbywa się na terenach zamkniętych, a odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

II

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Uwagi poczynione w pkt 6.1 w zakresie wymagań formalnych wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego znajdują również zastosowanie w przypadku wydania pozwolenia wodnoprawnego w omawianej procedurze.

Dodatkowo należy dołączyć zgodę właściciela tych urządzeń, do których będą odprowadzane ścieki przemysłowe (art. 131 ust. 3 Prawa wodnego).

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Wszczęcie postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego następuje w dniu doręczenia wniosku organowi prowadzącemu postępowanie o wydanie pozwolenia.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną (przy czym zgodnie z art. 127 ust. 7 Prawa wodnego, wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest zawsze stroną w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego); lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

III

IV

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego (obejmującego m.in. analizę przedłożonej dokumentacji) oraz po stwierdzeniu, iż wnioskodawca spełnia wszystkie wymagania, organ wydaje pozwolenie wodnoprawne.

Pozwolenie wodnoprawne wydaje się, w drodze decyzji, na czas określony nie dłuższy niż 4 lata (art. 127 ust. 3a Prawa wodnego).

Zgodnie z art. 128 ust. 1 Prawa wodnego w pozwoleniu wodnoprawnym określa się m.in. cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnienia oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki.

V

VI

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania

VII

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek (wraz z wymaganą dokumentacją, określoną w art. 131 ust. 2-3 Prawa wodnego, w tym projekt instrukcji gospodarowania wodą – dotyczy wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód powierzchniowych lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów; zgoda właściciela urządzeń kanalizacyjnych);
- operat, sporządzony zgodnie z art. 132 Prawa wodnego;
- opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym,
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 217 zł);
- pisemna zgoda właściciela urządzeń kanalizacyjnych;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Stroną postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innego podmiotu jest:

- wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- właściciel urządzeń kanalizacyjnych, do których wprowadzane będą ścieki przemysłowe zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

g) **Komentarz**

Warto jeszcze raz podkreślić szczególną wagę prawną Operatu, ponieważ stanowi podstawę istotnych ustaleń faktycznych w każdym postępowaniu w przedmiocie wydania pozwolenia wodnoprawnego, zarówno w przypadku szczególnego korzystania z wód, jak również w przypadku wykonania urządzeń wodnych oraz wprowadzania ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

W orzecznictwie zwraca się uwagę również, iż operat ma moc opinii biegłego, więc powinien być sporządzony przez osoby mające specjalistyczną wiedzę w danym zakresie.

6.6. Procedura uzyskania decyzji zwalniającej z zakazu wykonywania robót oraz innych czynności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią

Co do zasady na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym np. wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót.

Zwolnienie od ww. zakazów jest możliwe w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez dyrektora RZGW, w której określi warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeśli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

Dodatkowo zabrania się lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania. Dyrektor RZGW może, w drodze decyzji, zwolnić od wspomnianego zakazu, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi (art. 40 ust. 3 Prawa wodnego).

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 88 I Prawa wodnego;
- art. 40 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 40 ust. 3 Prawa wodnego.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- dyrektor RZGW;
- dyrektor właściwego urzędu morskiego, w zakresie pasa technicznego.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Wnioskodawca sporządza pisemny wniosek. Przykładowe wnioski znajdują się na stronach właściwych regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną (przy czym zgodnie z art. 127 ust. 7 Prawa wodnego, wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest zawsze stroną w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego); lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Dyrektor RZGW po stwierdzeniu, iż wniosek oraz załączone do niego dokumenty są kompletne oraz po analizie akt sprawy wydaje decyzję zwalniającą od zakazu wykonywania wskazanych robót lub innych czynności.

Ponadto, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w celu zapewnienia właściwych warunków przepływu wód powodziowych, dyrektor RZGW w drodze decyzji nakazać dodatkowe obowiązki, o których mowa w art. 88 l ust. 7 Prawa wodnego.

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek;
- charakterystyka planowanych działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót;
- mapa sytuacyjno-wysokościowa z naniesionym schematem planowanych obiektów i robót, a w razie potrzeby, obliczenia hydrauliczne i hydrologiczne;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 10 zł).

f) Strony postępowania

Zgodnie z art. 40 ust. 3b i art. 88 l ust. 5 Prawa wodnego stroną postępowania o wydanie decyzji jest:

- wnioskodawca;
- właściciel wody;
- właściciel wału przeciwpowodziowego.

6.7. Procedura uzyskania decyzji zwalniającej z zakazu wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej

Co do zasady, w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej.

Zwolnienie od ww. zakazów jest możliwe jedynie w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez marszałka województwa, jeśli nie wpłynie to na szczelność i stabilność wałów przeciwpowodziowych.

a) Podstawy prawne procedury

- art. 88n Prawa wodnego.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- marszałek województwa.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Wnioskodawca sporządza pisemny wniosek. Przykładowe wnioski znajdują się na stronach właściwych marszałków województwa.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną (przy czym zgodnie z art. 127 ust. 7 Prawa wodnego, wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest zawsze stroną w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego); lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Marszałek województwa po stwierdzeniu, iż wniosek oraz załączone do niego dokumenty są kompletne oraz po analizie akt sprawy wydaje decyzję zwalniającą od zakazu wykonywania wskazanych robót.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek;
- charakterystyka planowanych działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót,
- mapa sytuacyjno-wysokościowa z naniesionym schematem planowanych robót;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 10 zł).

W przypadku planowania robót, które mogą naruszyć strukturę korpusu lub podłoża wałów klasy I, II lub III, dołącza się także badania hydrogeologiczne wraz z opinią dotyczącą wpływu tych robót na szczelność i stabilność wałów (art. 88n ust. 4 Prawa wodnego).

f) **Strony postępowania**

Zgodnie z art. 88n ust. 5 Prawa wodnego stroną postępowania o wydanie decyzji jest:

- wnioskodawca;
- właściciel wody;
- właściciel wału przeciwpowodziowego.

I

II

III

IV

V

VI

VII

7. Zaopatrzenie obiektów służących prowadzeniu prac w energię elektryczną, przyłączanie do sieci

Zasilanie w energię elektryczną – w zależności od fazy prac, specyfiki terenu, charakterystyki technicznej urządzeń oraz dostępności sieci energetycznych realizowane jest w dwóch podstawowych formach: zasilania obiektów za pomocą generatorów dieslowskich dostarczonych przez Przedsiębiorcę/podmioty prowadzące prace bądź też zasilania z dostępnej sieci energetycznej. Wykorzystanie generatorów dieslowskich może nie być możliwe w każdych warunkach terenowych choćby ze względu na odległość od zabudowań, normy hałasu i ilość wydzielanych spalin.

Jeśli zasilanie oparte jest o energię elektryczną dostarczaną z sieci, realizowane jest ono w oparciu o przepisy Prawa Energetycznego. Ze względu na swą specyfikę i elementy kontraktowe, całość procedury opisana została w sposób jak niżej:

a) **Obowiązek przyłączenia – podstawa prawna procedury przyłączenia**

- PE art. 7 ust. 1

Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

b) **Umowa przyłączeniowa**

Podstawą przyłączenia są:

- art. 7 ust. 2 PE;
- rozporządzenia wykonawcze do PE;
- wzory umów przyłączeniowych stosowane przez operatorów.

Zgodnie z PE umowa o przyłączenie do sieci winna zawierać minimalny katalog postanowień określających:

- termin realizacji przyłączenia;
- wysokość opłaty za przyłączenie;
- miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji podmiotu przyłączanego;
- zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia;
- wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów;
- harmonogram przyłączenia;
- warunki udostępnienia przedsiębiorstwu energetycznemu nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia;
- przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie, której nastąpi dostarczanie energii;
- ilości energii przewidzianych do odbioru;
- moc przyłączeniową;
- odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie; oraz
- okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

c) **Rozporządzenia**

Rozporządzenie Przyłączeniowe

Zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 9 ust. 3-4 PE, Minister Gospodarki określił, w drodze Rozporządzenia Przyłączeniowego, szczegółowe warunki funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, biorąc pod uwagę: bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tego systemu, równoprawne traktowanie użytkowników systemu elektroenergetycznego, wymagania w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci określone w odrębnych przepisach.

Rozporządzenie Taryfowe

Minister Gospodarki określił również w drodze rozporządzenia – na podstawie delegacji z art. 46 PE, szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla energii elektrycznej oraz szczegółowe zasady rozliczeń w obrocie energią elektryczną. Rozporządzenie Taryfowe określa m.in.

1. kryteria podziału odbiorców na grupy taryfowe;
2. podział podmiotów przyłączanych na grupy przyłączeniowe;
3. szczegółowe zasady ustalania opłat za przyłączenie do sieci, w tym sposób kalkulowania stawek opłat za przyłączenie;
4. rodzaje cen i stawek opłat dla każdej koncesjonowanej działalności gospodarczej oraz sposób ich kalkulowania;
5. sposób prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi, w tym w zakresie określonym w art. 45 ust. 1a;
6. sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców;
7. sposób ustalania opłat za ponad umowny pobór energii biernej i przekroczenia mocy.

Rozporządzenie określa również grupy przyłączeniowe dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie oraz warunki przyłączenia do sieci. W grupie VI zawarto podmioty, których urządzenia, instalacje i sieci są przyłączane do sieci poprzez tymczasowe przyłącze, które będzie, na zasadach określonych w umowie, zastąpione przyłączem docelowym, lub podmioty, których urządzenia, instalacje i sieci są przyłączane do sieci na czas określony, lecz nie dłuższy niż rok.

Rozporządzenie Taryfowe stanowi m.in., iż za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się na podstawie jednej czwartej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;

Przedsiębiorca ubiegający się o przyłączenie źródła do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej „zaliczką”, w wysokości (aktualnie) 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z zastrzeżeniem, że wysokość zaliczki nie może być wyższa niż wysokość przewidywanej opłaty za przyłączenie do sieci i nie wyższa niż 3.000.000 zł.

Wniosek o określenie warunków przyłączenia i załączniki do wniosku o przyłączenie

Do wniosku wnioskodawca dołącza w szczególności:

1. wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; albo
2. pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wydane zgodnie z przepisami Ustawy o obszarach morskich;
3. dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku z wyłączeniem źródeł lokalizowanych w polskim obszarze morskim,

przy czym wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać dopuszczalność lokalizacji danego źródła na terenie objętym planowaną inwestycją.

Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane określić w warunkach przyłączenia przewidywany harmonogram przyłączania odnawialnego źródła energii, uwzględniający poszczególne etapy rozbudowy sieci, a także zestawienie planowanych prac.

Odmowa przyłączenia – zasady postępowania

1. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie o wielkości

I

II

III

IV

V

VI

VII

dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki. Jeżeli podmiot ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia:

1. wyraził zgodę na taką wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia;
2. nie wyraził zgody na taką wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to odmawia wydania warunków przyłączenia.

Termin wydania warunków przyłączenia

Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

- a) 30 dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV;
- b) 150 dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV.

Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

Odmowa wydania warunków z powodu braku warunków ekonomicznych

W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo to może ustalić opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci w umowie o przyłączenie do sieci.

d) **Kompetencje w sprawach spornych**

W sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia:

- umowy o przyłączenie do sieci;
- umowy sprzedaży energii elektrycznej;
- umowy o świadczenie usług przesyłania energii;

a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

8. Pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza

Wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów z instalacji, co do zasady wymaga uzyskania pozwolenia, które wydawane jest w drodze decyzji administracyjnej na wniosek prowadzącego instalację, co wynika z art. 220 ust. 1 POŚ.

Niektóre instalacje bądź działalności powodujące emisje gazów i pyłów do powietrza nie wymagają uzyskania pozwolenia. Rodzaje tych instalacji określone są w Rozporządzeniu w sprawie instalacji, które nie wymagają pozwolenia. Jeśli instalacja nie wymagająca uzyskania pozwolenia może negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega ona zgłoszeniu – rodzaje takich instalacji zostały określone w Rozporządzeniu w sprawie instalacji, które wymagają zgłoszenia.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 184 ust. 2-4 oraz art. 221 ust. 1 i 2 POŚ, elementu wniosku o wydanie pozwolenia;
- art. 185 POŚ; strony postępowania o wydanie pozwolenia;
- art. 188 oraz art. 224 POŚ; elementy pozwolenia;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie instalacji, które nie wymagają pozwolenia;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie instalacji, które wymagają zgłoszenia.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- marszałek województwa, starosta lub RDOŚ, na podstawie art. 378 POŚ, w zależności od rodzaju lub miejsca przedsięwzięcia.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Przedsiębiorca sporządza wniosek, zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 184 ust. 2-4 oraz art. 221 ust. 1 i 2 POŚ. Wniosek powinien zawierać m.in.:

- oznaczenie prowadzącego instalację, jego adres zamieszkania lub siedziby;
- adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji;
- informację o tytule prawnym do instalacji;
- informacje o rodzaju instalacji, stosowanych urządzeniach i technologiach oraz charakterystykę techniczną źródeł powstawania i miejsc emisji;
- czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku;
- określenie wprowadzanych do powietrza rodzajów i ilości gazów lub pyłów przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu.

Do wniosku powinien załączyć następujące dokumenty:

- dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną;
- streszczenie wniosku sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- kopię wniosku o wydanie DŚU, wraz z kopią załączników, o ile taka decyzja była wymagana, albo kopię takiej decyzji, jeżeli została wydana, w przypadku, o którym mowa w ust. 3 art. 184 POŚ.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ ochrony środowiska, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego (obejmującego m.in. analizę przedłożonej dokumentacji, w tym jej kompletności), wydaje pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Dane, które powinny znaleźć się w treści pozwolenia określa art. 188 ust. 2 oraz art. 224 POŚ, a wśród nich wymienia się m.in.:

- rodzaj i parametry instalacji istotne z punktu widzenia przeciwdziałania zanieczyszczeniom;
- wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, nie większą niż wynikająca z prawidłowej eksploatacji instalacji, dla poszczególnych wariantów funkcjonowania;
- charakterystykę miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza;
- usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza.

Pozwolenie jest wydawane na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie pozwolenia, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek, sporządzony zgodnie z art. 184 ust. 2-4 oraz art. 221 ust. 1 i 2 POŚ;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- załączniki do wniosku, zgodnie z 184 ust. 4 POŚ;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia;

Aktualnie opłaty wynoszą:

- (i) 2.011 zł – w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą lub
- (ii) 506 zł – w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie, mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, lub
- (iii) 506 zł – pozostałe.

- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Stronami postępowania o wydanie pozwolenia są prowadzący instalację oraz, jeżeli w związku z eksploatacją instalacji utworzono obszar ograniczonego użytkowania, władający powierzchnią ziemi na tym obszarze, co wynika z art. 185 POŚ.

Stroną jest przede wszystkim sam inwestor prowadzący instalację.

9. Zezwolenie na wycinkę drzew lub krzewów

Co do zasady usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wymaga uzyskania zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Natomiast przypadki, w których uzyskanie zezwolenia na wycinkę drzew lub krzewów nie wymaga się zostały określone w art. 83 ust. 6 Ustawy o ochronie przyrody, np. jeśli wiek drzew lub krzewów nie przekracza 10 lat wówczas zezwolenie na wycinkę nie jest wymagane.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 83 Ustawy o ochronie przyrody; podstawa prawna wydania zezwolenia;
- art. 83 ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody; elementy wniosku o wydanie zezwolenia;
- art. 84 – art. 87 Ustawy o ochronie przyrody; zasady ustalania opłat za usunięcie drzew lub krzewów;
- art. 88 oraz art. 89 Ustawy o ochronie przyrody; zasady wymierzania kary administracyjnej za usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- wójt, burmistrz, prezydent miasta (art. 83 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody);
- wojewódzki konserwator zabytków w przypadku usunięcia drzew lub krzewów z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków (art. 83 ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody).

Należy pamiętać, że zezwolenie na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli, wydaje się po uzgodnieniu z RDOŚ (art. 83 ust. 2a Ustawy o ochronie przyrody).

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Posiadacz nieruchomości, z której mają być usunięte drzewa lub krzewy sporządza wniosek, zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 83 ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody. Wniosek powinien zawierać m.in.:

- imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę posiadacza i właściciela nieruchomości albo właściciela urządzeń, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- tytuł prawny władania nieruchomością, z tym że wymóg ten nie dotyczy wniosku właściciela urządzeń, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- nazwę gatunku drzewa lub krzewu;
- obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm;
- przeznaczenia terenu, na którym rośnie drzewo lub krzew;
- przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu.

W przypadku, gdy wnioskodawca nie jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć zgodę właściciela nieruchomości na wycinkę.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy oraz załączniki wydaje zezwolenie na wycinkę drzew lub krzewów.

Organ przed wydaniem zezwolenia dokonuje oględzin w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych.

W treści zezwolenia organ ustala opłatę za usunięcie drzew lub krzewów, termin ich usunięcia, przesadzenia lub posadzenia innych drzew lub krzewów.

Organ odracza, na okres 3 lat od dnia wydania zezwolenia, termin uiszczenia opłaty za ich usunięcie, jeżeli zezwolenie przewiduje przesadzenie ich w inne miejsce lub zastąpienie innymi drzewami lub krzewami. Opłata podlega umorzeniu, jeśli:

- przesadzone albo posadzone w zamian drzewa lub krzewy zachowały żywotność po upływie 3 lat od dnia ich przesadzenia albo posadzenia; lub
- nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości.

Natomiast, jeżeli przesadzone albo posadzone inne drzewa lub krzewy nie zachowały żywotności w okresie do 3 lat od dnia przesadzenia lub posadzenia, posiadacz nieruchomości jest obowiązany niezwłocznie do uiszczenia opłaty za usunięcia drzew.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie zezwolenia na wycinkę drzew lub krzewów, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek, sporządzony zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 83 ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody;
- zgoda właściciela nieruchomości, jeśli wymagana;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania zezwolenia na wycinkę, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania o wydanie zezwolenia jest przede wszystkim wnioskodawca. A gdy posiadacz nieruchomości (wnioskodawca) nie jest jej właścicielem za stronę postępowania należy uznać również właściciela nieruchomości.

Jeśli nieruchomość, na której rosną drzewa i krzewy objęte wnioskiem stanowi przedmiot współwłasności wówczas stronami postępowania powinni być wszyscy współwłaściciele nieruchomości.

I

II

III

IV

V

VI

VII

10. Zezwolenie wydawane w trybie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody

W przypadku, gdy realizacja inwestycji będzie wiązała się z naruszeniem zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków zwierząt lub roślin objętych ochroną, planowane działania będą dozwolone dopiero po uzyskaniu stosownego zezwolenia na odstępstwo od zakazów płoszenia i niszczenia siedlisk gatunków chronionych.

Przedmiotowa procedura powinna być uruchomiona na etapie przed rozpoczęciem prac poszukiwawczych. Zezwolenie takie powinno zostać wydane przed decyzją zezwalającą na realizację inwestycji, jeśli wiadomo, że dane przedsięwzięcie będzie wiązało się z podjęciem czynności zakazanych wobec gatunków chronionych.

a) Podstawy prawne procedury

- art. 56 Ustawy o ochronie przyrody; podstawa prawna wydania zezwolenia;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie gatunków dziko występujących grzybów.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- RDOŚ na większości czynności na obszarze swojego działania oraz na obszarach morskich (art. 56 ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody);
- GDOŚ na niektóre działania i na obszarach wykraczających poza granice dwóch województw (art. 56 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody);
- MŚ na obszarze parku narodowego (art. 56 ust. 2b Ustawy o ochronie przyrody).

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor, aby wystąpić o zgodę na płoszenie gatunków chronionych i niszczenie siedlisk chronionych sporządza wniosek, zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 56 ust. 6 Ustawy o ochronie przyrody. Wniosek powinien zawierać m.in.:

- imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- cel wykonania wnioskowanych czynności;
- opis czynności, na którą może być wydane zezwolenie;
- nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyć działania, w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje.

Jedną z przesłanek do wydania zezwolenia jest brak rozwiązań alternatywnych (art. 56 ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody). W związku z tym należy we wniosku wskazać przeanalizowane rozwiązania alternatywne oraz uzasadnić przyczynę ich niezastosowania.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy wydaje zezwolenie na płoszenie gatunków chronionych i niszczenie siedlisk chronionych.

Elementy zezwolenia określa art. 56 ust. 7 Ustawy o ochronie przyrody, wśród których wymienia się m.in.:

- imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyć działania, w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje;

- liczbę lub ilość osobników, których dotyczy zezwolenie, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- opis czynności, na które wydaje się zezwolenie;
- wskazanie dozwolonych metod i sposobów chwytania, odławiania lub zabijania zwierząt albo sposobów zbioru roślin i grzybów lub sposobów wykonania innych czynności, na które wydaje się zezwolenie.

Należy pamiętać o tym, iż organy właściwe do wydania zezwolenia dokonują kontroli spełnienia warunków określonych w wydanych przez siebie zezwoleniach.

Zezwolenia cofa się, jeżeli podmiot, który uzyskał zezwolenie, nie spełnia zawartych w nim warunków (art. 56 ust. 7j Ustawy o ochronie przyrody).

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek, sporządzony zgodnie z wymaganiami wskazanymi w 56 ust. 6 Ustawy o ochronie przyrody;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia (aktualnie opłata w wysokości 82 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w przedmiotowym postępowaniu, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania o wydanie zezwolenia jest przede wszystkim wnioskodawca. A gdy posiadacz nieruchomości (wnioskodawca) nie jest jej właścicielem za stronę postępowania należy uznać również właściciela nieruchomości.

11. Decyzja ustalająca warunki prac ziemnych zmieniających stosunki wodne

W przypadku, gdy realizacja inwestycji będzie wiązała się z podjęciem działań obejmujących roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe na:

- na obszarach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 7-9 Ustawy o ochronie przyrody;
- w obrębach ochronnych wyznaczonych na podstawie Ustawy o rybactwie śródlądowym;
- w obrębie cieków naturalnych.

wówczas może być wymagane uzyskanie decyzji o warunkach prowadzenia działań (zwanej również decyzją ustalającą warunki prac ziemnych zmieniających stosunki wodne) na podstawie art. 118 Ustawy o ochronie przyrody.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 118 Ustawy o ochronie przyrody; podstawa zgłoszenia;
- art. 118 ust. 8 Ustawy o ochronie przyrody; podstawa wydania decyzji;
- art. 118a ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody; elementy wniosku o wydanie decyzji;
- art. 118a ust. 5 Ustawy o ochronie przyrody; elementy decyzji;
- art. 118a ust. 10 Ustawy o ochronie przyrody; strony postępowania.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- RDOŚ, jako organ właściwy do wydania decyzji (art. 118a ust. 12 Ustawy o ochronie przyrody);
- GDOS, jako organ współdziałający, na podstawie art. 118a ust. 8 Ustawy o ochronie przyrody.

II
c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – ZGŁOSZENIE

W pierwszej kolejności, jeśli roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe:

- na obszarach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 7-9 Ustawy o ochronie przyrody;
- w obrębach ochronnych wyznaczonych na podstawie Ustawy o rybactwie śródlądowym;
- w obrębie cieków naturalnych.

inwestor powinien dokonać zgłoszenia do właściwego RDOŚ.

Zgodnie z art. 118 ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody, w zgłoszeniu powinien określić:

- lokalizację, rodzaj, zakres, sposób i termin prowadzenia działań, o których mowa w ust. 1;
- w przypadku działań, o których mowa w art. 22 ust. 1b Prawa wodnego, jeżeli jest to możliwe

– także termin i zakres działań objętych zgłoszeniem, prowadzonych w przeszłości na obszarze, którego dotyczy zgłoszenie.

Z kolei w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w stosunku do których nie przeprowadzono oceny oddziaływania na środowisko, do zgłoszenia należy dołączyć DŚU.

Zgłoszenia należy dokonać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, pozwolenia wodnoprawnego lub pozwolenia na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, a jeżeli te pozwolenia nie są wymagane – przed rozpoczęciem robót ziemnych mogących zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe.

IV
W wyniku dokonania zgłoszenia możliwe są dwa scenariusze:

- a) RDOŚ dokona sprzeciwu w formie decyzji i nałoży obowiązek uzyskania decyzji o warunkach prowadzenia działań;
- b) w terminie 30 dni od dokonania zgłoszenia RDOŚ nie dokona sprzeciwu i wówczas można przystąpić do wykonania prac.

V
Krok drugi – WNIOSEK

Wydanie decyzji o warunkach prowadzenia działań, jeżeli obowiązek uzyskania takiej decyzji nałożono następuje przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, pozwolenia wodnoprawnego lub pozwolenia na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, a jeżeli te pozwolenia nie są wymagane – przed rozpoczęciem robót ziemnych mogących zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe.

Przedsiębiorca sporządza wniosek, zgodnie z art. 118a ust. 2 i ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody, który powinien zawierać m.in.:

- miejsce prowadzenia działań;
- rodzaj, zakres oraz sposób prowadzenia działań;
- termin prowadzenia działań;
- propozycję warunków prowadzenia działań.

VII
Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy wydaje decyzję o warunkach prowadzenia działań, w której określa m.in.

- miejsce prowadzenia działań;
- rodzaj, zakres oraz sposób prowadzenia działań;
- warunki prowadzenia działań, wynikające z konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, a także zapobiegania lub ograniczania oddziaływania planowanych działań na środowisko przyrodnicze;
- termin prowadzenia działań.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek, sporządzony zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 118a ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody;
- do wniosku załącza się następujące dokumenty:
  1. poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej oraz wypis z rejestru gruntów obejmujące przewidywany teren, na którym prowadzone będą działania;
  2. w przypadku działań, o których mowa w art. 118 ust. 1 pkt 2 Ustawy o ochronie przyrody – mapę zawierającą informacje z ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, o której mowa w art. 70 ust. 3 Prawa wodnego;
  3. w przypadku, o którym mowa w art. 118 ust. 9 Ustawy o ochronie przyrody – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia (aktualnie opłata w wysokości 82 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji o warunkach prowadzenia działań jest:

- wnioskodawca;
- właściciel wody;
- użytkownik obwodu rybackiego;
- właściciele nieruchomości objętych działaniami, o których mowa w art. 118 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody.

12. Procedura wydania DLICP

Inwestycja celu publicznego jest lokalizowana na podstawie MPZP, a w przypadku jego braku – w drodze DLICP.

Przez inwestycję celu publicznego rozumiemy działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 Ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 2 pkt 5 Ustawy o planowaniu).

Z kolei zgodnie z art. 6 Ustawy o gospodarce nieruchomościami wśród celów publicznych wymienia się m.in. poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem (pkt 8).

Zakres wskazanej definicji jest bardzo szeroki i obejmuje również związane z poszukiwaniem, rozpoznawaniem, wydobywaniem węglowodorów, a więc jeśli na danym obszarze nie obowiązuje MPZP, to wówczas wydaje się, że inwestor mógłby wystąpić o wydanie DLICP zamiast WZ, co w znacznym stopniu ułatwia procedowanie.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 50 ust. 1 Ustawy o planowaniu; podstawa wydania DLICP;
- art. 51 ust. 1 Ustawy o planowaniu; organy właściwe do wydania DLICP;
- art. 52 ust. 2 Ustawy o planowaniu; elementy wniosku o wydanie DLICP;
- art. 53 Ustawy o planowaniu, tryb postępowania w sprawie wydania DLICP;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- art. 54 Ustawy o planowaniu; elementy DLICP.

I

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- wójt, burmistrz albo prezydent miasta w uzgodnieniu z marszałkiem województwa – inwestycje celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim;
- wójt, burmistrz albo prezydent miasta – inwestycje celu publicznego o znaczeniu powiatowym i gminnym;
- wojewoda – inwestycje celu publicznego na terenach zamkniętych.

II

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor, aby wystąpić o DLICP sporządza wniosek, zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 52 ust. 2 Ustawy o planowaniu. Wniosek powinien zawierać m.in.:

- określenie granic terenu objętego wnioskiem;
- charakterystykę inwestycji.

III

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Organ zawiadamia o wszczęciu postępowania, w drodze obwieszczenia wywieszzonego na tablicy informacyjnej we właściwym urzędzie oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Z kolei inwestora oraz właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości, na których będą lokalizowane inwestycje celu publicznego, zawiadamia się na piśmie (art. 53 ust.1 Ustawy o planowaniu).

IV

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

V

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy, a także po przeprowadzeniu stosownym uzgodnień, o których mowa w art. 53 ust. 4 Ustawy o planowaniu wydaje DLICP.

Elementy DLICP określa art. 54 Ustawy o planowaniu, wśród których wymienia się m.in.:

- rodzaj inwestycji;
- warunki i szczegółowe zasady zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy wynikające z przepisów odrębnych;
- linie rozgraniczające teren inwestycji.

VI

DLICP jest wiążąca dla organów architektoniczno-budowlanych wydających decyzję o pozwoleniu na budowę. Oznacza to, że organ wydający decyzję o pozwoleniu na budowę nie może kształtować odmiennie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu od tych, które zostały określone w tej decyzji.

VII

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie DLICP, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Istnieją poglądy prawne (orzecznictwo w tej kwestii nie jest jednolite), wg których w świetle art. 51 ust. 2 Ustawy o planowaniu za maksymalny czas trwania postępowania można uznać okres 65 dni od złożenia wniosku, po którego przekroczeniu organowi wymierza się karę pieniężną za każdy dzień zwłoki.

Czas trwania postępowania może być również determinowany szczególnymi (innymi niż przewidziane w KPA) przypadkami zawieszania postępowania. Na podstawie art. 53 ust. 5a Ustawy o planowaniu postępowanie zawieszają się na czas nie dłuższy niż 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku w przypadku odmowy uzgodnienia DLICP przez właściwe organy, z uwagi na zamiar realizacji na objętym wnioskiem terenie zadań rządowych albo samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym lub krajowym – w odniesieniu do terenów, przeznaczonych na ten cel w MPZP, które utraciły moc. Jeżeli w okresie takiego zawieszenia postępowania nie uchwalono MPZP albo nie ustalono lokalizacji inwestycji celu publicznego, związanej z tymi zadaniami, DLICP wydaje się pomimo braku tego uzgodnienia. Nadto, postępowanie można zawiesić na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia złożenia wniosku, przy czym właściwy organ podejmuje postępowanie i wydaje DLICP, jeżeli (i) w ciągu 2 miesięcy od dnia zawieszenia postępowania rada gminy nie podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP albo (ii) w okresie zawieszenia postępowania nie uchwalono MPZP lub jego zmiany (art. 58 ust. 1 Ustawy o planowaniu).

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek wraz z załącznikami, sporządzony zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 52 ust. 2 Ustawy o planowaniu;
- DŚU, jeśli jest wymagana;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie DLICP (aktualnie opłata w wysokości 107 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydanie DLICP, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania będzie:

- inwestor;
- właściciele nieruchomości;
- użytkownicy wieczystości nieruchomości, na których będą lokalizowane inwestycje celu publicznego.

g) **Komentarz**

Dodatkowo należy wskazać, że niezależnie od uzgodnień wskazanych w Ustawie o planowaniu, zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1393) decyzja WZ i DLICP dotyczące obiektów otoczeniu lotnisk podlegają uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Jakkolwiek, DLICP wydaje się trybem atrakcyjniejszym dla Przedsiębiorcy niż uzyskanie WZ, trudno ocenić, jak w praktyce stosowania przepisów o lokalizacji inwestycji organy będą oceniały inwestycje związane z zagospodarowaniem węglowodorów.

Warto mieć na względzie, że przedmiot opisanych wyżej regulacji jest objęty pracami kodyfikacyjnymi. Na obecnym etapie tych prac, można jedynie wspomnieć, że kształt regulacji dotyczących lokalizowania inwestycji celu publicznego może ulec istotnym zmianom.

I

II

III

IV

V

VI

VII

13. Procedura wydania decyzji WZ

Zmiana zagospodarowania terenu w przypadku braku MPZP, polegająca na budowie obiektu budowlanego lub wykonaniu innych robót budowlanych, a także zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, co do zasady wymaga ustalenia, w drodze decyzji, warunków zabudowy (wydania decyzji WZ).

a) Podstawy prawne procedury

- art. 52 ust. 2 Ustawy o planowaniu; elementy wniosku o wydanie decyzji WZ;
- art. 53 ust. 3-5a Ustawy o planowaniu; tryb postępowania w sprawie wydania WZ;
- art. 54 Ustawy o planowaniu; elementy decyzji WZ;
- art. 59 ust. 1 Ustawy o planowaniu; podstawa wydania decyzji WZ;
- art. 60 Ustawy o planowaniu; organy właściwe do wydania decyzji WZ;
- art. 61 ust. 1 Ustawy o planowaniu; zasada tzw. „dobrego sąsiedztwa”;
- art. 64 ust. 1 Ustawy o planowaniu; stosowanie przepisów o DLICP;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- wójt, burmistrz albo prezydent miasta po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 53 ust. 4 Ustawy o planowaniu;
- wojewoda – warunki zabudowy na terenach zamkniętych.

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor, aby wystąpić o wydanie decyzji WZ sporządza wniosek, zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 52 ust. 2 Ustawy o planowaniu. Wniosek powinien zawierać m.in.:

- określenie granic terenu objętego wnioskiem;
- charakterystykę inwestycji.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Odmowa wszczęcia może nastąpić również poprzez niespełnienie łącznych warunków określonych w art. 61 ust. 1 Ustawy o planowaniu.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy, a także po przeprowadzeniu stosownych uzgodnień, o których mowa w art. 53 ust. 4 Ustawy o planowaniu wydaje WZ.

Elementy decyzji WZ określa art. 54 Ustawy o planowaniu, wśród których wymienia się m.in.:

- rodzaj inwestycji;
- warunki i szczegółowe zasady zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy wynikające z przepisów odrębnych;
- linie rozgraniczające teren inwestycji.

Decyzja WZ jest wiążąca dla organów architektoniczno-budowlanych wydających PnB. Oznacza to, że organ wydający PnB nie może kształtować odmiennie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu od tych, które zostały określone w decyzji WZ.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji WZ, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Czas trwania postępowania może być również determinowany szczególnymi (innymi niż przewidziane w KPA) przypadkami zawieszania postępowania. Na podstawie art. 53 ust. 5a w zw. z art. 64 ust. 1 Ustawy o planowaniu, postępowanie zawiesza się w przypadku odmowy uzgodnienia decyzji WZ przez właściwe organy z uwagi na zamiar realizacji na objętym wnioskiem terenie zadań rządowych albo samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym lub krajowym – w odniesieniu do terenów, przeznaczonych na ten cel w MPZP, które utraciły moc. Jeżeli w okresie takiego zawieszenia postępowania nie uchwalono MPZP albo nie ustalono lokalizacji inwestycji celu publicznego, związanej z tymi zadaniami, decyzję WZ wydaje się pomimo braku tego uzgodnienia. Nadto, postępowanie można zawiesić na czas nie dłuższy niż 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku, przy czym właściwy organ podejmuje postępowanie i wydaje decyzję WZ, jeżeli (i) w ciągu 2 miesięcy od dnia zawieszenia postępowania rada gminy nie podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP albo (ii) w okresie zawieszenia postępowania nie uchwalono MPZP lub jego zmiany (art. 62 ust. 1 Ustawy o planowaniu).

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek wraz z załącznikami, sporządzony zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 52 ust. 2 Ustawy o planowaniu;
- DŚU, jeśli jest wymagana;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie WZ (aktualnie opłata w wysokości 107 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydanie WZ, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania będzie:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściciele nieruchomości;
- użytkownicy wierzności nieruchomości, na których będzie lokalizowana inwestycja.

g) **Komentarz**

Przepis art. 61 ust. 1 pkt 1 Ustawy o planowaniu statuuje zasadę tzw. dobrego sąsiedztwa, zgodnie z którym co najmniej jedna działka sąsiednia, dostępna z tej samej drogi publicznej, jest zabudowana w sposób pozwalający na określenie wymagań dotyczących nowej zabudowy w zakresie kontynuacji funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym gabarytów i formy architektonicznej obiektów budowlanych, linii zabudowy oraz intensywności wykorzystania terenu.

Powyższe oznacza, że aby można było ustalić warunki dla nowej zabudowy i rozważyć, czy zachodzą wymagane prawem przesłanki, na terenie sąsiadującym musi znajdować się co najmniej jeden obiekt, gdyż tylko wówczas będzie możliwe ustalenie kontynuacji funkcji. Brak takiego obiektu skutkuje odmową wydania decyzji WZ.

W praktyce spełnienie ww. wymogu może okazać się bardzo trudne z uwagi na fakt, iż w bliskim sąsiedztwie może nie być położonej wiertni do realizacji projektów poszukiwawczo -rozpoznawczych i wydobywczych.

Dodatkowo należy wskazać, że niezależnie od uzgodnień wskazanych w Ustawie o planowaniu, według treści art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2013 r.

I

II

III

IV

V

VI

VII

poz. 1393) decyzja WZ i DLICP dotyczące obiektów otoczeniu lotnisk podlegają uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Warto mieć na względzie, że przedmiot opisanych wyżej regulacji jest objęty pracami kodyfikacyjnymi. Na obecnym etapie tych prac można jedynie wspomnieć, że kształt regulacji dotyczących lokalizowania inwestycji, może ulec istotnym zmianom.

14. Procedura wydania decyzji zezwalającej na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów rolnych z produkcji

Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego, a także gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-10 Ustawy o ochronie gruntów, oraz gruntów leśnych, przeznaczonych uprzednio na cele nierolnicze i nieleśne (zob. dalej) – może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie (art. 11 ust. 1 Ustawy o ochronie gruntów).

Postępowanie w sprawie wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolnej może toczyć się po przeprowadzeniu postępowania w sprawie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne (art. 7 ust. 1 i 2 Ustawy o ochronie gruntów), o ile jest ona wymagana. Co do zasady, w stosunku do użytków rolnych klas I, II, III przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się w MPZP, po uprzednim uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, przy współdziałaniu marszałka województwa (art. 7 ust. 1, 2 i 4 Ustawy o ochronie gruntów).

Jednocześnie w myśl art. 10a Ustawy o ochronie gruntów, przepisów dotyczących przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne w MPZP za zgodą właściwych organów nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Nadto, w odniesieniu do poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów zostało wprowadzone wyłączenie, zgodnie z którym przepisów o zasadach przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne nie stosuje się do okresowego wyłączenia gruntów z produkcji, na czas nie dłuższy niż 10 lat (art. 8 ust. 1 pkt 2 Ustawy o ochronie gruntów). W związku z tym, jeśli inwestor zdecyduje się na czasowe – nie dłuższe niż 10 lat – wyłączenie z produkcji użytków rolnych klas I-III, ale tylko w zakresie niezbędnym do poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów, wówczas zgoda właściwych organów oraz zmiana przeznaczenia w MPZP tych gruntów na cele nierolnicze i nieleśne nie jest wymagana, lecz można wystąpić od razu o wydanie decyzji zezwalającej na takie wyłączenie. Natomiast w przypadku wydobywania węglowodorów zgoda na zmianę przeznaczenia w MPZP jest w dalszym ciągu wymagana.

Wyłączenie gruntów z produkcji rolnej może być:

- trwałe;
- nietrwałe (czasowe).

Wydanie decyzji o wyłączeniu następuje przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 4 pkt 6 Ustawy o ochronie gruntów; definicja przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne;
- art. 4 pkt 11 Ustawy o ochronie gruntów; definicja wyłączenia gruntów z produkcji;
- art. 7 Ustawy o ochronie gruntów; przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne;
- art. 11 Ustawy o ochronie gruntów; wyłączenie gruntów z produkcji.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- starosta;
- dyrektor parku narodowego, na obszarach parków, zgodnie z art. 5 Ustawy o ochronie gruntów.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor sporządza pisemny wniosek. Przepisy Ustawy o ochronie gruntów nie zawierają wskazówek, co do treści wniosku. Natomiast na stronach internetowych organów administracji można znaleźć wzory takich wniosków. Z całą pewnością wniosek powinien zawierać imię i nazwisko (nazwę) wnioskującego, oznaczenie geodezyjne nieruchomości, czyli numer działki.

Do wniosku należy dołączyć m.in. decyzję WZ lub DLICP, a jeśli obowiązuje MPZP – wypis i wyrys z MPZP oraz inne dokumenty wymienione w pkt e) poniżej.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy wydaje decyzję o wyłączeniu gruntów z produkcji.

W odniesieniu do użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V, VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego decyzja ma charakter deklaratoryjny, a wniosek jest wiążący. Nie nakłada się też na stronę obowiązków związanych z wyłączeniem (por. art. 11 ust. 1a i 1b Ustawy o ochronie gruntów).

Natomiast w przypadku gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, a także gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-10 Ustawy o ochronie gruntów, organ nie ma obowiązku wyrażenia zgody na wyłączenie gruntów z produkcji. Ponadto, w decyzji organ określa obowiązki związane z wyłączeniem (art. 11 ust. 1a Ustawy o ochronie gruntów).

Krok czwarty – OBOWIĄZEK UISZCZANIA NALEŻNOŚCI I OPŁAT ROCZNYCH

Uzyskanie decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji wiąże się z obowiązkiem uiszczania stosownych opłat:

- (i) w przypadku trwałego wyłączenia gruntu rolnego z produkcji obowiązkiem jest uiszczenie należności, czyli jednorazowej opłaty (art. 4 pkt 12 Ustawy o ochronie gruntów), zgodnie z wysokością ustaloną w Ustawie o ochronie gruntów oraz opłat rocznych, stanowiących 10% należności (art. 4 pkt 13 Ustawy o ochronie gruntów) przez okres 10 lat;
- (ii) w przypadku czasowego wyłączenia gruntu rolnego z produkcji obowiązkiem jest uiszczenie opłat rocznych w wysokości 10% należności przez okres wyłączenia, jednak nie dłużej jak przez okres 20 lat.

Należność pomniejsza się o wartość rynkową wyłączzonego gruntu.

Zasady obliczania należności określa art. 12 ust. 7 Ustawy o ochronie gruntów. Wysokość należności uzależniona jest od rodzaju użytków rolnych oraz sposobu wytworzenia gleb (pochodzenie mineralnego czy organiczne), a także od klasy gruntów.

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- decyzja WZ/DLICP, jeśli została wydana lub wypis i wyrys z MPZP, jeśli obowiązuje na danym terenie;
- poświadczenie tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością (np. kopia odpisu z księgi wieczystej, akt notarialny lub oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane);
- w przypadku gdy inwestorem jest osoba nie będąca właścicielem nieruchomości, dodatkowo pisemna zgoda właściciela na dysponowanie tą nieruchomością na cele budowlane;
- projekt zagospodarowania nieruchomości objętych wnioskiem, z zaznaczonym, wyraźnym obrysem powierzchni niezbędnej do wyłączenia;
- dokument umożliwiający ustalenie wartości rynkowej gruntu podlegającego wyłączeniu (np. opinia rzeczoznawcy, akt notarialny);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
- wydanie decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej jest zwolnione z opłaty skarbowej (art. 2 ust 1 pkt 2 i art. 3 Ustawy o opłacie skarbowej).

Organ może dopuścić w postępowaniu inne dokumenty, w swej treści zbliżone do ww. dokumentacji, wystarczające do przeprowadzenia czynności dowodowych. Warto jeszcze przed rozpoczęciem kompletowania dokumentacji skontaktować się z właściwym organem i ustalić, jakie dokumenty są niezbędne do wydania decyzji.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o wyłączeniu, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną będzie przede wszystkim:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściciele nieruchomości;
- użytkownicy wieczyści nieruchomości, na których będzie lokalizowana inwestycja.

15. Procedura wydania decyzji zezwalającej na czasowe/trwałe wyłączenie gruntów leśnych z produkcji

Wyłączenie z produkcji gruntów leśnych przeznaczonych uprzednio na cele nierolnicze i nieleśne (zob. dalej) może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie (art. 11 ust. 1 Ustawy o ochronie gruntów).

Postępowanie w sprawie wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji leśnej może toczyć się po przeprowadzeniu postępowania w sprawie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne (art. 7 ust. 1 i 2 Ustawy o ochronie gruntów), o ile jest ona wymagana.

Co do zasady, przeznaczenie gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne następuje w MPZP, jeśli wymagana jest zgoda odpowiednich organów:

- (i) w odniesieniu do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa wymagana jest zgoda Ministra Środowiska lub upoważnionej przez niego osoby przy współdziałaniu marszałka województwa (art. 7 ust. 1, ust. 2 pkt 2 oraz ust. 4 Ustawy o ochronie gruntów);
- (ii) w odniesieniu do pozostałych gruntów leśnych wymagana jest zgoda marszałka województwa wyrażane po uzyskaniu opinii izby rolniczej (art. 7 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 Ustawy o ochronie gruntów).

W odniesieniu do poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów zostało wprowadzone wyłączenie, zgodnie z którym przepisów o ww. zasadach przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne nie stosuje się do okresowego wyłączenia gruntów z produkcji, na czas nie dłuższy niż 10 lat (art. 8 ust. 1 pkt 2 Ustawy o ochronie gruntów). W związku z tym, jeśli inwestor zdecyduje się na czasowe – nie dłuższe niż 10 lat – wyłączenie z produkcji gruntów leśnych, ale tylko w zakresie niezbędnym do poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów, wówczas zgoda właściwych organów i zmiana przeznaczenia gruntów w MPZP nie jest wymagana, lecz można wystąpić od

razu o wydanie decyzji zezwalającej na takie wyłączenie. Natomiast w przypadku wydobycia węglowodorów zgoda na zmianę przeznaczenia w MPZP jest w dalszym ciągu wymagana.

Wydanie decyzji o wyłączeniu następuje przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 4 pkt 6 Ustawy o ochronie gruntów; definicja przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne;
- art. 4 pkt 11 Ustawy o ochronie gruntów; definicja wyłączenia gruntów z produkcji;
- art. 7 Ustawy o ochronie gruntów; przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne;
- art. 11 Ustawy o ochronie gruntów; wyłączenie gruntów z produkcji.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych;
- dyrektor parku narodowego, na obszarach parków, zgodnie z art. 5 Ustawy o ochronie gruntów.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor sporządza pisemny wniosek. Przepisy Ustawy o ochronie gruntów nie zawierają wskazówek, co do treści wniosku. Natomiast na stronach internetowych organów administracji może znaleźć wzory takich wniosków. Z całą pewnością wniosek powinien zawierać imię i nazwisko (nazwę) wnioskującego, oznaczenie geodezyjne nieruchomości, czyli numer działki.

Do wniosku należy dołączyć m.in. decyzję WZ lub DLICP, a jeśli obowiązuje MPZP – wypis i wyrys z MPZP oraz inne dokumenty wymienione w pkt e) poniżej.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy wydaje decyzję o wyłączeniu gruntów z produkcji.

W stosunku do gruntów leśnych, właściwy organ nie ma obowiązku wyrażenia zgody na wyłączenie gruntów z produkcji. Ponadto, w decyzji organ określa obowiązki związane z wyłączeniem (art. 11 ust. 1a Ustawy o ochronie gruntów).

Krok czwarty – OBOWIĄZEK UISZCZANIA NALEŻNOŚCI I OPŁAT ROCZNYCH

Uzyskanie decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji wiąże się z obowiązkiem uiszczania stosownych opłat:

- (i) w przypadku trwałego wyłączenia gruntu leśnego z produkcji obowiązkiem jest uiszczenie należności, czyli jednorazowej opłaty (art. 4 pkt 12 Ustawy o ochronie gruntów), zgodnie z wysokością ustaloną w Ustawie o ochronie gruntów oraz opłat rocznych, stanowiących 10% należności przez okres 10 lat;
- (ii) w przypadku czasowego wyłączenia gruntu leśnego z produkcji obowiązkiem jest uiszczenie opłat rocznych w wysokości 10% należności przez okres wyłączenia, jednak nie dłużej jak przez okres 20 lat.

Należność umniejsza się o wartość rynkową wyłączanego gruntu.

W stosunku do gruntów leśnych pobiera się również jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu (art. 12 ust. 1 Ustawy o ochronie gruntów).

I

II

III

IV

V

VI

VII

Zasady obliczania należności w stosunku do gruntów leśnych określa art. 12 ust. 11 Ustawy o ochronie gruntów.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek;
- decyzja WZ/DLICP, jeśli została wydana lub wypis i wyrys z MPZP, jeśli obowiązuje na danym terenie;
- poświadczenie tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością (np. kopia odpisu z księgi wieczystej, akt notarialny lub oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane);
- zgoda właściciela (współwłaścicieli), o ile tacy występują;
- projekt zagospodarowania nieruchomości objętych wnioskiem, z zaznaczonym, wyraźnym obrysem powierzchni niezbędnej do wyłączenia;
- dokument umożliwiający ustalenie wartości rynkowej gruntu podlegającego wyłączeniu (np. opinia rzeczoznawcy);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
- wydanie decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji leśnej jest zwolnione z opłaty skarbowej (art. 2 ust 1 pkt 2 i art. 3 Ustawy o opłacie skarbowej).

Należy mieć na uwadze, iż organ może dopuścić w postępowaniu inne dokumenty, w swej treści zbliżone do ww. dokumentacji, wystarczające do przeprowadzenia czynności dowodowych. Warto jeszcze przed rozpoczęciem kompletowania dokumentacji skontaktować się z właściwym organem i ustalić, jakie dokumenty są niezbędne do wydania decyzji.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o wyłączeniu, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania będzie przede wszystkim:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściwy nadleśniczy, jako zarządca danego terenu leśnego,
- właściciele nieruchomości;
- użytkownicy wieczyści nieruchomości, na których będzie lokalizowana inwestycja.

16. Procedura uzyskania zgody na lokalizację zjazdu

Wybudowanie zjazdu z drogi publicznej może nastąpić jedynie po uzyskaniu decyzji zezwalającej na lokalizację zjazdu (art. 29 ust. 1 Ustawy o drogach).

W celu uzyskania przedmiotowej decyzji konieczne jest wystąpienie z wnioskiem do odpowiedniego organu – zarządcy drogi o wydanie takiej.

Z wnioskiem takim mogą jedynie wystąpić osoby posiadające tytuł prawny do nieruchomości, na którą ma być dokonany zjazd.

Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych, wnioskodawca ma obowiązek uzgodnić projekt budowlany zjazdu z zarządcą drogi, a następnie wystąpić o pozwolenie na budowę.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 29 Ustawy o drogach;
- § 113 ust. 7 Rozporządzenia budynkowego, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- Zarządcy drogi:
  - (i) w przypadku drogi gminnej: wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
  - (ii) drogi powiatowej: zarząd powiatu;
  - (iii) drogi wojewódzkiej: zarząd województwa;
  - (iv) drogi krajowej: Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad;
  - (v) drogi w mieście na prawach powiatu: prezydent miasta.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Osoba posiadająca tytuł prawny do nieruchomości sporządza pisemny wniosek. Przepisy Ustawy o drogach publicznych nie wskazują, co ma znajdować się we wniosku. Natomiast na stronach zarządców dróg można znaleźć wzory stosownych wniosków. Bez wątpienia, wniosek musi zawierać oznaczenie kryterium drogi, z której wybudowany ma być zjazd.

Do wniosku należy dołączyć:

- mapę orientacyjną wraz z zaznaczonym obszarem objętym inwestycją;
- szczegółowy plan sytuacyjny w skali 1:1000 lub 1:500 ze wskazaniem proponowanej lokalizacji zjazdu;
- wrys z MPZP (jeśli obowiązuje) lub decyzji WZ dla działki;
- kopię dokumentu potwierdzającego tytuł prawny nieruchomości.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy wydaje decyzję zezwalającą na lokalizację zjazdu.

W zezwoleniu na lokalizację zjazdu określa się:

- miejsce lokalizacji zjazdu;
- parametry techniczne zjazdu;
- pouczenie o obowiązku uzyskania przed rozpoczęciem prac budowlanych pozwolenia na budowę.

Decyzja jest wydawana na czas nieokreślony, jednakże jeżeli zjazd nie zostanie wybudowany w ciągu 3 lat, to decyzja wygasa (art. 29 ust. 5 Ustawy o drogach).

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- mapa orientacyjna wraz z zaznaczonym obszarem objętym inwestycją;
- szczegółowy plan sytuacyjny w skali 1:1000 lub 1:500 ze wskazaniem proponowanej lokalizacji zjazdu;
- wyrys z MPZP (jeśli obowiązuje) lub decyzji WZ dla działki;
- kopię dokumentu potwierdzającego tytuł prawny nieruchomości;
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 82 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji lokalizacji zjazdu, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania będzie:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściciele oraz użytkownicy wiczyści gruntów przyległych do drogi, do których ma być wykonany zjazd.

17. Procedura wydania decyzji zezwalającej na lokalizowanie urządzeń w pasie drogowym

Co do zasady zabrania się lokalizacji obiektów budowlanych, umieszczania urządzeń, przedmiotów i materiałów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.

Jednak w szczególnie uzasadnionych przypadkach lokalizowanie w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego może nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej (art. 39 ust. 1 i ust. 3 Ustawy o drogach).

Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych, wnioskodawca ma obowiązek jeszcze wystąpić o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego (art. 40 Ustawy o drogach).

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 39 Ustawy o drogach;
- art. 40 Ustawy o drogach.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- Zarządcy drogi:
  - (i) w przypadku drogi gminnej: wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
  - (ii) drogi powiatowej: zarząd powiatu;
  - (iii) drogi wojewódzkiej: zarząd województwa;
  - (iv) drogi krajowej: Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad;
  - (v) drogi w mieście na prawach powiatu: prezydent miasta.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Wnioskodawca sporządza pisemny wniosek. Przepisy Ustawy o drogach nie wskazują, co ma znajdować się we wniosku. Natomiast na stronach zarządców dróg można znaleźć wzory stosownych wniosków. Bez wątpienia, wniosek musi zawierać nazwę i miejsce inwestycji, nazwę i adres inwestora.

Do wniosku należy dołączyć:

- mapę sytuacyjno – wysokościową w skali 1:500 z naniesioną szczegółową lokalizacją urządzeń w pasie drogowym;
- wypis i wyrys z MPZP (jeśli obowiązuje) lub decyzji WZ dla działki.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy wydaje decyzję zezwalającą na lokalizowanie urządzeń w pasie drogowym

Zgodnie z art. 39 ust. 3a Ustawy o drogach, w zezwoleniu na lokalizację zjazdu określa się m.in.:

- rodzaj inwestycji, sposób, miejsce i warunki jej umieszczenia w pasie drogowym; oraz
- pouczenie inwestora, że przed rozpoczęciem robót budowlanych jest zobowiązany do:
  1. uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia budowy albo wykonywania robót budowlanych; uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia budowy albo wykonywania robót budowlanych;
  2. uzgodnienia z zarządcą drogi, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, projektu budowlanego obiektu lub urządzenia, o którym mowa w ust. 3;
  3. uzyskania zezwolenia zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego, dotyczącego prowadzenia robót w pasie drogowym lub na umieszczenie w nim obiektu lub urządzenia.

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek;
- mapa sytuacyjno – wysokościowa w skali 1:500 z naniesioną szczegółową lokalizacją urządzeń w pasie drogowym;
- wypis i wyrys z MPZP (jeśli obowiązuje) lub decyzji WZ dla działki;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

Wydanie decyzji jest zwolnione z opłaty skarbowej.

f) Strony postępowania

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie o wydanie decyzji zezwalającej na lokalizowanie urządzeń w pasie drogowym, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stroną postępowania będzie wnioskodawca/inwestor.

g) Komentarz

Decyzja zezwalająca na lokalizację urządzeń w pasie drogowym nie upoważnia do rozpoczęcia robót budowlanych. Inwestor jest zobowiązany do uzyskania jeszcze zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia urządzeń w pasie drogowym. A następnie uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia, zgodnie z przepisami Pr. Bud.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
Za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę. Szczegółowe zasady naliczania opłat reguluje art. 40 ust. 3-13a Ustawy o drogach.

18. Procedura zatwierdzenia tymczasowej organizacji ruchu

Podstawą do wprowadzenia organizacji ruchu na nowo wybudowanej drodze lub jej zmiany na drodze istniejącej jest zatwierdzenie organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem.

II a) Podstawy prawne procedury

- Prawo o ruchu drogowym;
- Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem.

III b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- organ zarządzający ruchem właściwy dla danej drogi (dla drogi powiatowej i gminnej – starosta);
- zarząd drogi;
- organ sprawujący nadzór nad zarządzaniem ruchem;
- Policja;
- Żandarmeria Wojskowa lub wojskowe organy porządkowe.

IV c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Wnioskodawca sporządza pisemny wniosek. Do którego załącza projekt organizacji ruchu w co najmniej 2 egzemplarzach. Zgodnie z § 5 ust. 1 Rozporządzenia w spr. szczegółowych warunków zarządzania ruchem projekt organizacji ruchu powinien zawierać m.in.:

- plan orientacyjny w skali od 1:10.000 do 1:25.000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy;
- plan sytuacyjny w skali 1:500 lub 1:1.000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2.000 lub szkic bez skali) zawierający:
  - a) lokalizację istniejących, projektowanych oraz usuwanych znaków drogowych, urządzeń sygnalizacyjnych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu; dla projektów zmian stałej organizacji ruchu dopuszcza się zaznaczenie lokalizacji tylko znaków i urządzeń dla nowej organizacji ruchu;
  - b) parametry geometrii drogi.

Ponadto do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinny być dołączone stosowne opinie, zgodnie z § 7 ust. 2 Rozporządzenia w spr. szczegółowych warunków zarządzania ruchem projekt organizacji ruchu.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

VI
Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

VII

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Organ zarządzający ruchem właściwy dla danej drogi po stwierdzeniu, iż wniosek oraz projekt organizacji i ruchu zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy zatwierdza organizację ruchu.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, zatwierdzenie organizacji ruchu, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek wraz z projektem organizacji ruchu sporządzonym, w co najmniej 2 egzemplarzach, który powinien zawierać:
  1. plan orientacyjny w skali od 1:10.000 do 1:25.000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy;
  2. plan sytuacyjny w skali 1:500 lub 1:1.000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2.000 lub szkic bez skali) zawierający:
    - a) lokalizację istniejących, projektowanych oraz usuwanych znaków drogowych, urządzeń sygnalizacyjnych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu; dla projektów zmian stałej organizacji ruchu dopuszcza się zaznaczenie lokalizacji tylko znaków i urządzeń dla nowej organizacji ruchu;
    - b) parametry geometrii drogi;
  3. program sygnalizacji i obliczenia przepustowości drogi – w przypadku projektu zawierającego sygnalizację świetlną;
  4. zasady dokonywania zmian oraz sposób ich rejestracji – w przypadku projektu zawierającego znaki świetlne lub znaki o zmiennej treści oraz w przypadku projektu dotyczącego zmiennej organizacji ruchu lub zawierającego inne zmienne elementów mające wpływ na ruch drogowy;
  5. opis techniczny zawierający charakterystykę drogi i ruchu na drodze, a w przypadku organizacji ruchu związanej z robotami prowadzonymi w pasie drogowym – opis występujących zagrożeń lub utrudnień; przy robotach prowadzonych w dwóch lub więcej etapach opis powinien zawierać zakres planowanych robót dla każdego etapu i stan pasa drogowego po zrealizowaniu etapu robót;
  6. przewidywany termin wprowadzenia czasowej organizacji ruchu oraz termin wprowadzenia nowej stałej organizacji ruchu lub przywrócenia poprzedniej stałej organizacji ruchu – w przypadku projektu dotyczącego wykonywania robót na drodze;
  7. nazwisko i podpis projektanta.
    - Do ww. dokumentów należy dołączyć opinie, o których mowa w § 7 ust. 2 Rozporządzenia w spr. szczegółowych warunków zarządzania ruchem;
    - w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

Zatwierdzenie tymczasowej organizacji ruchu jest zwolnione z opłat.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia tymczasowej organizacji ruchu, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stroną postępowania będzie wnioskodawca/inwestor.

I

II

III

IV

V

VI

VII

19. Procedura wydania decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości

Co do zasady, Konstytucja RP gwarantuje jej obywatelom, że państwo chroni własność i prawo dziedziczenia. Jednocześnie zgodnie z art. 21 ust. 2 Konstytucji RP wywłaszczenie jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem.

Wywłaszczenie nieruchomości polega na pozbawieniu albo ograniczeniu, w drodze decyzji, prawa własności, prawa użytkowania wieczystego lub innego prawa rzeczowego na nieruchomości.

Wywłaszczenie nieruchomości może być dokonane, jeżeli cele publiczne nie mogą być zrealizowane w inny sposób niż przez pozbawienie albo ograniczenie praw do nieruchomości, a prawa te nie mogą być nabyte w drodze umowy.

Nieruchomość może być wywłaszczona tylko na rzecz Skarbu Państwa albo na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.

Wywłaszczeniem może być objęta cała nieruchomość albo jej część.

a) Podstawy prawne procedury

- art. 112 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; podstawa wywłaszczenia;
- art. 114 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; rokowania;
- art. 116 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; wniosek o wywłaszczenie;
- art. 119 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; elementy decyzji o wywłaszczeniu;
- art. 128 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; odszkodowanie za wywłaszczenie nieruchomości.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- starosta.

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – ROKOWANIA

Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego, należy poprzedzić rokowaniami o nabycie nieruchomości w drodze umowy cywilnoprawnej. Rokowania przeprowadzane są między starostą, wykonującym zadanie z zakresu administracji rządowej, a właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, a także osobą, której przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe. W trakcie prowadzenia rokowań może być zaoferowana nieruchomość zamienna (art. 114 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Jeśli w wyniku rokowań nie uda się zawrzeć umowy o nabycie praw do nieruchomości następuje wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego. Wszczęcie postępowania następuje po bezskutecznym upływie dwumiesięcznego terminu do zawarcia umowy, wyznaczonego na piśmie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a także osobie, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe na tej nieruchomości.

Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego na rzecz Skarbu Państwa następuje z urzędu, a na rzecz jednostki samorządu terytorialnego – na wniosek jej organu wykonawczego.

Wszczęcie postępowania z urzędu może także nastąpić na skutek zawiadomienia złożonego przez podmiot, który zamierza realizować cel publiczny.

Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego następuje z dniem doręczenia zawiadomienia stronom lub z dniem określonym w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania, wywieszonym w urzędzie starostwa powiatowego, po upływie 2 miesięcznego terminu.

Odmowa wszczęcia postępowania wywłaszczeniowego, o które wystąpił organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego albo podmiot, który zamierza realizować cel publiczny, następuje w drodze decyzji (art. 115 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

Krok trzeci – WNIOSEK

W sytuacji, gdy zostały wyczerpane cywilnoprawne możliwości nabycia nieruchomości w drodze umowy wówczas konieczne jest złożenie do starosty wniosku o wszczęcie postępowania o wywłaszczenie. Wniosek, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 116 Ustawy o gospodarce nieruchomościami, powinien określać m.in.:

- nieruchomości z podaniem oznaczeń z księgi wieczystej lub zbioru dokumentów oraz z katastru nieruchomości;
- cel publiczny, do którego realizacji nieruchomości jest niezbędna;
- powierzchnię nieruchomości, a jeżeli wywłaszczeniem ma być objęta tylko jej część – powierzchnię tej części i całej nieruchomości;
- dotychczasowy sposób korzystania z nieruchomości i stan jej zagospodarowania.

Krok czwarty – ROZPRAWA ADMINISTRACYJNA

Po wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego starosta przeprowadza rozprawę administracyjną. W jej trakcie strony, czyli przedstawiciel organu administracji i właściciele lub użytkownicy wieczysty nieruchomości, mogą składać wyjaśnienia, zgłaszać żądania, propozycje i zarzuty oraz przedstawiać dowody na ich poparcie.

Krok piąty – DECYZJA O WYWŁASZCZENIU

Po przeprowadzeniu rozprawy administracyjnej starosta wydaje decyzję o wywłaszczeniu nieruchomości. Decyzja o wywłaszczeniu powinna zawierać m.in.:

- ustalenie, na jakie cele nieruchomości jest wywłaszczana;
- określenie przedmiotu wywłaszczenia przez podanie oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej lub zbioru dokumentów oraz według katastru nieruchomości;
- określenie praw podlegających wywłaszczeniu;
- wskazanie właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości.

Krok szósty – ODSZKODOWANIE

Wywłaszczenie własności nieruchomości, użytkownika wieczystego lub innego prawa rzeczowego następuje za odszkodowaniem na rzecz osoby wywłaszczonej odpowiadającym wartości tych praw (art. 128 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

Odszkodowanie ustala starosta w decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości.

Wysokość odszkodowania ustala się według stanu, przeznaczenia i wartości, wywłaszczonej nieruchomości w dniu wydania decyzji o wywłaszczeniu.

Ponadto, w ramach odszkodowania właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu wywłaszczonej nieruchomości może być przyznana, za jego zgodą, odpowiednia nieruchomości zamienna.

Zapłata odszkodowania następuje jednorazowo, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wywłaszczeniu podlega wykonaniu (art. 132 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Zwykle jednak procedury wywłaszczeniowe trwają znacznie dłużej i mogą trwać ponad rok.

e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek, sporządzony zgodnie z art. 116 Ustawy o gospodarce nieruchomościami;
  - dokumenty z przebiegu rokowań;
- wypis i wyrys z MPZP, a w przypadku braku MPZP – DLICP;
- mapa z rejestrem nieruchomości objętych wnioskiem o wywłaszczenie lub mapę z podziałem i rejestrem nieruchomości oraz decyzję zatwierdzającą ten podział, jeżeli wniosek o wywłaszczenie dotyczy tylko części nieruchomości;
  - odpis KW albo oświadczenie przedstawiające aktualny stan wpisów w KW założonej dla nieruchomości objętej wnioskiem o wywłaszczenie wraz ze wskazaniem numeru KW albo zaświadczenie o stanie prawnym, jaki wynika ze zbioru dokumentów;
  - w razie braku ww. dokumentów, zaświadczenie właściwego sądu stwierdzające, że nieruchomości nie ma założonej KW lub że nie jest dla niej prowadzony zbiór dokumentów;
  - wypis i wyrys z katastru nieruchomości;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).
- Wniosek o wydanie decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości jest zwolniony z opłaty skarbowej.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wywłaszczenia nieruchomości, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stronami ww. postępowania będą:

- organ wykonawczy gminy, który wystąpił o wszczęcie postępowania lub podmiot, który zamierza realizować cel publiczny;
- właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości;
- osoba, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe.

20. Procedura wydania decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości

Starosta może ograniczyć, w drodze decyzji, sposób korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody. Ograniczenie to następuje zgodnie z MPZP, a w przypadku braku MPZP, zgodnie z DLICP.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 124 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; podstawa wydania decyzji ograniczającej korzystanie z nieruchomości.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- starosta.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – ROKOWANIA

Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego należy poprzedzić rokowaniami, które mają na celu uzyskanie zgody na wykonanie prac. Rokowania przeprowadza się z właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, a także osobą, której przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe. Rokowania przeprowadza osoba lub jednostka organizacyjna zamierzająca wystąpić z wnioskiem o zezwolenie (art. 124 ust. 3 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Jeśli w wyniku rokowań nie uda się uzyskać zgody na wykonanie prac starosta udziela zezwolenia na ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości z urzędu albo na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, innej osoby lub jednostki organizacyjnej.

Wszczęcie postępowania następuje z dniem doręczenia zawiadomienia stronom lub z dniem określonym w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania, wywieszonym w urzędzie starostwa powiatowego, po upływie 2 miesięcznego terminu.

Odmowa wszczęcia postępowania, o które wystąpił organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego albo podmiot, który zamierza realizować cel publiczny, następuje w drodze decyzji.

Krok trzeci – WNIOSEK

Przepisy Ustawy o gospodarce nieruchomościami nie precyzują, co powinno znaleźć się we wniosku o wydanie decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości. Jednak na

stronach właściwych starostw można znaleźć wzory wniosków. W treści wniosku powinno się znaleźć m.in.:

- opis nieruchomości z podaniem oznaczeń z KW lub zbioru dokumentów oraz z katastru nieruchomości;
- cel publiczny, do którego realizacji nieruchomość jest niezbędna;
- dotychczasowy sposób korzystania z nieruchomości i stan jej zagospodarowania.

Krok czwarty – DECYZJA O OGRANICZENIU SPOSOBU KORZYSTANIA Z NIERUCHOMOŚCI

Starosta, po analizie treści wniosku i załączonych dokumentów wydaje decyzje o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości. Decyzja powinna zawierać m.in.:

- ustalenie, na jakie cele następuje ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości;
- określenie przedmiotu ograniczenia przez podanie oznaczenia nieruchomości według KW lub zbioru dokumentów oraz według katastru nieruchomości;
- wskazanie właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości.

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

- pisemny wniosek;
- dokumenty z przebiegu rokowań przeprowadzonych przez wnioskodawcę z właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości o uzyskanie zgody na wykonanie prac; wypis i wyrys z MPZP, a w przypadku braku planu – DLICP;
- wypis i wyrys z katastru nieruchomości (rejestrów ewidencji gruntów);
- mapa z rejestrem nieruchomości objętej wnioskiem z wrysowanym planowanym przebiegiem infrastruktury;
- pełny odpis z KW założonej dla nieruchomości objętej wnioskiem albo zaświadczenie o stanie prawnym, jaki wynika ze zbioru dokumentów;
- w przypadku braku KW, zaświadczenie właściwego sądu stwierdzające, że nieruchomość nie ma założonej KW lub nie jest dla niej prowadzony zbiór dokumentów;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

Wniosek o wydanie decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości nie podlega opłacie skarbowej.

f) Strony postępowania

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stronami ww. postępowania będą:

- organ wykonawczy gminy, który wystąpił o wszczęcie postępowania lub podmiot, który zamierza realizować cel publiczny;
- właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości;
- osoba, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe.

g) Komentarz

Zgodnie z art. 125 Ustawy o gospodarce nieruchomościami, starosta może, w drodze decyzji, ograniczyć sposób korzystania z nieruchomości niezbędnej w celu poszukiwania, rozpoznawania,

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
wydobycia kopaliny objętych własnością górnictwem. Wówczas przepisy art. 124 ust. 2-4 Ustawy o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

Powyższe ograniczenie może nastąpić wyłącznie na rzecz Przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na wykonywanie takiej działalności, na czas nie dłuższy niż termin obowiązywania koncesji. Odszkodowanie z tytułu ograniczenia wypłaca Przedsiębiorca.

Jeżeli ograniczenie jest ustanawiane na czas dłuższy niż rok, lub uniemożliwia właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem, właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać, aby przedsiębiorca nabył od niego nieruchomość. Wówczas w sprawach spornych orzekają sądy powszechne.

21. Procedura zatwierdzenia planu podziału nieruchomości

Podziału nieruchomości można dokonać, jeżeli jest on zgodny z ustaleniami MPZP. W razie braku tego planu, jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze nieobjętym obowiązkiem sporządzenia tego planu – podziału nieruchomości można dokonać, jeżeli:

- nie jest sprzeczny z przepisami odrębnymi; albo
- jest zgodny z warunkami określonymi w decyzji WZ.

Podziału nieruchomości dokonuje się na podstawie decyzji wójta, burmistrza albo prezydenta miasta zatwierdzającej podział (art. 96 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

a) Podstawy prawne procedury

- art. 92 – 95 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; przesłanki dokonania podziału nieruchomości;
- art. 96 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; podstawa zatwierdzenia podziału nieruchomości;
- art. 97 Ustawy o gospodarce nieruchomościami; wniosek o zatwierdzenie podziału nieruchomości;
- przepisy Rozporządzenia w sprawie podziału nieruchomości.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- wójt, burmistrz, prezydent miasta.

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Podziału nieruchomości dokonuje się na wniosek i koszt osoby, która ma w tym interes prawny. Zgodnie z art. 97 ust. 1a Ustawy o gospodarce nieruchomościami do wniosku należy dołączyć

m.in. następujące dokumenty:

- stwierdzające tytuł prawny do nieruchomości;
- wypis z katastru nieruchomości i kopię mapy katastralnej obejmującej nieruchomość podlegającą podziałowi;
- decyzję o WZ, jeśli została wydana;
- wstępny projekt podziału.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

I

II

III

IV

V

VI

VII

Krok trzeci – ZATWIERDZENIE PLANU PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Właściwy organ po stwierdzeniu, iż wniosek zawiera wszystkie niezbędne elementy i analizie akt sprawy zatwierdza podział nieruchomości w drodze decyzji.

W przypadku, gdy o podziale nieruchomości orzeka sąd, nie wydaje się przedmiotowej decyzji.

Co więcej, podziału nieruchomości można dokonać z urzędu, jeżeli:

- jest on niezbędny do realizacji celów publicznych;
- nieruchomość stanowi własność gminy i nie została oddana w użytkowanie wieczyste.

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

- pisemny wniosek;
- dokument stwierdzający tytuł prawny do nieruchomości w szczególności oświadczenie, o którym mowa w art. 116 ust. 2 pkt 4 Ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- wypis z katastru nieruchomości i kopię mapy katastralnej obejmującej nieruchomość podlegającą podziałowi;
- decyzja WZ, w przypadku, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 2 Ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- pozwolenie, o którym mowa w art. 96 ust. 1a Ustawy o gospodarce nieruchomościami, w przypadku nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków;
- wstępny projekt podziału, z wyjątkiem podziałów, o których mowa w art. 95 Ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- protokół z przyjęcia granic nieruchomości;
- wykaz zmian gruntowych;
- wykaz synchronizacyjny, jeżeli oznaczenie działek gruntu w katastrze nieruchomości jest inne niż w KW;
- mapa z projektem podziału;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

Zatwierdzenie podziału nieruchomości nie podlega opłacie skarbowej.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia planu podziału nieruchomości, zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stronami ww. postępowania będą:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości;
- osoba, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe.

g) **Komentarz**

Decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości nie wymaga podział nieruchomości położonych na obszarach przeznaczonych w MPZP na cele rolne i leśne, a w przypadku braku MPZP do nieruchomości wykorzystywanych na cele rolne i leśne, chyba że dokonanie podziału spowodowałoby konieczność wydzielenia nowych dróg niebędących niezbędnymi drogami dojazdowymi do nieruchomości wchodzących w skład gospodarstw rolnych albo spowodowałoby wydzielenie działek gruntu o powierzchni mniejszej niż 0,3000 ha (art. 92 Ustawy o gospodarce nieruchomościami).

I

II

III

IV

V

VI

VII

A zatem podział nieruchomości rolnej lub leśnej nie wymaga uzyskania decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości rolnej lub leśnej (poza powyższymi dwoma wyjątkami), wobec czego ich podział zaś może być dokonywany według uznania właściciela.

22. Procedura rejestracji substancji chemicznych i ich mieszanin

Podczas szczelinowania hydraulicznego wykorzystywane są płyny zawierające mieszanek wody, piasku i substancji chemicznych. Obowiązki związane z produkcją, wprowadzaniem do obrotu oraz stosowaniem substancji chemicznych uregulowane są przede wszystkim w przepisach Rozporządzenia REACH oraz Ustawie o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Przepisy Rozporządzenia REACH znajdują bezpośrednie zastosowanie na terytorium RP, natomiast w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami stosuje się polską Ustawę o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

a) Podstawy prawne procedury

- przepisy Rozporządzenia REACH;
- przepisy Ustawy substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- Inspektor do spraw Substancji Chemicznych (dalej „Inspektor”), na podstawie art. 5 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach;
- ECHA z siedzibą w Helsinkach, która zajmuje się procedurami rejestracji i oceny chemikaliów, udzielania zezwoleń na ich stosowanie i wprowadzania ograniczeń ich stosowania na podstawie Rozporządzenia REACH

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – IDENTYFIKACJA

W pierwszej kolejności należy dokonać odpowiedniej identyfikacji swojej działalności i zdecydować, czy w świetle przepisów Rozporządzenia REACH oraz Ustawy o substancjach przedsiębiorca jest odpowiednio:

- importerem;
- producentem;
- dystrybutorem;
- dalszym użytkownikiem substancji chemicznych lub mieszanin chemicznych.

Pomocne w tym zakresie będą definicje zawarte w art. 3 Rozporządzenia REACH.

Ponadto, źródłem informacji o Rozporządzeniu REACH jest strona www.reach.gov.pl.

W zależności od tego, jaką rolę odgrywa przedsiębiorca obowiązki dotyczące postępowania z substancjami chemicznymi znacznie się różnią.

Podmioty używające substancje chemiczne do szczelinowania hydraulicznego mogą być zaliczane do dalszych użytkowników, zgodnie z art. 3 pkt 13 Rozporządzenia REACH oraz art. 2 pkt 12 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Krok drugi – OBOWIĄZKI DALSZEGO UŻYTKOWNIKA

Wśród obowiązków dalszego użytkownika wynikających z przepisów Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach wymienia się m.in.:

- poinformowanie o wytwarzaniu i wprowadzaniu do obrotu mieszanin niebezpiecznych/stwarzających zagrożenie (art. 15 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);
- posiadanie kart charakterystyki surowców (substancji lub mieszanin) (art. 15 ust. 2 pkt 3) Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);
- posiadanie spisu chemikaliów niebezpiecznych/stwarzających zagrożenie (art. 25 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);
- oznakowanie rurociągów służących do przesyłania substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych/stwarzających zagrożenie oraz miejsc ich składowania (art. 21 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);

- sporządzenie raportu bezpieczeństwa chemicznego dla każdego zastosowania niespełniającego warunków opisanych w scenariuszu narażenia w dostarczonej mu karcie charakterystyki (art. 37 ust. 4 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);
- sporządzenie raportu bezpieczeństwa chemicznego dla każdego zastosowania odradzanego przez jego dostawcę (art. 37 ust. 4 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);
- przekazywanie dystrybutorowi lub uczestnikowi łańcucha dostaw stanowiącemu poprzednie jego ogniwo nowych informacji dotyczących niebezpiecznych właściwości substancji lub mieszaniny, bez względu na zastosowania, których dotyczą te informacje lub informacji, w odniesieniu do zastosowań zidentyfikowanych, mogących podważyć adekwatność stosowanych środków kontroli ryzyka określonych w dostarczonej mu karcie charakterystyki (art. 34 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach);
- zapewnienia swym pracownikom i ich przedstawicielom dostępu do informacji dostarczanych zgodnie z art. 31 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (karty charakterystyki) i art. 32 Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach) (przekazywane informacje gdy nie jest wymagana karta charakterystyki).

Obowiązki dalszych użytkowników nakładane przepisami Rozporządzenia REACH (Tytuł V Rozporządzenia REACH) to m.in.:

- określenie oraz stosowanie odpowiednich środków w celu właściwej kontroli ryzyka zidentyfikowanego w dostarczonych mu przez dystrybutorów kartach charakterystyki substancji (art. 37 ust. 5 pkt a) Rozporządzenia REACH);
- weryfikacja statusu prawnego chemikaliów stosowanych w przedsiębiorstwie (art. 37 Rozporządzenia REACH);
- przekazywanie dystrybutorom oraz władzom informacji, a także przechowywania i aktualizowania informacji na temat substancji oraz mieszanin (art. 38 ust. 1 Rozporządzenia REACH);
- ustalenie, które substancje objęte są lub będą przepisami o obowiązku uzyskiwania zezwolenia (art. 56 Rozporządzenia REACH);
- ustalenie jakie informacje powinny być przesyłane w górę łańcucha dostawy – do dostawcy (art. 38 ust. 2 Rozporządzenia REACH);
- przestrzeganie warunków ograniczeń dotyczących produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania substancji w postaci własnej, jako składnika mieszaniny lub w wyrobie, w stosunku do której w załączniku XVII zostało określone ograniczenie (art. 67 Rozporządzenia REACH).

Należy mieć przy tym na uwadze, że dalsi użytkownicy zobowiązani są do spełnienia wymagań określonych w art. 37 Rozporządzenia REACH najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania numeru rejestracji przekazanego im przez ich dostawców w karcie charakterystyki, zaś dalsi użytkownicy zobowiązani są do spełnienia wymagań określonych w art. 38 Rozporządzenia REACH najpóźniej w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania numeru rejestracji przekazanego im przez ich dostawców w karcie charakterystyki (art. 39 ust. 1 i 2 Rozporządzenia REACH).

Krok trzeci – WYKAZ SUBSTANCJI

Warto sporządzić spis substancji, które wykorzystywane są podczas szczelinowania hydraulicznego, aby ocenić, czy podlegają one obowiązkowi wynikającemu z przepisów Rozporządzenia REACH.

Krok czwarty – KONTAKT Z PRODUCENTEM

Warto również skontaktować się z dostawcą substancji chemicznych wykorzystywanych podczas prac poszukiwawczych (oraz wydobywczych), aby ustalić, czy każdy podmiot z tzw. łańcucha dostawy spełnił ciężące na nim wymagania wynikające z Rozporządzenia REACH.

System REACH dzieli różnych uczestników łańcucha dostaw na producentów, importerów, dalszych użytkowników i dystrybutorów (w tym osoby prowadzące handel detaliczny i magazyny). Zatem przez łańcuch dostaw rozumiemy przepływ chemikaliów od pierwotnego źródła poprzez wszystkie pośrednie podmioty, aż do ostatniego odbiorcy.

I

II

III

IV

V

VI

VII

Krok piąty – PRZEKAZANIE INFORMACJI DO ECHA

Przed pierwszym lub kolejnym konkretnym zastosowaniem substancji zarejestrowanej przez uczestnika stanowiącego poprzednie ogniwo łańcucha dostaw zgodnie z przepisami art. 6 lub 18 Rozporządzenia REACH dalszy użytkownik przekazuje do ECHA stosowne informacje w następujących przypadkach:

- a) gdy dalszy użytkownik jest zobowiązany sporządzić raport bezpieczeństwa chemicznego zgodnie z art. 37 ust. 4 Rozporządzenia REACH; lub
- b) gdy dalszy użytkownik korzysta ze zwolnienia, o którym mowa w art. 37 ust. 4 lit. c) lub f) Rozporządzenia REACH.

Dalszy użytkownik niezwłocznie aktualizuje informacje przekazane, gdy ulegną one zmianie. Jeżeli dalszy użytkownik zaklasyfikował substancję odmiennie, niż zrobił to jego dostawca, zawiadamia o tym ECHA podając powody takiego zaklasyfikowania.

Natomiast w przypadku substancji, która w jej postaci własnej lub jako składnik mieszaniny stosowana jest przez dalszego użytkownika w ilości mniejszej niż 1 tona rocznie dla tego konkretnego zastosowania wówczas dalszy użytkownik jest zwolniony ww. obowiązku przekazywania informacji.

d) **Czas trwania procedury**

Do decyzji i postanowień wydawanych przez ECHA zastosowanie mają bezpośrednio obowiązujące przepisy Rozporządzenia REACH.

e) **Wymagane dokumenty**

Zgodnie z art. 38 ust. 2 Rozporządzenia REACH, przekazywane przez dalszego użytkownika informacje obejmują m.in.:

- jego dane identyfikacyjne i kontaktowe określone w sekcji 1.1 załącznika VI do Rozporządzenia REACH;
- numery rejestracji, o których mowa w art. 20 ust. 3 Rozporządzenia REACH, jeżeli są one dostępne;
- dane identyfikacyjne substancji określonych w sekcjach 2.1-2.3.4 załącznika VI do Rozporządzenia REACH;
- dane identyfikacyjne producentów, importerów lub innych dostawców określone w sekcji 1.1 załącznika VI do Rozporządzenia REACH;
- zwięzły ogólny opis zastosowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w sekcji 3.5 załącznika VI do Rozporządzenia REACH oraz opis warunków stosowania.

f) **Strony postępowania**

Z całą pewnością stronami ww. postępowania będą:

- dalszy użytkownik/inwestor.

g) **Komentarz**

Z uwagi na wysoki stopień szczegółowości przepisów regulujących postępowanie z substancjami i mieszaninami chemicznymi warto, zanim dokona się klasyfikacji oraz kompletowania dokumentów, skontaktować się z Biurem do spraw Substancji Chemicznych. Źródłem informacji jest strona: www.chemikalia.gov.pl.

23. Decyzje i procedury związane z procesem budowlanym

Poniżej został zaprezentowany przegląd procedur administracyjnych mogących mieć zastosowanie w związku z prowadzeniem robót budowlanych poprzedzających rozpoczęcie działalności zakładu wykonującego roboty geologiczne oraz zakładu górniczego otworowego. Opisane niżej procedury mogą znaleźć zastosowanie zarówno na etapie poszukiwawczo-rozpoznawczym, jak i wydobywczym działalności zakładu, przy czym możliwy zakres takiego zastosowania sygnalizujemy przy opisach konkretnych procedur.

Należy zaznaczyć, że na etapie wydobywania gazu niekonwencjonalnego ze złożeń mogą istnieć już niektóre niezbędne dla tej działalności obiekty wybudowane w ramach etapu poszukiwania

i rozpoznawania złóż. W takim przypadku – o ile nie są to obiekty tymczasowe przewidziane do przeniesienia lub rozbiórki – możliwe jest ich dalsze wykorzystanie w okresie wydobywania (dotyczy to w szczególności przykładowo przyłączy czy dróg dojazdowych, składowisk czy placów).

Warto mieć na względzie, że opisane niżej procedury mogą w niedalekiej przyszłości ulec znacznym modyfikacjom na gruncie tzw. specustawy węglowodorowej (zob. też pkt I.2 niniejszego Opracowania), jak również wskutek ewentualnego uchwalenia oczekiwanej przez inwestorów kodyfikacji prawa budowlanego. Na obecnym etapie prac kodyfikacyjnych można jedynie wspomnieć, że projektowane regulacje w sposób zasadniczy mogą zmienić kształt omówionych niżej procedur. Ponadto, należy zasygnalizować, że pewne zmiany w Pr. Bud. względem stanu prawnego przedstawionego w niniejszym Opracowaniu (o różnym stopniu istotności) wejdą w życie z dniem 28 czerwca 2015 r.

23.1. Procedura uzyskania PnB

Co do zasady roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o PnB, z wyjątkami określonymi m.in. w art. 29 – 31 Pr. Bud. W tym, jak wspomniano szerzej w pkt 23.2 Opracowania, PnB nie wymaga budowa obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej w PGiG w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów.

Należy zwrócić uwagę na wynikające z powyższego następujące implikacje:

- a) Wyłączenie w zakresie obowiązku uzyskiwania PnB dla inwestycji związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż węglowodorów dotyczy jedynie obiektów służących bezpośrednio i wyłącznie tej działalności. W związku z tym, procedura uzyskania PnB może mieć w okresie prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów zastosowanie w odniesieniu do tych obiektów, które nie służą bezpośrednio wykonywaniu tej działalności. Ocena, czy dany obiekt (np. droga dojazdowa) służy bezpośrednio czy jedynie pośrednio tej działalności, należeć będzie do właściwego dyrektora OUG. W takich przypadkach, gdzie ten związek nie byłby bezpośredni, wymagane byłoby PnB, chyba że w odniesieniu do danego obiektu mogłaby znaleźć zastosowanie procedura zgłoszenia na podstawie art. 30 ust. 1 Pr. Bud. z innych przyczyn niż to, że obiekt ma bezpośredni związek z działalnością poszukiwawczo-rozpoznawczą. Ponadto, na etapie wydobywczym, wyłączenie z obowiązku uzyskania PnB w zakresie określonym art. 29 ust. 1 pkt 28) Pr. Bud. nie będzie już inwestorowi z tego tytułu przysługiwało.
- b) Ze względu na treść art. 29 ust. 3 Pr. Bud., wymóg przeprowadzenia procedury OOŚ wymusza uzyskanie PnB, a zatem w przypadku gdy przedsięwzięcie polegające na poszukiwaniu, rozpoznawaniu, jak również na wydobywaniu gazu niekonwencjonalnego ze złóż będzie wymagać procedury OOŚ (zob. pkt V.3 Opracowania), konieczne będzie uzyskanie PnB na takie przedsięwzięcie; oznacza to, że gdyby w praktyce organy wymagały już dla etapu poszukiwawczo-rozpoznawczego przeprowadzenia procedury OOŚ, budowa obiektów zakładu poszukującego i rozpoznającego złóż odbywałaby się nie na podstawie zgłoszenia, lecz PnB (zob. też pkt 23.2 a) niniejszego Opracowania poniżej).
- c) W przypadku, w którym nie byłaby wymagana procedura OOŚ na etapie wydobywania, co do zasady wymagane będzie ostateczne PnB, chyba że dane roboty budowlane należą do katalogu robót, które zgodnie z Pr. Bud. wymagają jedynie zgłoszenia (co do procedury zgłoszenia zob. pkt 23.2 niniejszego Opracowania).
- d) Konieczność posiadania ostatecznego PnB oznacza, że podmiot ubiegający się o PnB musi odczekać, aż bezskutecznie upłynie termin do wniesienia odwołania od PnB wydanego przez właściwy organ, lub też PnB stanie się ostateczne w wyniku rozpatrzenia odwołania. W związku z brzmieniem art. 28 Pr. Bud. nie jest też możliwe nadanie nieostatecznemu PnB rygoru natychmiastowej wykonalności.

Do kategorii obiektów wymagających uzyskania PnB należą m.in.:

- (i) budynki przemysłowe, takie jak budynki służące energetyce, obiekty magazynowe, takie jak budynki składowe, hangary, wiaty;
- (ii) place składowe, postojowe, składowiska odpadów;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (iii) obiekty służące do korzystania z zasobów wodnych, jak np. ujęcia wód śródlądowych, budowle zrzutów wód i ścieków, pompownie, oczyszczalnie ścieków,
  - (iv) wolno stojące kominy i maszty.

Zgodnie z §105 Rozporządzenia odwiertowego spośród obiektów zakładu górniczego otworowego obowiązek uzyskania PnB może dotyczyć przykładowo: obiektów warsztatowych i magazynowych, obiektów i stałych instalacji technologicznych; obiektów transportu płynów technologicznych; obiektów tłoczni gazu ziemnego; stałych dróg technologicznych; magazynów płynów złożowych i płynów technologicznych, budynków stacji elektroenergetycznych oraz sieci wysokiego i średniego napięcia.

II

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 20 Pr. Bud.; obowiązki projektanta, w tym opracowanie projektu budowlanego;
- art. 28 – 40a Pr. Bud.; proces uzyskania PnB;
- art. 168 ust. 2 i art. 167 ust. 1 i art. 169 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.; właściwość organów;
- §105 Rozporządzenia odwiertowego; obiekty zakładów górniczych otworowych;
- art. 6 ust. 1 pkt 4 i 18 PGiG; definicja obiektu budowlanego zakładu górniczego, definicja zakładu górniczego;
- art. 106 PGiG; wskazanie przepisów mających zastosowanie do obiektów budowlanych zakładów górniczych;
- Rozporządzenie budynkowe.

III

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- IV
- (i) organy właściwe do wydania PnB:
    - dyrektor OUG; ogólnie właściwy na podstawie art. 167 ust. 1 i 168 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.
  - (ii) inne organy zaangażowane w proces uzyskiwania PnB:

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 2 Pr. Bud., PnB może być wydane po uprzednim uzyskaniu przez inwestora, wymaganych przepisami szczególnymi, pozwoleń, uzgodnień lub opinii innych organów. Każdorazowo uzyskanie odpowiednich uzgodnień jest więc warunkiem uzyskania PnB. Przykładowo będzie to uzyskanie stanowiska zarządcy drogi co do przebudowy istniejących w pasie drogowym obiektów budowlanych i urzędzeń niezwiązanych z gospodarką drogową lub obsługą ruchu, uzgodnienie projektu z organem PSP i organem PIS, pozwolenie wodnoprawne, zezwolenie zarządcy drogi na lokalizację zjazdu z drogi publicznej, w zależności od okoliczności także: pozwolenie właściwego WKZ na PPR (zob. pkt 23.5.1 niniejszego Opracowania poniżej) lub stanowisko WKZ co do wniosku inwestora o PnB w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, zezwolenie na wycinkę drzew (zob. pkt V.9 niniejszego Opracowania), decyzja o wyłączeniu gruntu z produkcji rolnej lub leśnej (zob. pkt V.14 i 15 niniejszego Opracowania).

V

Dodatkowo, zgodnie z art. 8 PGiG, decyzje wydawane na podstawie tej ustawy, które dotyczą morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego, wymagają uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego, zaś decyzje, które dotyczą wyłącznej strefy ekonomicznej – z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej (obecnie MIR).

VI

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – **OPRACOWANIE PROJEKTU BUDOWLANEGO**

VII

Projektowanie stanowi wstępny etap procesu budowlanego. Projekt budowlany jest podstawowym elementem wniosku o PnB. Na etapie postępowania wyjaśniającego w sprawie wydania PnB jest on jednym z dokumentów prywatnych, zaś po zatwierdzeniu przez dyrektora OUG w PnB – staje się integralnym elementem tej decyzji.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2 Pr. Bud. projekt budowlany musi zostać opracowany m.in. w sposób zgodny z ustaleniami określonymi w decyzji WZ (albo DLICP), DŚU, lub pozwoleniu na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach

morskich, a projektant jest obowiązany do uzyskania wymaganych opinii, uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych w zakresie wynikającym z przepisów.

Należy zaznaczyć, że na gruncie Pr. Bud., inwestor, który spełnia warunki do uzyskania PnB, może żądać wydania poprzedzającej decyzję na budowę, odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego. Jest ona ważna na czas w niej oznaczony – jednak nie dłużej niż rok (art. 34 ust. 5 Pr. Bud.).

Krok drugi – WNIOSEK

Inwestor składa wniosek o wydanie PnB wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt f) poniżej.

Wzory wniosków o wydanie PnB, jak i wzory decyzji PnB określone są w Rozporządzeniu PnB.

Krok trzeci – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 §3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Kontroli właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej podlegają przede wszystkim te elementy/dokumenty wniosku, które zostały wymienione w art. 35 Pr. Bud. Zgodnie z art. 35 ust. 3 Pr. Bud., w razie naruszenia wymagań wniosku o PnB w powyższym zakresie, właściwy organ nakłada postanowieniem obowiązek usunięcia wskazanych nieprawidłowości, wskazując termin ich usunięcia. Po bezskutecznym upływie tego terminu organ wydaje decyzję o odmowie zatwierdzenia projektu i udzielenia PnB.

Art. 35 ust. 3 Pr. Bud. znajdzie zatem zastosowanie, gdy organ stwierdzi m.in.:

- niezgodność projektu budowlanego z ustaleniami MPZP lub WZ (albo DLICP), a także wymaganiami środowiskowymi, określonymi w szczególności w DŚU;
- niezgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi;
- niekompletność projektu budowlanego lub brak którejkolwiek z wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń;
- naruszenie obowiązku wykonania lub sprawdzenia projektu przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane.

Krok czwarty – WYDANIE DECYZJI

Postępowanie kończy się wydaniem PnB. Spełnienie przez wniosek o PnB wymagań, o których mowa w art. 35 ust. 1 Pr. Bud. oraz w art. 32 ust. 4 Pr. Bud. powoduje ten skutek, że właściwy organ nie może odmówić wydania PnB.

W PnB, w razie potrzeby, właściwy organ może jednak zawrzeć dodatkowe elementy decyzji, określone w art. 36 Pr. Bud., w tym w szczególności może określić szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych.

PnB wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 3 lata.

Decyzja jest doręczana stronie. Staje się ona ostateczna, jeśli nikt nie wniesie od niej odwołania w terminie 14 dni od doręczenia.

Z kolei w przypadku, gdy liczba stron przekracza 20 o wydaniu decyzji informuje się poprzez obwieszczenie i wówczas termin 14 dni liczy się od dnia ogłoszenia.

Nieistotne odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków PnB nie wymagają uzyskania decyzji o zmianie PnB i są dopuszczalne, pod warunkami określonymi w szczególności w art. 36a ust. 5 Pr. Bud.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
II

d) **Czas trwania procedury**

Wydanie PnB, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Istnieją poglądy prawne (orzecznictwo w tej kwestii nie jest jednolite), wg których w świetle art. 35 ust. 6 pkt 1 Pr. Bud. za maksymalny czas trwania postępowania można uznać okres 65 dni od złożenia wniosku, po którego przekroczeniu organowi wymierza się karę pieniężną za każdy dzień zwłoki.

III

e) **Wymagane dokumenty**

- IV
- V
- VI
- VII
1. Wniosek o wydanie PnB;
  2. Załączniki do wniosku, zgodnie z art. 33 ust. 2 Pr. Bud., w tym:
    - a) Cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 Pr., aktualnym na dzień opracowania projektu; nie dotyczy to jednak uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach procedury OOS albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 (tych opinii i uzgodnień nie trzeba do wniosku dołączać);
    - b) oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;
    - c) WZ albo DLICP, jeśli jest ona wymagana; pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich,
    - d) jeśli jest ono wymagane;
    - e) W przypadku obiektów zakładów górniczych, postanowienie o uzgodnieniu z organem administracji architektoniczno-budowlanej, o którym mowa w art. 82 ust. 2 Pr. Bud. (starosta) w zakresie:
      - linii zabudowy oraz elewacji obiektów budowlanych projektowanych od strony dróg, ulic, placów i innych miejsc publicznych;
      - przebiegu i charakterystyki technicznej dróg, linii komunikacyjnych oraz sieci uzbrojenia terenu, wyprowadzonych poza granice terenu zamkniętego, portów morskich i przystani morskich, a także połączeń tych obiektów do sieci użytku publicznego.
    - f) Specjalistyczną opinię wydaną przez osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną wskazaną przez właściwego ministra – w przypadkach wskazanych w art. 33 ust. 3 Pr. Bud., to jest w odniesieniu do obiektów, których wykonanie lub użytkowanie może stwarzać poważne zagrożenie dla użytkowników lub których projekty budowlane zawierają nowe, niesprawdzone w krajowej praktyce, rozwiązania techniczne, nieznaną podstawę w przepisach i Polskich Normach;
  3. DŚU, zgodnie z art. 72 ust. 3 Ustawy OOS (jeśli jej uzyskanie jest wymagane);
  4. Dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie PnB. Stawki opłat PnB różnią się. Dla obiektów budowlanych w ramach inwestycji związanych z pozyskiwaniem gazu ze złóż niekonwencjonalnych najczęściej znajdują zastosowanie następujące opłaty:
    - 1 zł – za każdy m² powierzchni użytkowej, z tytułu PnB na budowę budynku przeznaczonego na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza i leśna, nie więcej niż 539 zł;
    - 155 zł – z tytułu PnB na budowę innych budowli;
    - 91 zł – z tytułu PnB na budowę urządzeń budowlanych związanych z obiektem budowlanym;
    - 2.143 zł – z tytułu PnB na budowę sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, gazowych, cieplnych oraz dróg, z wyjątkiem dróg dojazdowych, dojeżdż do budynków i zjazdów z drogi, dłuższych niż 1 kilometr;
    - 47 zł – z tytułu zatwierdzenia projektu budowlanego.

Opłata w wysokości 2.143 zł jest jednocześnie najwyższą z opłat za PnB przewidzianych w UOS. W przypadku wydawania PnB obejmującego więcej niż jeden z wymienionych obiektów, opłatę skarbową pobiera się od każdego obiektu odrębnie.

5. W przypadku prowadzenia sprawy przed pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
6. W przypadku wniosku inwestora innego niż osoba fizyczna – odpis z KRS lub innego właściwego rejestru.

f) **Strony postępowania**

Zgodnie z art. 28 ust. 2 Pr. Bud. stronami w postępowaniu w sprawie PnB są: inwestor oraz właściciele, użytkownicy wieczystości lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu.

Udział organizacji społecznych (art. 31 KPA) jest – co do zasady – w postępowaniu w sprawie PnB wyłączony. Jednakże, gdy organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony. Aby to nastąpiło organizacja powinna wykazać, na podstawie przepisów szczególnych, że dane postępowanie wymaga udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

W postępowaniu o wydanie PnB najwięcej kontrowersji w praktyce budzi wyznaczenie kręgu stron przy pomocy „obszaru oddziaływania obiektu”. Obszar ten określa każdorazowo organ, który rozpoznaje wniosek o PnB. Dysponuje on w tym zakresie ustaleniami projektanta, jednak nie są one dla niego wiążące. art. 3 pkt 20 Pr. Bud. nakazuje definiować „obszar oddziaływania obiektu” z uwzględnieniem przepisów szczególnych. Gdy więc z tych odrębnych regulacji wynika ograniczenie w zagospodarowaniu, a zatem i w zabudowie sąsiednich nieruchomości, to należy przyjąć, że dana nieruchomość jest w obszarze oddziaływania zaplanowanego obiektu. Najczęstszym punktem odniesienia dla wyznaczenia obszaru oddziaływania obiektu są dla organów wydających PnB ustalenia procedury OOŚ.

Jeśli chodzi o czas trwania postępowania, stałą praktyką organów jest traktowanie 65-dniowego terminu wskazanego w art. 35 ust. 6 Pr. Bud. jako terminu właściwego do rozpoznania wniosku o PnB, mimo, że stanowi on jedynie cezurę do zastosowania sankcji za opieszałość organu.

23.2. Procedura zgłoszenia robót budowlanych

Dla rozpoczęcia robót nie jest wymagane ostateczne PnB, jeśli należą one do katalogu robót zwolnionych z tego obowiązku, zawartego w art. 29 Pr. Bud., dla których jednocześnie Pr. Bud. przewiduje zgłoszenie (art. 30 ust. 1 Pr. Bud.). I tak, zgodnie ze znowelizowaną od 1 stycznia 2015 r. treścią art. 29 ust. 1 pkt 28 oraz art. 30 ust. 1 pkt 1 Pr. Bud., budowa obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej w PGiG w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów nie wymaga uzyskania PnB, a jedynie dokonania przez inwestora zgłoszenia robót.

Zwracamy jednakże uwagę, że jednocześnie zgodnie z art. 29 ust. 3 Pr. Bud. uzyskania PnB „wymagają przedsięwzięcia, które wymagają przeprowadzenia procedury OOŚ lub przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000” – zgodnie z Ustawą OOŚ. Mając na względzie motywy Ustawy Zmieniającej, która znowelizowała również niektóre przepisy Pr. Bud. z dniem 1 stycznia 2015 r., jak również najbardziej prawdopodobną kwalifikację przedsięwzięcia polegającego na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż gazu niekonwencjonalnego jako przedsięwzięcia, które jednak nie wymaga przeprowadzenia procedury OOŚ (z uwagi na głębokość odwiertu nie przekraczającą 5000 m – zob. więcej pkt i) poniżej), tryb zgłoszenia robót budowlanych wydaje się stanowić podstawową procedurę, która zgodnie ze znowelizowanymi przepisami Pr. Bud. może i powinna znaleźć zastosowanie do budowy obiektów budowlanych służących do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów.

W okresie poszukiwania i rozpoznawania złóż gazu obowiązek zgłoszenia robót powinien zatem dotyczyć co do zasady wszystkich obiektów budowlanych służących bezpośrednio

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
II
poszukiwaniu i rozpoznawaniu złoża, w szczególności: obiektów i stałych instalacji technologicznych, w tym: instalacji osuszania, odrzucania i odsiarczania gazu; obiektów transportu kopaliny i płynów technologicznych; obiektów tłoczni gazu ziemnego; stałych dróg technologicznych; magazynów płynów złożowych i płynów technologicznych; obiektów i urządzeń przyodwiertowych (z wyjątkiem głowic eksploatacyjnych); fundamentów i konstrukcji wsporczych pod maszyny i urządzenia technologiczne; masztów kablowych i oświetleniowych (zob. katalog obiektów zawarty w §105 ust. 3 Rozporządzenia odwiertowego), jak również sieci technicznych, innych niż wcześniej wymienione wolno stojących instalacji przemysłowych lub urządzeń technicznych, składowisk odpadów, części budowlanych urządzeń technicznych, tymczasowych obiektów budowlanych, to jest obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w okresie krótszym niż ich trwałość techniczna, przewidzianych do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także co do zasady obiektów niepołączonych trwale z gruntem, jak barakowozy czy obiekty kontenerowe. Należy zaznaczyć, że pewne rodzaje planowanych działań, ze względu na swój rodzaj lub skalę, będą wymagały uzyskania DŚU, jeżeli stanowią przedsięwzięcie wymienione w §2 ust. 1 lub §3 ust. 1 Rozporządzenia OOS, nawet jeśli nie będzie wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

III
IV
Z kolei na etapie wydobywczym, jeśli uzyskanie PnB na całe przedsięwzięcie nie zostanie wymuszone nałożeniem przez organy obowiązku przeprowadzenia procedury OOS, procedura zgłoszenia robót może mieć zastosowanie, na zasadach analogicznych do innych przedsięwzięć, w odniesieniu m.in. do: tymczasowych obiektów budowlanych, niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu robót, ale nie później niż przed upływem 120 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu; przyłączy elektroenergetycznych i wodociągowych; ogrodzeń od strony dróg, ulic, placów, torów kolejowych i innych miejsc publicznych oraz ogrodzeń o wysokości powyżej 2,20 m; utwardzenia powierzchni gruntu na działkach budowlanych; wykonywania ujęć wód śródlądowych powierzchniowych o wydajności poniżej 50 m³/h oraz obudowy ujęć wód podziemnych; przebudowy dróg.

V
VI
VII
a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 30 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 28) Pr. Bud.; zwolnienie z obowiązku uzyskania PnB i obowiązek dokonania zgłoszenia budowy obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów;
- art. 30 ust. 2 Pr. Bud.; zakres zgłoszenia;
- art. 30 ust. 5-7; warunki rozpoczęcia robót, sprzeciw organu i jego skutki;
- art. 168 ust. 2 i art. 167 ust. 1 w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.; właściwość organów.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- (i) organy właściwe do przyjęcia zgłoszenia robót budowlanych:
- dyrektor OUG; ogólnie właściwy na podstawie art. 167 ust. 1 i 168 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.

- (ii) inne organy/instytucje zaangażowane w procedurę zgłoszenia robót budowlanych:

Zgodnie z art. 30 ust. 2 Pr. Bud., inwestor dołącza do zgłoszenia wymagane przepisami szczególnymi pozwolenia, uzgodnienia lub opinie innych organów. Przykładowo, będzie to uzyskanie stanowiska zarządcy drogi co do przebudowy istniejących w pasie drogowym obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych z gospodarką drogową lub obsługą ruchu, uzgodnienie projektu z organem PSP i organem PIS, pozwolenie wodnoprawne, zezwolenie zarządcy drogi na lokalizację zjazdu z drogi publicznej, w zależności od okoliczności także: PPR od właściwego WKZ (zob. pkt 23.5.1 niniejszego Opracowania poniżej) lub stanowisko WKZ co do wniosku inwestora o PnB w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, zezwolenie na wycinkę drzew lub krzewów (zob. pkt V.9 niniejszego Opracowania), decyzja o wyłączeniu gruntów z produkcji rolnej lub leśnej (zob. pkt V.14 i 15 niniejszego Opracowania).

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – ZGŁOSZENIE

Inwestor składa zgłoszenie robót budowlanych wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt e) poniżej, określając rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót oraz termin ich rozpoczęcia. Zgłoszenia należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 §3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia właściwy organ nakłada, w drodze postanowienia, na zgłaszającego obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia – wnosi sprzeciw, w drodze decyzji.

Krok trzeci – REAKCJA ORGANU

Organ, do którego zgłoszenie wpłynęło, obowiązany jest zbadać zamiar budowy objęty zgłoszeniem, dokonać jego faktycznej i prawnej oceny oraz przemilczeć zgłoszenie, jeżeli uzna, iż zamierzenie jest zgodne z prawem.

Jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia właściwy organ nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu, inwestor może przystąpić do wykonywania robót budowlanych, nie później jednak niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia. Organ nie ma ustawowego obowiązku oczekiwania na upływ 30-dniowego terminu w celu umożliwienia inwestorowi przystąpienia do wykonywania robót budowlanych. Może on bowiem wcześniej pisemnie powiadomić inwestora o ewentualnym braku zastrzeżeń co do zgłoszonego zamierzenia budowlanego.

Zgodnie z art. 30 ust. 6 Pr. Bud. właściwy organ wnosi sprzeciw w trzech przypadkach, a mianowicie:

- (i) jeżeli zgłoszenie dotyczy budowy lub wykonywania robót budowlanych objętych obowiązkiem uzyskania PnB;
- (ii) jeżeli budowa lub wykonywanie robót budowlanych objętych zgłoszeniem narusza ustalenia MPZP lub inne przepisy; oraz
- (iii) w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy budowy tymczasowego obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 12 Pr. Bud., w miejscu, w którym taki obiekt istnieje.

Ponadto, zgodnie z art. 30 ust. 7 Pr. Bud. właściwy organ może nałożyć w drodze decyzji obowiązek uzyskania PnB dla określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenia MPZP lub spowodować m.in. (i) zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia; (ii) pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków; (iii) wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

d) **Czas trwania procedury**

Organ ma zaledwie 30 dni na zgłoszenie sprzeciwu (włączając doręczenie decyzji w tym przedmiocie inwestorowi). Jego niezgłoszenie kończy postępowanie i umożliwia inwestorowi rozpoczęcie robót po bezskutecznym upływie 30 dni. Natomiast w przypadku zgłoszenia sprzeciwu przez organ, u którego podstaw legła kwalifikacja danych robót przez organ jako podlegających obowiązkowi uzyskania PnB, co do zasady otwiera się dla inwestora możliwość wystąpienia o wydanie PnB. W przypadku takiego wystąpienia, czas trwania procedury rządzonej jest regułami właściwymi dla wydania PnB (zob. pkt 23.1 f) niniejszego Opracowania).

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
II

e) **Wymagane dokumenty**

1. Zgłoszenie robót budowlanych;
2. Załączniki do wniosku, zgodnie z art. 30 ust. 2 Pr. Bud., w tym:
  - a) oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadany prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;
  - b) w zależności od potrzeb – odpowiednie szkice i rysunki;
  - c) pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami;
3. W przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
4. W przypadku wniosku inwestora innego niż osoba fizyczna – odpis z KRS lub innego właściwego rejestru.

III

f) **Strony postępowania**

W orzecznictwie przyjmuje się, że stroną w uproszczonym postępowaniu toczącym się na podstawie dokonanego zgłoszenia robót jest wyłącznie inwestor.

IV

g) **Komentarz**

Ustawa Zmieniająca nowelizująca Pr. Bud. z dniem od 1 stycznia 2015 r. w założeniu ma ułatwić proces poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów. W tym też celu do Pr. Bud. został dodany art. 29 ust. 1 pkt 28, który wyłącza z konieczności uzyskania PnB obiekty służące bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej PGiG w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów. Zgodnie natomiast ze zmienionym art. 30 ust. 1 pkt 1 Pr. Bud. budowa takich obiektów budowlanych objęta będzie jedynie obowiązkiem zgłoszenia.

Jednocześnie jednak nadal wymaga się PnB (art. 29 ust. 3 Pr. Bud.) dla przedsięwzięć, które wymagają procedury OOS oraz wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z Ustawą OOS. Nie sposób przewidzieć, jak z perspektywy Ustawy OOS właściwe organy będą kwalifikować przedsięwzięcie polegające na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż gazu niekonwencjonalnego przy ewentualnym zastosowaniu odwiertów o głębokości większej niż 5000 m (zgodnie z §3 ust. 1 pkt 43d Rozporządzenia OOS, procedura OOS nie jest wymagana dla odwiertów o głębokości do 5000 m; zob. też pkt V.3 Opracowania). W przypadku nałożenia obowiązku przeprowadzenia procedury OOS przez właściwy organ na podstawie art. 63 Ustawy OOS, mielibyśmy do czynienia z „przedsięwzięciem, które wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko”, a tym samym wymagać ono będzie uzyskania PnB, niezależnie od zwolnienia, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 28 Pr. Bud., jak również niezależnie od tego, czy dany zakres robót w przypadku przedsięwzięcia nie wymagającego takiej oceny pozwalałby na ich przeprowadzenie na podstawie zgłoszenia. Zastosowanie wówczas znajdzie procedura opisana w pkt 23.1 powyżej.

Z jednej strony znowelizowane Pr. Bud. zdejmuje zatem w sposób wyraźny obowiązek uzyskiwania PnB w odniesieniu do obiektów służących bezpośrednio do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów, a z drugiej strony PnB jest wymagane w przypadku, gdy dla danego przedsięwzięcia wymaga się procedury OOS lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000. Może to przyczynić się – wbrew idei znowelizowanej PGiG – do przedłużania procedur wskutek nałożenia na inwestorów, którzy podjęliby próbę zatwierdzenia zamierzenia inwestycyjnego drogą zgłoszenia, obowiązku uzyskania PnB.

V

VI

VII

23.3. Budowa przyłączy

Zarówno na cele prowadzenia robót budowlanych, jak i następnie robót geologicznych i innych działań w okresie poszukiwania i rozpoznawania złoża, niezbędne jest zapewnienie odpowiednich mediów na potrzeby placu budowy, a następnie zakładu prowadzącego roboty geologiczne i odwierty próbne. Biorąc pod uwagę potrzeby zakładu otworowego, najistotniejsze jest zasilanie energią elektryczną i zapewnienie dostaw wody.

Art. 29a Pr. Bud. umożliwia obecnie prowadzenie budowy przyłączy bez udziału i ingerencji organu administracji architektoniczno-budowlanej. Wydaje się, że stosowanie tej regulacji

powinno być dla inwestora szybsze i tańsze, a zatem dogodniejsze w porównaniu do procedury zgłoszenia robót i uzyskania PnB.

Alternatywą dla inwestora jest możliwość dokonania zgłoszenia na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 1a) Pr. Bud. Co do procedury zgłoszenia zob. pkt 23.2 niniejszego Opracowania, z zastrzeżeniem, że oprócz innych dokumentów dołączanych do takiego zgłoszenia, wymagane jest dodatkowo sporządzenie projektu zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonane przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane.

Budowa przyłączy może być też realizowana na podstawie PnB, jeżeli jest to sprzężone z budową obiektu budowlanego. Zgodnie bowiem z art. 33 ust. 1 Pr. Bud PnB dotyczy całego zamierzenia budowlanego. Skoro zatem inwestor ubiega się o pozwolenie budynku wraz z przyłączami, to może objąć całość zamierzenia jednym wnioskiem o wydanie PnB, czyli zarówno budynek, jak i przyłącza do niego. W takim przypadku całość zamierzenia zawiera się w projekcie budowlanym, a projekt budowlany podlega zatwierdzeniu w decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 34 ust. 4 Pr. Bud). Nie jest jednak dopuszczalne wydanie PnB dla samych przyłączy (z wyjątkiem sytuacji określonej w art. 30 ust. 7 Pr. Bud.). Procedurę uzyskania PnB prezentujemy w pkt 23.1.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 29a w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 20 oraz art. 30 ust. 1 pkt 1 Pr. Bud.; zwolnienie z obowiązku uzyskania PnB i możliwość budowy bez zgłoszenia robót, przy zachowaniu określonych przepisem wymagań;
- art. 7 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego;
- Rozporządzenie Przyłączeniowe;
- art. 15 ust. 2 – ust. 3 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę; podział kosztów budowy przyłączy do sieci,
- inne przepisy techniczne i normy budowlane.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne – w odniesieniu do przyłącza wody;
- przedsiębiorstwo energetyczne – w odniesieniu do przyłącza energetycznego.

c) **Przebieg procedury**

Na gruncie Pr. Bud. w celu budowy przyłączy w omawianym trybie na inwestora nałożono jedynie obowiązek sporządzenia planu sytuacyjnego na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Plan sytuacyjny może wykonać osoba nieposiadająca uprawnień budowlanych o odpowiedniej specjalności. Musi ona jednak pamiętać, że plan powinien uwzględniać wymagania zawarte w warunkach przyłączenia otrzymanych od gestorów sieci (np. miejsce lokalizacji wodomierza, przekroje rur itp.). Pomimo zatem uproszczenia procedury realizacji przyłączy wskazane by było, aby plan sytuacyjny, o którym mowa w przepisie art. 29a ust. 1 Pr. Bud., został przygotowany przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia budowlane lub geodetę, albo przynajmniej osobę posiadającą odpowiednią wiedzę w tym zakresie. Mając jednakże na uwadze fakt, że mapy są tylko podstawą do wykonania dokumentacji technicznej, a przy zgłoszeniu wymagane jest dodatkowo sporządzenie projektu zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonane przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane, należy brać pod uwagę wymóg wykonania dokumentacji budowy przyłączy przez osoby do tego właściwe.

Pr. Bud. nie reguluje natomiast innych kwestii związanych z realizacją takich przyłączy, odsyłając do przepisów Prawa Energetycznego oraz Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę. Zob. w tym zakresie pkt V.6.4 oraz 7 niniejszego Opracowania. Należy nadmienić, iż do budowy przyłączy w omawianym trybie stosuje się również przepisy techniczne i normy budowlane.

23.4. Procedura oddania obiektu budowlanego do użytkowania

Co do zasady do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane PnB, można przystąpić po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji.

I

II

III

IV

V

VI

VII

Jednakże w pewnych przypadkach określonych w art. 55 Pr. Bud. przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać PnU. Wymóg ten obejmuje m.in. sytuacje, gdy obiekt należy do jednej z wymienionych w art. 55 pkt 1 i załączniku do Pr. Bud. kategorii obiektów lub też gdy przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Do kategorii obiektów wymagających uzyskania PnU należą m.in.:

- (i) budynki przemysłowe, takie jak budynki służące energetyce, obiekty magazynowe, takie jak budynki składowe, hangary, wiaty;
- (ii) place składowe, postojowe, składowiska odpadów, (iii) obiekty służące do korzystania z zasobów wodnych, jak np. ujęcia wód śródlądowych, budowle zrzutów wód i ścieków, pompownie, oczyszczalnie ścieków;
- (iii) wolno stojące kominy i maszty.

Spośród obiektów zakładu górniczego otworowego obowiązek uzyskania PnU może zatem dotyczyć przykładowo: obiektów warsztatowych i magazynowych; magazynów płynów złożowych i płynów technologicznych; budynków stacji elektroenergetycznych oraz sieci wysokiego i średniego napięcia; masztów kablowych i oświetleniowych czy obiektów pompowni wód złożowych.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 54 Pr. Bud.; źródło obowiązku zawiadomienia o zakończeniu budowy;
- art. 55 Pr. Bud.; przypadki wymagające uzyskania PnU;
- art. 56 Pr. Bud.; zawiadomienie PIS i PSP o zakończeniu budowy;
- art. 57 Pr. Bud.; dokumenty dołączane do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o PnU;
- art. 59 ust. 1 – 6 Pr. Bud.; wydanie PnU;
- art. 59 ust. 7; strona postępowania;
- art. 59a – 59g Pr. Bud.; obowiązkowa kontrola obiektu;
- art. 168 ust. 2, 169 ust. 2 i art. 167 ust. 1 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.; właściwość organów.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- (i) organy właściwe do wydania PnU i przyjęcia zgłoszenia zakończenia robót:
  - dyrektor OUG; ogólnie właściwy na podstawie art. 167 ust. 1 i 168 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.
- (ii) inne organy zaangażowane w proces uzyskiwania PnU:
  - państwowy powiatowy inspektor sanitarny (art. 12 Ustawy o PIS) jako co do zasady właściwy organ PIS, o którym mowa w art. 56 ust. 1 Pr. Bud.;
  - komendant powiatowy (miejski) PSP (art. 11a Ustawy o PSP) jako właściwy organ PSP, o którym mowa w art. 56 ust. 1 Pr. Bud.

Dodatkowo, zgodnie z art. 8 PGiG, decyzje wydawane na podstawie tej ustawy, które dotyczą morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego, wymagają uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego, zaś decyzje, które dotyczą wyłącznej strefy ekonomicznej – z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej (obecnie MIR).

c) **Przebieg procedury**

Jak wspomniano w pkt a) powyżej, przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego, dla którego wymagane było PnB, może nastąpić albo po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, albo – w przypadku gdy inwestor ma obowiązek uprzedniego uzyskania PnU – po jego uzyskaniu. Mimo pewnych podobieństw między oboma trybami na etapie złożenia odpowiednio wniosku lub zawiadomienia, procedurę uzyskania PnU cechuje większy stopień złożoności, stąd tryby te prezentujemy jako osobne warianty opisywanej procedury: wariant 1 – procedura uzyskania PnU i wariant 2 – procedura zawiadomienia o zakończeniu budowy.

(i) WARIANT 1 – PROCEDURA UZYSKANIA PnU

Krok pierwszy – ZAWIADOMIENIE PIS I PSP O ZAKOŃCZENIU BUDOWY

Inwestor zobowiązany do uzyskania PnU ma obowiązek zawiadomić organy PIS i PSP wymienione w pkt e) (ii) powyżej o zakończeniu budowy obiektu budowlanego i zamiarze przystąpienia do jego użytkowania. Ww. organy mogą zająć stanowisko tylko w kwestii zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym.

Niezajęcie stanowiska przez organy PIS i PSP w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zakończeniu budowy, traktuje się jak niezgłoszenie sprzeciwu lub uwag.

Krok drugi – WNIOSEK

Inwestor składa wniosek o wydanie PnU wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt g) poniżej.

Krok trzeci – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 §3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Inwestor jest obowiązany uzupełnić dokumenty wymienione w pkt e) poniżej, w wyniku ich sprawdzenia przez właściwy organ, okaże się, że są one niekompletne lub posiadają braki i nieścisłości.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Należy mieć również na uwadze art. 59 ust. 5 Pr. Bud, który stanowi, że właściwy organ, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, odmawia wydania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego w przypadku niespełnienia wymagań określonych w ust. 1 i w art. 57 ust. 1-4.

Krok czwarty – OBOWIĄZKOWA KONTROLA

Wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie stanowi wezwanie właściwego organu do przeprowadzenia obowiązkowej kontroli budowy.

Na takie wezwanie właściwy organ przeprowadza obowiązkową kontrolę budowy w celu stwierdzenia prowadzenia jej zgodnie z ustaleniami i warunkami określonymi w PnB. Kontrola ta obejmuje w szczególności sprawdzenie:

- (i) zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu;
- (ii) zgodności obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym, w zakresie m.in. charakterystycznych parametrów technicznych: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji, zasadniczych elementów wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem;
- (iii) uporządkowania terenu budowy.

Właściwy organ przeprowadza obowiązkową kontrolę przed upływem 21 dni od dnia doręczenia wezwania inwestora. O terminie kontroli organ zawiadamia inwestora w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Inwestor jest obowiązany uczestniczyć w kontroli w tak wyznaczonym terminie.

W przypadku stwierdzenia w trakcie obowiązkowej kontroli nieprawidłowości w zakresie spełnienia warunków podlegających kontroli, o których mowa w art. 59a ust. 2 Pr. Bud., organ wymierza karę, na podstawie art. 59f i 59g Pr. Bud.

Krok piąty – WYDANIE DECYZJI

Po przeprowadzeniu obowiązkowej kontroli właściwy organ wydaje decyzję w sprawie PnU obiektu budowlanego.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I Organ, z zastrzeżeniem następnego akapitu, odmawia wydania PnU w przypadku niespełnienia wymagań podlegających obowiązkowej kontroli lub dotyczących zakresu i treści dokumentów wymaganych zgodnie z pkt g) poniżej. Organ przeprowadza wówczas postępowanie legalizacyjne na podstawie stosowanego odpowiednio art. 51 Pr. Bud.

II Rozstrzygnięcie właściwego organu w kwestii PnU jest, co do zasady, bezwarunkowe. Właściwy organ może jednak w wydanym przez siebie PnU obiektu budowlanego określić warunki użytkowania tego obiektu albo uzależnić jego użytkowanie od wykonania, w oznaczonym terminie, określonych robót budowlanych. Jeżeli organ stwierdzi, że obiekt budowlany spełnia warunki podlegające obowiązkowej kontroli, pomimo niewykonania części robót wykończeniowych lub innych robót budowlanych związanych z obiektem, w wydanym PnU może określić termin wykonania tych robót.

PnU właściwy organ przesyła niezwłocznie m.in. organowi, który wydał decyzję o WZ lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich.

III Zgodnie z ogólnymi zasadami postępowania wg KPA, PnU jest doręczane stronie. Staje się ostateczne, jeśli nie zostanie wniesione odwołanie w terminie 14 dni od doręczenia. Zgodnie z treścią art. 55 Pr. Bud. dopiero ostateczne PnU umożliwia inwestorowi zgodne z prawem przystąpienie do użytkowania obiektu.

(ii) WARIANT 2 – PROCEDURA ZAWIADOMIENIA O ZAKOŃCZENIU BUDOWY

Krok pierwszy – ZAWIADOMIENIE

IV Inwestor składa do organu zawiadomienie o zakończeniu budowy wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt e) poniżej.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zob. krok trzeci w wariantcie 1 (pkt (i) powyżej).

Krok trzeci – REAKCJA ORGANU

V Organ nie reaguje sprzeciwem na zawiadomienie, jeśli uzna, iż budowa spełnia kryteria umożliwiające przystąpienie do użytkowania. Brak reakcji organu w terminie 21 od doręczenia mu zawiadomienia oznacza zgodę na użytkowanie obiektu (tzw. „zgoda milcząca”). Organ również może wyrazić na piśmie swoje stanowisko przed upływem ww. terminu.

Zgłoszenie sprzeciwu przez właściwy organ następuje w formie decyzji administracyjnej. Zgłoszenie sprzeciwu jest możliwe w szczególności, gdy organ stwierdzi, że zgłoszony przez inwestora obiekt budowlany został wykonany z naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu na budowę. Po zgłoszeniu sprzeciwu powinny być niezwłocznie podjęte czynności legalizacyjne, o których mowa w art. 51 Pr. Bud.

d) Czas trwania procedury

VI Wydanie PnU, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Procedura zawiadomienia o zakończeniu budowy przewiduje natomiast 21 dni na ewentualne zgłoszenie sprzeciwu przez organ.

e) Wymagane dokumenty

1. Zawiadomienie o zakończeniu budowy albo wniosek o wydanie PnU;
2. Załączniki, zgodnie z art. 57 Pr. Bud., w tym:
  - a) oryginał dziennika budowy;
  - b) oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami oraz

- o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, a także – w razie korzystania – drogi, ulicy, sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu;
- c) protokoły badań i sprawdzeń;
  - d) inwentaryzacja geodezyjna powykonawcza;
  - e) potwierdzenie, zgodnie z odrębnymi przepisami, odbioru wykonanych przyłączy;
  - f) kopia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, o którym mowa w art. 5 ust. 3-7 Pr. Bud., jeśli jest wymagane; zgodnie z art. 5 ust. 7 Pr. Bud. wymogu uzyskania świadectwa charakterystyki energetycznej nie stosuje się przykładowo do budynków przemysłowych o zapotrzebowaniu na energię nie większym niż 50 kWh/m²/rok i wolnostojących o powierzchni użytkowej poniżej 50 m²;
  - g) w przypadku wniosku o PnU – oświadczenia o braku sprzeciwu lub uwag ze strony organów wymienionych w pkt c) (ii) powyżej;
3. Dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie PnU (aktualnie stanowi ona 25% stawek należnych za wydanie PnB – zob. pkt 23.1 g) powyżej);
  4. W przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie w wysokości 17 zł).
- f) **Strony postępowania**
Zgodnie z art. 59 ust. 7 Pr. Bud. stroną w postępowaniu w sprawie PnU jest wyłącznie inwestor.

g) **Komentarz**

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z brzmieniem art. 54 i 55 Pr. Bud. obowiązek zawiadomienia o zakończeniu budowy lub – jeśli zgodnie z art. 55 Pr. Bud. wymagane jest uzyskanie PnU – obowiązek uzyskania PnU są ściśle skorelowane z uprzednim obowiązkiem uzyskania PnB na wzniesienie danego obiektu budowlanego. Oznacza to, że w odniesieniu do robót budowlanych nie polegających na wznoszeniu obiektów (choćby dotyczył ich obowiązek uzyskania PnB), jak również w odniesieniu do obiektów, na wzniesienie których nie jest wymagane PnB, inwestor nie ma obowiązku uzyskania PnU.

W konsekwencji, ze względu wyłączenie zawarte w art. 29 ust. pkt 28) Pr. Bud. (w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2014 r. poz. 1133) obowiązek uzyskania PnB (a zatem i PnU) co do zasady nie powinien dotyczyć obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów regulowanej PGiG, które będą za to podlegać procedurze zgłoszenia robót (zob. pkt 23.2 niniejszego Opracowania). Z kolei z uwagi na wysoce prawdopodobny wymóg uzyskania PnB na przedsięwzięcie na etapie wydobywczym, procedura PnU będzie miała przede wszystkim zastosowanie na tym etapie działalności zakładu.

Ustalenie, czy dla danego obiektu wymagane jest zawiadomienie o zakończeniu budowy albo uzyskanie PnU ma istotne znaczenie ze względu na przewidzianą przepisami sankcję z tytułu przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego lub jego części z naruszeniem przepisów statuujących ww. obowiązki (tj. art. 54 i 55 Pr. Bud.). W przypadku takiego naruszenia organ wymierza karę z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego. Do kary tej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar wymierzanych wskutek wyników obowiązkowej kontroli na podstawie art. 59f ust. 1 (zob. powyżej pkt e) (ii), krok czwarty), z tym że stawka opłaty z tytułu przystąpienia do użytkowania bez zawiadomienia albo bez uzyskania PnU podlega dziesięciokrotnemu podwyższeniu.

Jeśli chodzi o bieg 21-dniowego terminu na zgłoszenie przez organ sprzeciwu co do przystąpienia do użytkowania obiektu po złożeniu przez inwestora zawiadomienia o zakończeniu budowy, warto podkreślić, że w myśl najnowszego orzecznictwa, termin do zgłoszenia sprzeciwu obejmuje także doręczenie stronie stosownej decyzji.

Niezależnie od obowiązków inwestora związanych z zakończeniem budowy nałożonych wyżej przytoczonymi przepisami Pr. Bud., z uwagi na wysokość wież lub masztów wiertniczych należy zwrócić uwagę, że obiekty budowlane stanowiące przeszkody lotnicze w rozumieniu ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1393, z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania

I

II

III

IV

V

VI

VII

I
przeszkód lotniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 130, poz. 1193, z późn. zm.) powinny być niezwłocznie zgłoszone Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego i organowi nadzoru nad lotnictwem wojskowym oraz oznakowane. Dodatkowo, zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym podlegają wszystkie stałe lub tymczasowe obiekty budowlane o wysokości 50 m i więcej. Wymagane ww. przepisami informacje o przeszkodzie lotniczej zgłasza się na co najmniej 2 miesiące przed przewidywanym terminem ukończenia budowy przeszkody o wysokości do 100 m powyżej poziomu terenu lub przewidywanym terminem osiągnięcia wysokości 100 m powyżej poziomu terenu i wysokości całkowitej.

II 23.5. Pozwolenie na badania archeologiczne; pozwolenie na roboty budowlane przy lub w otoczeniu zabytków; odkrycie przedmiotu, który może być zabytkiem

III 23.5.1. Procedura uzyskania pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych lub wykonywanie robót budowlanych przy lub w otoczeniu zabytków

IV
Dokonywanie prac przy lub w otoczeniu zabytków wpisanych do rejestru zabytków czy też planowych badań archeologicznych w procesie poszukiwania i rozpoznawania złóż, a następnie również wydobywania węglowodorów wydaje się stosunkowo mało prawdopodobne, choć nie całkowicie wykluczone. Zwłaszcza prowadzenie robót budowlanych bezpośrednio przy zabytkach najpewniej będzie przypadkiem wyjątkowym. Niemniej, z uwagi na wskazany w SOPZ wymóg przeprowadzenia analiz procedur zmierzających do wydania pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych oraz wykonywanie robót przy i w otoczeniu zabytków wpisanych do rejestru zabytków, poniżej opisujemy tę procedurę.

V a) Podstawy prawne procedury

- art. 31; obowiązek poniesienia kosztów badań archeologicznych;
- art. 36-37 UOZOZ; wymóg i tryb wydawania PPR;
- art. 73-82b UOZOZ; dotacja na dofinansowanie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz dotacja na przeprowadzenie badań archeologicznych;
- §1, §2, §4, §8-11, §15, §19-21 Rozporządzenia konserwatorskiego; właściwość organów i szczegółowe warunki wydawania PPR;
- Rozporządzenie ws. dotacji na badania archeologiczne;
- Rozporządzenie ws. dotacji na roboty budowlane;
- art. 30 ust. 7 pkt. 2 Pr. Bud.; wymóg PnB zamiast zgłoszenia robót z uwagi na ochronę zabytków.

VI b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- WKZ właściwy dla miejsca położenia zabytku (art. 36 ust. 1 UOZOZ oraz §2 ust. 1 Rozporządzenia konserwatorskiego);
- dyrektor urzędu morskiego właściwy dla miejsca prowadzenia badań archeologicznych na polskich obszarach morskich, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków właściwym dla miejsca siedziby urzędu morskiego (art. 36 ust. 2 UOZOZ oraz §2 ust. 2 Rozporządzenia konserwatorskiego);
- MK, w sprawie dotacji na badania archeologiczne i dotacji na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanych do rejestru zabytków (art. 74 pkt 1 i art. 82a ust. 1 UOZOZ, §2 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia ws. dotacji na prowadzenie robót oraz §3 ust. 1 Rozporządzenia ws. dotacji na badania archeologiczne).

VII c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor składa wnioski o uzyskanie PPR spełniający wymagania szczegółowo określone w Rozporządzeniu konserwatorskim, przykładowo w jego: §4 (dla wniosku o PPR przy zabytku

wpisany do rejestru zabytków), §8 (dla wniosku na podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru zabytków), §9 (dla wniosku o pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych), §10 (dla wniosku o PPR w otoczeniu zabytku), wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt e) poniżej.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

W przypadku braków formalnych wniosku organ powinien wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania (art. 64 KPA).

Krok trzeci – WYDANIE PPR

Postępowanie kończy się wydaniem odpowiedniego PPR.

PPR może określać warunki, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku. Dodatkowe warunki lub obowiązki określone zostały w Rozporządzeniu konserwatorskim, przykładowo w: §15 (dla PPR przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków), §20 (dla pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych), § 21 (dla PPR w otoczeniu zabytku).

Krok czwarty – DOTACJA

Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający m.in. z prawa własności, użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje m.in. prowadzenie robót budowlanych przy tym zabytku.

Należy także zwrócić uwagę na specyficzne uregulowania art. 31 UOZOZ, które nakładają na osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną, które zamierzają realizować:

- roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń MPZP lub znajdującym się w ewidencji WKZ; albo
- roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego,
- obowiązek pokrycia kosztów badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala WKZ w drodze decyzji. Egzemplarz dokumentacji ww. badań podlega, po ich zakończeniu, nieodpłatnemu przekazaniu WKZ.

Udzielenie dotacji nie będzie dotyczyć każdego przypadku ponoszenia przez inwestora kosztów związanych z realizacją jego obowiązku finansowania badań archeologicznych nałożonych UOZOZ, gdyż UOZOZ przewiduje udzielenie dotacji w ramach uznania organu jedynie na prowadzenie określonych prac lub co prawda obligatoryjnie, lecz jedynie przy odpowiedniej skali ponoszonych kosztów.

Mianowicie, jeśli koszt planowanych badań archeologicznych, o których mowa w kroku trzecim powyżej, przekracza 2% kosztów planowanych działań MK udziela dotacji na przeprowadzenie tych badań do wartości różnicy pomiędzy kosztami planowanych badań i ich dokumentacji, a kosztami stanowiącymi 2% kosztów planowanych działań, na podstawie zawartej z wnioskodawcą umowy.

Ponadto, osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie m.in. robót budowlanych przy tym zabytku. Dotacja taka może być udzielona przez MK lub WKZ, na podstawie umowy zawartej z podmiotem wnioskującym o dotację. Udzielenie dotacji nie następuje zatem w trybie KPA.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I UOZOZ określa procentowy próg dofinansowania (co do zasady do 50% nakładów koniecznych) i przedmiot takich nakładów podlegających dofinansowaniu. Możliwe jest przyznanie dotacji w odniesieniu do robót, które dopiero mają być przeprowadzone, jak i robót budowlanych, które zostały przeprowadzone w okresie 3 lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji.

Dotacja na roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być również udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale, w wysokości do 100% nakładów koniecznych.

II d) **Czas trwania procedury**

Wydanie PPR, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

III Procedowanie w kwestii dotacji nie jest rządzone przepisami KPA. Zgodnie z Rozporządzeniem ws. dotacji na badania archeologiczne, wniosek o udzielenie dotacji jest rozpatrywany w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia kompletnego wniosku. Również zgodnie z Rozporządzeniem ws. dotacji na roboty budowlane rozpatrzenie wniosku o taką dotację powinno nastąpić w okresie 2-3 miesięcy. W obu przypadkach następnie zawierana jest umowa z wnioskodawcą o udzielenie dotacji.

IV e) **Wymagane dokumenty**

Szczegółowy rodzaj dokumentacji jest zależny od przedmiotu danego wniosku o PPR; wymogi w tym zakresie określa Rozporządzenie konserwatorskie. Co do zasady, dokumentacja wniosku obejmuje:

- wniosek;
- załączniki do wniosku, zgodnie z odpowiednimi przepisami Rozporządzenia konserwatorskiego, w tym:
  1. projekt budowlany lub jego część w zakresie niezbędnym do oceny wpływu planowanych robót budowlanych na zabytek, program odpowiednio robót budowlanych w otoczeniu zabytku, na podejmowanie innych działań albo badań archeologicznych;
  2. dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem, albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu;
- w przypadku wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych dołącza się ponadto w szczególności:
  1. dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę prowadzącą badania archeologiczne wymaganych kwalifikacji;
  2. mapę topograficzną w skali 1:10.000 albo większej umożliwiającej lokalizację nieruchomego zabytku archeologicznego, a w odniesieniu do polskich obszarów morskich morską mapę nawigacyjną, z zaznaczonym miejscem planowanych badań archeologicznych;
  3. dokument potwierdzający gotowość muzeum lub innej jednostki organizacyjnej do przyjęcia zabytków archeologicznych odkrytych w trakcie prowadzenia badań archeologicznych;
  4. oświadczenie osoby prowadzącej badania archeologiczne o posiadaniu środków finansowych na przeprowadzenie tych badań w zakresie określonym w programie badań archeologicznych;
  5. opis sposobu uporządkowania terenu po zakończeniu badań archeologicznych.
- dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie PPR – 82 zł;
- w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie w wysokości 17 zł);
- w przypadku wniosku inwestora innego niż osoba fizyczna – odpis z KRS lub innego właściwego rejestru.

VII Wymogi dokumentacyjne dla wniosku o dotację zawarte są odpowiednio w Rozporządzeniu ws. dotacji na badania archeologiczne i Rozporządzeniu ws. dotacji na roboty budowlane.

f) **Strony postępowania**

Zgodnie z art. 28 KPA stroną postępowania jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowania albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Stroną postępowania o wydanie PPR jest przede wszystkim inwestor.

Udział w postępowaniu organizacji społecznych odbywa się na zasadach ogólnych, tj. zgodnie z art. 31 KPA. Oznacza to, że organizacja społeczna może być dopuszczona do udziału w postępowaniu, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

g) **Komentarz**

Odnosząc się do konieczności finansowania przez inwestora badań archeologicznych i poniesienia kosztów dokumentacji tych badań należy pamiętać o ustawowej gwarancji dla inwestora, zgodnie z którą zobowiązany jest on do poniesienia jedynie kosztów tych badań, które są niezbędne w celu ochrony danych zabytków. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych jest przy tym ustalany przez WKZ w drodze decyzji. WKZ ustala te badania jedynie w tym zakresie, w jakim roboty budowlane lub ziemne zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny. Jeśli więc WKZ wyda wadliwą decyzję, to może ona być skarżona przez inwestora jako oddzielne rozstrzygnięcie, niezależne od PPR.

Inwestor powinien również mieć na uwadze, że jeżeli budowa danego obiektu lub wykonanie robót budowlanych mogłyby spowodować pogorszenie stanu zachowania zabytków, to właściwy organ może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek uzyskania PnB również w sytuacjach, gdy wymagane jest jedynie zgłoszenie robót (art. 30 ust. 7 pkt 2 Pr. Bud). Tym samym, w procesie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorowych może potencjalnie zaistnieć sytuacja, gdy mimo ogólnej możliwości prowadzenia robót na podstawie zgłoszenia (zob. pkt 23.2 niniejszego Opracowania) nałożona zostanie na inwestora konieczność uzyskania PnB z uwagi na odkrycie zabytku na terenie prowadzenia robót.

23.5.2. Procedura związana z odkryciem przedmiotu, który może być zabytkiem

UOZOZ przewiduje sytuacje, gdy w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, dochodzi do odkrycia przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem (art. 32 UOZOZ). Jest to najbardziej prawdopodobna sytuacja regulowana UOZOZ, jaka może nastąpić zarówno na etapie poszukiwawczo-rozpoznawczym, jak i w trakcie prac wydobywczych dotyczących złóż gazu niekonwencjonalnego. Wówczas zastosowanie miałby specyficzny tryb postępowania opisany poniżej.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 32 UOZOZ.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- WKZ (art. 32 ust. 3-8 UOZOZ) właściwy dla miejsca położenia zabytku;
- właściwy dyrektor urzędu morskiego (art. 32 ust. 10 UOZOZ) – w przypadku odkrycia przedmiotu, który może być zabytkiem, na polskich obszarach morskich.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – DZIAŁANIA PODMIOTU PROWADZĄCEGO ROBOTY

W przypadku odkrycia przedmiotu, który może być zabytkiem, prowadzący roboty budowlane lub ziemne jest obowiązany:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;

niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego WKZ, a jeśli nie jest to możliwe – właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta), który jest zobowiązany niezwłocznie, nie dłużej niż w terminie 3 dni, przekazać WKZ przyjęte zawiadomienie.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I

Krok drugi – OGŁĘDZINY PRZEZ WKZ

WKZ jest obowiązany, w terminie 5 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, do dokonania oględzin odkrytego przedmiotu. Jeżeli w w/w terminie WKZ nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

II

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI PRZEZ WKZ

Po dokonaniu oględzin WKZ wydaje decyzję:

- pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot nie jest zabytkiem;
- pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot jest zabytkiem, a kontynuacja robót nie doprowadzi do jego zniszczenia lub uszkodzenia;
- nakazującą dalsze wstrzymanie robót i przeprowadzenie, na koszt podmiotu finansującego te roboty, badań archeologicznych w niezbędnym zakresie.

Roboty nie mogą być wstrzymane na okres dłuższy niż miesiąc od dnia doręczenia ww. decyzji. Jeżeli w trakcie badań archeologicznych zostanie odkryty zabytek posiadający wyjątkową wartość, WKZ może wydać decyzję o przedłużeniu okresu wstrzymania robót. Okres wstrzymania robót nie może być jednak dłuższy niż 6 miesięcy od dnia doręczenia w/w decyzji.

III

Krok czwarty – DOTACJA NA BADANIA ARCHEOLOGICZNE

Zgodnie z art. 82a ust. 2 UOZOZ, możliwość uzyskania dotacji na badania archeologiczne dotyczy również przypadku, gdy konieczność przeprowadzenia badań wyniknie z uwagi na niespodziewane odkrycie nieznanego wcześniej zabytku archeologicznego, o ile tylko zabytek ten zostanie najpierw wpisany do rejestru lub ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz dojdzie do ustalenia zakresu i rodzaju badań archeologicznych, które winny przy nim zostać przeprowadzone. W zakresie procedury udzielenia dotacji w takim przypadku – zob. pkt 23.5.1 krok czwarty niniejszego Opracowania powyżej.

IV

Krok piąty – DECYZJA O KONTYNUACJI ROBÓT

Po zakończeniu badań archeologicznych, o których mowa powyżej, WKZ wydaje decyzję pozwalającą na kontynuację przerwanych robót.

V

d) Czas trwania procedury

Łączny czas postępowania związanego z dokonaniem niespodziewanego odkrycia zabytku może potencjalnie obejmować okres nawet 6 – 9 miesięcy.

e) Wymagane dokumenty

Postępowanie związane z odkryciem przedmiotu, który może być zabytkiem, jest prowadzone przez WKZ z urzędu, na skutek zawiadomienia dokonanego przez inwestora. Stąd, w toku postępowania WKZ może zażądać od inwestora jako strony przedłożenia niezbędnych do przeprowadzenia postępowania dokumentów, jako jednego z środków dowodowych przewidzianych w KPA. Zasadniczo dokumentami wymaganymi po stronie inwestora w tym postępowaniu są:

- zawiadomienie właściwego organu o odkryciu przedmiotu;
- dokumentacja badań archeologicznych, do których przeprowadzenia zobowiązany został inwestor.

VI

f) Strony postępowania

Zgodnie z art. 28 KPA Stroną postępowania jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowania albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

VII

Stroną postępowania jest przede wszystkim inwestor.

Udział w postępowaniu organizacji społecznych odbywa się na zasadach ogólnych, tj. zgodnie z art. 31 KPA. Oznacza to, że organizacja społeczna może być dopuszczona do udziału w postępowaniu, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

g) **Komentarz**

Odkrycie przedmiotu, który może być zabytkiem, będzie prawdopodobnie najczęstszą sytuacją skutkującą zastosowaniem UOZOZ do działań inwestorów poszukujących lub rozpoznających, jak również wydobywających złoża węglowodorów. Z uwagi na stosunkowo długi czas trwania procedury następującej po takim odkryciu, co jest związane z koniecznością wstrzymania robót budowlanych i przeprowadzenia badań archeologicznych, może ona stanowić istotną niedogodność dla Przedsiębiorców. Należy mieć również na względzie obowiązek finansowania przez inwestorów prac archeologicznych ewentualnie przeprowadzanych w ramach tej procedury, częściowo jedynie złączonej z możliwością uzyskania dotacji.

I

II

III

IV

V

VI

VII

VI. ETAP LIKWIDACJI ZAKŁADU GÓRNICZEGO/ WYKONUJĄCEGO ROBOTY GEOLOGICZNE

1. Tworzenie funduszu likwidacji zakładu górniczego

Procedura znajduje zastosowanie do tworzenia funduszu likwidacji zakładu górniczego, a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – funduszu likwidacji zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym.

a) Podstawy prawne procedury

- PGiG, art. 86, art. 128, art. 129 ust. 3, art. 164 ust. 1 i 2, art. 168 ust. 1;
- ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 851) („Ustawa CIT”);
- ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 361) („Ustawa PIT”);
- KPA.

b) Organy właściwe do przeprowadzenia procedury

- dyrektor OUG;
- wójt (burmistrz, prezydent miasta) jako organ opiniodawczy przy likwidacji funduszu.

c) Przebieg procedury

Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż ma obowiązek utworzyć fundusz likwidacji zakładu górniczego i gromadzić na nim środki w postaci gotówki (na wyodrębnionym rachunku bankowym), bonów skarbowych lub obligacji emitowanych bądź gwarantowanych przez Skarb Państwa. W przypadku wydobywania kopalin metodą otworów wiertniczych przedsiębiorca winien przeznaczyć na fundusz równowartość nie mniej niż 3% odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego, ustalanych zgodnie z przepisami o podatku dochodowym, w terminie miesiąca po zakończeniu roku obrotowego. Obowiązek przeznaczania środków na fundusz powstaje od chwili wymagalności opłaty eksploatacyjnej i ustaje z dniem rozpoczęcia likwidacji zakładu górniczego. Likwidacja jednak tylko części zakładu górniczego nie zwalnia z obowiązku dokonywania wpłat w zakresie pozostałej części tego zakładu.

Przedsiębiorca może utworzyć wspólny fundusz likwidacji zakładu górniczego dla więcej niż jednego zakładu górniczego.

Środki funduszu stanowią koszty uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym i mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego.

Wypłaty z funduszu mogą być rozpoczęte po przedstawieniu prowadzącemu rachunku do decyzji właściwego organu nadzoru górniczego zatwierdzającej plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego oznaczonej części. Likwidacja funduszu następuje po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego za zgodą – w drodze decyzji – dyrektora OUG po zasięgnięciu opinii właściwego wójta (burmistrza lub prezydenta miasta).

d) Czas trwania procedury

Od chwili wymagalności opłaty eksploatacyjnej do czasu likwidacji zakładu górniczego.

Decyzje dyrektora OUG wydawane są zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

Decyzja dyrektora OUG zatwierdzająca plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego oznaczonej części;

Decyzja dyrektora OUG wyrażająca zgodę na likwidację funduszu po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego.

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- dyrektor OUG;
- wójt (burmistrz, prezydent miasta) jako organ opiniodawczy przy likwidacji funduszu;
- brak udziału społeczeństwa;
- w zakresie, w jakim wydawane są decyzje administracyjne również inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, przy czym do postępowania dotyczącego planu ruchu likwidowanego zakładu górniczego nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym.

2. Wykonywanie przez przedsiębiorcę obowiązków w przypadku likwidacji zakładu górniczego / zakładu wykonującego roboty geologiczne w całości lub w części

W przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – procedura znajduje również odpowiednie zastosowanie do likwidacji zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym. (art. 86 PGiG), tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne. W tym wypadku, w praktyce likwidacji nie ulega zakład wykonujący roboty geologiczne, a otwór wiertniczy po wykonaniu roboty geologicznej, jak również demontażu podlegają urządzenia wraz z zapleczem i osprzętem.

PGiG nakłada na przedsiębiorcę szereg obowiązków, które przedsiębiorca jest zobowiązany wykonywać z chwilą cofnięcia koncesji, jej wygaśnięcia lub utraty przez nią mocy.

a) **Podstawy prawne procedury**

- PGiG, art. 39 ust. 1 i 2, art. 86, art. 105 ust. 2 pkt 2, art. 116, art. 129 – art. 131, art. 164 ust. 1 i 2, art. 166 ust. 1, art. 168 ust. 1;
- KPA;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1713) („Rozporządzenie w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej”);
- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z dnia 17 czerwca 1966 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1619).

b) **Organy właściwe do przeprowadzenia procedury**

- dyrektor OUG;
- Prezes Wyższego Urzędu Górniczego jako organ właściwy ds. dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu górniczego.

c) **Przebieg procedury**

Cofnięcie koncesji, jej wygaśnięcie lub utrata jej mocy, bez względu na przyczynę, nie zwalnia dotychczasowego przedsiębiorcy z wykonania obowiązków dotyczących ochrony środowiska i likwidacji zakładu górniczego (a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym, tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne). Zakres i sposób wykonania tych obowiązków ustala się w planie ruchu likwidowanego zakładu górniczego (a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym, tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne) do sporządzenia którego zobowiązany jest każdy podmiot, który dokonuje likwidacji zakładu górniczego (a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu

I

II

III

IV

V

VI

VII

I i rozpoznawaniu złóż kopalin – zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym). W tych sytuacjach, w których planu ruchu nie sporządza się (PGiG, art. 105 ust. 2 pkt 1) obowiązki związane z likwidacją zakładu górniczego (a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – likwidacją zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym, tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne) zawarte są w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji.

II Do likwidacji zakładu górniczego, a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym, tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne, znajdują zastosowanie odpowiednio procedury dotyczące ruchu zakładu górniczego albo ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne (zob.: odpowiednio s. 28-32 Opracowania).

Zgodnie z art. 129 ust. 1 PGiG w przypadku likwidacji zakładu górniczego (a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym, tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne) w całości lub części przedsiębiorca ma obowiązek:

- zabezpieczyć lub zlikwidować urządzenia, instalacje i obiekty zakładu;
  - przedsięwziąć środki niezbędne dla ochrony sąsiednich złóż kopaliny;
  - przedsięwziąć niezbędne środki chroniące wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych;
- przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska i rekultywacji gruntów po działalności górniczej (zob.: s. 211 – 215 Opracowania).

Niezwłocznie po zakończeniu likwidacji zakładu przedsiębiorca:

- (i) dokonuje uporządkowania dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu, które polega na: pogrupowaniu dokumentów według rodzaju; opisanie dokumentów zgodnie z pozycjami w spisach zdawczo-odbiorczych; technicznym zabezpieczeniu dokumentów przez ułożenie ich w paczkach wykonanych z materiałów chroniących przed uszkodzeniem i opisanych przez umieszczenie na każdej paczce nazwy zakładu górniczego, sygnatury paczki według numeru spisu zdawczo-odbiorczego i numerów pozycji dokumentów w tym spisie oraz liczby dokumentów w paczce; sporządzeniu spisu dokumentów ułożonych w paczki;
- (ii) powiadamia Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego oraz właściwy organ nadzoru górniczego o zamiarze przekazania dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu;
- (iii) ustala z Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego termin przejęcia dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu.

VI Prezes Wyższego Urzędu Górniczego przejmuje dokumentację mierniczo-geologiczną zlikwidowanego zakładu na podstawie protokołu przekazania dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu. Wzór tego protokołu stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej i jest udostępniany na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego. Przedsiębiorca przedkłada Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego protokół przekazania w trzech egzemplarzach. Protokół odpisywany jest następnie przez przedsiębiorcę, właściwy organ nadzoru górniczego oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

VII Do protokołu przekazania dołącza się spisy zdawczo-odbiorcze dokumentów wchodzących w skład dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu (wzór takiego spisu stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej i jest udostępniany na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego), oraz informację o ważniejszych wydarzeniach w historii zakładu, w szczególności zmianach firmy przedsiębiorcy, nazwy zakładu oraz łączeniu zakładów górniczych. Spisy zdawczo-odbiorcze sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, a drugi – przedsiębiorca przekazujący dokumentację mierniczo-geologiczną zlikwidowanego zakładu. W przypadku sporządzenia spisu zdawczo-odbiorczego na informatycznym nośniku danych jego zapis przekazuje się Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego w formie wydruku oraz pliku danych w formacie wskazanym przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego prowadzi ewidencję dokumentów wchodzących w skład dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu, którą stanowią spisy zdawczo-odbiorcze oraz baza danych zawierająca spis przechowywanych dokumentów.

Zgodnie z art. 129 ust. 6 PGiG dyrektor OUG ma prawo – w uzasadnionych przypadkach – nakazać przedsiębiorcy wykonanie obowiązku likwidacji zakładu lub jego oznaczonej części. Decyzja taka winna określać termin i sposób wykonania obowiązku likwidacji zakładu lub jego oznaczonej części, jak też może upoważnić do korzystania z cudzej nieruchomości w niezbędnym zakresie. W przypadku bezskutecznego upływu terminu określonego w decyzji organu nadzoru górniczego nakazującej przedsiębiorcy wykonanie obowiązku likwidacji zakładu lub jego oznaczonej części, organ wszczyna postępowanie egzekucyjne.

Przez „uzasadnione przypadki”, w których dyrektor OUG może nakazać przedsiębiorcy wykonanie obowiązku likwidacji zakładu lub jego oznaczonej części należy rozumieć:

- (i) sytuacje, w których chociaż doszło do cofnięcia, wygaśnięcia lub utraty mocy przez koncesję, to przedsiębiorca nie likwiduje zakładu, jak również
- (ii) sytuacje, w których przedsiębiorca chociaż zaniechał wykonywania koncesji na części obszaru objętego koncesją, to nie wykonał ciążącego na nim obowiązku likwidacji tej części zakładu lub zbędnych ze względów technicznych i technologicznych urządzeń, instalacji, obiektów lub wyrobisk górniczych tego zakładu.

d) **Czas trwania procedury**

Wydawanie decyzji administracyjnych zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, tj. bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

Dokumentacja mierniczo-geologiczna zlikwidowanego zakładu górniczego (a w przypadku prowadzenia robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin – zakładu do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zakładzie górniczym, tj. zakładu wykonującego roboty geologiczne).

f) **Strony postępowania oraz udział społeczeństwa**

- przedsiębiorca;
- dyrektor OUG jako organ właściwy do wydania decyzji nakazującej wykonanie obowiązku likwidacji zakładu;
- Prezes Wyższego Urzędu Górniczego jako organ właściwy ds. dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanego zakładu;
- brak udziału społeczeństwa;
- w zakresie, w jakim wydawane są decyzje administracyjne również inny podmiot, który spełnia przesłanki strony w rozumieniu art. 28 KPA, przy czym do postępowania dotyczącego planu ruchu zlikwidowanego zakładu nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym.

3. Procedura uzyskania pozwolenia na rozbiórkę

Prowadzenie robót polegających na rozbiórce obiektu budowlanego stanowiącego część zakładu górniczego jest w myśl art. 28 ust. 1 Pr. Bud. możliwe na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę (rozbiórkę). Wyjątki od tej zasady określa art. 31 Pr. Bud., zgodnie z którym pozwolenia nie wymaga rozbiórka:

I

II

III

IV

V

VI

VII

- I
- (i) budynków i budowli – niewpisanych do rejestru zabytków oraz nieobjętych ochroną konserwatorską – o wysokości poniżej 8 m, jeżeli ich odległość od granicy działki jest nie mniejsza niż połowa wysokości (art. 31 ust. 1 pkt 1 Pr. Bud.);
  - (ii) obiektów i urządzeń budowlanych, na budowę których nie jest wymagane PnB (chyba że podlegają ochronie jako zabytki); jak wspomniano szerzej w pkt 23.1 i 23.2 Opracowania, PnB nie wymaga budowa obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej w PGiG w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów (art. 31 ust. 1 pkt 2 Pr. Bud.).

II

Właściwy organ może nałożyć obowiązek uzyskania pozwolenia na rozbiórkę obiektów, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 Pr. Bud., jeżeli rozbiórka tych obiektów może wpłynąć na pogorszenie stosunków wodnych, warunków sanitarnych oraz stanu środowiska lub wymaga zachowania warunków, od których spełnienia może być uzależnione prowadzenie robót związanych z rozbiórką. Ponadto, właściwy organ może żądać, ze względu na bezpieczeństwo ludzi lub mienia, przedstawienia danych o obiekcie budowlanym lub dotyczących prowadzenia robót rozbiórkowych.

III

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 20 Pr. Bud.; obowiązki projektanta;
- art. 28 – 40a Pr. Bud.; proces uzyskania pozwolenia na rozbiórkę;
- art. 31 Pr. Bud.; zwolnienie od wymogu uzyskania pozwolenia, zgłoszenie rozbiórki;
- art. 168 ust. 2 i art. 167 ust. 1 i art. 169 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.; właściwość organów;
- §105 Rozporządzenia odwiertowego; obiekty zakładów górniczych otworowych;
- art. 6 ust. 1 pkt 4 i 18 PGiG; definicja obiektu budowlanego zakładu górniczego, definicja zakładu górniczego;
- art. 106 PGiG; wskazanie przepisów mających zastosowanie do obiektów budowlanych zakładów górniczych;
- Rozporządzenie budynkowe.

IV

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- V
- (i) organy właściwe do wydania pozwolenia na rozbiórkę:
    - dyrektor OUG; ogólnie właściwy na podstawie art. 167 ust. 1 i 168 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.
  - (ii) inne organy zaangażowane w proces uzyskiwania pozwolenia na rozbiórkę:
Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 2 Pr. Bud., pozwolenie na rozbiórkę może być wydane m.in. po uprzednim uzyskaniu przez inwestora, wymaganych przepisami szczególnymi, pozwoleń, uzgodnień lub opinii innych organów. Każdorazowo uzyskanie odpowiednich uzgodnień jest więc warunkiem uzyskania pozwolenia na rozbiórkę. Przykładowy katalog uzgodnień, o których mowa powyżej, został zawarty w pkt 23.1 c)(ii) niniejszego Opracowania.

VI

Dodatkowo, zgodnie z art. 8 PGiG, decyzje wydawane na podstawie tej ustawy, które dotyczą morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego, wymagają uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskigo, zaś decyzje, które dotyczą wyłącznej strefy ekonomicznej – z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej (obecnie MIR).

VII

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Inwestor składa wniosek o wydanie pozwolenia na rozbiórkę wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt e) poniżej.

Wzory wniosków, jak i wzory decyzji o pozwoleniu określone są w Rozporządzeniu PnB jako załącznik nr 1a.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 §3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Jednakże, zgodnie z art. 31 ust. 5 Pr. Bud., roboty zabezpieczające i rozbiórkowe można rozpocząć przed uzyskaniem pozwolenia na rozbiórkę lub przed ich zgłoszeniem, jeżeli mają one na celu usunięcie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia. Rozpoczęcie takich robót nie zwalnia od obowiązku bezzwłocznego uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub zgłoszenia o zamierzonej rozbiórce obiektu budowlanego.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – WYDANIE DECYZJI

Postępowanie kończy się wydaniem pozwolenia na rozbiórkę. Spełnienie przez wniosek inwestora wymagań, o których mowa w art. 33 ust. 4 Pr. Bud., powoduje co do zasady ten skutek, że właściwy organ nie może odmówić wydania pozwolenia.

W pozwoleniu na rozbiórkę, w razie potrzeby, właściwy organ może zawrzeć dodatkowe elementy decyzji, określone w art. 36 Pr. Bud., w tym w szczególności może określić szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót, a także określić terminy rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych.

Pozwolenie na rozbiórkę wygasa, jeżeli roboty nie zostały rozpoczęte przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub zostały przerwane na czas dłuższy niż 3 lata.

Decyzja jest doręczana stronie. Staje się ona ostateczna, jeśli nikt nie wniesie od niej odwołania w terminie 14 dni od doręczenia.

Z kolei w przypadku, gdy liczba stron przekracza 20 o wydaniu decyzji informuje się poprzez obwieszczenie i wówczas termin 14 dni liczy się od dnia ogłoszenia.

d) Czas trwania procedury

Wydanie pozwolenia na rozbiórkę, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

1. Wniosek o wydanie pozwolenia na rozbiórkę;
2. Załączniki do wniosku, zgodnie z art. 33 ust. 4 Pr. Bud., w tym:
  - a) Zgoda właściciela obiektu (jeżeli nie jest nim wnioskodawca);
  - b) Szkic usytuowania obiektu budowlanego;
  - c) Opis zakresu i sposobu prowadzenia robót rozbiórkowych;
  - d) Opis sposobu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia;
  - e) Pozwolenia, uzgodnienia lub opinie innych organów, a także inne dokumenty, wymagane przepisami szczególnymi; nie dotyczy to uzgodnienia i opinii uzyskiwanych w ramach OOS albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;
  - f) W zależności od potrzeb, projekt rozbiórki obiektu.
3. Dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia na rozbiórkę – 36 zł;
4. W przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
5. W przypadku wniosku inwestora innego niż osoba fizyczna – odpis z KRS lub innego właściwego rejestru.

I

II

III

IV

V

VI

VII

f) **Strony postępowania**

Zgodnie z art. 28 ust. 2 Pr. Bud. stronami w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia na rozbiórkę są: inwestor oraz właściciele, użytkownicy wieczystości lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu.

Udział organizacji społecznych (art. 31 KPA) jest – co do zasady – w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia na rozbiórkę wyłączony. Jednakże, gdy organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony. Aby to nastąpiło organizacja powinna wykazać, na podstawie przepisów szczególnych, że dane postępowanie wymaga udziału społeczeństwa.

g) **Komentarz**

Jeśli chodzi o czas trwania postępowania, stałą praktyką organów jest traktowanie 65-dniowego terminu wskazanego w art. 35 ust. 6 Pr. Bud. jako terminu właściwego do rozpoznania wniosku o pozwolenie na rozbiórkę, mimo że stanowi on jedynie cezurę do zastosowania sankcji za opieszałość organu.

Należy zasygnalizować, że pewne zmiany w Pr. Bud. względem stanu prawnego przedstawionego w niniejszym Opracowaniu (o różnym stopniu istotności) wejdą w życie z dniem 28 czerwca 2015 r.

4. Procedura zgłoszenia robót budowlanych – rozbiórki

Dla rozpoczęcia robót nie jest wymagane ostateczne pozwolenie na rozbiórkę, jeśli należą one do katalogu robót zwolnionych z tego obowiązku, zawartego w art. 31 ust. 1 Pr. Bud., dla których jednocześnie Pr. Bud. przewiduje zgłoszenie (art. 31 ust. 2 Pr. Bud.). Zgłoszenia wymaga więc rozbiórka budynków i budowli – niewpisanych do rejestru zabytków oraz nieobjętych ochroną konserwatorską – o wysokości poniżej 8 m, jeżeli ich odległość od granicy działki jest nie mniejsza niż połowa wysokości.

Właściwy organ może jednak nałożyć obowiązek uzyskania pozwolenia na rozbiórkę tych obiektów, jeżeli ich rozbiórka może wpłynąć na pogorszenie stosunków wodnych, warunków sanitarnych oraz stanu środowiska lub wymaga zachowania warunków, od których spełnienia może być uzależnione prowadzenie robót związanych z rozbiórką

Jednocześnie, mając na uwadze brzmienie przepisów art. 31 ust. 1 i 2 Pr. Bud., należy wskazać, że ani pozwolenie, ani zgłoszenie nie jest wymagane m.in. w odniesieniu do rozbiórki obiektów i urządzeń budowlanych, na budowę których nie jest wymagane PnB, jeżeli nie podlegają ochronie jako zabytki. W grupie tej co do zasady znajdują się zatem roboty rozbiórkowe dotyczące obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej w PGiG w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów, które podlegały zwolnieniu z obowiązku uzyskania PnB (zob. szerzej w pkt 23.1 i 23.2 Opracowania).

Właściwy organ może żądać, ze względu na bezpieczeństwo ludzi lub mienia, przedstawienia danych o obiekcie budowlanym lub dotyczących prowadzenia robót rozbiórkowych.

a) **Podstawy prawne procedury**

- art. 31 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 31 ust. 2 Pr. Bud.; zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia na rozbiórkę i obowiązek dokonania zgłoszenia rozbiórki obiektów budowlanych;
- art. 30 ust. 2 Pr. Bud.; zakres zgłoszenia;
- art. 30 ust. 5-7; warunki rozpoczęcia robót, sprzeciw organu i jego skutki;
- art. 168 ust. 2 i art. 167 ust. 1 w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.; właściwość organów.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- (i) organy właściwe do przyjęcia zgłoszenia robót rozbiórkowych:
  - dyrektor OUG; ogólnie właściwy na podstawie art. 167 ust. 1 i 168 ust. 2 PGiG w zw. z art. 80 ust. 4 Pr. Bud.
- (ii) inne organy zaangażowane w procedurę zgłoszenia robót rozbiórkowych:

Zgodnie z art. 30 ust. 2 Pr. Bud., inwestor dołącza do zgłoszenia wymagane przepisami szczególnymi pozwolenia, uzgodnienia lub opinie innych organów. Przykładowy katalog takich uzgodnień został zawarty w pkt 23.2 c)(ii) niniejszego Opracowania.

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – ZGŁOSZENIE

Inwestor składa zgłoszenie rozbiórki wraz z wymaganymi dokumentami wymienionymi w pkt e) poniżej, określając rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót oraz termin ich rozpoczęcia. Zgłoszenia należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 §3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia właściwy organ nakłada, w drodze postanowienia, na zgłaszającego obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia – wnosi sprzeciw, w drodze decyzji.

Krok trzeci – REAKCJA ORGANU

Organ, do którego zgłoszenie wpłynęło, obowiązany jest zbadać zamiar rozbiórki objęty zgłoszeniem, dokonać jego faktycznej i prawnej oceny lub przemilczeć zgłoszenie, jeżeli uzna, iż zamierzenie jest zgodne z prawem.

Jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia właściwy organ nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu, inwestor może przystąpić do wykonywania robót rozbiórkowych, nie później jednak niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia. Zgłoszenie sprzeciwu i dalsze postępowanie przebiega analogicznie jak to dotyczące sprzeciwu względem zgłoszonych organowi robót budowlanych (krok trzeci w pkt. 23.2 e) Opracowania).

d) **Czas trwania procedury**

Organ ma zaledwie 30 dni na zgłoszenie sprzeciwu (włączając doręczenie decyzji w tym przedmiocie inwestorowi). Jego niezgłoszenie kończy postępowanie i umożliwia inwestorowi rozpoczęcie robót po bezskutecznym upływie 30 dni. Natomiast w przypadku zgłoszenia sprzeciwu przez organ, u którego podstaw legła kwalifikacja danych robót jako podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na rozbiórkę, co do zasady otwiera się dla inwestora możliwość wystąpienia o wydanie pozwolenia na rozbiórkę. W przypadku takiego wystąpienia, czas trwania procedury rządzony jest regułami właściwymi dla wydania tego pozwolenia (pkt 3 f) niniejszego rozdziału powyżej).

e) **Wymagane dokumenty**

1. zgłoszenie rozbiórki;
2. załączniki do wniosku, zgodnie z art. 30 ust. 2 Pr. Bud., w tym:
  - a) oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;
  - b) w zależności od potrzeb – odpowiednie szkice i rysunki;
3. pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami.
4. w przypadku prowadzenia sprawy przez pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł);
5. w przypadku wniosku inwestora innego niż osoba fizyczna – odpis z KRS lub innego właściwego rejestru.

I

II

III

IV

V

VI

VII

I

f) **Strony postępowania**

W orzecznictwie przyjmuje się, że stroną w uproszczonym postępowaniu toczącym się na podstawie dokonanego zgłoszenia robót jest wyłącznie inwestor.

g) **Komentarz**

Należy zasygnalizować, że pewne zmiany w Pr. Bud. względem stanu prawnego przedstawionego w niniejszym Opracowaniu (o różnym stopniu istotności) wejdą w życie z dniem 28 czerwca 2015 r.

II

III

IV

V

VI

VII

VII. ETAP REKULTYWACJI

1. Procedura wydania decyzji w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów

Zgodnie z art. 126 ust. 2 POŚ podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze. Dodatkowo w przypadku likwidacji zakładu górniczego, w całości lub części, przedsiębiorca jest obowiązany przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska po rekultywacji gruntów po działalności górniczej (art. 129 ust. 1 pkt 5 PGiG).

Rekultywację gruntów w granicach zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi normuje Rozporządzenie odwiertowe. Grunty takie podlegają rekultywacji, jeżeli stają się one zbędne do prowadzenia ruchu tego zakładu. Rekultywację takich gruntów prowadzi się zgodnie z dokumentacją rekultywacji, zatwierdzoną przez kierownika ruchu tego zakładu i sporządzoną w formie opisowej i graficznej. W dokumentacji rekultywacji określa się kierunek, zakres, sposób i termin wykonania rekultywacji, w szczególności:

- (i) obszar wymagający poddania rekultywacji, poprzez wskazanie jego granic oraz oznaczenie granic własności nieruchomości;
- (ii) aktualny i planowany sposób użytkowania obszaru wymagającego poddania rekultywacji;
- (iii) stan początkowy gruntów wymagających rekultywacji oraz ich docelowe ukształtowanie;
- (iv) metody kształtowania rzeźby terenu niekorzystnie przekształconego oraz odtwarzania gleb;
- (v) sposób regulacji stosunków wodnych na gruntach rekultywowanych;
- (vi) sposób zabezpieczenia przeciwerozyjnego rekultywowanych powierzchni;
- (vii) elementy zagospodarowania powierzchni, takie jak: budynki, budowle i obiekty małej architektury;
- (viii) maszyny i urządzenia stosowane do rekultywacji;
- (ix) technologie i środki techniczne służące zapobieganiu powstawania pożarów na terenach rekultywowanych – w przypadku wykorzystywania do rekultywacji odpadów zawierających części palne;
- (x) harmonogram realizacji robót rekultywacyjnych.

Po zakończonych pracach poszukiwawczo-rozpoznawczych oraz pracach związanych z wydobywaniem, w związku z likwidacją zakładu górniczego, wymagane jest przeprowadzenie rekultywacji, czyli nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych.

Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej (art. 20 ust. 3 Ustawy o ochronie gruntów). Osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest zobowiązana do ich rekultywacji na własny koszt (art. 20 ust. 1 Ustawy o ochronie gruntów).

Jeżeli działalność przemysłowa powodująca obowiązek rekultywacji gruntów prowadzona jest przez kilka osób, obowiązek ten ciąży na każdej z nich, odpowiednio do zakresu działalności powodującej potrzebę rekultywacji (art. 20 ust. 5 Ustawy o ochronie gruntów). Zgodnie z art. 22a Ustawy o ochronie gruntów w przypadku, gdy grunty zostały zanieczyszczone substancjami, preparatami, organizmami lub mikroorganizmami (a więc w większości sytuacji związanych z utratą albo ograniczeniem wartości użytkowej gruntów), zastosowanie ma Ustawa szkodowa (w stosunku do gruntów zanieczyszczonych po dniu 30 kwietnia 2007 r.).

a) Podstawy prawne procedury

- art. 4 pkt 18 Ustawy o ochronie gruntów; definicja rekultywacji gruntów;
- art. 4 pkt 19 Ustawy o ochronie gruntów; definicja zagospodarowania gruntów;

I

II

III

IV

V

VI

VII

- art. 20 i 22 Ustawy o ochronie gruntów; rekultywacja i zagospodarowanie gruntów;
- Rozporządzenie odwiertowe.

b) **Organy właściwe do przeprowadzania procedury**

- starosta (art. 22 ust. 2 Ustawy o ochronie gruntów), jako organ wydający decyzję w sprawach rekultywacji, po zasięgnięciu opinii:
  - dyrektora właściwego terenowo OUG – w odniesieniu do działalności górniczej;
  - dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego – w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
  - wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

c) **Przebieg procedury**

Krok pierwszy – WNIOSEK

Przepisy Ustawy o ochronie gruntów nie precyzują, jakie elementy powinien zawierać wniosek o wydanie decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania. Natomiast na stronach właściwych starostw można znaleźć wzory wniosków o wydanie ww. decyzji.

Z całą pewnością we wniosku należy wskazać imię i nazwisko (nazwę) wnioskującego, oznaczenie geodezyjne nieruchomości, czyli numer działki. Do wniosku należy dołączyć dokumenty wymienione w pkt e) poniżej.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub
- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – DECYZJA W SPRAWIE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW

Starosta, po zasięgnięciu opinii właściwych organów (w przypadku działalności górniczej – dyrektora właściwego terenowo OUG) i po analizie akt sprawy wydaje decyzję w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów.

W ww. decyzji określa się:

- stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców, o których mowa w art. 28 ust. 5 Ustawy o ochronie gruntów;
- osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów;
- kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów;
- uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.

Dodatkowo, osoby obowiązane do rekultywacji gruntów zawiadamiają dyrektora właściwego terenowo OUG w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji (art. 22 ust. 3 Ustawy o ochronie gruntów).

d) **Czas trwania procedury**

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) **Wymagane dokumenty**

Wśród dokumentów, które są wymagane dla wydania decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania, należy wymienić m.in.:

- pisemny wniosek (na stronach właściwych starostw znajdują się przykładowe wnioski);
- projekt rekultywacji i zagospodarowania gruntów zawierający opis projektowanych prac rekultywacyjnych i mapa terenu zrehabilitowanego;
- mapa sytuacyjno-wysokościowa z zaznaczonym terenem objętym wnioskiem;
- dokument potwierdzający tytuł prawny do władania nieruchomością;
- kopia wypisu i wyrys z MPZP (jeśli obowiązuje) lub decyzji WZ;
- kopia koncesji lub decyzji wygaszającej koncesję, jeśli zostały wydane;
- wypis z ewidencji gruntów dla terenu objętego wnioskiem i terenów sąsiednich;
- dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 10 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przed pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

Warto jeszcze przed skompletowaniem dokumentacji skontaktować się z właściwym starostwem, aby dokładnie ustalić, jakie dokumenty są wymagane.

f) **Strony postępowania**

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji w sprawie rekultywacji zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stronami ww. postępowania będą:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości;
- osoba, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe.

g) **Komentarz**

Rekultywacja terenów dokonywana w związku z likwidacją zakładu górniczego z mocy art. 129 ust. 2 PGiG na zasadach przewidzianych przez przepisy Ustawy o ochronie gruntów obejmuje również te tereny, które przed rozpoczęciem działalności górniczej miały inne przeznaczenie niż rolne i leśne.

Na stronach internetowych właściwych starostw można znaleźć odrębne wzory wniosków o wydanie decyzji określającej kierunek rekultywacji gruntów oraz wzory wniosków o wydanie decyzji uznającej rekultywację gruntów za zakończoną. Również w piśmiennictwie wskazuje się, że odrębna decyzja powinna wskazywać uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną, przy czym w przypadku niezakończenia rekultywacji należy wydać decyzję o odmowie uznania rekultywacji za zakończoną.

Zgodnie ze stanowiskiem sądów administracyjnych, Ustawa o ochronie gruntów nie pozwala stwierdzić w jednoznaczny sposób, jakimi kryteriami powinny kierować się organy administracji przy podejmowaniu rozstrzygnięcia w sprawie określenia kierunku wykonania rekultywacji. W szczególności ustawa nie zawiera rozwiązań, z których wynikałoby, iż jedynym sposobem rekultywacji gruntów, które przed degradacją lub dewastacją były gruntami rolnymi lub leśnymi, jest taki kierunek rekultywacji, który przywróci poprzedni sposób ich wykorzystywania.

Dodatkowo wskazać trzeba, że art. 21 Ustawy o ochronie gruntów określa tzw. rekultywację wyprzedzającą, na terenach przewidywanego osiadania gruntów na skutek działalności górniczej. Na takich terenach rekultywację rozpoczyna się przed wystąpieniem degradacji gruntów, na wniosek właściciela. Do jej rozpoczęcia obowiązany będzie zakład przemysłowy, na skutek którego działalności powstało zagrożenie osiadaniami gruntów. Wniosek właściciela o rozpoczęcie rekultywacji wyprzedzającej wiąże zakład przemysłowy prowadzący działalność górniczą. Źródłem informacji na temat osiadania gruntów mogą być informacje zawarte w przepisach PGiG, a w szczególności ocena wpływu działalności górniczej na środowisko. Jeśli okaże się, że w wyniku działalności inwestora następuje osiadanie gruntów wówczas inwestor będzie zobowiązany do przeprowadzenia takiej rekultywacji „wyprzedzającej”.

I

II

III

IV

V

VI

VII

2. Procedura wydania decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych

Art. 22a Ustawy o ochronie gruntów nakazuje stosowanie (w odniesieniu do gruntów zanieczyszczonych substancjami, preparatami, organizmami lub mikroorganizmami po dniu 30 kwietnia 2007 r.) Ustawy szkodowej. Wynika stąd, że w większości przypadków, w których doszło do zanieczyszczenia gruntów, nie będzie wydawana decyzja w sprawie rekultywacji i zagospodarowania, lecz wydawana będzie decyzja uzgadniająca warunki przeprowadzenia działań naprawczych.

Zgodnie z art. 6 pkt 3 Ustawy szkodowej podmiot odpowiedzialny za szkodę musi podjąć działania naprawcze, czyli wszelkie działania, w tym działania ograniczające lub tymczasowe, podejmowane w celu naprawy lub zastąpienia w równoważny sposób elementów przyrodniczych lub ich funkcji, które uległy szkodzie, a także działania kompensacyjne. Do działań naprawczych zalicza się w szczególności przeprowadzenie remediacji, przywracanie naturalnego ukształtowania terenu, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, reintrodukcję zniszczonych gatunków, prowadzące do usunięcia zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz przywracania równowagi przyrodniczej na danym terenie. Szczegółowe zasady prowadzenia działań naprawczych określa Rozporządzenie MŚ z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia (Dz. U. 2008 Nr 103, poz. 664).

a) Podstawy prawne procedury

- art. 22a Ustawy o ochronie gruntów; odpowiednie stosowanie przepisów Ustawy szkodowej w przypadku zanieczyszczenia gruntów;
- art. 13 ust. 2 i 2a Ustawy szkodowej; elementy wniosku o wydanie decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych;
- art. 13 ust. 6 Ustawy szkodowej; podstawa wydania decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych;
- art. 13 ust. 3 Ustawy szkodowej; elementy decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych.

b) Organy właściwe do przeprowadzania procedury

- RDOŚ

c) Przebieg procedury

Krok pierwszy – WNIOSEK

Przedsiębiorca sporządza wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach, bądź wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w powierzchni ziemi (art. 13 ust. 2 i 2a).

Zgodnie z art. 13 ust. 2a Ustawy szkodowej, wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w powierzchni ziemi zawiera projekt planu remediacji obejmujący informacje m.in. o:

- terenie wymagającym przeprowadzenia remediacji, poprzez wskazanie adresu i numerów działek ewidencyjnych oraz jego powierzchni;
- aktualnym i, o ile jest to możliwe, planowanym sposobie użytkowania zanieczyszczonego terenu;
- właściwościach gleby oraz rodzaju pokrycia terenu, w tym roślinności i zabudowy;
- nazwach substancji powodujących ryzyko oraz ich zawartości w glebie i w ziemi, do jakich doprowadzi remediacja.

Krok drugi – WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Zgodnie z art. 61 § 3 KPA datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania:

Zgodnie z art. 61a KPA, odmowa wszczęcia postępowania następuje, gdy:

- wniosek o wydanie decyzji został wniesiony przez osobę niebędącą stroną; lub

- z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte.

Wówczas organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które przysługuje zażalenie.

Krok trzeci – DECYZJA UZGADNIAJĄCA WARUNKI PRZEPROWADZENIA DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH

Zgodnie z art. 13 ust. 3 Ustawy szkodowej uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych następuje w drodze decyzji. Inna jest treść decyzji w przypadku szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach (art. 13 ust. 3 pkt 1 Ustawy szkodowej), a inna w przypadku szkody w środowisku w powierzchni ziemi (art. 13 ust. 3 pkt 2 Ustawy szkodowej).

Organ ochrony środowiska wydaje decyzję uzgadniającą warunki przeprowadzenia działań naprawczych po zasięgnięciu opinii w zakresie warunków przeprowadzenia działań naprawczych zawartych w projekcie tej decyzji odpowiednich organów wymienionych w art. 13 ust. 6 Ustawy szkodowej. W przypadku szkody w środowisku spowodowanej ruchem zakładu górniczego organem właściwym jest dyrektor OUG (art. 13 ust. 6 pkt 3 Ustawy szkodowej)

d) Czas trwania procedury

Co do zasady, wydanie decyzji, zgodnie z ogólnymi terminami załatwiania spraw wg. KPA, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki w przypadku, gdy sprawa może być rozpatrzona w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 1 miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

e) Wymagane dokumenty

Wśród dokumentów, które są wymagane dla wydania decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania, należy wymienić m.in.:

- pisemny wniosek (na stronach właściwych RDOŚ znajdują się przykładowe wnioski);
- informacje dotyczące obszaru wymagającego podjęcia działań naprawczych, funkcji pełnionych przez obszar wymagający działań naprawczych, początkowego stanu środowiska na danym terenie, aktualnego stanu środowiska na danym terenie, planowanego zakresu i sposobu przeprowadzenia działań naprawczych oraz planowanego terminu ich rozpoczęcia i zakończenia (w odniesieniu do szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach);
- projekt planu remediacji, obejmujący informacje wymienione w art. 13 ust. 2a Ustawy szkodowej (w odniesieniu do szkody w środowisku w powierzchni ziemi);
- dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (aktualnie opłata w wysokości 10 zł);
- w przypadku prowadzenia sprawy przed pełnomocnika należy dołączyć oryginał pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa i dołączyć dowód wniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (aktualnie opłata w wysokości 17 zł).

Warto jeszcze przed skompletowaniem dokumentacji skontaktować się z właściwym RDOŚ, aby dokładnie ustalić, jakie dokumenty są wymagane.

f) Strony postępowania

Przymiot strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji uzgadniającej warunki przeprowadzenia działań naprawczych zgodnie z art. 28 KPA przysługuje, co do zasady każdemu, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z całą pewnością stronami ww. postępowania będą:

- wnioskodawca/inwestor;
- właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości;
- osoba, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe.

I

II

III

IV

V

VI

VII

Załącznik nr 1

Lista aktów prawnych, które omawia lub wskazuje Opracowanie

Ustawy

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) – „**Konstytucja RP**”;
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 196) – „**PGiG**”;
- ustawa PGiG w brzmieniu przed zmianami, które weszły w życie dnia 1 stycznia 2015 r. – „**PGiG 2014**”;
- ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1133) – „**Ustawa Zmieniająca**”;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199) – „**Ustawa o planowaniu**”;
- ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63 poz. 322, z późn. zm.) – „**Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach**”;
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.) – „**KPA**”;
- ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.) – „**Ustawa SDG**”;
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.) – „**Pr. Bud.**”;
- ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.) – „**Pr. Geod. i Kart.**”;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.) – „**Ustawa OOS**”;
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.) – „**POŚ**”;
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.) – „**Ustawa o odpadach**”;
- ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1136, z późn. zm.) – „**Ustawa o odpadach wydobywczych**”;
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 210, z późn. zm.) – „**Ustawa szkodowa**”;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 469) – „**Prawo wodne**”;
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 139) – „**Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę**”;
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) – „**Ustawa o ochronie przyrody**”;
- ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471, z późn. zm.) – „**Ustawa o rybactwie śródlądowym**”;
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 518, z późn. zm.) – „**Ustawa o gospodarce nieruchomościami**”;
- ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1628) – „**Ustawa o opłacie skarbowej**”;
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1205, z późn. zm.) – „**Ustawa o ochronie gruntów**”;
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1153) – „**Ustawa o lasach**”;

- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 460) – **„Ustawa o drogach”**;
- ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.) – **„Ustawa o PSP”**;
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.) – **„Ustawa o PIS”**;
- ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 687, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1501);
- ustawa z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. Nr 135, poz. 789, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) – **„Prawo Energetyczne”**;
- ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 934, z późn. zm.) – **„Ustawa o obszarach morskich”** lub **„UOM”**;
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446) – **„UOZOZ”**;
- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.) – **„Kodeks cywilny”**;
- ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1329, z późn. zm.) – **„Ustawa o materiałach wybuchowych do użytku cywilnego”**;
- ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z dnia 17 czerwca 1966 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1619) – **„Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym”**;
- ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 851) – **„Ustawa CIT”**;
- ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 361) – **„Ustawa PIT”**.

Rozporządzenia

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923) – **„Rozporządzenie w sprawie katalogu odpadów”**;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213 poz. 1397, z późn. zm.) – **„Rozporządzenie OOS”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) – **„Rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800) – **„Rozporządzenie w sprawie ścieków”**;
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. Nr 136, poz. 964) – **„Rozporządzenie w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (Dz. U. Nr 233, poz. 1988, z późn. zm.) – **„Rozporządzenie w sprawie substancji szczególnie szkodliwych”**;

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. Nr 136, poz. 964) – „**Rozporządzenie w sprawie realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych**”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130, poz. 881) – „**Rozporządzenie w sprawie instalacji, które nie wymagają pozwolenia**”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 130, poz. 880) – „**Rozporządzenie w sprawie instalacji, które wymagają zgłoszenia**”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348) – „**Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt**”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) – „**Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej roślin**”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) – „**Rozporządzenia w sprawie gatunków dziko występujących grzybów**”;
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588) – „**Rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**”;
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 812) – „**Rozporządzenie odwiertowe**”;
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie: wniosku o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwoleniu na budowę (Dz. U. Nr 120, poz. 1127, z późn. zm.) – „**Rozporządzenie PnB**”;
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.) – „**Rozporządzenie budynkowe**”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółów wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji (Dz. U. Nr 288, poz. 1696) – „**Rozporządzenie w sprawie projektów robót geologicznych**”;
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1200) – „**Rozporządzenie taryfowe**”;
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 93 poz. 623, z późn. zm.) – „**Rozporządzenie przyłączeniowe**”;
- rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430, z późn. zm.) – „**Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne**”;
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. Nr 177, poz. 1729) – „**Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem**”;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu dokonywania podziałów nieruchomości (Dz. U. Nr 268, poz. 2663) – „**Rozporządzenie w sprawie podziału nieruchomości**”;

- rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987, z późn. zm.) – **„Rozporządzenie konserwatorskie”**;
- rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie dotacji na badania archeologiczne (Dz. U. poz. 110) – **„Rozporządzenie ws. dotacji na badania archeologiczne”**;
- rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 399) – **„Rozporządzenie ws. dotacji na roboty budowlane”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie planów ruchu zakładów górniczych (Dz. U. z 2012 r. poz. 372) – **„Rozporządzenie w sprawie planów ruchu zakładów górniczych”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny (Dz. U. Nr 291, poz. 1712) – **„Rozporządzenie w sprawie dokumentacji geologicznej”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania informacji geologicznej (Dz. U. Nr 282, poz. 1657) – **„Rozporządzenie w sprawie gromadzenia informacji geologicznej”**;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie dopuszczenia wyrobów do stosowania w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 99, poz. 1003, z późn. zm.) – **„Rozporządzenie w sprawie dopuszczenia wyrobów”**;
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 72, poz. 655) – **„Rozporządzenie w sprawie przechowywania środków strzałowych”**;
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 listopada 2002 r. w sprawie instytucji wydających opinie o możliwości spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych podczas prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1716) – **„Rozporządzenie w sprawie instytucji wydających opinie dotyczące prac z użyciem materiałów wybuchowych”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1713) – **„Rozporządzenie w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej”**;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia (Dz. U. 2008 Nr 103, poz. 664) – **„Rozporządzenie w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia”**.

Umowy międzynarodowe

- Konwencja sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706) – **„Konwencja z Aarhus”**.

Traktaty, Dyrektywy i inne akty prawa Unii Europejskiej

- dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniająca dyrektywę 2004/35/WE (Dz. Urz. UE. L. 2006. 102. 15, z późn. zm.) – **„Dyrektywa w sprawie odpadów wiertniczych”**;

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U.U.E.L.2012.26.1, z późn. zm.) – „**Dyrektywa OOS**”;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U.U.E.L.2008.312.3); – „**Dyrektywa odpadowa**”;
- Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzony w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r. (Dz.U.2009.203.1569) – „**Traktat Lizboński**”;
- dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów (Dz.U.U.E.L.1994.164.3) – „**Dyrektywa węglowodorowa**”;
- rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U.U.E.L.2006.396.1, z późn. zm.) – „**Rozporządzenie REACH**”;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) 1907/2006 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U.U.E.L.2008.353.1, z późn. zm.) – „**Rozporządzenie w sprawie klasyfikacji mieszanin**”;
- Zalecenie Komisji dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie podstawowych zasad rozpoznawania i wydobywania węglowodorów (takich jak gaz łupkowy) z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego (2014/70/UE) (Dz.U.U.E.L.2014.39.72, z późn. zm.) – „**Zalecenie KE w sprawie intensywnego szczelinowania**”.

Załącznik nr 2 Lista skrótowców używanych w treści Opracowania

Skrótowiec	Wyjaśnienie
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej publikowany na stronie urzędu obsługującego organ
DLICP	Decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego
DŚU	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach
Dyrektor RZGW	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej
ECHA	Europejska Agencja Chemikaliów
GDOŚ	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
KW	Księga wieczysta
MIR	Minister Infrastruktury i Rozwoju
MK	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MPZP	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MŚ	Minister Środowiska
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
PGiG	Prawo Geologiczne i Górnicze wg stanu na dzień 29 marca 2015 r.
PGiG 2014	Prawo Geologiczne i Górnicze wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.
PGOW	Program gospodarki odpadami wydobywczymi
PIS	Państwowa Inspekcja Sanitarna
PnB	Decyzja o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na budowę
PnU	Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie
PPR	Pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytkach, w otoczeniu zabytków, badań archeologicznych lub innych prac, o których mowa w UOZOZ i Rozporządzeniu konserwatorskim
Przedsiębiorca	Podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9 PGiG
PSP	Państwowa Straż Pożarna
RDOŚ	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
RM	Rada Ministrów
UE	Unia Europejska
UOM	Ustawa o obszarach morskich
UoW	Umowa o współpracy, o której mowa w art. 49zi – art. 49zw PGiG
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WKZ	Wojewódzki konserwator zabytków
WUG	Wyższy Urząd Górniczy
WZ	Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Załącznik nr 3 Definicje niektórych terminów stosowanych w Opracowaniu

Budowa	Wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego
Budynek	Taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach, zgodnie z art. 3 pkt 2 Pr. Bud.
Dalszy użytkownik	Dalszy użytkownik w rozumieniu art. 3 pkt 13 Rozporządzenia REACH
Dane geologiczne	Dane geologiczne w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 PGiG
Importer	Importer w rozumieniu art. 3 pkt 10 Rozporządzenia REACH
Informacje geologiczne	Informacje geologiczne w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 PGiG
Karta charakterystyki	Karta charakterystyki w rozumieniu art. 31 Rozporządzenia REACH
KIP	Karta informacyjna przedsięwzięcia w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 5 Ustawy OOS
Mieszanina	Mieszanina w rozumieniu art. 3 pkt 2 Rozporządzenia REACH
Obiekt budowlany	Budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, budowla stanowiąca całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, lub obiekt małej architektury, zgodnie z art. 3 pkt 1 Pr. Bud.
Obiekt budowlany zakładu górniczego	Obiekt budowlany zakładu górniczego w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 PGiG
Operator	Podmiot, o którym mowa w art. 49j ust. 3 PGiG
Organizacja ekologiczna	Organizacja ekologiczna w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 10 Ustawy OOS
PGOW	Program gospodarki odpadami wydobywczymi w rozumieniu art. 9 Ustawy o odpadach wydobywczych
Poszukiwanie	Poszukiwanie w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 7 PGiG
Praca geologiczna	Praca geologiczna w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 8 PGiG
Prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane	Tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych, zgodnie z art. 3 pkt 11 Pr. Bud.
Procedura OOS	Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 8 Ustawy OOS
Producent	Producent w rozumieniu art. 3 pkt 9 Rozporządzenia REACH

Przebudowa	Wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego, zgodnie z art. 3 pkt 7a Pr. Bud.
Przedsiębiorca/inwestor	Przedsiębiorca w rozumieniu art. 4 ust. 1 Ustawy SDG lub odpowiednio w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 9 PGiG
Raport OOŚ	Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w rozumieniu art. 66 Ustawy OOŚ
Roboty budowlane	Budowa, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego, zgodnie z art. 3 pkt 7 Pr. Bud.
Rozpoznawanie	Rozpoznawanie w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 13 PGiG
Stanowisko	Stanowisko Departamentu Gospodarki Odpadami Ministerstwa Środowiska na temat możliwości postępowania z płynem zwrotnym powstałym podczas procesu szczelinowania w kontekście gospodarki odpadami, z dnia 24 lipca 2014 r.
Substancja	Substancja w rozumieniu art. 3 pkt 1 Rozporządzenia REACH
Środki strzałowe	Środki strzałowe w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 14 PGiG
Tymczasowy obiekt budowlany	Obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także obiekt budowlany niepołączony trwale z gruntem, jak: strzelnice, kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej i wystawowe, przekrycia namiotowe i powłoki pneumatyczne, urządzenia rozrywkowe, barakowozy, obiekty kontenerowe, zgodnie z art. 3 pkt 5 Pr. Bud.
Wydobywanie kopalin ze złóż	Wydobywanie kopalin ze złóż w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4a PGiG
Zakład górniczy	Zakład górniczy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 18 PGiG
Zalecenie	Zalecenie Komisji Unii Europejskiej z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie podstawowych zasad rozpoznawania i wydobywania węglowodorów (takich jak gaz łupkowy) z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego (2014/70/UE)
Złoże kopaliny	Złoże kopaliny w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 19 PGiG

Załącznik nr 4 Indeks zagadnień

Zagadnienie	Procedura
Działania minimalizujące oddziaływanie na środowisko, prowadzenie monitoringu środowiska	pkt V.3.2, 4.2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Informowanie społeczeństwa, konsultacje i negocjacje społeczne	pkt II.3.2
Postępowanie w przypadku zaistnienia awarii lub innych zdarzeń, w wyniku których nastąpiło skażenie środowiska	pkt V.4.1, 4.2 pkt VII.1 pkt VII.2
Pozyskanie i wykorzystanie wody	pkt V.6.6, 6.7, 23.1, 23.2, 23.3
Przekazywanie przez przedsiębiorców informacji do archiwum geologicznego Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego	pkt III.8
Udostępnianie informacji geologicznej przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (a także publikowane i dostępne w systemie teleinformatycznym Geoinfonet)	pkt III.8
Ustalenia lokalizacyjne i sposób nabycia praw do użytkowania gruntów	pkt II.2.7 pkt V.12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
Uwarunkowania środowiskowe	pkt V.3.2
Wykonywanie otworów wiertniczych	pkt V.3.1, 23.1, 23.2, 23.4, 23.5.1, 23.5.2
Wykonywanie badań sejsmicznych	pkt V.6
Wykonywanie zabiegów specjalnych – szczelinowanie	pkt V.23.1, 23.2, 23.4
Wykorzystanie substancji chemicznych	pkt V.22
Zabezpieczenie otworów po zakończeniu prac rozpoznawczych i wydobywczych	pkt VII.1
Zaopatrzenie w energię	pkt V.7, 23.1, 23.2, 23.3
Inne działania niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania zakładu wykonującego roboty geologiczne, zakładu górniczego lub kompleksu zakładów lub jego/ich likwidacji i rekultywacji: Dokumentacja złoża węglowodorów Implementacja Dyrektywy Węglowodorowej Udzielenie koncesji Rozporządzanie prawem własności górniczej Wykonywanie koncesji Wykonywanie koncesji uzyskanej przed 1 stycznia 2015 r. Likwidacja zakładu górniczego Likwidacja zakładu wykonującego roboty geologiczne Rekultywacja	pkt V.23.1, 23.2, 23.5.1, 23.5.2 pkt III.7 pkt II.1 pkt II.2.1, 13.3, 13.4 pkt IV.1 pkt II.2.2 pkt III.1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12 pkt IV.2, 3, 4, 5, 6 pkt III.13.1, 13.2 pkt VI.1, 2, 3, 4; pkt VII.1 pkt VI.2 pkt VII.1

Srodowisko i prace rozpoznawcze dotyczące gazu ziemnego

Tabela 4.9. Zawartość składników organicznych w badanych próbkach w podziale na basen pomorski i basen lubelski

Lp.	Składnik	Jedn.	Basen
		mg/kg s.m.	mg/kg s.m.
1	sumarycznie	mg/kg s.m.	213,79
2	Węglowodory: alifatyczne	mg/kg s.m.	212,35-1
3	aromatyczne	mg/kg s.m.	1,08-70,1
4	Benzyna	mg/kg s.m.	3,25-210,53
5	Olej mineralny	mg/kg s.m.	99,8-1541,38
6	Ogólny węgiel organiczny (OWO)	mg/kg s.m.	3 058-34 241
7	Rozpuszczony węgiel organiczny (RWO)	mg/kg s.m.	1 113-7 736
8	Indeks fenolowy (fenole)	mg/kg s.m.	< 0,5-0,8
9	ChZT (metoda dichromianowa)	mg/kg s.m.	7 950-89 032
	Związki powierzchniowo-czynne	mg/kg s.m.	108 400
	Węglowodory aromatyczne (WWA)	mg/kg s.m.	34,3
			9,0-64,6
			< 0,001-0,018
			< 0,001-0,018
			0,001-0,012